

ALASKOS BEIEŠKANT

JAUDINANTI ROMANO
DĖL MŪSŲ LIKIMO IR ŽVAIGŽDĖS KALTOS
AUTORIAUS PIRMOJI KNYGA

Alma littera

JOHN GREEN

JOHN GREEN

ALASKOS
BEIEŠKANT

Iš anglų kalbos vertė Daumantas Gadeikis

Alma littera

VILNIUS / 2015

UDK 821.111(73)-93
Gr204

Versta iš:
John Green
LOOKING FOR ALASKA

Šį kūrinį, esantį bibliotekose, mokymo ir mokslo įstaigų bibliotekose, muziejuose arba archyvuose, draudžiama mokslinių tyrimų ar asmeninių studijų tikslais atgaminti, viešai skelbti ar padaryti viešai prieinamą kompiuterių tinklais tam skirtuose terminaluose tų įstaigų patalpose.

ISBN 978-609-01-1630-2

Copyright © John Green, 2006

Reprinted by arrangement with Dutton Children's Books, a member of Penguin Group (USA) LLC, A Penguin Random House Company.

Additional content for this edition © 2015 by John Green

Cover design © HarperCollinsPublishers Ltd 2013

© Vertimas į lietuvių kalbą, Domantas Gadeikis, 2010

© Leidykla „Alma littera“, 20154

*Mano šeimai: Sidnei Grin, Maikui Grinui ir
Henkui Grinui*

*„Aš taip stengiausi daryti tai,
ką reikia.“*

*(paskutiniai prezidento
Groverio Klivlando žodžiai)*

PRIEŠ

PRIEŠ

ŠIMTĄ TRISDEŠIMT ŠEŠIAS DIENAS

Likus savaitei iki mano atsisveikinimo su šeima, Florida bei nuobodžiu nepilnamečio gyvenimu ir išvykimo į internatinę mokyklą Alabamoje, mama pasišovė surengti man išlydėtuvių vakarėlį. Švelniai tariant, daug nesitikėjau. Nors buvau daugmaž priverstas sukviesti savo „mokyklos draugus“, t. y. nedarnų būrelį teatralų ir anglų kalbos kalikų, su kuriais iš socialinės būtinybės per pietus sėdėdavau tamsioje valstybinės mokyklos valgykloje, žinojau, kad niekas neateis. Bet mama nenuleido rankų, ji tebebuvo šventai įsitikinusi, kad visus tuos metus slėpiau nuo jos esąs populiarius. Ji paruošė dubenį artišokų padažo. Išpuošė svetainę žaliomis ir geltonomis – mano naujosios mokyklos spalvų – juostelėmis. Nupirko porą tuzinų papliauškų ir sustatė jas apie kavos staliuką.

O kai pagaliau atėjo tas penktadienis ir buvau beveik viską susikrovęs, 16:56 ji atsisėdo šalia mudviejų su tėčiu svetainėje ant sofos ir kantriai laukė pasirodant Mailzo išlydėtuvių pulko. Kai pulkas atvyko, jame buvo lygiai du žmonės: Merė Loson, mažytė blondinė kvadratiniais akiniais, ir jos stambus (čia dar žvelgiant optimistiškai) vaikinai Vilas.

– Sveikas, Mailzai, – sėsdamasi pratarė Merė.

– Labas, – atsakiau.

– Kaip praleidai vasarą? – paklausė Vilas.

– Visai nieko. O tu?

– Gerai. Statėme „Jėzų Kristų superžvaigždę“. Padėjau su dekoracijomis. Merė dirbo su šviesomis, – kalbėjo jis.

– Neblogai, – palinkسėjau supratingai, tuo pokalbių temos kaip ir baigėsi. Galėjau dar paklausinėti apie „Jėzų Kristų superžvaigždę“, tik kad 1. nė neįsivaizdavau, kas tai, 2. nelabai ir norėjau sužinoti, 3. niekada nemokėjau palaikyti trumpo pokalbio. Mama, priešingai, galėjo valandų valandas pilstyti iš tuščio į kiaurą, todėl tik pablogino padėtį kamantinėdama juos apie repreticijų tvarkaraščius, kaip praėjo pasirodymas, ar pasisekė.

– Regis, pasisekė, – atsakinėjo Merė. – Atėjo visai nemažai žmonių, regis. – Merė buvo iš tų žmonių, kuriems nuolat regisi.

Pagaliau Vilas sumurmėjo:

– Na, mes užsukome tik atsisveikinti. Turiu iki šešių parvežti Merę namo. Mailzai, sėkmės internatinėje mokykloje.

– Ačiū, – atsakiau lengviau atsipūsdamas. Blogiau už vakarėlį be svečių yra vakarėlis, į kurį ateina tik dvi siaubingai, katastrofiškai neįdomios asmenybės.

Jie išėjo, taigi dabar sėdėjau su tėvais, spoksojau į pilką televizoriaus ekraną ir galvojau, kad reikėtų jį įjungti, bet žinojau, kad dar negalima. Jaučiau, kad abu stebi mane ir laukia, kada prapliupsiu ašaromis ar panašiai, tarsi nebūčiau žinojęs, kad viskas baigsis šitaip. Bet aš žinojau. Tėvai traškučiais kabino mano įsivaizduojamiems draugams skirtą padažą, jčiau jų užuojautą, bet užuojautos reikėjo labiau jiems nei man: aš nė kiek nenusivyliau. Mano lūkesčiai visiškai išsipildė.

– Mailzai, ar todėl ir nori išvykti? – paklausė mama.

Akimirką svarsčiau vengdamas į ją pažvelgti.

– Eee, ne, – pagaliau atsakiau.

– Na, tuomet kodėl? – paklausė ji. Šį klausimą išgirdau jau ne pirmą kartą. Mama tikrai nesiveržė išsiųsti manęs į internatinę mokyklą ir to nė kiek neslėpė.

– Dėl manęs? – įsiterpė tėtis. Kadaisė jis lankė Kalver Kriką, tą pačią internatinę mokyklą, į kurią ketinau vykti, kaip ir abu jo broliai ir visi jų vaikai. Manau, tėčiui patiko, kad seku jo pėdomis. Seneliai dažnai pasakodavo, kad mano tėtis mokyklos miestelyje garsėjo gebėjimu tuo pat metu kelti sąmyšį ir rinkti aukščiausius visų dėstomų dalykų balus. Iš pasakojimų tenykštis gyvenimas atrodė geresnis nei čia, Floridoje. Bet ne, aš tai dariau ne dėl tėčio. Ne visai:

– Luktelkit, – tariau.

Nuėjęs į tėčio darbo kambarį susiradau Fransua Rablė biografiją. Man patiko skaityti rašytojų biografijas, net jei (kaip pono Rablė atveju) niekad nebuvau paėmęs į rankas jų kūrybos. Atsiverčiau knygos galą ir susiradau pažymėtą citatą. (NIEKADA NEPAIŠYK ŽYMIKLIU MANO KNYGOSE, – gal tūkstantį kartų liepė man tėtis. Bet kaip tada rasti, ko ieškai?)

– Taigi, šis veikėjas, – prabilau stovėdamas svetainės tarpduryje, – Fransua Rablė. Toks poetas. O jo paskutiniai žodžiai buvo: „Išeinu ieškoti Didžiojo Galbūt.“ Štai kodėl važiuoju. Nenoriu laukti mirties, kad galėčiau pradėti ieškoti Didžiojo Galbūt.

Tai juos nutildė. Siekiau Didžiojo Galbūt, ir jie kaip ir aš žinojo, kad nerasiu jo tarp tokių vilų ir merių. Grįžau ant sofos, įsitaisiau tarp tėčio ir mamos, tėtis uždėjo ranką man ant peties, taip tylėdami ir sėdėjome, sėdėjome ilgai, kol pagaliau atrodė, kad jau galima įsijungti televizorių, o tada vakarienei valgėme artišokų padažą ir žiūrėjome istorijos kanalą, ir turiu pasakyti, atsiveikinimo vakarėlių būna ir prastesnių.

PRIEŠ

ŠIMTĄ DVIDEŠIMT AŠTUONIAS DIENAS

Floridoje buvo karšta, netrūko ir drėgmės. Taip tvanku, kad drabužiai tarsi lipni juosta lipdavo prie kūno, o prakaitas lyg ašaros varvėdavo nuo kaktos ant akių. Tačiau taip tik lauke, o aš į lauką stengiausi vaikščioti tik kai reikėdavo nusigauti iš vienos kondicionuojamos patalpos į kitą.

Tokia patirtis anaip tol neparuošė manęs tam nepakeliamam karščiui, kuris pasitinka Alabamos valstijoje, už penkiolikos mylių nuo Birmingamo įsikūrusioje Kalver Kriko internatinėje mokykloje. Tėvų visureigis stovėjo ant žolės vos už kelių metrų nuo studentų bendrabučio, mano kambario numeris 43. Tačiau kiekvieną kartą, kai žengdavau tuos kelis žingsnius tarp kambario ir automobilio iškrauti daiktų, kurių jau dabar atrodė gerokai per daug, saulė įnikdavo aršiai per drabužius svilinti odą, ir aš ne juokais pradėjau baimintis pragaro liepsnų.

Trise automobilį iškrovėme vos per kelias minutes, tačiau mano miegamajame, nors nekaitinamame saulės spindulių, bet neturinčiame kondicionieriaus, vėsiau nebuvo. Gyvenamoji vieta mane nustebino: atvykdamas įsivaizdavau ištaigingą kilimą, medžiu dekoruotas sienas, Viktorijos laikų baldus. Tačiau, be vienintelio prabangos atributo – atskiro vonios kambario, gavau tik televizorių. Šlakbetonio sienos, padengtos storu baltų dažų

sluoksniu, ir šachmatine tvarka iškloto žalio ir balto linoleumo grindys labiau priminė ligoninę, o ne mano svajonių bendrabutį. Prie kambario lango stovėjo dviaukštis neapdailinto medžio gultas su viniliniu čiužiniu. Stalai, spintelės ir knygų lentynos buvo pritvirtintos prie sienų, kad niekam nekiltų noro kūrybiškai perstumdyti baldus. *Ir nėra oro kondicionieriaus.*

Atsisėdau ant apatinio gulto, tuo tarpu mama atidarė lagaminą, pagriebė krūvą biografinių knygų, su kuriomis sutiko išsiskirti tėtis, ir pradėjo dėlioti jas lentynose.

– Mama, galiu ir pats išsikrauti, – tariau.

Tėtis stovėjo. Jis buvo pasiruošęs važiuoti.

– Tai bent jau leisk pakloti lovą, – pratarė mama.

– Ne, tikrai. Galiu ir pats. Viskas gerai. – Nes tokių dalykų negalima atidėlioti be galo. Kada nors vis tiek tenka nuplėšti pleistrą, iš pradžių skauda, bet greitai praeina, ir tada pajunti palengvėjimą.

– Dieve, mes tavęs pasiilgsim, – staiga tarė mama, atsargiai žengdama link lovos per lagaminais užminuotą kambarį. Atsisojęs ją apkabinau. Tėtis irgi priėjo arčiau, ir mes visi kartu apsikabinome. Buvo per karšta, o mes pernelyg suprakaitavę, kad apsikabinimas truktų ilgai. Žinojau, kad turėčiau pravirkti, bet su tėvais gyvenau šešiolika metų, ir man atrodė, kad jau seniai laikas pabandyti gyventi atskirai.

– Nesijaudinkit, – nusišypsojau. – Ašen išmoksiu kalbėt pietietiškai.

Mama nusijuokė.

– Tik nekrėsk kvailysčių, – priminė tėtis.

– Gerai.

– Jokių narkotikų. Jokių svaigalų. Jokių cigarečių.

Kai jis mokėsi Kalver Krike, krėtė tokius dalykėlius, apie kuriuos aš tik girdėjau: slapti vakarėliai, plikšių pasibėgiojimai po

laukus (tėtis visada skundėsi, kad dalyvaudavo tik vaikinai), narkotikai, alkoholis ir cigaretės. Šiek tiek užtruks, kol metė rūkyti, bet jo pašėlusios dienos dabar jau praėity.

– Mylim tave, – išpyškino jie kartu. Šie žodžiai privalomi, tačiau nuskambėjo siaubingai nejaukiai, pasijutau, lyg stebėčiau besibučiuojančius senelius.

– Aš irgi jus myliu. Skambinsiu kiekvieną sekmadienį. – Bendrabučio kambariuose telefonų nebuvo, bet tėvai pareikalavo, kad būčiau apgyvendintas kuo arčiau vieno iš penkių Kalver Kriko taksofonų.

Jie dar kartą mane apkabino – mama, tada tėtis – ir pagaliau ceremonijos buvo baigtos. Pro kambario langą stebėjau juos nuvažiuojant. Tikriausiai turėjau jausti saldų, sentimentalų liūdesį. Bet iš tiesų galvoje sukosi viena vienintelė mintis: kaip atsivė-sinti. Taigi pasičiupau kėdę ir atsisėdau lauke, karnizo šešėlyje, laukdamas gaivinančio vėjelio, kuris taip ir nepadvelkė. Oras lauke buvo toks pat tykus ir slegiantis kaip viduje. Žvalgiausi po naująją kaimynystę: šeši vienaukščiai pastatai, kiekviename po šešiolika kambarių; namai šešiakampiu išdėstyti apie didelę veją. Visa vieta atrodė kaip didžiulis motelis. Visur vaikščiojo besiglėbesčiuojančios, besišypsančios porelės, vaikinai ir merginos. Šiek tiek vyliausi, kad kas nors prieis ir mane užkalbins. Įsivaizdavau pokalbį:

– Sveikas. Pirmi metai?

– Mhm. Mhm. Aš iš Floridos.

– Šaunu. Tikriausiai esi pratęs prie karščio.

– Prie tokio karščio nepriprasčiau, net jei būčiau kilęs iš Hado, – pajuokaučiau. Padaryčiau gerą pirmą įspūdį. *Ak, jis linksmas. Tas Mailzas tikras šmaikštuolis.*

Aišku, taip nenutiko. Reikalai niekad nesiklosto taip, kaip tikiesi.

Užsinoobodžiavęs grįžau vidun, nusivilkau marškinėlius, atsiguliu ant įkaitusio apatinio gulto čiužinio ir užsimerkiau. Nebuvo krikšto, žliumbimo ir viso kito, bet jaučiausi tarsi naujai gimęs, vyrukas be praeities. Prisiminiau žmones, apie kuriuos esu skaitęs, – Džoną F. Kenedį, Džeimsą Džoisa, Hamfrį Bgartą, – lankiusius internatines mokyklas, ir jų nuotykius – pavyzdžiui, Kenedis dievino išdaigas. Galvojau apie Didįjį Galbūt ir dalykus, kurie gali nutikti, žmones, kuriuos sutiksiu, būsimą kambario draugą (prieš kelias savaites gavau laišką, kuriame buvo minimas jo vardas, Čipas Martinas, daugiau apie jį nieko). Kad ir kas tas Čipas Martinas, meldžiau Dievą, kad jis atsivežtų galingų ventiliatorių arsenalą, nes aš nepasiėmiau nė vieno ir jau jaučiau po savimi ant čiužinio besikaupiantį prakaitą – jausmas toks šlykštus, kad lioviausi galvojęs ir pakilęs pagriebiau rankšluostį nusivalyti. O tada pagalvojau: *Ką gi, prieš nuotykius teks išsipakuoti daiktus.*

Sugebėjau ant sienos priklijuoti pasaulio žemėlapi ir į komodą susidėti beveik visus drabužius, o tada pastebėjau, kad nuo karšto, drėgno oro net sienos prakaituoja, – ir nusprendžiau, kad fizinio darbo pakaks. Atėjo metas nuostabiai šaltam dušui.

Mažame vonios kambaryje už durų stovėjo didžiulis, sulig žmogaus ūgiu veidrodis, todėl tiesdamas ranką atsukti vandenį norom nenorom susidūriau su savęs nuogo atvaizdu. Visada stebėjausi savo liesumu: rankos vienodos apimties nuo riešų iki pat pečių, ant krūtinės nematyti nei raumenų, nei riebalų užuominų – susigėdęs net pagalvojau, ką būtų galima padaryti tam veidrodžiui. Praskleidžiau baltą dušo užuolaidą ir nėriau į kabiną.

Deja, dušas pasirodė besąs pritaikytas trijų pėdų ir septynių colių ūgio moksleiviams, todėl šaltas vanduo smogė man tiesiai į apatinius šonkaulius – visa grėžiamos kempinės jėga. Norėdamas sudrėkinti prakaitu aptekusį veidą, turėjau praskėtęs kojas

smarkiai pritūpti. Aišku, Džonui F. Kenedžiui (kuris, pasak jo biografijos, buvo šešių pėdų – kaip tik mano ūgio) savo internatinėje mokykloje *tupinėti* nereikėjo. Ne, čia viskas kitaip, ir varvančiam dušui pamažu drėkinant mano kūną mintijau, ar išvis turiu galimybę čia rasti Didįjį Galbūt ir ar tik nebūsiu padaręs didelės klaidos.

Kai nusiprausęs ir apsvyniojęs juosmenį rankšluosčiu pravėriau vonios duris, išvydau neaukštą, raumeningą vyruką rudų plaukų kupeta. Jis pro kambario duris tempė didžiulį pailgą armijos spalvomis margintą krepšį. Vaikinas buvo kokių penkių pėdų ūgio, tačiau puikaus sudėjimo, sumažinta Adonio kopija, su juo į kambarį įpleveno cigarečių dūmų tvaikas. Puiku, pagalvojau, kambario draugą sutinku nuogas. Įstūmęs krepšį į kambarį, jis uždarė duris ir žengė prie manęs.

– Aš – Čipas Martinas, – paskelbė jis giliu radijo laidų vedėjo balsu. Man nespėjus nieko atsakyti, pridūrė: – Paspausčiau tau ranką, bet gal tu geriau prisilaikyk rankšluostį, kol užsimesi daugiau drabužių.

Nusijuokiau ir linktelėjęs (juk taip kiekiau, ar ne? linktelėti?) atsakiau:

– Aš Mailzas Holteris. Malonu susipažinti.

– Mailzas*, čia kaip „nueiti mylią prieš miegą“? – paklausė jis.

– A?

– Tokia Roberto Frosto poema. Neskaitei jo kūrybos?

Papurčiau galvą.

– Manyk, kad tau pasisekė, – jis šyptelėjo.

Pasičiupau švarius apatinius, mėlynus „Adidas“ futbolo šortus, baltus marškinėlius ir, sumurmėjęs „tuoj grįšiu“, smukau į vonios kambarį. Tiek to pirmo gero įspūdžio.

* *Miles* angliškai ir „mylios“, ir vardas (čia ir toliau vert. past.).

– Kur tavo tėvai? – paklausiau iš vonios.

– Mano tėvai? Tėvukas dabar Kalifornijoje. Galbūt drybso „Dykūno“ krėslė. Galbūt vairuoja sunkvežimį. Bet kuriuo atveju geria. Mama tikriausiai kaip tik išvažiuoja iš mokyklos.

– A, – pratariau pagaliau apsirengęs, bet nežinojau, kaip reaguoti į tokią asmeninę informaciją. Tikriausiai jei nenoriu žinoti, nereikėjo ir klausti.

Čipas pagriebė porą paklodžių ir užmetė ant viršutinio gulto.

– Aš visada miegu viršuje. Tikiuosi, tu neprieštaruji.

– E, ne. Kaip tau geriau.

– Matau, išpuošei kambarį, – jis mostelėjo į pasaulio žemėlapi. – Man patinka.

Ir pradėjo vardinti šalis. Jis kalbėjo monotonišku balsu, lyg tai būtų daręs jau tūkstančius kartų.

Afganistanas.

Albanija.

Alžyras.

Amerikos Samoa.

Andora.

Ir taip toliau. Tik baigęs visas A pakėlė žvilgsnį ir pastebėjo nepatiklią mano veido išraišką.

– Galėčiau taip varyti iki galo, bet tikriausiai tau nusibos. Išmokau per vasarą. Dieve, tu neįsivaizduoji, kaip nuobodu vasarą Naujajame Houpe, Alabamoje. Tas pat, kas stebėti augant sojų pupeles. Beje, iš kur tu?

– Iš Floridos, – atsakiau.

– Niekad nesu buvęs.

– Geras. Na, tos šalys, – pratariau.

– Mhm, visi turi kokį nors talentą. Aš įsimenu pavadinimus.

O tu?..

– Ee, aš moku daugelio žmonių paskutinius žodžius.

Įsiminti paskutinius žodžius – mano silpnybė. Kaip kitiems šokoladas, taip man – mirštančiųjų pareiškimai.

– Pavyzdžiui?

– Man patinka Henriko Ibseno. Jis buvo dramaturgas. – Apie Ibseną žinojau nemažai, nors nebuvo skaitęs nė vienos jo pjesės. Man nepatiko pjesės. Man patiko biografijos.

– Taip, žinau, kas jis toks, – suniurnėjo Čipas.

– Na taip, žodžiu, jis kurį laiką sirguliavo, ir kartą seselė jam pasakė: „Atrodo, ši rytą jaučiatės geriau“, o Ibsenas žvilgtelėjęs į ją atsakė: „Anaipol“, ir numirė.

Čipas prunkštelėjo.

– Klaiku. Bet man patiko.

Jis man papasakojo, kad Kalver Krike mokosi jau treči metai. Įstojo devintoje klasėje, dabar vienuoliktokas kaip ir aš. Stipendininkas. Visiškai finansuojamas. Išgirdo, kad ši mokykla yra pati geriausia visoje Alabamos valstijoje, todėl stodamas sukūrė rašinį apie tai, kad nori mokytis mokykloje, kurioje galėtų skaityti ilgas knygas. Bėda ta, teigė jis rašinėlyje, kad namuose tėvas visada muša jį po ranka pasitaikančiomis knygomis, todėl Čipas dėl savo paties saugumo pasirūpino, kad namie visa literatūra būtų plona, minkštais viršeliais. Tėvai išsiskyrė, kai jis ėjo į dešimtą klasę. Jam patinka Krikas, – taip Čipas vadino šią vietą, – bet:

– Čia reikia saugotis ir mokinių, ir mokytojų. O aš nemėgstu būti atsargus, – vyptelėjo.

Aš irgi nemėgau būti atsargus – ar bent jau norėjau nemėgti.

Visa tai jis man pasakojo draskydamas savo krepšį ir kaip papuola mesdamas drabužius į spintą. Čipas nebuvo girdėjęs apie kojinių stalčių ar marškinėlių stalčių. Jis manė, kad visi stalčiai sukurti lygūs, ir į juos kišo visa, kas tilpo. Mano mama būtų nualpusi.

Vos baigęs „išsipakuoti“ Čipas kumštelėjo man į petį ir tarė:

– Tikiuosi, esi stipresnis, nei atro dai. – Ir žengė pro duris palikdamas jas atviras. Po kelių sekundžių vėl kyštelėjo galvą vidun – aš stovėjau kur stovėjęs. – Na, eime, mylių ėjike Holteri. Yra ką veikti.

Nušliaužėme iki TV kambario, kuriame stovėjo vienintelis visoje mokyklos teritorijoje televizorius su kabeline programa. Vasarą patalpa atliko sandėlio funkciją. Joje buvo kone iki lubų prikrauta sofų, šaldytuvų ir susuktų kilimų, o aplinkui zujo mokiniai, kažko ieškantys ir tampantys į šalis savo daiktus. Čipas pasisveikino su keliais praeiviais, bet manęs nepristatė. Kol jis klajėjo po sofų prikištą labirintą, aš stovėjau prie salės durų, stengdamasis neužstoti kelio moksleiviams, poromis bandantiems su baldais išlaviruoti pro duris.

Savo daiktus Čipas susirado per dešimt minučių, tą valandą dar keturis kartus įveikėme veją tarp TV kambario ir 43 kambario. Po visko norėjau įlįsti į Čipo nešiojamąjį šaldytuvą ir nusnausti kokius tūkstantį metelių, o Čipas atrodė esąs atsparus ir karščiui, ir nuovargiui. Prisėdau ant jo sofos.

– Prieš kelerius metus radau ją riogsančią ant šaligatvio netoli namų, – pasakė jis apie sofą, bandydamas surinkti mano „PlayStation 2“ ant savo batų dėžės. – Žinau, apmušalas vietomis sutrūkinėjęs, bet na ir kas. Juk tikrai gera sofa.

Apmušalas buvo gerokai daugiau nei šiek tiek sutrūkinėjęs – apie 30 procentų paviršiaus sudarė žydra dirbtinė oda, o kitus 70 procentų – porolonas, bet sėdėti ji buvo velniškai patogi.

– Gerai, – tarė jis. – Beveik baigta. – Nuėjo prie stalo ir išėmė iš stalčiaus ritinėlių lipnios juostos. – Tetrūksta tavo lagamino.

Atsistojęs ištraukiau lagaminą iš po lovos, o Čipas, paguldęs jį tarp sofos ir „PlayStation 2“, pradėjo plėšyti trumpas li-

pnios juostos atraižas. Iš atraižėlių ant lagamino suklijavo užrašą KAVOS STALIUKAS.

– Štai, – pakomentavo. Tada prisėdęs susikėlė kojas ant, na, kavos staliuko. – Baigta.

Prisėdau šalia, o jis nužvelgė mane ir staiga pareiškė:

– Klausyk. Aš nebūsiu tavo bilietas į Kalver Kriko bendruomenę.

– Aa, gerai, – pratariau, tačiau pajutau žodžius stringant gerklėje. Aš ką tik per negailestingai svilinančią kaitrą padėjau atvilkti šito bičo sofą, o jis manęs jau nebemėgsta?

– Iš principo žmones čia galima suskirstyti į dvi grupes, – paskubomis ėmė aiškinti jis. – Yra tikrieji gyventojai, tokie kaip aš, ir yra Tranai, kurie šiokiadieniais gyvena čia, bet visi jie turtuolių vaikai iš Birmingamo ir kiekvieną savaitgalį grįžta į vėdinamas savo tėvų vilas. Tie yra kietuoliai. Aš jų nemėgstu, o jie nemėgsta manęs, todėl jei atvažiavai galvodamas, kad mokykloje buvai kietas šūdas ir čia taip pat būsi kietas šūdas, tada prie manęs geriau nesiartink. Juk lankei valstybinę mokyklą, ar ne?

– Ee... – sumykiau. Išsiblaškęs pradėjau pešioti sofos apmušalo įtrūkimus, mano pirštai įsirausė į minkštą baltumą.

– Taip, tikriausiai valstybinę, nes jei būtum vaikščiojęs į privačią, tavo idiotiški šortai taip nekabėtų, – jis nusijuokė.

Šortus nusmaukdavau šiek tiek žemiau ant užpakalio, maniau, tai atrodo kietai. Pagaliau sugebėjau prabilti:

– Taip, vaikščiojau į valstybinę mokyklą. Bet nebuvau kietas šūdas, Čipai. Buvau paprastas šūdas.

– Cha! Puiku. Ir nevadink manęs Čipu. Vadink mane Pulkininku.

Nurijau prunkstelėjimą.

– *Pulkininku?*

– Aha. Pulkininku. O tave mes pavadinsim... hmm. Tešliumi.

– ?..

– Tešliumi, – pakartojo Pulkininkas. – Nes tu liesas. Tai vadinama ironija, Tešliau. Kada nors apie ją girdėjai? O dabar šiauriam cigarečių, pradėkime šiuos metus tinkamai.

Ir išžygiavo lauk, vėl manydamas, kad seksiu iš paskos, – šį kartą aš taip ir padariau. Dėkui Dievui, saulė jau leidosi už horizonto. Praėję pro penkerias duris pasiekėme 48 kambarį. Prie durų lipnia juosta buvo priklijuota maža balta metalinė lentelė. Ant jos mėlynu žymikliu užrašyta: „Aliaska gyvena viena!“

Pulkininkas man paaiškino, kad 1. čia yra Aliaskos valda ir 2. ji turi visą kambarį sau, nes jos buvusią kambario draugę praeitų metų pabaigoje išmetė iš mokyklos, ir kad 3. Aliaska turi cigarečių, nors Pulkininkas nepasivargino paklausti, ar 4. aš rūkau, nes 5. aš to nedariau.

Jis garsiai pabeldė. Už durų balsas suspiegė:

– O Dieve, varyk čia, trumpuli, ką papasakosiu!

Ižengėme vidun. Pasisukau uždaryti durų, tačiau Pulkininkas papurtė galvą ir tarė:

– Jei po septynių esi merginos kambaryje, turi palikti duris atviras.

Bet aš jo beveik neišgirdau, nes priešais save išvydau nuostabiausią žmonijos istorijoje merginą su džinsiniais šortais ir persikų spalvos berankove palaidine. Ji greitakalbe garsiai dėstė Pulkininkui:

– Taigi, pirmąją vasaros dieną buvau senojoje Vaino stotyje, pas tokį vaikiną Džastiną, žodžiu, sėdim mes jo namuose ant sofos, žiūrim televizorių – ir turėk omeny, kad tada aš jau susitikinėjau su Džeiku, tiesą sakant, vis dar susitikinėjau, o tai jau savaimė nuostabu, bet su Džastinu draugaujam nuo pat vaikystės, – taigi, žiūrim televizorių ir plepam apie stojamuosius egzaminus ar kažką panašaus, Džastinas apkabina mane per pečius,

o aš galvoju: „Malonu, juk mes jau taip ilgai esam draugai, tikrai nėra ko pasijusti nejaukiai“, plepam toliau, ir man įpusėjęs sakinį apie analogijas ar kažką tokio, jo ranka tarsi gyvatė neria žemyn ir tik capt man už papo. *CAPT*. Gerokai per stipriai, dvi tris sekundes – *CAPT*. Pirma mano galvoje praskrieja mintis: „Oi, kaip man patraukti šitą leteną nuo savo papo, kol dar neliko mėlynių?“, o tada: „Dieve, tai bent turėsiu ką papasakoti Takumiui su Pulkininku.“

Pulkininkas nusijuokė. Aš spoksojau, pritrenktas ir tos smulkios (bet, Dieve, aptakių formų) merginos balso jėgos, ir milžiniškų knygų stirtų palei kambario sienas. Jos biblioteka kaupėsi lentynose ir netvarkingai suverstose, juosmenį siekiančiose į sienas atremtose krūvose. Jei jas kas nors pajudintų, domino efektas paskandintų mus bekraštėje literatūros jūroje.

– Kas čia nesijuokia iš mano labai juokingo pasakojimo? – pertraukė mano mintis mergina.

– Ak, taip. Aliaska, čia Tešlius. Tešlius atsimena priešmirtinius žmonių žodžius. Tešliau, čia Aliaska. Jai šią vasarą captelėjo papą.

Aliaska ištiesusi ranką žengė artyn, bet paskutinę akimirką klastingai timptelėjo žemyn mano šortus.

– Tai patys plačiausi šortai visoje Alabamos valstijoje!

– Man patinka mėvėti apsmukusius, – pratariau susigėdęs ir užsitempiau juos aukščiau. Namie, Floridoje, jie buvo madingi.

– Turiu pasakyti, Tešliau, kad nors mūsų santykiai dar gana nauji, tokias paukštiškas kojas kaip tavo esu matęs daugybę kartų, – rimtu veidu išpoškino Pulkininkas. – Taigi, Aliaska. Paroduok mums cigarečių.

Ir tada Pulkininkas kažkaip įkalbėjo mane sumokėti penkis dolerius už pakelį „Marlboro Lights“, kurio tikrai neketinau rūkyti. Jis pasiūlė Aliaskai prisidėti prie mūsų, bet ta atsisakė.

– Tūriu rasti Takumą ir papasakoti jam apie capt. – Pasisukusi į mane paklausė: – Gal jį matei?

Nežinau, ar mačiau, nes nė nenutuokiau, kas tas Takumis. Todėl tik papurčiau galvą.

– Gerai, – Pulkininkas linktelėjo. – Tai po kelių minučių prie ežero.

Paežerėje įsitaisėme ant sūpynių priešais smėlėtą paplūdimį (smėlis, pasak Pulkininko, atvežtas). Mestelėjau privalomą pokštą:

– Neliesk mano papo.

Pulkininkas pareigingai nusijuokė, tada paklausė:

– Rūkysi?

Dar nė karto nebandžiau, bet kai esi Romoje...*

– Čia galima?

– Jei atvirai, tai ne, – atsakė jis, tada pridegęs padavė man cigaretę. Įtraukiau. Užsikosėjau. Sušvokščiau. Springdamas bandžiau įkvėpti oro. Vėl užsikosėjau. Vos neapsivėmiau. Apsvaigo galva, įsitvėriau sūpuoklių, tada numėčiau cigaretę ir sutrypiu koja, įsitikinęs, kad į mano Didžiojo Galbūt paieškas rūkymas neįeina.

– Dažnai rūkai? – nusijuokė Pulkininkas, tada mostelėjo į kitoje ežero pusėje besisūpuojančią baltą dėmę. – Matai tą?

– Aha, – atsakiau. – Kas ten? Paukštis?

– Gulbė, – paaiškino.

– Oho. Mokykla su gulbe. Oho.

– Ta gulbė yra šėtono išpera. Niekada neik prie jos arčiau, nei esi dabar.

– Kodėl?

* Posakis „Kai esi Romoje, elkis kaip romiečiai“.

– Ji turi nebaigtų sąskaitų su žmonija. Gal ją vaikystėje išnaudojo ar kas panašaus. Ją ten apgyvendino Erelis, kad neitume prie ežero parūkyti.

– Erelis?

– Ponas Starnsas. Kodinis pavadinimas Erelis. Direktorius. Daugelis mokytojų gyvena mokyklos teritorijoje ir bet kuris tave gali pričiupti. Bet Erelis vienintelis gyvena bendrabučių žiede, todėl regi viską. Cigaretės užuodžia už kokių penkių mylių.

– O jo namas kartais ne ten? – paklausiau mostelėjęs ranka. Pastatas nuo čia kaip ant delno, todėl nusprendžiau, kad mes irgi puikiai matomi.

– Aha, bet žaibiško karo taktiką jis pataupo pamokoms, – abejingai paaiškino Pulkininkas.

– Dieve, jei prisivirsiu bėdų, tėvai mane užmuš, – sumurmėjau.

– Manau, tu perdedi. Paklausk, bėdų tikrai prisivirsi, bet devyniasdešimt devyniais atvejais iš šimto tavo tėvai nieko apie tai nesužinos. Mokykla tikrai nenori, kad tavo tėvai manytų, jog čia tapai padugne, nebent *tu pats* nori, kad tėvai laikytų tave padugne. – Jis smarkiai išpūtė ploną dūmą ežero link. Turiu pripažinti, jis atrodė kietai. Netgi aukštesnis. – Šiaip ar taip, jei pateksi į bėdą, tik nieko neįskusk. Aš juodai nekenčiu tų turtingų snobų – taip nekenčiu tik dantisto kabineto ir savo tėvo. Bet tai nereiškia, kad juos įduočiau. Praktiškai pats svarbiausias dalykas – niekada, niekada, niekada, niekada neskušti.

– Supratau, – atsakiau, bet susimąščiau: „O jei kas nors dės man į nosį, turėsiu sakyti, kad nepataikiau pro duris?“ Man tai atrodė šiek tiek kvaila. Kaip tada tvarkytis su priekabiautojais ir šiaip subingalviais, jei negalima kelti jiems rūpesčių? Bet Čipo apie tai nebeklausinėjau.

– Gerai, Tešliau. Atėjo metas man eiti susirasti savo merginą. Tai duok keletą cigarečių, kurių vis tiek nerūkysi, ir pasimatysime vėliau.

Nusprendžiau dar šiek tiek pasėdėti ant sūpuoklių, iš dalies todėl, kad karštis pagaliau atlėjo ir virto malonia, nors per drėgna, kokių 26 laipsnių šiluma, ir dėl to, kad vis dar tikėjausi sulaukti Aliaskos. Tačiau vos pradingus Pulkininkui mane apipuo-
lė vabzdžiai: susirinko tiek mašalų ir uodų, kad šiaip jau tylus jų sparnelių plazdėjimas skambėjo kaip tikra kakofonija. Ir tada nusprendžiau užsirūkyti.

Pamaniau, rūkymas nuvaikys vabzdžius. Galima sakyti, tai suveikė. Aišku, meluočiau sakydamas, kad rūkyti pradėjau vien norėdamas nuvaikyti vabzdžius. Pradėjau rūkyti todėl, kad 1. sėdėjau vienas ant sūpynių ir 2. turėjau cigarečių, 3. pamaniau, kad jei jau visi kiti moka rūkyti nekosėdami, aš irgi sugebėčiau. Trumpai tariant, rimtų priežasčių neturėjau. Na gerai, sakykime, kad pradėjau ir dėl 4. vabzdžių.

Įtraukiau tris kartus, tada pajutau šleikštulį gerklėje, akis atraukė migla, o galvoje pradėjo nemaloniai dūgti. Pakilau eiti. Atsistojęs išgirdau už nugaros balsą:

– Tai tu iš tiesų įsimeni paskutinius žodžius?

Ji pribėgo prie sūpynių ir sugriebusi mane už peties pasodino atgal.

– Aha, – atsakiau. Tada nedrąsiai pridūriau: – Nori įsitikinti?

– Kenedis! – šovė ji.

– Akivaizdu, – atsakiau.

– Ak, nejaugi? – ji kilstelėjo antakius.

– Ne. Tokie jo paskutiniai žodžiai. Kažkas paklausė: „Pone prezidente, juk negalima sakyti, kad Dalasas jūsų nemylė“, jis atsakė: „Akivaizdu“, ir tada ją nušovė.

Ji sukikeno.

– Dieve, baisu. Neturėčiau juoktis. Bet nusijuoksiu. – Ir nusi-
kvatojo. – Gerai, pone Garsūs Paskutinieji Žodžiai. Turiu ir tau
viena, – kyštelėjusi ranką į prigrūstą kuprinę išsitraukė knygą. –
Gabrielis Garsija Markesas. „Generolas savo labirinte“. Mano
mėgstamiausia. Knyga apie Simoną Bolivarą. – Neįsivaizdavau,
kas tas Simonas Bolivaras, bet ji neleido paklausti. – Tai istorinis
romanas, neturiu supratimo, ar čia parašyta teisybė, bet žinai,
kokie čia minimi paskutiniai Simono žodžiai? Ne, nežinai. Tuoj
tave apšviesiu, ponaiti Baigiamosios Replikos.

Tada ji prisidėgė cigaretę ir užsitraukė taip godžiai, taip ilgai,
kad pagalvojau, jog visa cigaretė iškart ir susmilks. Pagaliau iš-
pūtusi dūmus pradėjo skaityti:

– „Jį – Simoną Bolivarą – sukrėtė triuškinantis atradimas,
kad galvotrūkčios jo nesėkmių ir svajų lenktynės tą akimirką
buvo besieikiančios finišo liniją. Visa kita liko tamsoje. „Pra-
keikimas, – atsiduso jis. – Kaip beišsikapanosiu iš šio labirinto!“

Išgirdęs akimirksniu atpažinau garsiuosius paskutinius žo-
džius ir mintyse pasižadėjau būtinai paskaitinėti to Simono Bo-
livaro biografiją. Didingi paskutinieji žodžiai, tik ne visai juos
supratau.

– O kas tas labirintas? – paklausiau jos.

Dabar kaip niekada puiki proga pasakyti, kokia ji nuostabi.
Tamsoje, šalia manęs, nuo jos dvelkė prakaitu, vasaros karščiu ir
vanile, o neryškioje mėnulio šviesoje vos įžvelgiau jos siluetą, –
tik kai užtraukdavo dūmą, smilkstanti cigaretė nušviesdavo jos
veidą blyškia rausva šviesa. Bet net ir tamsoje mačiau jos akis –
žaižaruojančius smaragdus. Tokios akys akimirksniu nuginkluo-
ja ir pavergia. Ji buvo ne tik graži, bet dar ir velniškai patraukli,
krūtys aptemptos ankštos berankovės palaidinės, dailios kojos
maskatavo pirmyn atgal po sūpynėmis, paplūdimio šlepetės ta-

balavo ant kojų pirštų, o jų nagai buvo nulakuoti žydra spalva. Kaip tik tą akimirką, kai paklausiau apie labirintą ir laukiau jos atsakant, suvokiau išlinkių svarbą, svarbą tūkstančio vietelių, kur vienas merginos kūno lopinėlis keičia kitą, nuo pėdos linkio iki kulkšnies, nuo kulkšnies iki šlaunies, iki liemens, krūties, kaklo, riostos nosies, kaktos, peties, nugaros išrietimo, užpakaliuko ir taip toliau. Aišku, formas pastebėdavau ir anksčiau, bet niekada iki šiol nesusimąstydavau apie jų reikšmę.

Jos burna buvo taip arti, kad jutau kvėpavimą, šiltesnį už orą, ir ji atsakė:

– Tai ir yra paslaptis, ar ne? Labirintas yra gyvenimas, o gal mirtis? Ko jis bandė išvengti – gyvenimo ar jo pabaigos?

Laukiau, kad kalbėtų toliau, bet tapo akivaizdu, kad ji tikisi mano atsakymo.

– Ee, nežinau, – pagaliau pralemenau. – Tu tikrai perskaitei visas knygas savo kambary?

Ji nusikvatojo.

– Dieve, ne. Gal kokį trečdalį. Bet ketinu perskaityti visas. Vadinu tai savo gyvenimo biblioteka. Nuo vaikystės kiekvieną vasarą vaikščiodavau po kaimynų sendaikčių išpardavimus ir pirkdavau knygas, kurios man pasirodydavo įdomios. Todėl visada turiu ką skaityti. Bet dar tiek daug reikia nuveikti: cigarečių surūkyti, pasimylėti, ant sūpynių pasisupti. Spėsiu prisiskaityti, kai būsiu sena nuoboda.

Ji pasakė, kad primenu jai Pulkininką, pirmąkart atvykusį į Kalver Kriką. Jiedu buvo naujokai, abu stipendininkai, kuriuos, jos žodžiais tariant, „vienijo polinkis į alkoholį ir eibes“. Frazė „alkoholis ir eibės“ privertė mane susimąstyti, ar tik nebūsiu susidėjęs, kaip pavadintų mama, su „netikėlių kompanija“, bet, kaip netikėlių kompanija, jie abu atrodė per daug protingi. Prisi-

degusi naują cigaretę nuo ką tik surūkytos, Aliaska papasakojo, kad Pulkininkas nekvailas, bet atvykęs į Kalver Kriką nebuvo labai aktyvus.

– Tą problemą aš sutvarkiau greitai, – nusišypsojo. – Spalį supažindinau jį su pirmąja jo mergina, tikrai miela, ne iš Tranų, vardu Dženisė. Jis ją metė po mėnesio, nes ji buvo pernelyg turtinga tokiam vargšui kaip jis, bet tai jau kita istorija. Tais metais iškrėtėme savo pirmą išdaigą – ant 4 klasės grindų pribėrėme smulkių rutuliukų. Aišku, nuo tada gerokai pasistūmėjome į priekį, – ji nusikvatojo.

Taigi, Čipas tapo Pulkininku – pokštų planuotoju su kariniu laipsniu, o Aliaska visada buvo Aliaska, išskirtinė, netelpanti į jokius rėmus, kūrybinė varomoji jų išdaigų jėga.

– Tu protingas kaip ir jis, – kalbėjo Aliaska. – Tik tykesnis. Ir žavesnis, bet aš to ką tik nepasakiau, nes myliu savo vaikina.

– Taip, tu irgi visai nieko, – atsakiau įkvėptas jos komplimento. – Bet aš to ką tik nepasakiau, nes myliu savo merginą. Ak, pala. Tiesa. Aš jos neturiu.

Ji nusijuokė.

– Aha, nesijaudink, Tešliau. Jei yra kas nors, ką galiu padėti tau surasti, tai mergina. Sutarkim: tu išsiaiškink, kas tas labirintas ir kaip iš jo ištrūkti, o aš rasiu, su kuo tau permiegoti.

– Sutarta, – sukirtome rankomis.

Vėliau žingsniavome su Aliaska link bendrabučių žiedo. Cikados svirpavo savąją vienos natos melodiją lygiai taip pat kaip namuose, Floridoje. Mums brendant per tamsą ji pasisuko į mane ir pratarė:

– Kai eini naktį, ar tavęs kartais neapima nerimas, ir, nors gėda ir kvaila, užsimanai bėgti namo?

Tai atrodė pernelyg slapta ir asmeniška patikėti beveik nepažįstamam žmogui, bet prisipažinau:

– Taip, tikrai pasitaiko.

Akimirką ji tylėjo. Tada sugriebė mane už rankos ir sušnibždėjo:

– Bėk, bėk, bėk, bėk, bėk! – ir pasileido bėgte, tempdama mane iš paskos.

PRIEŠ

ŠIMTĄ DVIDEŠIMT SEPTYNIAS DIENAS

Kitą popietę mirkčiodamas bandžiau nusipurtyti į akis varvantį prakaitą, kuris trukdė klijuoti ant durų van Gogo plakata. Pulkininkas sėdėjo ant sofos žiūrėdamas, ar plakatas kabo tiesiai, ir atsakinėjo į mano nesibaigiančius klausimus apie Aliaską.

– Papasakok apie ją.

– Ji iš Vaino stoties. Pravažiuoji tą vietovę nė nepastebėjęs – kaip suprantu, taip ir padarei. Jos vaikas gauna stipendiją Vanderbilte. Kažkokioje grupėje groja bosine gitara. Apie jos šeimą žinau nedaug.

– Jų santykiai rimti?

– Tikriausiai. Ji jo neapgaukinėja, o tai jau šis tas.

Ir taip toliau. Nepajėgiau galvoti apie nieką kita – nei apie van Gogo plakata, nei apie kompiuterinius žaidimus, nei apie pamokų tvarkaraštį, kurį šįryt atnešė Erelis. Jis pasisveikino:

– Sveiki atvykę į Kalver Kriką, ponaiti Holteri. Čia jums suteikiama daug laisvės. Jei ja piktnaudžiausite, pasigailėsite. Atrodote gana malonus jaunuolis. Nenorėčiau būti priverstas su jumis atsisveikinti.

Ir tada įsispitrijo į mane mina, kurią galėjai palaikyti arba bauginama, arba bauginamai pagiežinga. „Aliaska tai vadina

Lemties žvilgsniu, – Erelui išėjus paaiškino Pulkininkas. – Kai kitą kartą į tave taip pažiūrės, žinok, turi bėdų.“

– Gerai, Tešliau, – pratarė Pulkininkas man pagaliau pasitraukus nuo plakato. Šis kabėjo ne visai lygiai, bet pakenčiamai. – Pakaks apie Aliaską. Kiek žinau, šioje mokykloje mokosi devyniasdešimt dvi merginos, ir nė viena nėra tokia pakvaišusi kaip Aliaska, kuri, leiskite priminti, *jau turi vaikiną*. Aš einu pietų. Šiandien gruzditų diena. – Išėjo palikęs duris praviras. Išsiblaškęs ir užsisvajojęs žengiau jų uždaryti. Pulkininkas jau pusiaukelėje per bendrabučių veją atsigręžė.

– Viešpatie. Tai eini ar ne?

Apie Alabamą galima pasakyti daug blogo, bet tikrai nepasakysi, kad jos gyventojai pernelyg bijotų gruzdintuvių. Tą pirmą savaitę Kalver Kriko valgykloje mums patiekė gruzdintą viščiuką, gruzdintą viščiuko filė ir gruzdintų valgomųjų ybiškių – pirmą kartą supratau, kokia gardi gali būti gruzdinta daržovė. Beveik tikėjaisi paragauti gruzdintų salotų lapų. Bet niekas neprilygo gruzditui – patiekalui, kurį sukūrė Morina, stulbinamai (tai suprantama) apkūni Kalver Kriko virėja. Gruzdintas paplotėlis su įdaru, arba gruzditas, įrodė, kad gruzdinimas *visa-da* pagerina patiekalo skonį. Sėdėdamas prie apskrito valgyklos stalo su Pulkininku ir dar penkiais vyrukais, kurių nepažinojau, suleidau dantis į traškų savo pirmojo gruzdito apvalkalą ir patyriau kulinarinį orgazmą. Mano mama gamino visai neblogai, bet aš akimirksniu užsimaniau per Padėkos dieną parsivežti Moriną namo.

Pulkininkas pristatė mane (kaip Tešlių) prie klibančio medinio stalo sėdintiems vaikinams, bet iš jų įsiminiau tik Takumą, kurio vardą vakar minėjo Aliaska. Liesas japonas, vos keliais coliais aukštesnis už Pulkininką, kalbėjo pilna burna, aš tuo tarpu lėtai žiaumoju savo gruzditą mėgaudamasis pupišku traškesiu.

– Dieve, – kalbėjo Takumis. – Nepakartojamas vaizdelis, kai kas nors ragauja savo pirmąjį gruzditą.

Nieko neatsakiau – todėl, kad niekas nieko manęs nepaklausė, ir todėl, kad nenorėjau pertraukti valgymo malonumo. Tačiau Takumis taip nesivaržė – jis sugebėjo ir kimšti į burną, ir kramtyti, ir ryti, ir kalbėti vienu metu.

Pokalbis per pietus sukosi apie merginą, kaip supratau, buvusią Aliaskos kambario draugę Mariją ir jos vaikiną Polą, vieną iš Tranų. Išgirdau, kad juos išmetė paskutinę praeitų mokslo metų savaitę už tai, ką Pulkininkas pavadino trifekta, – juodu sučiupo atliekančius iškart trijų taisyklių pažeidimus, dėl kurių šalinama iš Kalver Kriko. Gulėdami nuogi lovoje (genitalijų sąlytis buvo pažeidimas Nr. 1), girti (Nr. 2), jie rūkė žolės suktingę (Nr. 3), Erelis juos tokius ir užtiko. Sklandė gandai, kad kažkas juos įskundė, ir Takumis, atrodo, nekantravo išsiaiškinti kas, – nekantravo taip, kad šūkavo apie tai gruzdito pilna burna.

– Polas buvo šiknius, – pareiškė Pulkininkas. – Nebūčiau jų įskundęs, bet tas, kas susideda su jaguarą vairuojančiais Tranais kaip Polas, nusipelno tokio galo.

– Biče, – atsiliepė Takumis, – tavo mevgina yva, – pagaliau nurijo kąsni, – Tranė.

– Tiesa, – Pulkininkas nusikvatojo. – Deja, turiu pripažinti, kad tai nenuginčijamas faktas. Bet ji ne tokia subingalvė kaip Polas.

– Dar ne, – vyptelėjo Takumis.

Pulkininkas vėl nusikvatojo, o aš susimąščiau, kodėl jis neužstojo savo merginos. Man nerūpėtų, net jei mano mergina būtų jaguarą vairuojanti barzdota kiklopė – džiaugčiausi, kad bent turiu su kuo pasiglamžyti.

* * *

Kai vakare užsukęs į 43 kambarį pasiimti cigarečių (atrodo, pamiršęs, kad jos šiaip jau *mano*) Pulkininkas nepakvietė manęs kartu, labai nenusiminiau. Valstybinėje mokykloje buvo įprasta ko nors nemėgti, – moksluikai nekenė populiarųjų ir t. t., – bet man tai visada atrodė kažkokia beprasmybė. Pulkininkas nesakė man, kur praleido popietę ar ką ketina veikti vakare, bet išeidamas uždarė duris, taigi nusprendžiau, kad esu nepageidaujamas.

Na ir gerai: vakarą praleidau naršydamas po internetą (priesikiu, jokios pornografijos) ir skaitydamas knygą „Paskutinės dienos“ apie Ričardą Niksoną ir Votergeito skandalą. Vakarinei mikrobangų krosnelėje pasišildžiau iš šaldytuvo išsitraukęs gruzditą, kurį Pulkininkas sugebėjo niekam nematant išnešti iš valgyklos. Vakaras visai kaip Floridoje – tik maistas geresnis, o kambaryje nėra oro kondicionieriaus. Skaitymas lovoje toks maloniai pažįstamas.

Nusprendžiau paklausti patarimo, kurį tikrai būtų davusi mama, – išsimiegoti prieš savo pirmąją dieną naujoje mokykloje. Aukštesnio lygio prancūzų kalba prasideda 8:10, todėl nusprendęs, kad apsirengti ir nueiti iki klasės netruks ilgiau kaip 8 minutes, žadintuvą nustačiau 8:02. Palindau po dušu, o tada atsiguliuoju į lovą laukti, kol ateis nuo tvankumos gelbėjantis miegas. Apie 23:00 suvokiu, kad prie gulito pritvirtintas mažytis ventiliatorius padėtų labiau, jei nusivilkčiau baltinius, ir pagaliau vienais apatiniais gulėdamas ant antklodės užmigau.

Labai pasigailėjau taip pasielgęs, kai po kelių valandų mane iš miego išplėšė dvi tvirtos, prakaituotos rankos. Akimirksniu pasijutau visiškai atsibudęs, besėdįs lovoje, persigandęs, tik kažkodėl nesuvokiau balsų, nesupratau, kodėl išvis girdžiu kažkieno balsus, ir apskritai – kiek dabar valandų, po šimts? Pagaliau galva praskaidrėjo, suvokiu tariamus žodžius:

– Nagi, žmogau. Neversk išspardyti tau šikną. Kelkis.

O tada nuo viršutinio gulto išgirdau Pulkininko balsą:

– Dieve, Tešliau. Kel-kis!

Taigi, atsikėliau ir pagaliau įžiūrėjau tris tamsius siluetus. Du griebė mane už rankų ir ištempė iš kambario. Pakeliui dar išgirdau Pulkininką murmant:

– Pasilinksminkit. Kevinai, nepersistenk.

Jie kone ristele nutempė mane už namo, tada per futbolo aikštę. Žemė buvo apaugusi žole, bet žvirgždėta, dar spėjau pagalvoti, kodėl jie negalėjo iš elementaraus mandagumo leisti apsiauti batų, ir išvis, kodėl aš vienais apatiniais lauke visam pasauliui turiau demonstruoti savo paukštiškas kojas? Į galvą šovė tūkstantis galimų pažeminimų: „Štai naujas vienuoliktokas, Mailzas Holteris, pusplikis prirakintas prie vartų futbolo aikštėje.“ Įsivaizdavau, kaip jie nutempia mane į miškelį, kurio link, tiesą sakant, mes dabar ir skuodėme, ir pridaužo kaip obuolį, kad pirmąją dieną naujoje mokykloje pasirodyčiau visu gražumu. Visą kelią žvelgiau sau po kojom, nes nenorėjau žiūrėti į juos, nenorėjau ir parkristi, todėl tiesiog susikaupęs stebėjau, kur dedu pėdas, stengdamasis išvengti aštresnių akmenukų. Jaučiau, kaip instinktas liepia rinktis – kovoti ar pasiduoti, bet žinojau, kad nei kova, nei pasidavimas man dar nė karto nepadėjo. Jie aplinkiniu keliu atitempė mane prie dirbtinio paplūdimio, ir tada pagaliau susiprotėjęs, kas manęs laukia, – tradicinis pamurkdymas ežere, – primau. Tiek kaip nors jau iškęsiu.

Kai pasiekėme paplūdimį, man paliepė priglausti rankas prie šonų, o stambiausias vaikas čiupo du ant smėlio paliktus lipnios juostos ritinėlius. Kol stovėjau išsitempęs kaip kareivėlis rikiuotėje, jie apvyniojo mane kaip mumiją nuo pečių iki riešų. Baigę parvertė ant žemės; dirbtinio paplūdimio smėlis kiek suminkštino smūgį, bet vis tiek gerokai susitrenkiau galvą. Du

laikė suglaudę kojas, tuo tarpu trečias – tikriausiai jis ir buvo Kevinas – prikišo savo kvadratinę fizionomiją kamuotais žandikauliais taip arti, kad žele permirkę, nuo kaktos styrantys jo plaukų spygliai bakstelėjo man į veidą, ir tarė:

– Čia už Pulkininką. Neturėtum valkiotis su tuo šiknium.

Jie man apvyniojo lipnia juosta kojas nuo kulkšnių iki šlaunų. Virtau sidabrine mumija. Vos spėjau išstenėti: „Prašau, žmonės, nereikia“, o tada užklįjavo ir burną. Ir pakėlė tėškė į vandenį.

Skęstu. Skęstu, bet, užuot panikavęs ar vartęsis, galvoju, kad „Prašau, žmonės, nereikia“ buvo siaubingi paskutiniai žodžiai. Tačiau tada įvyko didysis žmonijos stebuklas – ėmiau plūduriuoti – ir pasijutau kyląs į paviršių, kaip galėdamas muisčiausi ir sukiojaisi, kol pagaliau nosis iškilo į šiltą nakties orą, ir aš įkvėpiau. Nemiriau ir mirti nesiruošiau.

Na, pagalvojau, viskas ne taip ir blogai.

Tačiau dar liko mažytė problema – išsirabždinti ant kranto iki patekant saulei. Pirma reikėjo išsiaiškinti, ar toli krantas. Per daug pasukęs galvą pajusdavau virstant visą kūną, – taip, ilgame idiotiškausių mirčių sąrašė mirtis „kniūbsčiam su permirkusiais baltais apatiniais“ užimtų gana aukštą vietą. Todėl įsispitrijau aukštyn ir atlošiau galvą, kol akys bemaž paniro po vandeniui, ir štai krantas – vos už kokių dešimties pėdų – tiesiai už manęs. Pradėjau irtis jo link kaip berankis sidabrinis undinas, galėjau judinti tik šlaunis, kol pagaliau subine ėmiau braukti dumbliną ežero dugną. Tada pasisukau ir atsistumdamas klubais bei liemeniu persiverčiau tris kartus, kol atsidūriau prie nuskurusio žalio rankšluosčio. Jie man paliko rankšluostį. Kaip malonu.

Vanduo prasisunkė po lipnia juosta ir susilpnino kibius gniaužtus, tačiau kai kur juostos buvo privyniota trys sluoksniai, todėl buvau priverstas spurdėti kaip iš vandens ištraukta žuvis.

Pagaliau gniaužtai atsileido tiek, kad sugebėjau iškišti laukan kairę ranką ir nusiplėšyti juostą.

Susivyniojau į smėlėtą rankšluostį. Nenorėjau grįžti į kambarį ir pamatyti Čipą, nes neįsivaizdavau, ką omeny turėjo Kevinas – galbūt jei pareičiau, jie manęs ten lauktų ir šį kartą rimtai prigriebtų; galbūt turėjau jiems parodyti: „Gera. Mintį supratau. Jis man tik kambario kaimynas, ne draugas.“ Ir, šiaip ar taip, ne puoselėjau itin draugiškų jausmų Pulkininkui. „Pasilinksminkit“, – pasakė jis. Aha, pagalvoju. Buvo tikras vakarėlis.

Todėl nuėjau pas Aliaską. Nežinojau, kelinta valanda, bet mačiau pro jos duris besiskverbiant šviesą. Tyliai pasibeldžiau.

– Prašom, – atsiliepė, ir aš įėjau vidun, šlapias, smėlėtas, vien permirkusiais apatiniais ir užsimetęs rankšluostį. Žinoma, nė vienas nesvajoja šitaip pasirodyti nuostabiausiai pasaulio merginai, bet nusprendžiau, kad ji sugebės man paaiškinti, kas ką tik įvyko.

Ji padėjo knygą ir apsigaubusi antklode pakilo iš lovos. Aki mirką stovėjo susirūpinusi. Atrodė kaip ta mergina, kurią sutikau vakar, mergina, sakiusi, kad aš mielas, mergina, tryškusi energija, kvailystėm ir išmintimi tuo pat metu. O tada ji nusi juokė.

– Regis, teko pasimaudyti, mm?

Tai ji pasakė su tokia atsainia piktdžiuga, kad pajutau, jog apie tai žinojo visi, ir susimąščiau, kokio velnio visa sumauta mokykla iš anksto susitarė paskandinti Mailžą Holterį. Bet Aliaskai *patiko* Pulkininkas, todėl akimirką sutrikęs tiesiog spoksojau į ją, nė nebežinodamas, ko paklausti.

– Klausyk, – kirto ji. – Tik nepradėk čia. Žinai ką? Žmonės turi didesnių problemų. Aš turiu didesnių problemų. Mamytės čia nėra, todėl pradėk rūpintis savimi, dički.

Išėjau neprataręs nė žodžio ir nusliūkinau į savo kambarį, įžengęs vidun trinktelėjau durimis pažadindamas Pulkininką ir nutrepenau į vonią. Įlindau po dušu nusiplauti dumblių ir smėlio, kvailas dušo čiaupas buvo apgailėtinas, – bet kaip Aliaska, Kevinas ir tie kiti gali manęs jau nemėgti? Pagaliau nusiprausęs nusišluosčiau ir atėjau į kambarį persirengti.

– Taigi, – tarė jis. – Kur tiek užtrukai? Neradai kelio namo?

– Jie sakė, kad viskas per tave, – atsakiau ir savo balse aiškiai išgirdau susierzinimą. – Sakė, kad neturėčiau su tavim trainiotis.

– Ką? Ne, taip nutinka visiems, – numojo Pulkininkas. – Ir man taip buvo. Tave įmeta į ežerą. Išplauki. Pareini.

– Negalėjau tiesiog išplaukti, – ramiai atsakiau, bandydamas po rankšluosčiu užsimaukšlinti džinsus. – Jie apklijavo mane lipnia juosta. Tiesą sakant, išvis nelabai galėjau pajudėti.

– Pala. Pala, – jis šoko nuo gulto ir tamsoje įsispoksojo į mane. – *Apklijavo?* Kaip?

Ir aš jam parodžiau: atsistojau kaip mumija suglaudęs kojas ir prispaudęs rankas prie šonų, ir paaiškinau, kaip jie mane suvyniojo. O tada pūkštelėjau ant sofos.

– Dieve! Juk tu galėjai paskęsti! Jie turėjo tik įmesti tave į vandenį ir pabėgti! – sušuko jis. – Ką, po galais, jie galvojo? Kas ten buvo? Kevinas Ričmenas ir kas dar? Įsiminei jų veidus?

– Taip, manau.

– Kodėl, po velnių, jie tai padarė? – balsu stebėjosi Pulkininkas.

– O tu jiems nieko nepadarei? – paklausiau.

– Ne, bet prisiekiu savo subine, dabar tikrai padarysiu. Mes juos pričiupsim.

– Nieko tokio. Juk išsikapsčiau.

– Tu galėjai *mirti*.

Ko gero, iš tiesų galėjau. Bet nemiriau.

– Na, galbūt rytoj nueisiu pas Erelį ir papasakosiu, – svarsčiau.

– Jokiu būdu, – nukirto Pulkininkas. Nuėjęs pakėlė nuo grindų savo susiglamžiusius šortus ir išsitraukė iš kišenės pakelį cigarečių. Pridėjęs dvi, vieną padavė man. Godžiai sutraukiau ją iki pat filtro. – Neisi, – pakartojo jis, – čia niekas problemų taip nesprenžia. Be to, juk nenori užsidirbti skundiko reputacijos. Bet mes su tais galvijais susidorosim, Tešliau. Pažadų. Jie dar pasigailės, kad lindo prie mano draugo.

Ir jei Pulkininkas manė, kad pavadinęs mane draugu patrauks savo pusėn, buvo teisus.

– Kai nuėjau pas Aliaską, ji elgėsi gana žiauriai, – tariu. Pasilenkiau ir pravėręs tuščią stalčių pasinaudojau juo kaip peleline.

– Jau sakiau, jos nuotaika dažnai kaitaliojasi.

Atsiguliau su marškinėliais, šortais ir kojine. Kad ir kaip nepakeliamai būtų karšta, nusprendžiau kiekvieną naktį Kalver Krike miegoti su drabužiais, nes tikriausiai pirmą kartą gyvenime jaučiau baimę ir jaudulį, kad gyvenu vietoje, kurioje niekada nežinai, kas kada gali nutikti.

PRIEŠ

ŠIMTĄ DVIDEŠIMT ŠEŠIAS DIENAS

— **D**abar tai karas! – ryte sustūgo Pulkininkas.

Persivertęs žvilgtelėjau į laikrodį: 7:52. Mano pirmoji pamoka Kalver Krike, prancūzų kalba, prasidės po aštuoniolikos minučių. Porą kartų sumirksėjęs pažvelgiau į Pulkininką, stovintį tarp sofos ir KAVOS STALIUKO, už raištelių laikantį savo gerokai nuavėtus, kadaise baltus teniso batelius. Kurį laiką jis spoksojo į mane, aš spoksojau į jį. O tada Pulkininko veide pamažu, kaip sulėtintoje kino juostoje, pasirodė šypsnyš.

– Turiu pripažinti, – pagaliau tarė jis. – Visai nekvaila.

– Kas? – paklausiau.

– Naktį – tikriausiai prieš pažadindami tave – jie primyžo man į batus.

– Tu rimtai? – paklausiau bandydamas nesusijuokti.

– Nori pauostyti? – paklausė jis, atkišdamas batelius. – Nes aš tai pauosčiau, ir tuo neabejoju. Viskas, ką žinau, tai kad įlipau į kažkieno myžalus. Kaip sakydavo mano mama: „Vaizduojies, kad vaikštinėji vandeniui, o pasirodo, tavo batuose teliūškuoja myžalas.“ Parodyk man tuos juokdarius, jei šiandien pamatysi, – paprašė, – nes reikia išsiaiškinti, ko čia jie ant manęs taip, hmm, užsišiko. O tada sugalvosim, kaip paversti jų varganą gyvenimėlį pragaru.

Vasarą gavęs Kalver Kriko kišeninį vadovą nudžiugau, kad skyriuje „Aprangos taisyklės“ tebuvo du žodžiai – „Kuklus paprastumas“, bet nė negalvojau, kad klasėje sėdės apsimiegojusios merginos medvilniniais pižaminiais šortais, marškinėliais ir paplūdimio šlepetėmis. Kuklu, vadinasi, ir paprasta.

Tačiau pižamomis (net ir kukliomis) apsirengusios merginos klasėje yra tai, dėl ko prancūzų kalbą 8:10 ryte visai galima išverti, jei tik būčiau nutuokęs, apie ką kalba ponია O'Malėj. *Comment dis-tu*: „Po velnių, aš nemoku prancūziškai tiek, kad įveikčiau aukštesnio lygio prancūzų kalbą“ *en français*? Pradinio lygio pamokos Floridoje neparuošė manęs poniai O'Malėj, kuri pamiršo visas mandagybes apie tai, kaip praleidome vasarą, ir šovė tiesiai prie kažkokio *passé composé*, greičiausiai veiksmažodžių laiko. Stalai buvo sustumdyti ratu, Aliaska sėdėjo tiesiai priešais mane, tačiau per visą pamoką ji nė karto nepažvelgė mano pusėn, o aš nemačiau nieko kito, tik ją. Galbūt ji moka būti žiauri... bet kai pirmąją naktį kalbėjo apie pabėgimą iš labirinto – tokia protinga. O kai nuolat timpčiojo dešinę lūpų kamputį, lyg ketintų vyptelėti, atrodė tarsi įvaldžiusi dešiniąją nepakartojamos Mona Lizos šypsenos pusę...

Iš bendrabučio kambario neatrodė, kad moksleivių labai daug, tačiau mokykloje, vientisame ilgame pastate tuoj už miegamųjų žiedo, patekau į neaprėpiamą jaunų žmonių jūrą. Pastate buvo keturiolika patalpų su langais į ežerą. Jaunimėlis grūdosi ant siaurų šaligatvių priešais klases, ir, nors rasti savo kabinetą nebuvo sunku (net prastai gebėdamas gaudytis erdvėje įstengiau nuo 3 kabineto, kuriame vyko prancūzų kalba, nusikasti prie 12 kabineto, kuriame vyks matematika), visą dieną jaučiausi kaip nesavas. Nieko nepažinojau ir net nesistengiau suprasti, su kuo

turėčiau susipažinti, o pamokos buvo *sunkios* jau pirmąją dieną. Tėtis sakė, kad turėsiu mokytis, ir dabar aš juo patikėjau. Mokytojai buvo rimti ir protingi, priešais daugelio jų vardus parašyta „daktaras“, todėl kai atėjo laikas pasaulio religijoms – paskutinei pamokai prieš pietų pertrauką, pajutau neapsakomą palengvėjimą. Nusprendžiau, kad pasaulio religijų pamoka, dėstoma nuotų laikų, kai Kalver Krikas buvo krikščioniška berniukų mokykla, ir privaloma visiems vienuoliktokams ir dvyliktokams, bus lengvas A įvertinimas.

Tai buvo vienintelis kabinetas šiandien, kuriame stalai nebuvo sustumti nei kvadratu, nei ratu, todėl, nenorėdamas pasirodyti pernelyg stropus, 11:03 atsisėdau trečioje eilėje. Pasiankstinau septyniomis minutėmis, nes mėgstu būti punktualus ir neturėjau su kuo plepėti koridoriuje. Netrukus į klasę įėjo Pulkininkas su Takumi ir iškart susėdo man iš šonų.

– Girdėjau apie praėjusią naktį, – tarė Takumis. – Aliaska ant jų rimtai įsiuto.

– Keista, nes naktį ji buvo tikra kalė, – išpoškinau.

Takumis tik papurtė galvą.

– Taip, bet ji nežinojo visos istorijos. Be to, žmonės būna prastos nuotaikos. Turi priprasti gyventi su žmonėmis. Galėjai turėti ir prastesnių draugų nei...

Pulkininkas jį nutraukė:

– Pakaks psichoplepalų, daktare Filai*. Dabar pakalbėkime apie atsakomąjį smūgį. – Į klasę pradėjo rinktis žmonės, todėl palinkęs artyn jis sušnibždėjo: – Jei kuris nors bus šitoje pamo-koje, pasakyk man, gerai? Pažymėk X, kur jie sėdi. – Ir išplėšęs lapą iš savo sąsiuvinio pripaišė kvadratukų, žyminčių stalus.

* „Dr. Phil“ – pokalbių laida, vedama buvusio psichologo Filo Makgro (Phil McGraw).

Mokiniamis plūstant vidun, išvydau vieną jų – ilgšį nepriekaištingai spygliuotais plaukais – Keviną. Eidamas pro šalį Kevinas žvilgsniu varstė Pulkininką, bet užsižiūrėjęs nepamatė kur einąs ir šlaunimi užkliuvo už stalo. Pulkininkas nusijuokė. Paskui Keviną žingsniavo dar vienas iš jų trijulės, vaikas žalsvai rusvomis kelnėmis su juostele ir juodais trumparankoviais golfo marškinėliais, apkūnokas arba per daug sportuojantis. Jiems susėdus pažymėjau kryžiuokais tam tikrus kvadratėlius Pulkininko schemeje ir padaviau jam. Kaip tik tada į kabinetą įšliaužė Senis.

Jis kvėpavo lėtai ir sunkiai, išsižiojęs. Mažais žingsneliais slinko prie kalbėtojo pulto, sulig kiekvienu žingsniu vos darydamas tarpą tarp pėdų. Pulkininkas bakstelėjo man į šoną ir atsainiai mostelėjo į savo sąsiuvinį, kur buvo parašyta: „Senis teturi vieną plautį“, – ir aš tuo nė akimirkos nesuabejojau. Jo garsus, kone beviltiškas kvėpavimas man priminė senelį, kai jis galavosi plaučių vėžiu. Atrodė, kad pakumpęs ir vos paeinantis Senis mirs taip ir nepasiekęs pakylos.

– Esu, – pagaliau prabilo jis, – daktaras Haidas. Žinoma, turiu ir vardą. Jums tai bus „daktaras“. Jūsų tėvai moka didelius pinigus, kad galėtumėte lankyti šią mokyklą, ir, tikiuosi, pasistengsite bent šiek tiek atpirkti jų investiciją skaitydami tai, ką užduosiu jums skaityti tada, kai užduosiu, ir nuosekliai lankydami šią pamoką. O būdami čia, klausysitės, ką kalbu aš.

Ne, aiškiai nebus visų lengviausia.

– Šiais metais tyrinėsime tris religines tradicijas: islamą, krikščionybę ir budizmą. Kitais metais pabandydysime aptarti dar tris tradicijas. Ir per mano pamokas daugiausia laiko kalbėsiu aš, o jūs daugiausia laiko klausysitės. Nes gal jūs ir esate protingi, bet aš protingas ilgiau. Esu tikras, kad kai kurie jūsų nemėgstate teorijos pamokų, bet, kaip tikriausiai pastebėjote, aš nebesu toks

jaunas kaip kadaise. Mielu noru išeikvočiau man likusį kvapą plepėdamas su jumis apie įdomesnius islamo istorijos aspektus, bet tiek laiko neturime. Taigi, aš turiu kalbėti, o jūs turite klausytis, nes šioje pamokoje mes imsime paties svarbiausio ieškojimo žmonijos istorijoje: prasmės ieškojimo. Ką reiškia būti asmenybe? Kaip geriausia būti asmenybe? Kaip mes atsiradome ir kas nutiks, kai mūsų nebebus? Trumpai tariant: kokios yra šio žaidimo taisyklės ir kaip geriausia jį žaisti?

„Labirinto prigimtis, – užsirašiau vieline spirale surištame sąsiuvinyje, – ir kelias iš jo.“ Šitas mokytojas kietas. Nekenčiau diskusijų per pamokas. Nemėgau kalbėti ir nemėgau klausytis, kaip kiti springsta žodžiais, bandydami išsakyti savo mintį kuo aptakiau, kad tik nepasirodytų kvaili, ir nekenčiau, kad tokio žaidimo esmė viso labo perprasti, ką nori išgirsti mokytojas, ir tada tai pasakyti. Aš esu pamokoje, tai gal *mokykite mane*. Ir jis tikrai mane mokė: per tas penkiasdešimt minučių Senis privertė mane rimtai pažvelgti į religiją. Niekada nebuvau religingas, bet jis mums pasakė, kad religija yra svarbi, nepaisant, tikime ja ar ne, kaip ir istoriniai įvykiai yra svarbūs, nepaisant, ar juose dalyvavome. O tada paskyrė iki rytdienos perskaityti penkiasdešimt puslapių iš knygos „Religijos studijos“.

Tą popietę manęs laukė dar dvi pamokos ir du vadinamieji langai. Kasdien turėjome po devynias penkiasdešimties minučių trukmės pamokas, o tai reiškė, kad beveik visiems teko po tris savarankiško mokymosi valandas (išskyrus Pulkininką, kuris, būdamas neatrastas genijus, turėjo papildomą matematikos pamoką). Mudu su Pulkininku kartu lankėme biologijos pamoką, per ją aš parodžiau jam ir trečią praeitos nakties veiksmė dalyvavusį vaikina. Pulkininkas viršutiniame savo sąsiuvinio kampe parašė: „Longvelas Čeisas. Tranas, 12-okas. Saros draugas. Keista.“ Tuoj prisiminiau, kas ta Sara: Pulkininko mergina.

Langus praleidau savo kambaryje skaitydamas apie religiją. Sužinojau, kad mitas nėra melas: tai padavimas, apibūdinantis pačius žmones, jų pasaulėžiūrą ir tai, kas jiems šventa. Įdomu. Taip pat supratau, kad po vakarykščių linksmybių esu pernelyg pavargęs domėtis mitais ar dar kuo, todėl užsnūdau su visais drabužiais ant lovos, kol popiet mane pažadino Aliaska, tiesiai į mano kairės ausies landą dainuodama:

– PABUSK, MAŽASIS TEŠLIUKAAAAA!

Religijotyros knyga gulėjo man ant krūtinės tarsi maža popierinė apsauginė skraistė.

– Tai buvo siaubinga, – pratariau. – Ką turėčiau padaryti, kad tai daugiau nepasikartotų?

– Nieko! – džiugiai šūktelėjo ji. – Aš nenuspėjama. Dieve, kaip tau daktaras Haidas? Siaubingas, ką? Jis toks pasikėlęs!

Atsisėdau lovoje ir tariu:

– Man atrodo, jis genijus. – Tikrai taip maniau ir tą akimirką tiesiog norėjau jai paprieštarauti.

Aliaska prisėdo ant mano lovos.

– O tu visada miegi su drabužiais?

– Mhm.

– Juokinga, – tarė ji. – Vakar nebuvai labai apsirengęs.

Pervėriau ją rūsčiu žvilgsniu.

– Nagi, Tešliau. Aš tik erzinu. Turi būti stiprus. Aš nežinojau, kaip viskas buvo iš tiesų, užjaučiu, ir jie tikrai dar pasigailės. Bet tu turi būti tvirtas.

Ir ji išėjo. Tik tiek ir turėjo pasakyti šia tema. Ji miela, pagalvojau, bet man nereikia merginos, kuri su manimi elgtųsi, lyg man būtų dešimt: tam aš turiu mamą.

PRIEŠ

ŠIMTĄ DVIDEŠIMT DVI DIENAS

Po paskutinės pamokos pirmąją savaitę Kalver Krike grįžęs į 43 kambarį išvydau netikėtą vaizdą: virš lyginimo lentos palinkęs miniatiūrinis, iki pusės nuogas Pulkininkas atakavo savo rausvus marškinius. Jam entuziastingai lyginant, kakta ir krūtine ritosi prakaito lašai, o lygintuvą stumdė taip energingai, kad jo kvėpavimas kone priminė daktaro Haido.

– Turiu pasimatymą, – paaiškino. – Avarinė situacija. – Jis stabtelėjo atgauti kvapo. – Ar moki, – trūkšmingas įkvėpimas, – lyginti?

Priėjau prie rausvų marškinių. Jie buvo susiraukšlėję tarsi senutė, jaunystę praleidusi degindamasi. Nederėjo Pulkininkui bet kaip grūsti savo daiktų ir daiktelių į pirmą pasitaikiusį stalčių.

– Manau, tereikia jį įjungti ir prispausti prie marškinių, ar ne? – sudvejojau. – Nežinau. Aš net nežinojau, kad turime lygintuvą.

– Ir neturime. Pasiskolinau iš Takumio. Bet jis irgi nemoka lyginti. O kai paklausiau Aliaskos, ji pradėjo rékti: „*Man* tu savo patriarchalinės paradigmos neprimesi!“ O Dieve, man reikia parūkyti. Reikia parūkyti, bet susitikęs su Saros tėvais smirdėti negalėsiu. Gerai, šiknon visa tai. Parūkysime vonioje, paleidę dušą.

Dušas duoda garo. Garas išlygina raukšles, ar ne? Tiesa, – pridūrė jis, kai nusekiau iš paskos į vonią, – jei nori rūkyti dieną, tiesiog paleisk dušą. Dūmus kartu su garais sutrauks į ventiliaciją.

Nors moksliskai tai skambėjo kaip kažkokia nesąmonė, idėja veikė. Silpna vandens srovė ir žemai kabanti dušo galvutė prausimąsi darė nepakenčiamą, bet kaip dūmų naikinimo priemonė tiko puikiai.

Deja, marškiniams garai nė kiek nepadėjo. Pulkininkas vėl pabandė lyginti („spausiu labai smarkiai, pažiūrėsim, gal pavyks“) ir galiausiai apsilvilko susiglamžiusius. Prie marškinių priderino mėlyną kaklaraištį, išmargintą horizontaliomis mažų rausvų flamingų eilutėmis.

– Vienintelis dalykas, kurio mane išmokė tėtušis, – kalbėjo Pulkininkas mikliai sunerdamas tobulą mazgą, – tai rištis kaklaraištį. O tai tikrai keista, nes neįsivaizduoju, kada jis pats jį ryšėjo.

Kaip tik tada į duris pasibeldė Sara. Mačiau ją gal kartą ar du, bet Pulkininkas mudviejų taip ir nesupažindino, o ir tą vakarą neturėjo progos.

– O. Dieve. Negalėjai bent marškinių išsilyginti? – paklausė ji, nors Pulkininkas stovėjo prie lyginimo lentos. – Juk einam su mano tėvais. – Sara su mėlyna vasariška suknele atrodė be galo žavinga. Jos ilgi, saulės nublukinti šviesūs plaukai buvo susukti į kuodą, veidą iš abiejų pusių rėmino laisvai krintančios sruogos. Ji atrodė kaip kaprizinga kino žvaigždė.

– Klausyk, aš bandžiau. Ne visi savo drabužiams lyginti turi-me tarnaites.

– Čipai, priešgyniaudamas atrodai dar žemesnis.

– Dél Dievo, gal galim bent jau pro duris išeiti nesiginčydami?

– Aš tik norėjau pasakyti. Tai juk *opera*. Mano tėvams tai tikrai svarbu. Na, velniop. Paskubėk.

Norėjau dingti, bet slėptis vonioje atrodė kvaila, o tarpduryje viena ranka įsiremusi į šoną stovėjo Sara, kitoje vartė automobilio raktelius, tarsi sakytų: „Varom.“

– Aš galėčiau apsilvilti smokingą, tavo tėvai vis tiek manęs nekęstų! – riktelėjo jis.

– Tai ne mano kaltė! Tu juos antagonizuoji! – Ji atkišo raktelius. – Klausyk, tai mes arba važiuojam, arba nevažiuojam.

– Velnio. Niekur aš su tavim nevažiuosiu, – nukirto Pulkininkas.

– Puiku. Gero vakaro. – Sara taip smarkiai trinktelėjo durimis, kad storoka Levo Tolstojaus biografija (paskutiniai žodžiai: „Tiesą sakant... man tikrai rūpi... ką jie...“) nukrito nuo lentynos ir kaip durų trenksmo aidas pokštelėjo ant grindų.

– AAAAAA!!!!!!!!!!!! – sustaugė jis.

– Tai čia buvo Sara, – tariau.

– Taip.

– Ji visai nieko.

Pulkininkas nusikvatojo, priklaupė prie mažo šaldytuvo ir išsitraukė galoną pieno. Atsuko kamštelį, stipriai maktelėjo, susiraukė, paspringęs kostelėjo ir atsisėdęs ant sofos pasidėjo pieną tarp kojų.

– Jis prarūgęs, ar ką?

– A, turėjau tau anksčiau pasakyti. Čia ne pienas. Penkios dalys pieno, viena dalis degtinės. Vadinu jį ambrozija. Dievų gėrimas. Piene degtinės nelabai užuosi, todėl Erelis negali manęs pričiupti, nebent pats gurkštelėtų paragauti. Trūkumas tas, kad skonis kaip prarūgusio pieno ir techninio alkoholio mišinio, bet šiandien penktadienio vakaras, Tešliau, o mano mergina yra kalė. Nori gurkštelėti?

– Manau, apsieisiu. – Be kelių gurkšnių šampano per Naujuosius metus atidžiai stebint tėvams, niekada nesu vartojęs al-

koholio, o ambrozija tikrai neatrodė kaip tas gėrimas, kuriuo būtų verta šią pažintį pradėti. Lauke išgirdau skambant taksofoną. Turint omeny, kad 190 čia gyvenančių studentų teko 5 taksofonai, tikrai stebėtina, kaip retai jie skambėjo. Mums negalima turėti mobiliųjų telefonų, bet pastebėjau kai kuriuos Tranus vis tiek juos slapta nešiojantis. O dauguma paprastųjų kaip ir aš reguliariai skambino namo, todėl tėvai čia skambindavo tik tada, kai tai padaryti užmiršdavo jų vaikai.

– Atsiliepsi pagaliau? – paklausė Pulkininkas. Neketinau leistis jo varinėjamas, bet nenorėjau ir peštis.

Tirštoje prietemoje nužingsniavau prie taksofono, įrengto ant sienos tarp 45 ir 44 kambarių. Iš abiejų pusių tušinukais ir žymikliais buvo prirašinėta tuzinai telefono numerių ir abstrakčių užrašų (*205 555 1584; Tomiui į oro uostą 4:20; 773 573 6521; JG – Kafsas?*). Skambinti į taksofoną tikrai reikėjo kantrybės. Ragelį pakėliau telefonui nuskambėjus devintą kartą.

– Gal gali pakviesti Čipą? – paklausė Sara. Tikriausiai skambino iš mobiliojo.

– Gerai, tuoj.

Atsisukau ir išvydau Čipą stovint čia pat, lyg būtų žinojęs, kad skambina Sara. Padaviau jam ragelį ir grįžau į kambarį.

Po minutės sėdėdamas kambaryje išgirdau, kaip tirštą Alabamos vakaro tylą perplėšia trys žodžiai:

– Pati eik šikt!!! – išrėkė Pulkininkas.

Grįžęs į kambarį atsisėdo, pagriebė ambroziją ir paaiškino:

– Ji sako, kad tai aš įskundžiau Polą ir Mariją. Taip kalba Tranai. Kad aš juos įskundžiau. Aš. Štai kodėl primyžo man į batus. Štai kodėl vos nepaskandino tavęs. Nes tu gyveni su manim, o jie mano, kad aš skundikas.

Pabandžiau prisiminti, kas tie Polas su Marija. Vardai kažkur girdėti, bet per šią savaitę girdėjau tiek daug naujų vardų,

kad niekaip nesugebėjau prie „Polo“ ir „Marijos“ priderinti kokių nors veidų. Ir pagaliau prisiminiau, kodėl: aš jų niekada ir nebuvau matęs. Juos išspyrė praeitais metais, pričiupo atliekant trifektą.

– Seniai susitikinėjat? – paklausiau Pulkininko.

– Devynis mėnesius. Mes niekad nesutarėm. Turiu omeny, man ji niekada ir nepatiko. Pavyzdžiui, mano tėvai – tėvas ko nors užsiustų, priluptų mamą. O vėliau atsiprašytų, elgtųsi maloniai, ir tada būtų lyg naujas medaus mėnuo. O su Sara medaus mėnesio niekad nebūna. Dieve, kaip ji galėjo pagalvoti, kad aš skundikas? Žinau, žinau: kodėl mes neišsiskiriame? – Jis persibraukė delnus, sugriebė kuokštą ant pakaušio, tada kalbėjo toliau: – Tikriausiai nemetu jos, nes ji nemeta manęs. O tai tikrai nelengva. Esu blogas vaikas. O ji – bloga pana. Mes nusipelnėm vienas kito.

– Bet...

– Negaliu patikėti, kad jie taip galvoja, – pertraukė jis mane, žengdamas prie knygų lentynos ir išsitraukdamas žinyną. Mauktelėjo gerą gurkšnį ambrozijos. – Suknisti Tranai. Tikriausiai kažkuris įskundė Polą su Marija, tada apkaltino mane, norėdamas sumėtyti pėdas. Šiaip ar taip, šįvakar geriausia likti namuose. Likti su Tešlium ir ambrozija.

– Aš vis tiek... – pabandžiau įsiterpti norėdamas pasakyti, kad nesuprantu, kaip galima bučiuotis su žmogumi, kuris tave laiko skundiku, jei būti skundiku yra pats blogiausias dalykas pasaulyje, bet Pulkininkas mane pertraukė:

– Daugiau nė žodžio apie tai. Žinai, kas yra Siera Leonės sostinė?

– Ne.

– Aš irgi, – tarė jis, – bet dabar išsiaiškinsiu, – ir įsmeigė nosį į žinyną, tuo pokalbis ir baigėsi.

PRIEŠ

ŠIMTĄ DEŠIMT DIENŲ

Prisitaikyti prie pamokų tempo pasirodė besą ne taip jau ir sunku. Mano polinkis daug laiko praleisti kambaryje su knygomis suteikė man aiškų pranašumą prieš kitus Kalver Kriko moksleivius. Po pirmų trijų mokslo savaitių dauguma jų nuo plepėjimo saulėtoje bendrabučių vejoje langų valandomis buvo įskrudę gražia geltonai rusva gruzdito spalva. Aš tebuvaу vos raustelėjęs: mokiausi.

Klausiausi ir klasėse per pamokas, bet trečiadienio rytą, kai daktaras Haidas kalbėjo apie budistų tikėjimą, kad visa yra tarpusavyje susiję, supratau bespoksąs pro langą. Žvelgiau į pamažu nuo ežero kylančią medžiais apaugusią kalvą. Iš Haido klasės visa tikrai atrodė susiję: medžiai tarsi gaubė kalvą, ir kaip niekada nesugalvočiau išskirti vienintelio medvilnės siūlelio nuostabiai aptemptoje oranžinėje Aliaskos tądien dėvimoje palaidinėje, taip miške nemačiau ir atskirų medžių – visa buvo taip vinkliai supinta, kad atrodė neįmanoma galvoti apie kurį nors atskirą ant tos kalvos augantį medį. O tada išgirdau savo vardą ir supratau, kad turiu problemų.

– Pone Holteri, – tarė Senis. – Štai aš varginu savo plaučius, kad jus apšviesčiau. Ir vis dėlto *kažkas* tenai patraukė jūsų dė-

mesį taip, kaip aš nesugebėjau. Meldžiu, atskleiskite: ką tokio ten aptikote?

Pajutau, kaip padažnėjo pulsas, mane stebėjo visa klasė, dėkodami Dievui, kad jie *nėra* mano vietoj. Doktoras Haidas jau tris kartus išmetė iš pamokos už tai, kad kažkas nesiklausė arba siuntinėjo raštelius.

– Aa, aš tiesiog žiūrėjau į, ee, tą kalvą ir galvojau apie, aa, medžius ir mišką, ir kaip, ee, jūs juk sakėte anksčiau, kaip viskas...

Senis, kuris aiškiai netoleravo vokalinių klejonių, mane pertraukė:

– Paprašysiu jūsų išeiti iš klasės, ponaiti Holteri, tada galėsite pats nueiti ten ir atrasti sąryšį tarp „ee medžių“ ir „aa miško“. O rytoj, kai jau būsite pasiruošęs rimtai dalyvauti pamokoje, galėsite grįžti.

Sėdėjau nejudėdamas, laikydamas tušinuką rankoje priešais atverstą sąsiuvinį, raudonio užlietu veidu, sukandęs dantis, atkišęs žandikaulį – taip darydavau, kai nenorėdavau išsiduoti esąs nusiminęs ar išsigandęs. Dvi eilės už nugaros išgirdau atstumiamą kėdę, o atsikus pamačiau stojantis Aliaską, ji užsimetė kuprinę ant peties.

– Atsiprašau, bet tai visiška nesąmonė. Negalite imti ir išmesti jo iš pamokos. Kiekvieną dieną ištisą valandą bambate ir bambate, o mes negalime net dirstelėti *pro langą*?

Senis įrėmė žvilgsnį į Aliaską tarsi bulius į matadorą, tada pridėjęs ranką prie raukšlėto veido lėtai patrynė baltas barzdos ražienas.

– Penkiasdešimt minučių per dieną, penkias dienas per savaitę galioja *mano* taisyklės. Arba liksite be įskaitos. Rinkitės. Dabar abu išeikite.

Susigrūdau sąsiuvinį į kuprinę ir jausdamasis pažemintas išspūdinau lauk. Durims užsivėrus už nugaros, ant kairiojo peties

pajutau ranką. Atsisukau, bet ten nieko nebuvo. Kai vėl pažvelgiau tiesiai, priešais mane šypsodamasi stovėjo Aliaska, oda apie jos akis buvo susiraukšlėjusi tarsi skilęs stiklas.

– Senas triukas, – tarė ji, – bet visi ant jo pasimauna.

Mėginau nusišypsoti, bet negalėjau liautis galvojęs apie daktarą Haidą. Tai buvo dar blogiau nei atsitikimas su lipnia juosta. Žinojau, kad visi pasaulio kevinai ričmenai manęs nemėgsta, tačiau mokytojai iki šiol visada priklausė Mailzo Holterio gerbėjų klubui.

– Juk sakiau tau, kad jis šiknius, – tarė ji.

– Vis tiek tebemanau, kad jis genijus. Jis buvo teisus. Aš nesiklausiau.

– Tiesa, bet galėjo ir nesielgti kaip asilas. Negi jam reikia įrodinėti savo viršų žeminant tave?! Šiaip ar taip, – tarė ji, – vieninteliai tikri genijai yra menininkai: Jitsas, Pikasas, Garsija Markesas. *Genijai*. Daktaras Haidas – nukvakęs senis.

O tada ji pareiškė, kad iki pamokos galo ieškosime keturlapių dobilų, o po pamokos trauksime parūkyti su Pulkininku ir Takumi, „...kurie abu, – pridūrė, – yra subinės, kad neišėjo iš klasės kartu su mumis“.

Kai Aliaska Jang sėdi sukryžiuojusi kojas gležnų žaliuojančių dobiliukų pievelėje ir pasilenkusi ieško keturlapių, o blyški jos nemažos iškirptės oda tiesiog bado akis, elementari žmogiška fiziologija neleidžia prisidėti prie jos dobilų safario. Jau ir taip prisidirbau spoksodamas ten, kur neturėčiau, bet vis dėlto...

Gal porą minučių šukavusi dobilienas savo ilgais, žemėtais nagais, Aliaska pagaliau sučiupo dobilą su trimis normaliais vainiklapiais ir ketvirtu neišsivysčiusiu pusdvėsiu lapeliu, tada pažvelgė į mane, vos spėjau nukreipti žvilgsnį.

– Nors tu *akivaizdžiai* neprisidėjai prie mūsų dobilų paieškos, ištvirkėli, – ironiškai prabilo ji, – norėčiau padovanoti tau šį

dobilėlį. Tik kad sėkmė yra liurbiams. – Suspaudusi nagais nu-
rovė ketvirtą vainiklapį. – Štai, – tarė ji mesdama dobilą į žolę. –
Dabar jau nebesi genetinis apsigimėlis.

– Ee, ačiū, – atsakiau.

Nuaidėjo skambutis, ir pirmieji pro duris išvirto Takumis su
Pulkininku. Aliaska įsispoksojo į juos.

– Ką? – paklausė Pulkininkas. Tačiau ji tik pavartė akimis ir
pakilo eiti. Tylomis nusekėme iš paskos per bendrabučių žiedą,
tada per futbolo aikštę. Nėrėme į miškelį ir nužingsniavome vos
matomu aplink ežerą vedančiu takeliu, iki priėjome ištryptą ke-
liuką. Pulkininkas prisivijo Aliaską ir jie pradėjo kažko ginčytis,
tačiau taip tyliai, kad nesugebėjau suprasti nė žodžio, – girdėjau
tik abipusį nepasitenkinimą, – todėl pagaliau paklausiau Takumio,
kur einame.

– Šitas keliukas baigiasi prie daržinės, – atsakė jis. – Tai gal-
būt ten. Bet gal į rūkymo skylę. Pamatysi.

Iš čia miškelis atrodė visiškai kitoks nei iš daktaro Haido kla-
sės. Visur buvo pilna nukritusių šakų, pūvančių spyglių ir spy-
gliuotų žalių krūmų; takelis vingiavo tarp aukštų ir lieknų pušų,
kurių dygūs spygliai tarsi šydas dengė mus nuo dar vienos karš-
tos dienos. O mažesni ažuolai ir klevai, kurių iš daktaro Haido
klasės pro didingus spygliuočius nesimatė, priminė apie kol kas
nejuntamą rudens artėjimą: jų vis dar žali lapai jau buvo pradėję
suktis ir leipti.

Priėjome išklerusį medinį tiltą – gabalą faneros, užmestą ant
betono pamatų, – per Kalver Kriką*, upeliūkštį, vingiuojantį po
mokyklos apylinkes. Už tilto buvo vos įžiūrimas takelis stačia
nuokalne žemyn. Tiksliau, net ne takelis, o tik keletas užuomi-
nų – nulaužta šaka šen, galiukas nutryptos žolės ten, – kad čia

* *Creek* – angl. upelis.

iki mūsų jau eita žmonių. Vorele žingsniuodami Aliaska, Pulkininkas ir Takumis vienas kitam palaikė nusvirusią storą klevo šaką, o aš, paskutinis eilėje, ją šlamančią paleidau. Ir ten, po tiltu, oazė. Trijų pėdų pločio ir dešimties ilgio betono plokštė, ant kurios stovėjo seniai iš kažkurios klasės pavogtos mėlynos plastikinės kėdės. Jutau upelio ir tilto pavėsio gaivą, pirmą kartą per kelias savaites man nebuvo karšta.

Pulkininkas išdalino cigaretes. Takumis atsisakė; kiti prisidėgėme.

– Aš tik sakau, kad jis neturi teisės rodyti esąs viršesnis už mus, – tarė Aliaska, tęsdama pokalbį su Pulkininku. – Tešlius gali nesižvalgyti pro langus, o aš galiu nesiginčyti, bet jis siaubingas mokytojas, ir to man nenuginčysi.

– Gerai, – atsakė Pulkininkas. – Tik daugiau nekelk scenų. Dieve, tu vos nepribaigėi vargšo seno pirdaliaus.

– Tai jau tikrai nelaimėsi susikirtusi su Haidu, – įsiterpė Takumis. – Jis praris tave gyvą, iššiks ir dar nusičiurkš ant išmatų. Tą, beje, turėtume padaryti tam, kas įskundė Mariją. Kuris nors ką nors girdėjote?

– Tikriausiai tai buvo kažkuris iš Tranų, – tarė Aliaska. – Bet, atrodo, jie galvoja, kad tai padarė Pulkininkas. Kas žino. Galbūt Erelui tiesiog pasisekė. Ji buvo kvaila; įkliuvo; ją išmetė; baigta. Štai kas nutinka, kai būni kvailas ir tave sučiumpa. – Aliaska lūpomis sudėjo O ir pavaizdavo ryjančią auksinę žuvelę, nesėkmingai mėgindama išpūsti dūmų ratilus.

– Vau, – nusišaipė Takumis, – jei kada mane išmes, primink, kad pats atsiskaityčiau su skundikais, nes kažin ar galiu tikėtis, kad tai padarysi tu.

– Nebūk kvailas, – atsakė ji, bet ne piktai, o greičiau atsainiai. – Nesuprantu, ko taip nerimstat išsiaiškinti, kas ten nutiko,

lyg mes turime atskleisti visas paslaptis. Dieve, viskas baigta. Takumi, liaukis vogti kitų žmonių problemas ir pradėk kurti savo.

Takumis vėl bandė kažką pasakyti, bet Aliaska kilstelėjo ranką, tarsi norėdama nubaidyti pokalbį.

Aš nesakiau nieko – Marijos nepažinojau, be to, tylus klausymasis buvo mano įprasta socialinė strategija.

– Ir vis dėlto, – kreipėsi į mane Aliaska, – man atrodo, jis pasielgė su tavim tiesiog siaubingai. Vos neapsiverkiau. Norėjau pabučiuoti tave, kad tau būtų geriau.

– Gaila, kad to nepadarei, – išsprūdo man, ir visi nusikvatojo.

– Tu žavingas, – pasakė ji, ir, neatlaikęs jos veriančio žvilgsnio, nervingai nosisukau. – Gaila, kad jau turiu vaikina.

Ėmiau apžiūrinėti susirangiusias medžių šaknis ant upelio kranto, stengdamasis visai neatrodyti kaip ką tik pavadintas žavingu.

Takumis irgi negalėjo tuo patikėti, jis priėjo, pašiausė ranka mano plaukus ir pradėjo repuoti Aliaskai:

– Taip, Tešlius žavingas / bet tu nori ydingo / todėl Džeikas laimingas / nes jis toks... velnias. Velnias. Beveik pagavau keturis rimus su „žavingas“. Bet visa, kas atėjo į galvą, tai *kietingas*, o tai net nėra tikras žodis.

Aliaska nusikvatojo.

– Oi, kaip suminkštinai man širdį. Dieve, repavimas taip seksualu. Tešliau, ar tu bent žinai, kad stovi priešais patį nesveikiausią reperį visoje Alabamoje?

– Ee, ne.

– Pulkininke Katastrofa, paduok ritmą, – įsakė Takumis, ir aš nusijuokiau pagalvojęs, kad toks žemaūgis ir keistuoliškas vaikinąs kaip Pulkininkas gali turėti reperišką pravarde. Pulkininkas sunėręs pridėjo rankas prie burnos ir pradėjo leisti absurdiškus

garsus, kurie tikriausiai turėjo atstoti būgnus. *Puh-či. Puh-puh-puh-či.* Takumis juokėsi.

– Čia, prie upės, norit, kad pavaryčiau? / Jei jūsų rūkalai būtų čiulpinukai, tikrai užsirūkyčiau / Aš rimuoju senamadiškai, kaip senovės romėnai / Pulkininko bumčikas yra apgailėtinas kaip Arturo Milerio Vilis Loumenas / Kartais mane kaltina, kad esu šoumenas / Ašmokurimuotigreit – moku rimuot ir lėtai, ponai.

Akimirką stabtelėjo, atsikvėpė, tada užbaigė:

– Kaip Emilė Dickinson, nebijau laužyto rimo / ir štai mano gabalo pabaiga; nusibodo šitas žaidimas.

Nebūčiau atskyręs laužyto rimo nuo paprasto, bet Takumio repas paliko įspūdį. Padrikai paplojome. Aliaska įtraukė paskutinį dūmą ir švystelėjo cigaretę į upelį.

– Ko tu taip greit rūkai? – paklausiau jos.

Ji pažvelgė į mane ir plačiai nusišypsojo, – tokia plati šypsena jos siaurame veide būtų atrodžiusi kvailai, jei ne ta nepriekaištingai elegantiška akių žaluma. Ji šypsojosi Kalėdų ryto sulaukusio vaiko šypsena ir atsakė:

– Jūs rūkote todėl, kad jums patinka. Aš rūkau, kad mirčiau.

PRIEŠ

ŠIMTĄ DEVYNIAS DIENAS

Kitą vakarą valgykloje patiekė maltos mėsos kepsnį, tai buvo vienas tų retų patiekalų, kurių nereikia gruzdinti, ir tikriausiai todėl maltos mėsos kepsnys tapo didžiausia Morinos nesėkme – gyslota, riebalų persisunkusi masė buvo nepanaši į kepsnį ir ne mėsos skonio. Paaiškėjo, kad Aliaska turi automobilį, kuriuo pasiūlė pavėžėti mus iki makdonaldo, bet Pulkininkas neturėjo pinigų, tiesą sakant, aš irgi turėjau ne kažin kiek – nieko keista, nes nuolat finansavau jo ekstravagantišką rūkymo įprotį.

Taigi, mudu su Pulkininku pasišildėme dviejų dienų senumo gruzditą – priešingai nei, sakykime, bulvytės, mikrobangų krosnelėje pašildytas gruzditas neprarasdavo nei skonio, nei pasitenkinimą teikiančio traškesio, – o tada Pulkininkas pareiškė, kad eisime pasižiūrėti pirmų šį sezoną Kriko krepšinio rungtynių.

– Krepšinis rudenį? – perklausiau. – Aš nedaug tenusimanau apie sportą, bet argi rudenį paprastai nežaidžia amerikietiško futbolo?

– Mūsų lygoje dalyvaujančios mokyklos yra per mažos, kad turėtų futbolo komandas, todėl rudenį žaidžiame krepšinį. Nors, turiu pasakyti, Kalver Kriko futbolo komanda būtų tikra grožybė. Tavo prakauli subinė garantuotą tau puolėjo vietą. Šiaip ar taip, krepšinio rungtynės būna nuostabios.

Nekenčiau sporto. Nekenčiau sporto, nekenčiau sportininkų, nekenčiau sportą žiūrinčių žmonių ir nekenčiau žmonių, kurie pakentė sportuojančius arba sportą stebinčius žmones. Trečioje klasėje – paskutiniaisiais metais, kai dar galėjau žaisti vaikų beisbolą*, – mama norėjo, kad susirasčiau draugų, todėl privertė mane įsirašyti į „Orlando piratus“. Tikrai susiradau – krūvą darželinukų, su tokia draugija prieš bendraamžius nepasipuikuosi. Stūksojau iškilęs virš visų kitų žaidėjų, todėl vos nepatekau į tų metų vaikų beisbolo žvaigždžių komandą. Vaikis, kuris mane nugalėjo, Klėjus Vurtselas, buvo vienerankis. Aš buvau neįprastai aukštas trečiokas su dviem rankomis, ir mane nugalėjo darželinukas Klėjus Vurtselas. Ir ne dėl to, kad iš gailėsčio reikėjo leisti laimėti vienerankiam vaikiui. Klėjus Vurtselas mokėjo *smogti* iš visų jėgų, o aš tik kartais pataikydavau net į padėtą ant lazdelės kamuoliuką. Vienas labiausiai patinkančių dalykų Kalver Krike buvo tai, kad, kaip mane patikino tėtis, čia sportas neprivalomas.

– Trumpam pamiršti savo aistringą neapykantą Tranams ir jų aukštuomeniškomis nesąmonėms aš galiu tik vienu vienu atveju, – paaiškino Pulkininkas. – Tada, kai mūsų sporto salėje paleidžiama oro kondicionavimo sistema ir demonstruojamas senamadiškas Kalver Kriko krepšinis. Nevalia pražiopsoti pirmųjų metų rungtynių.

Mums žingsniuojant link lėktuvų angarą primenančios sporto salės, kurią jau buvau matęs, bet net negalvojau prieiti arčiau, Pulkininkas paaiškino patį svarbiausią mūsų krepšinio komandos niuansą: ji žaidžia ne itin gerai. Komandos žvaigždė, kalbėjo Pulkininkas, yra dvyliktokas Henkas Volstenas, kuris, būdamas

* *T-ball* – į beisbolą panašus amerikiečių žaidimas vaikams; nuo tikro beisbolo jis skiriasi tuo, kad kamuoliukas ne metamas, o padedamas ant lazdelės.

penkių pėdų ir aštuonių colių ūgio, žaidžia krašto puolėju. Jau žinojau, kad Henkas mokykloje toks populiarus dėl to, kad visada turi žolės, o Pulkininkas dar pridūrė, kad visus ketverius metus Henkas nė vienu rungtynių nepradėjo blaivus.

– Jis dievina žolę, kaip Aliaska dievina seksą, – tarė Pulkininkas. – Kartą pasidarė bongą teturėdamas orinio šautuvo vamzdį, prinokusią kriaušę ir aštuonių ir dešimties colių dydžio Anos Kurnikovos nuotrauką. Jis nėra pats gudriausias mano pažįstamų žmonių, bet tenka pripažinti jo atsidavimą piktnaudžiavimui narkotikais.

Po Henko, toliau aiškino Pulkininkas, situacija tik prastėja – iki pat Vilsono Karbodo, komandos centro, – jis siekia beveik šešias pėdas.

– Mūsų komanda tokia apgailėtina, – kalbėjo Pulkininkas, – kad net neturime talismano. Vadinu mūsų komandą Kalver Kriko „Niekuo“.

– Tai jie tiesiog gauna į kaulus? – perklausiau. Ne visai supratau, koks malonumas stebėti, kaip priešininkai sulupa tavo varganą komandą, nors mintis apie oro kondicionavimą mane nuteikė žvaliai.

– O, dar ir kaip gauna, – atsakė Pulkininkas. – Užtat visada sudorojame kurčnebylių mokyklą.

Krepšinis akivaizdžiai nebuvo svarbiausias dalykas Alabamos kurčiųjų ir nebylių mokykloje, taigi sezoną baigdavome su vienu pergale.

Kai pagaliau atėjome, sporto salėje buvo susigrūdę kone visi Kalver Kriko moksleiviai – pavyzdžiui, ant paskutinio tribūnos laiptelio pastebėjau tris Kriko gotes dailinant savo tamsius pakius. Namuose niekada nesilankydavau krepšinio rungtynėse, bet abejoju, ar ten susirinkdavo tokia marga publika. Ir vis dėlto, kol varžovų komandos palaikymo šokėjos (deja, jų mokyklos

spalvos buvo mėšlinai ruda ir ryškiai myžalo geltona) bandė įaudrinti negausią svečių žiūrovų grupelę, nustebau, kai ant laiptelio tiesiai priešais mane atsisėdo ne kas kitas, o Kevinas Ričmenas. Jis atsisuko ir įdėmiai pažvelgė į Pulkininką.

Kaip ir daugelis kitų Tranų, Kevinas rengėsi skrupulingai, atrodė toks be penkių minučių advokatas, laisvalaikio žaidžiantis golfą. O jo šviesių plaukų kupeta, iš šonų trumpai pakirpta, ant viršugalvio pašiaušta spygliukais, visada buvo sutepta tokiu želės kiekiu, kad atrodė permirkusi. Aišku, nejaučiau jam tokios neapykantos kaip Pulkininkas, nes Pulkininkas jo nekentė iš principo, o principinė neapykanta yra gerokai stipresnė už neapykantą dėl to, kad mane apklijavo ir įmetė į ežerą. Ir vis dėlto pabandžiau nutaisyti grėsmingą žvilgsnį, nors buvo sunkoka pamiršti, kad prieš porą savaitių jis matė vos apatiniais pridengtą kaulėtą mano subinę.

– Tu įskundei Polą su Marija. Mes tau atkeršijome. Paliaubos? – paklausė Kevinas.

– Aš jų neįskundžiau. Ir štai Tešlius *tikrai* jų neįskundė, bet jūs į savo pramogas įtraukėte ir jį. Paliaubos? Hmm, leisk trumpai pasitarti. – Palaikymo komandos šokėjos susėdo, prie krūtinių susidėjusios bumbulus, tarsi melstūsi. – Ei, Tešliau, – kreipėsi į mane Pulkininkas. – Ką galvoji apie paliaubas?

– Man tai primena, kaip vokiečiai Smaigalio mūšyje amerikiečiams pasiūlė pasiduoti, – atsakiau. – Manau, į pasiūlymą atsakčiau taip pat, kaip tada atsakė generolas Makolifas: pašvilpk.

– Kevinai, kodėl jūs bandėte nužudyti šitą vaikina? Jis genijus. Pašvilpk su savo paliaubomis.

– Nagi, biče. Žinau, kad tu juos įskundei, ir mes turėjome apginti savo draugus, ir tai jau padarėme. Baigiam? – atrodo, jis nuoširdžiai to norėjo, tikriausiai dėl Pulkininko, kaip pokštinniko, reputacijos.

– Sutarkim taip. Išsirink vieną mirusį Amerikos prezidentą. Jei Tešlius nežinos jo paskutinių žodžių, bus paliaubos. Jei žinos, visą likusį gyvenimą gailėsiesi, kad primyžai man į batus.

– Tai kvaila.

– Gerai, paliaubų nebus, – nukirto Pulkininkas.

– Na gerai. Milardas Filmoras, – pasakė Kevinas. Pulkininkas skubiai dirstelėjo į mane, jo akyse buvo akivaizdžiai matyti klausimas: „Išvis buvo toks prezidentas?“ Aš tik nusišypsojau.

– Kai Filmoras merdėjo, jis buvo peralkęs. Daktaras bandė badu numušti jam karštinę, ar kažkas panašaus. Bet Filmoras vis neužsičiaupė, kaip nori valgyti, todėl daktaras pagaliau davė jam arbatinį šaukštelį sriubos. Tada Filmoras sarkastiškai tarė: „Šis penas nepakartojamas“, – ir mirė. Jokių paliaubų.

Kevinas pavartė akis ir nuėjo šalin, tada man šovė į galvą, kad galėjau sugalvoti bet kokius paskutinius Milardo Filmoro žodžius, ir jei būčiau juos ištaręs tokiu tonu, Kevinas tikriausiai vis tiek būtų manimi patikėjęs, – akivaizdžiai pradėjau įgyti Pulkininko palankumą.

– Čia pirmoji tavo šlovės akimirka! – nusijuokė Pulkininkas. – Aišku, aš tau parinkau lengvą taikinį. Bet vis dėlto. Neblogai.

Kalver Kriko „Nieko“ nelaimė, šį kartą žaidėme ne su kurčnėbylių mokykla. Žaidėme su kažkokia krikščioniška mokykla iš Birmingamo centro, jų komanda buvo pilna didžiulių, gargantiuelių, barzdotų beždžionžmonių, net neketinančių atsukti antro skruosto.

Pirmasis kėlinukas baigėsi 20:4.

Ir tada prasidėjo linksmybės. Visoms skanduotėms vadovavo Pulkininkas.

– Duona! – staugė jis.

– VAFLIAI! – atsiliepė minia.

– BLYNAI!

– BANANAI!

Ir tada visi kartu:

– MŪSŲ GERESNI EGZAMINAI!

– Šakės jums! – plyšavo Pulkininkas.

– VIENĄ DIENĄ DIRBSIT MUMS!

– Viens!

– DU!

– Trys!

– KETURI!

– JŪS DIDESNI, BET MES DAUG GUDRESNI!

Svečiams metant baudas, daugelyje rungtynių sirgaliai pradeda triukšmauti, stūgauti ir trepsėti kojomis. Tai nelabai veikia, nes žaidėjai išmoksta nekreipti dėmesio į foninį triukšmą. Kalver Krikas turėjo kur kas geresnę strategiją. Pirma visi šūkaudavo ir klykaudavo kaip per įprastas varžybas. Bet tada visi staiga nuščiūdavo: „Ššš!“, ir stodavo absoliuti tylą. Mūsų nekenčiamam varžovui baigus mušti kamuolį ir pasiruošus mesti, Pulkininkas atsistodavo ir ką nors sušukdavo. Pavyzdžiui:

– Dėl Dievo meilės, nusiskusk nugarą!

Arba:

– Man reikia išpažinti nuodėmes. Gal galėčiau užsukti į tavo persirengimo kambarėlį?!

Baigiantis trečiam kėlinukui krikščioniškosios mokyklos treneris paprašė minutės pertraukėlės ir piktai rodydamas pirštu Pulkininko pusėn apskundė jį teisėjui. Mes atsilikome rezultatu 56:13. Pulkininkas atsistojo.

– Ką?! Kas nepatinka?!

Treneris užstaugė:

– Tu trukdai mano žaidėjams!

– TO IR NORIU, PROTO GUZE! – atrėžė Pulkininkas.

Priėjęs teisėjas išmetė jį iš sporto salės. Nusekiau iš paskos.

– Mane išmeta trisdešimt septintą kartą iš eilės, – paaiškino jis.

– Velnias. Oho.

– Mhm. Kartą ar du visai pašėlau. Vienose rungtyneose paskutiniame kėlinyje likus vienuolikai sekundžių įbėgau į aikštę ir atėmiau iš varžovų kamuolį. Žiauru. Na, bet supranti. Turiu išlaikyti savo seriją.

Pulkininkas, džiūgaudamas, kad buvo išmestas, nušuoliavo į priekį, o aš nurisnojau iš paskos. Norėjau būti vienu tų, kurie turi išlaikyti kažkokias serijas ir savo energija svilina viską aplinkui. Bet kol kas bent jau pažinojau tokių žmonių, o jiems reikėjo manęs, kaip kometai reikia uodegos.

PRIEŠ ŠIMTĄ AŠTUONIAS DIENAS

Kitą dieną daktaras Haidas paprašė mane pasilikti po pamokos. Stovėdamas priešais jį pirmą kartą suvokiau, koks jis iš tikrųjų susikūprinęs, liūdnas ir senyvas.

– Tau patinka šita pamoka, tiesa?

– Taipppone.

– Turi visą gyvenimą mąstyti apie budistinę visa ko tarpusavio ryšio sampratą. – Kiekvieną sakinį jis tarė taip, lyg būtų prieš tai užsirašęs, išmokęs atmintinai, o dabar cituotų. – Bet žiūrėdamas pro langą pamiršai tiek pat įdomų budistų mokymą, kaip svarbu išgyventi kiekvieną savo gyvenimo akimirką čia ir dabar. Dalyvauk mano pamokose. O kai jos baigiasi, dalyvauk ten, – taip taręs linktelėjo į ežero pusę.

– Taipppone.

PRIEŠ

ŠIMTĄ VIENĄ DIENĄ

Pirmą spalio rytą vos pabudęs išjungti žadintuvo iškart pajutau, kad kažkas negerai. Lova kvepėjo kitaip. Ir aš pats jaučiausi kitaip. Mieguištas tik po geros minutės suvokiau, kas negerai: man buvo *šalta*. Na, bent jau mažas prie lovos pritvirtintas ventiliatorius buvo nebereikalingas.

– Šalta! – šūktelėjau.

– Dieve, kiek valandų? – išgirdau viršuje.

– Keturios po aštuonių, – atsakiau.

Pulkininkas, kuris neturėjo žadintuvo, bet beveik visada sugebėdavo palįsti po dušu prieš nuskambant maniškiam, nukorė trumpas kojas per lovos kraštą, nušoko žemėn ir nudrožė prie drabužių spintos.

– Regis, pražiopsojau galimybę nusiprausti, – taręs užsitempė šortus ir žalius marškinėlius su užrašu KALVER KRIKO KREPŠINIS. – Na ką gi. Visada bus rytojus. Ne taip jau ir šalta. Apie dvidešimt penkis.

Patenkintas, kad miegojau apsirengęs, apsiaviau batus, ir mudu nurisnojome į pamoką. Įsmukau į savo vietą dvidešimt sekundžių prieš pradžią. Vidury pamokos, kai ponis O'Malėj nususukusi rašė ant lentos kažką prancūziškai, Aliaska numetė man raštelį.

„Daili pagalvės šukuosena. Per pietus mokomės makdonalde?“

Vos po poros dienų turėjo būti pirmas svarbus matematikos kontrolinis, todėl Aliaska surinko šešis su ja matematiką lankančius moksleivius ne Tranus ir sumetė mus į savo mažytį mėlyną dvidurį. Laimingas atsitiktinumas, kad man ant kelių atsisėdo daili dešimtokė vardu Lara. Ji buvo iš Rusijos ar kažkur, todėl kalbėjo su švelniu akcentu. Kadangi mus nuo tam tikrų veiksmų skyrė tik keturi drabužių sluoksniai, nusprendžiau prisistatyti.

– Žinau, kas tu toks, – ji nusišypsojo. – Tu Aliaskos draugas yš Florydos.

– Aha. Pasiruošk krūvai kvailų klausimų, nes matematikoje esu tikras liurbis, – tariau.

Ji žiojosi pasakyti dar kažką, bet Aliaska šovė iš aikštelės, ir pagreitis prispaudė Larą prie manęs.

– Vaikai, susipažinkit su Mėlynuoju Citrusu. Jis taip pavadin-tas, nes yra citrina, – pakomentavo Aliaska. – Mėlynasis Citrusai, susipažink su vaikais. Jei rasite, patarčiau užsisegti saugos dir-žus. Tešliau, siūlau tau pabūti saugos diržu Larai. – Automobiliui trūkstamo greičio Aliaska pridėjo ryžtingai spausdama greičio pedalą, nepaisydama, kokios bus pasekmės. Mums dar nespėjus išvažiuoti iš mokyklos miestelio, Lara jau mėtėsi į šalis kiekvieną kartą, kai tik Aliaska staigiau pasukdavo vairą, todėl paklausiau Aliaskos patarimo ir rankomis apglėbiau Larą per juosmenį.

– Ačiū, – vos girdimai tarė ji.

Po greitų ir beatodairiškų trijų mylių iki makdonaldo užsisa-kėme septynias dideles porcijas bulvyčių ir išėjome į lauką ant pievelės. Susėdome ratu, per vidurį sustatėme padėklus su bul-vytėmis, o Aliaska mokė mus matematikos vienu metu ir rūky-dama, ir valgydama.

Kaip ir bet kuris geras mokytojas, ji nelabai pakentė atska-lūnų. Ji ištisą valandą nesustodama rūkė, valgė ir kalbėjo, o aš

skrebenau savo sąsiuvinyje, ir pamažu dumblini tangentų ir kosinusų vandenys pradėjo skaidrėti. Bet ne visiems taip sekėsi.

Aliaskai tarškant apie kažką akivaizdaus tiesinių lygčių sferoje, žaidžiantis rūkalius Henkas Volstenas tarė:

– Pala, pala. Nesuprantu.

– Nes tu teturi aštuonias veikiančias smegenų ląsteles.

– Tyrimai rodo, kad marihuana sveikatai žalinga mažiau nei tos tavo cigaretės, – atkirto Henkas.

Aliaska nurijo pilną burną bulvyčių, patraukė savo cigaretę, tada išpūtė į Henką dūmų debesį.

– Galbūt aš mirsiu jauna, – tarė ji. – Bet bent jau mirsiu protinga. Taigi, toliau apie tangentus.

PRIEŠ ŠIMTĄ DIENŲ

— **G**al šis klausimas tau jau atsibodęs, bet kodėl *Aliaska*? – paklausiau. Buvau ką tik gavęs ištaisytą matematikos kontrolinį ir pajutau didžiulę pagarbą Aliaskai, nes jos instruktažas padėjo man gauti B su pliusu. Niūrų debesuotą šeštadienį mudu TV kambaryje žiūrėjome MTV kanalą. Patalpa buvo apstatyta buvusių Kalver Kriko moksleivių paliktomis sofomis, joje dvelkė dulkėmis ir pelėsiais – ir galbūt dėl tos priežasties ji beveik nuolat būdavo tuščia. Aliaska gurkštelėjo savo „Mountain Dew“ ir sugriebė man už rankos.

– Vis kas nors retkarčiais paklausia. Gerai, istorija tokia: kai buvau maža, mano mama hipiavo. Na, žinai, dėvėjo per didelius pačios nertus megztinius, rūkė daug žolės ir taip toliau. O mano tėvas buvo tikras respublikonas*, taigi, kai gimiau, mama norėjo pavadinti mane Harmonija Springs Jang, o tėtis – Mere Francise Jang, – kalbėdama Aliaska linkčiojo pirmyn atgal pagal MTV muzikos ritmą, nors tai buvo viena tų pramoninių popso baladžių, kurių ji teigė nekenčianti. – Taigi, užuot šaukę mane Harmonija ar Mere, jie sutarė leisti nuspręsti pačiai. Kai buvau maža, vadino mane Mere. Turiu omeny, vadindavo brangute ar

* Respublikonai – JAV konservatorių partija.

kitaip, bet mokyklos dokumentuose ir panašiuose popieriuose rašydavo: Merė Jang. O per septintą gimtadienį dovanų gavau galimybę išsirinkti vardą. Neblogai, ką? Visą dieną praleidau po tėčio gaublį ieškodama įdomaus vardo. Pirma nusižiūrėjau Čadą, žinai, kaip ta šalis Afrikoje. Bet tėtis pasakė, kad tai berniuko vardas, tada išsirinkau Aliaską.

Neprieštaraučiau, jei tėvai būtų leidę *man* išsirinkti vardą. Bet jie nesiklausę parinko tą, kurį jau visą amžių gauna pirmagimiai Holteriai.

– Bet kodėl Aliaska? – paklausiau vėl.

Suvirpėjo jos burnos kamputis dešinėje.

– Na, vėliau išsiaiškinau, ką reiškia tas pavadinimas. Jis kilęs iš aleutų kalbos žodžio „Alyeska“ ir reiškia „tai, į ką dūžta jūra“. Man patinka. Bet tada tiesiog pamačiau Aliaską. Ji buvo didelė, tokia tapti norėjau ir aš. Be to, labai toli nuo Vaino stoties, Alabamos, iš kurios norėjau išsinešdinti.

Nusijuokiau.

– O dabar esi jau suaugusi ir pakankamai toli nuo namų, – kalbėjau išsišiepęs. – Sveikinu.

Ji nustojo kratyti galvą ir paleido mano (deja, prakaituotą) delną.

– Ištrūkti nėra taip jau lengva, – tarė rimtai, žvelgdama tiesiai man į akis, lyg žinočiau kelią, bet jai nesakyčiau. O tada akimoju pakeitė pokalbio temą. – Pavyzdžiui, žinai, ką noriu daryti baigusi universitetą? Mokyti neįgalius vaikus. Juk aš gera mokytoja, ar ne? Velnias, jei galiu išmokyti matematikos tave, sugebėsiu išmokyti bet ką. Kad ir kokius autizmu sergančius vaikus.

Ji kalbėjo švelniai ir mažliai, tarsi atskleistų paslaptį, ir aš palinkau arčiau jos, staiga užvaldytas nuojautos, kad mes privalome pasibučiuoti, turėtume dabar pat pasibučiuoti ant šitos oranžinės purvinos sofos su cigarečių išdegintomis žymėmis ir

nusėstos per dešimtmečius prisikaupusių dulkių. Ir aš būčiau tai padaręs: būčiau lenkęsis prie jos, kol tektų kilstelėti veidą, kad neužkliudyčiau jos riestos nosytės, ir būčiau jos minkštų lūpų nutvilkytas. Būčiau. Bet tada ji tarsi atsibudo.

– Ne, – pasipurtė, ir iš pradžių nesupratau, ar perskaitė apsėsto bučiuoklio mintis, ar tiesiog balsu atsakė pati sau. Nusisukusi nuo manęs tyliai, tikriausiai pati sau, pasakė: – Dieve, nesėdėsiu čia ir nekalbėsiu, ką norėčiau padaryti. Tiesiog imsiu ir padarysiu. Ateities įsivaizdavimas – tai kaip nostalgija.

– Mm? – mykteleėjau.

– Visą gyvenimą praleidi įstrigęs labirinte, galvodamas, kaip vieną dieną iš jo ištrūksi ir kaip tai bus nuostabu, ir įsivaizduoji, kad mintys apie ateitį tave palaiko, bet tai niekada taip ir neįvyksta. Tiesiog bėgi nuo dabarties į ateitį.

Tikriausiai ši mintis visai logiška. Įsivaizdavau, kad gyvenimas Krike bus labiau jaudinantis, nei pasirodė esąs iš tiesų, – čia daugiau namų darbų nei nuotykių, – bet jei nebūčiau įsivaizdavęs, iš viso nebūčiau čia atvykęs.

Ji vėl nususuko į televizorių, kuriame dabar mirgėjo automobilių reklama, ir numetė juokelį, kad Mėlynajam Citrusui reikėtų nuosavos reklamos. Mėgdžiodama žemus televizijos įgarsintojų balsus ji kalbėjo:

– Jis mažas, jis lėtas, jis šūdinas, bet važiuoja. Kartais. Mėlynasis Citrusas. Kreipkitės į artimiausią naudotų automobilių pardavėją.

Bet aš norėjau daugiau pakalbėti apie ją, Vaino stotį ir ateitį.

– Kartais aš tavęs nesuprantu, – pasakiau jai.

Ji į mane nė nedirstelėjo. Tik nusišypojo televizoriui ir tarė:

– Tu niekad manęs nesuprasi. Štai kur esmė.

PRIEŠ

DEVYNIASDEŠIMT DEVYNIAS DIENAS

Didžiąją kitos dienos dalį praleidau gulėdamas lovoje, pasinėręs į apgailėtinais neįdomų pramanytą „Etano Fromo“ pasaulį, tuo tarpu Pulkininkas sėdėjo prie savo stalo, gilindamasis į diferencialinių lygčių paslaptis ar kažką panašaus. Nors bandėme normuoti rūkymo pertraukėles tarp dušo garų, cigaretės baigėsi dar prieš sutemstant, todėl vėl teko keliauti pas Aliaską. Ji gulėjo ant grindų, virš galvos laikydama knygą.

– Eime parūkyti, – pasiūlė Pulkininkas.

– Baigėsi cigaretės, ar ne? – Aliaska į mus nė nepažvelgė.

– Na. Taip.

– Turi penkis žalius? – vėl paklausė.

– Nea.

– Tešliau, – kreipėsi į mane.

– Taip, tuoj. – Kišenėje sužvejojau penkinę, o Aliaska padavė man pakelį „Marlboro Lights“. Žinojau, kad iš dvidešimties cigarečių surūkysiu gal tik penkias, bet kol subsidijavau Pulkininko rūkymą, jis negalėjo prikibti prie manęs, kad esu dar vienas turčių vaikelis, Tranas, kuriam tiesiog pasitaikė gyventi ne Birmingame.

Pasikvietę Takumą nužingsniavome iki ežero, kur kikendami pasislėpėme už medžių. Pulkininkas leido dūmų ratilus, kuriuos

Takumis pavadino pretenzingais, o Aliaska badė juos pirštais tarsi mažas vaikas, sprogdinantis muilo burbulus.

O tada išgirdome lūžtančią šakelę. Tai galėjo būti stirna, bet Pulkininkas vis tiek akimirksniu spruko šalin. Tiesiai mums už nugarų pasigirdo balsas:

– Nebėk, Čiperi.

Pulkininkas sustojo ir apsisukęs droviai grįžo. Griežtai suspaudęs lūpas prie mūsų pamažu priėjo Erelis. Jis kaip visada vilkėjo baltus marškinius ir ryšėjo juodą kaklaraištį. Perliejo kiekvieną mūsų Lemties žvilgsniu.

– Nuo jūsų trenkia kaip nuo liepsnojančių Šiaurės Karolinos tabako laukų, – pratarė jis.

Stovėjome tylėdami. Jaučiausi siaubingai, lyg būčiau sučiuptas sprunkas iš žmogžudystės vietos. Ar jis paskambins mano tėvams?

– Pasimatysime rytoj penktą prisiekusiųjų taryboje, – pareiškė jis ir nuėjo.

Aliaska pritūpusi paėmė cigaretę, kurią buvo ką tik numetusi, ir vėl užsitraukė. Erelis atsisuko, lyg jo šeštasis jausmas būtų pakūždėjęs apie nepaklusimą vyresnybei. Aliaska dar kartą numetė cigaretę, šį kartą sutrynė ją kulnu. Erelis palingavo galva, ir, nors tikriausiai buvo įsiutęs, galiu prisiekti, kad nusišypsojo.

– Jis mane myli, – tarė man Aliaska, kai ėjome link bendrabučių. – Ir jus visus. Tiesiog mokyklą jis myli dar labiau. Štai kur kampas. Jis galvoja, kad mus pričiupti yra gerai ir mokyklai, ir mums. Tai amžina kova, Tešliau. Gėrio ir nepaklusnumo.

– Kaip mergina, kurią ką tik užklupo, kalbi labai jau filosofiskai, – sumurmėjau.

– Kartais tu praloši mūsų. O chaosas visada laimi karą.

PRIEŠ

DEVYNIASDEŠIMT AŠTUONIAS DIENAS

Kalver Krikas pasižymėjo tuo, kad turėjo savo prisiekusiųjų tarybą. Kiekvieną semestrą fakultetas išrinkdavo dvylika studentų, po tris iš kiekvienos klasės, dalyvauti taryboje. Prisiekusieji skyrė bausmes už smulkesnius prasižengimus, pradedant vaikštinėjimu po komendanto valandos ir baigiant rūkymu. Dažniausiai tai būdavo rūkymas arba buvimas merginų kambaryje po septintos valandos vakaro. Jei tave sučiupdavo, tekdavo traukti pas tarybą, kuriai pasiteisindavai, o ji tave nubausdavo. Erelis buvo teisėjas, jis turėjo teisę atšaukti tarybos sprendimą (visai kaip ir tikroje JAV teismų sistemoje), bet beveik niekad to nedarydavo.

Iškart po paskutinės pamokos patraukiau į 4 klasę – keturiasdešimt minučių per anksti, dėl visa ko. Sėdėjau koridoriuje, nugara atsirėmęs į sieną, ir skaičiau Jungtinių Valstijų istorijos vadovėlį (atvirai kalbant, dariau tai tarsi bandydamas išpirkti kaltę), kol pasirodžiusi Aliaska prisėdo šalia. Ji kramtė apatinę lūpą, todėl paklausiau, ar nesinervina.

– Na, taip. Klausyk, tiesiog sėdėk sukandęs dantis ir tylėk, – pasakė man. – *Tau* nėra ko nervintis. Bet mane rūkant pagauna jau septintą kartą. Tik nenoriu... nesvarbu. Nenoriu nuliūdinti tėčio.

– O tavo mama rūko? – paklausiau.

– Nebe, – tarė Aliaska. – Viskas gerai. Nieko tau nebus.

Rimtai jaudintis pradėjau tik kai laikrodis parodė 16:50, o Pulkininko ir Takumio kaip nebuvo, taip nebuvo. Vienas po kito pradėjo rinktis tarybos nariai, jie ėjo pro šalį nė nežvilgtelėdami mūsų pusėn, dėl to pasijutau dar blogiau. 16:56 suskaičiavau paskutinį, Erelis irgi jau buvo viduje.

16:58 iš už kampo pasirodė Pulkininkas su Takumiū.

Niekada nemačiau nieko panašaus. Takumis dėvėjo kramolytus baltus marškinius, ryšėjo juodais turkiškais raštais išmargintą raudoną kaklaraištį; Pulkininkas buvo apsivilkęs savo suglamžytus rausvus marškinius ir pasirišęs kaklaraištį su flamingais. Jie žengė koja į koja, iškėlę galvas ir atlošę pečius, lyg kokie filmo herojai.

Išgirdau Aliaskos atodūsi.

– Pulkininkas vėl su ta savo Napoleono eiseną.

– Viskas gerai, – ramino Pulkininkas mane. – Tiesiog nieko nekalbėk.

Įėjome vidun, du mūsų su kaklaraiščiais, kiti du – su nudrengtais marškinėliais, ir Erelis kaukštelėjo per stalą mediniu teisėjo plaktuku. Prisiekusiujų taryba viena eile sėdėjo prie ilgo stačiakampio stalo. Kambario priekyje, prie lentos, stovėjo keturios kėdės. Susėdome, ir Pulkininkas papasakojo, kas nutiko.

– Mudu su Aliaska rūkėme prie ežero. Paprastai išeiname už mokyklos miestelio teritorijos, bet šį kartą užmiršome. Atsiprašome. Daugiau tai nepasikartos.

Nesupratau, kas vyksta. Bet žinojau, ką turiu daryti: sėdėti sukandęs dantis ir tylėti. Vienas vaikas žvilgtelėjęs į Takumį paklausė:

– O judu su Holteriu?

– Mes palaikėme kompaniją, – ramiai atsakė tas.

Vaikas pasisuko į Erelį.

– Ar matėte kurį nors rūkant?

– Rūkant mačiau tik Aliaską, bet Čipas pasileido bėgti, o tai man sukėlė įtarimų, Mailzo ir Takumio sumišimas – taip pat, kaip ir abiejų prasikaltusios minos, – kalbėjo Erelis, svilindamas mus Lemties žvilgsniu. Nenorėjau atrodyti kaltas, bet neatlaikęs jo žvilgsnio nuleidau akis ir pradėjau tyrinėti savo rankas.

Pulkininkas sugriežė dantimis, lyg jam meluojant skaudėtų.

– Pone, tai tiesa.

Erelis paklausė, gal kuris norime ką pridurti, tada paklausė tarybos, ar yra dar kokių klausimų, o paskui liepė mums palaukti už durų.

– Tai kas čia buvo? – paklausiau Takumio mums išėjus lauk.

– Tešliau, sėdėk ir tylėk.

Kodėl Aliaska prisipažino, jei jau buvo įkliuvusi tiek daug kartų? Kodėl – Pulkininkas, kuris tikrąja to žodžio prasme negali sau leisti įkliūti? Kodėl ne aš? Manęs niekad nė dėl nieko nebuvo sučiupę. Būčiau praradęs mažiausiai. Po kelių minučių iš klasės pasirodė Erelis ir mostelėjo mums sugrįžti.

– Aliaska ir Čipai, – prabilo vienas tarybos narys, – judu dešimt valandų plausite indus valgykloje ir esate oficialiai įspėjami, kad jei įkliūsite dar kartą, bus skambutis namo. Takumi ir Mailzai, taisyklėse nieko nepasakyta apie žiūrėjimą, kaip rūko kas nors kitas, bet jei kada nors nusižengsite, taryba šią istoriją prisimins. Sutarta?

– Sutarta, – greitai atsakė Aliaska, jai akivaizdžiai palengvėjo. Išeinant mane dar sustabdė Erelis.

– Jaunuoli, neperženkite šios mokyklos nustatytų ribų, nes skaudžiai pasigailėsite.

Linktelėjau.

PRIEŠ

AŠTUONIASDEŠIMT DEVYNIAS DIENAS

— **R**adome tau merginą, – pranešė man Aliaska.

Niekas taip ir nepaaiškino, kas prieš savaitę įvyko prisiekusiųjų taryboje. Neatrodė, kad tai būtų paveikę Aliaską, kuri 1. buvo mūsų kambaryje sutemus, uždariusi duris ir 2. rūkė cigaretę sėdėdama ant kone poroloninės sofas. Užkišusi plyšį po durimis rankšluosčiu pareiškė, kad dabar rūkyti saugu, bet aš vis tiek jaudinausi – dėl cigaretės ir dėl *merginos*.

– Visa, kas man belieka, – kalbėjo ji, – įtikinti tave pamėgti ją ir įtikinti ją pamėgti tave.

– Didingas tikslas, – pareiškė Pulkininkas. Jis drybsojo ant viršutinio gulto ir skaitė knygą anglų kalbos pamokai. „Mojė Diką“.

– Kaip tu moki tuo pat metu ir skaityti, ir kalbėti? – paklausiau.

– Na, paprastai nemoku, bet nei ši knyga, nei jūsų pokalbis nėra intelektualinis iššūkis.

– Man ta knyga patinka, – įsiterpė Aliaska.

– Taip, – Pulkininkas nusišypsojo ir persisvėręs pažvelgė į ją. – Ne be reikalo. Didelis baltas banginis gali būti metafora bet kam. O tu gyveni dėl pretenzingų metaforų.

Aliaska nekreipė dėmesio į jo repliką.

– Taigi, Tešliau, kokia tavo nuomonė apie buvusį sovietų bloką?

– Ee. Gal teigiama?

Aliaska sprigtu nukratė cigaretės pelenus į mano pieštukų laikiklį. Norėjau užprotestuoti, bet kam vargintis.

– Atsimeni tą merginą iš matematikos, – kalbėjo Aliaska, – švelnus balsas, sako „jys“ vietoj „jis“. Žinai, apie ką kalbu?

– Mhm. Lara. Ji sėdėjo man ant kelių, kai važiuom į makdonaldą.

– Teisingai. Žinau. Ir tu jai patikai. Tau tikriausiai atrodė, kad ji tyliai aptarinėjo matematiką, o iš tiesų kalbėjo su tavimi apie karštą seksą. Štai kodėl tau reikia manęs.

– Puikios krūtys, – pakomentavo Pulkininkas, nepakeldamas akių nuo savo banginio.

– NESUDAIKTINK MOTERŲ KŪNŲ! – užriko Aliaska.

Dabar jis pakėlė galvą.

– Atsiprašau. Atsikišusios krūtys.

– Tai ne ką geriau!

– Aišku, geriau, – numojo Pulkininkas. – „Puikios“ yra moters kūno vertinimas. „Atsikišusios“ tėra pastebėjimas. Jos yra atsikišusios. Na, Dieve.

– Tu beviltiškas, – papurtė galvą Aliaska. – Taigi, Tešliau, ji mano, kad tu mielas.

– Malonu.

– O tai dar nieko nereiškia. Bėda ta, kad jei su ja kalbėsi, užsi-ee-aa-mmm-sėsi.

– Nereikia su juo taip žiauriai, – įsiterpė Pulkininkas, lyg būtų mano mama. – Dieve, aš suprantu banginių anatomiją. Hermanai*, gal galim varyti toliau?

* Hermanas Melville'is yra romano „Mobis Dikas“ autorius.

– Taigi, šį savaitgalį Džeikas bus Birmingame, ir mes eisime į trigubą pasimatymą. Na, trigubą su puse, kadangi bus ir Takumis. Didelės įtampos nebus. Nesusimausi, nes aš visą laiką būsiu šalia.

– Gerai.

– O su kuo eisiu aš? – paklausė Pulkininkas.

– Su savo mergina.

– Gerai, – sutiko jis, tada pridūrė: – Bet mes nekaip sutariame.

– Tai penktadienį? Ar turit penktadieniui kokių planų?

Aš nusikvatojau, nes mudu su Pulkininku neturėjome šiam penktadieniui jokių planų, kaip ir jokiam kitam penktadieniui savo gyvenime.

– Taip ir maniau, – ji nusišypsojo. – O dabar, Čiperi, traukiam į valgyklą plauti lėkščių. Dieve, kaip aš aukojuosi.

PRIEŠ

AŠTUONIASDEŠIMT SEPTYNIAS DIENAS

Mūsų trigubas su puse pasimatymas prasidėjo visai neblogai. Kai pasirodė Džeikas, sėdėjau Aliaskos kambaryje, – kadangi ji man rado merginą, sutiko ir išlyginti mano žalius marškinius. Džeikas atrodė taip gerai, kaip tik gali atrodyti Aliaskos vaikinai, – šviesūs, pečius siekiantys plaukai, tamsūs šeriai ant žandų ir pabrėžtinai kieta laikysena – kaip tikrų tikriausias modelis. Aliaska šoko ant jo ir apsvijėjo kojomis. „Neduok Dieve, kas nors taip padarytų man, – pagalvojau. – Nuvirsčiau.“ Jau ne kartą girdėjau Aliaską *kalbančią* apie bučiavimąsi, bet iki šiol nebuvo matęs jos tai darančios: Džeikas laikė ją apkabinęs per liemenį, ji pasviro į priekį, lūpos prasiskyrė, galva šiek tiek palenkta – Aliaska su tokia aistra įsisiurbė į jo burną, jog pajutau, kad turėčiau nususkti – bet nepajėgiau. Po gero laiko tarpo ji pagaliau atsiklijavo nuo Džeiko ir pristatė mane.

– Štai Tešlius, – tarė ji.

Mudu su Džeiku paspaudėme rankas.

– Daug apie tave prisiklausiau, – jis kalbėjo su švelniu pietietišku akcentu, kurį už makdonaldo ribų girdėjau retai. – Tikiuosi, tavo pasimatymas šiandien pavyks, nes nenorėčiau, kad nudziautum iš po manęs Aliaską.

– Dieve, tu toks nuostabus! – man nespėjus nė prasižioti, Aliaska suplojo rankomis ir vėl jį pabučiavo. – Atsiprašau, – ji nusijuokė. – Tiesiog negaliu liautis bučiavusi savo vaikiną.

Užsivilkau šviežiai iškrakmolytus žalius marškinius, surinkome Pulkininką, Sarą, Larą ir Takumą ir nužingsniavome į sporto salę žiūrėti, kaip Kalver Kriko „Niekas“ kovoja su Harsdeno akademija, privačia mokykla iš Mauntin Bruko, prabangiausio Birmingamo priemiesčio. Pulkininko neapykanta Harsdenui liepsnojo tūkstančio saulių liepsna.

– Vienintelis dalykas, kurio nekenčiu labiau už turčius, – paaiškino jis mums einant link sporto salės, – yra kvailiai. O visi Harsdeno mokiniai yra turtingi, bet per kvaili, kad patektų į Kriką.

Kadangi mes buvome pasimatyme ir taip toliau, pagalvojau, kad per rungtynes sėdėsiu šalia Laros, bet kai bandžiau priesti prie jos, Aliaska nutvilkė mane žvilgsniu ir patapšnojo ant laiptelio šalia savęs.

– Man negalima sėdėti šalia merginos, su kuria esu pasimatyme? – paklausiau.

– Tešliau, vienas mūsų visą gyvenimą buvo mergina. Kitas niekada nebuvo pasiekęs antros bazės*. Tavim dėta, atsisėsčiau, atrodyčiau patrauklus ir nerūpestingai žavus.

– Gerai. Kaip pasakysi.

Džeikas įsiterpė:

– Maždaug tiek aš ir tedarau, kad įtikčiau Aliaskai.

– Oii, – tarė ji, – kaip miela! Tešliau, ar minėjau, kad Džeikas su savo grupe įrašinėja albumą? Jie fantastiški. Lyg „Radiohead“ sukryžminus su „Flaming Lips“. Ar nesakiau, kad tai aš sugalvo-

* Erotinių žaidimų sugretinimas su beisbolu; žargonu „pasiekti antrą bazę“ reiškia grabinėjimą.

jau jų pavadinimą – „Hikmano teritorija“? – o tada, suvokusi, kad kvailai tauškia: – Ar pasakojau jums, kad Džeikas sudėtas kaip tikras eržilas ir yra nuostabus, geidulingas meilužis?

– Dieve, mažute, – Džeikas šypsojosi. – Gal ne vaikams gir-dint.

Norėjau Džeiko neapkęsti, tačiau stebėdamas juos kartu, be-sišypsančius ir nepaleidžiančius vienas kito iš rankų, neapykan-tos nejutau. Aišku, norėjau *būti* jis, bet stengiausi sau priminti, kad esu pasimatyme su kita mergina.

Harsdeno akademijos žvaigždė buvo šešių pėdų ir septynių colių milžinas vardu Trevisas Istmenas, kurį visi – įtariu, kad ir jo mama, – vadino Žvėrimi. Kai Žvėris pirmą kartą stojo prie baudų metimo linijos, Pulkininkas nesusilaikė nenusikeikęs ir nepasišaipęs:

– Už viską dėkok tėtušiuui, sumautas išsigimėli.

Žvėris atsisukęs rūščiai į jį pažvelgė, ir Pulkininkas galėjo būti išmestas po pirmosios baudos, bet jis tik šyptelėjo teisėjui: „Atsiprašau!“

– Noriu pamatyti įdomiausią šių varžybų dalį, – paaiškino man.

Antro kėlinio pradžioje, Krikui atsiliesant stebėtinai mažu dvidešimt keturių taškų skirtumu, Žvėris vėl stojo prie metimų linijos, ir Pulkininkas, žvilgtelėjęs į Takumą, sumurmėjo:

– Laikas.

Jiedu atsistojo, o per minią nuvilnijo:

– Šššš...

– Nežinau, ar tai geriausias metas pranešti, – šūktelėjo Žvė-riui Pulkininkas, – bet štai Takumis prieš varžybas nukabino tavo mergą.

Juokais prapliupo visi – išskyrus Žvėrį, kuris nususuko nuo krepšinio lanko ir ramiai, su kamuoliu rankose, žengė link mūsų.

- Man atrodo, dabar pats laikas sprukti, – skubiai tarė Takumis.
- Manęs dar neišmetė, – paprieštaravo Pulkininkas.
- Kol kas, – tarstelėjo Takumis.

Nežinau, ar dėl susijaudinimo, kad esu pasimatyme (nors merginą, su kuria turėjau būti pasimatyme, nuo manęs skyrė penki žmonės), ar dėl to jaudulio, kurį pajutau Žvėriui nirčiai žvelgiant mano pusėn, pasileidau Takumiui iš paskos. Kai pasukome už tribūnų, pagalvojau, kad mes saugūs, bet tada akies krašteliu pastebėjau į mane lekiantį cilindrišką oranžinį objektą, tarsi sparčiai artėjančią saulę.

Pagalvojau: „Man regis, tas daiktas mane kliudys.“

Pagalvojau: „Turėčiau pritūpti.“

Tačiau tą akimirką, tarp minties ir veiksmo, kamuolys tėsė tiesiai man į smilkinį. Parkritau, galva trenkiausi į sporto salės grindis. Tada akimirksniu pašokau ir, lyg nesužeistas, išbėgau iš sporto salės.

Išdidumas palaikė mane ant kojų, bet vos išėjęs laukan prisėdau.

– Mane kontūzijo, – pareiškiau, visiškai įsitikinęs savo diagnoze.

– Tu sveikas, – tarė Takumis pribėgęs prie manęs. – Dings tam, kol mūsų neužmušė.

Šalia manęs pritūpė iš paskos išbėgusi Lara.

– Tau vyskas gerai?

– Mane kontūzijo, – pakartočiau.

Takumis prisėdo šalia ir pažvelgė man į akis.

– Ar žinai, kas tau nutiko?

– Mane pričiupo Žvėris.

– Žinai, kur mes?

– Trigubame su puse pasimatyme.

– Tu sveikas, – nusprendė Takumis. – Varom.

O tada palinkęs į priekį apvėmiau Larai kelnes. Nežinau, kodėl nenusisukau atgal ar į šoną. Tiesiog palinkau į priekį ir nusitaikiau burna į jos džinsus – gražius, užpakalį aptempiančius, tokius, kokius merginos dėvi norėdamos atrodyti dailiai, bet neparodyti, kad dėl to labai stengiasi, – ir tirštai juos apvėmiau.

Daugiausia riešutų sviestu, bet buvo ir šiek tiek kukurūzų.

– Ak! – nustebusi ir pakraupusi tarė ji.

– O Dieve, – sušvokščiau. – Labai atsiprašau.

– Man regis, tau kontūzija, – pareiškė Takumis, lyg pats sugalvojęs.

– Jaučiu pykinimą ir svaigulį, paprastai priskiriamus silpnai kontūzijai, – pacitavau iš atminties.

Kol Takumis bėgo pakviesti Erelio, o Lara – pasikeisti kelnų, aš gulėjau ant betoninio šaligatvio. Erelis grįžo su mokyklos sesele, kuri man diagnozavo – pamanyk tik – kontūziją, o tada Takumis nuvežė mane į ligoninę, Lara sėdėjo keleivio sėdynėje. Aš, kiek pamenu, gulėjau gale ir lėtai kartočiau žodžius:

– Simptomai. Paprastai. Siejami. Su. Kontūzija.

Taigi, pasimatymą praleidau ligoninėje su Lara ir Takumi. Daktaras liepė man važiuoti namo ir daug miegoti, tik paprašyti, kad kas nors pažadintų maždaug kas keturias valandas.

Pro miglą pamenu tarpduryje stovinčią Larą, kambarys tamsus, lauke irgi tamsu, viskas aplink minkšta ir patogu, bet keistai sukasi, pasaulis pulsuoja tarsi nuo stipraus bosų ritmo. Ir tarsi pamenu Larą man nusišypsant iš tarpdurio, blizganti merginos šypsenos dviprasmybė, atrodytų, žadanti atsakymą į klausimą, bet niekada iš tiesų jo neatskleidžianti. *Tą* klausimą, *tą* patį, kurio klausiamo, kai tik mergaitės nustoja būti bjaurios, klausimą, kuris yra pernelyg paprastas, kad būtų nesudėtingas: aš jai patinku ar *patinku*? O tada užmigau giliai, atrodo, amžiams, ir miegojau iki trečios valandos ryto, kai mane pažadino Pulkininkas.

– Ji mane metė, – pratarė.

– Mane kontūzijo, – atsakiau.

– Girdėjau. Todėl tave ir žadinu. Sužaidžiam kompiuterinį žaidimą?

– Gerai. Tik išjunk garsą. Man skauda galvą.

– Mhm. Girdėjau, apvėmei Larą. Labai elegantiška.

– Metė? – paklausiau sėsdamasis.

– Aha. Sara pasakė Džeikui, kad man stovi nuo Aliaskos. Būtent tokius žodžius. Ta tvarka. O aš atkirtau: „Na, šiuo metu man nuo *nieko* nestovi. Jei nori, gali patikrinti“, o Sarai tikriausiai pasirodė, kad išsisukinėju, nes tada ji pareiškė tikrai žinanti, kad esu susimetęs su Aliaska. Tai yra absurdiška. Aš. Jos. Neapgau-dinėju, – iškošė jis.

Pagaliau baigė krautis žaidimas, todėl dabar klausiausi puse ausies, kažkur Taladegos trasa tyliai vairuodamas lenktyninį au-tomobilį. Nuo važiavimo ratu pykino, bet aš nesilioviau.

– Aliaska kad užsivedė. – Tada jis ėmė kalbėti Aliaskos bal-su, bet tokiu cypiančiu ir nepakeliamu, koks jis iš tikrųjų nebu-vo: – „Jokia moteris neturi meluoti apie kitą moterį! Kur tavo moteriškas solidarumas! Ar badydamos durklais viena kitai į nugarą pakilsime iš patriarchalinės priespaudos?!“ Ir taip toliau, ir panašiai. O tada ir Džeikas puolė ginti Aliaską, pasakė, kad ji niekada jo neapgau-dinėtų, nes jį myli, o tada aš: „Nesijaudinkit dėl Saros. Jai tiesiog patinka kabinėtis.“ Tada Sara paklausė, ko-dėl niekada jos neužstoju, maždaug tada pavadinau ją pakvai-šusia kale, o tai tikrai nepadėjo nukenksminti situacijos. Tada padavėja paprašė mus eiti lauk, išėjom į automobilių aikštelę, ir ji pasakė: „Man jau pakaks“, aš tiesiog spoksojau į ją, o ji pareiškė: „Mūsų santykiai baigti.“

Pagaliau jis nutilo.

– „Mūsų santykiai baigti“? – pakartojo. Jaučiausi keistai nutolęs nuo aplinkos, todėl pamaniau, kad geriausia tiesiog pakartoti paskutinius Pulkininko žodžius, kad jis galėtų kalbėti toliau.

– Aha. Tai štai ir viskas. Ir žinai kas blogiausia, Tešliau? Man ji tikrai svarbi. Turiu omeny, mes buvom beviltiški. Netinkami vienas kitam. Bet vis dėlto. Na, aš sakiau, kad ją myliu. Praradau su ja nekaltybę.

– Praradai su ja nekaltybę?

– Aha. Aha. Niekada tau nesakiau? Ji yra vienintelė, su kuria permiegojau. Nežinau. Nors devyniasdešimt keturis procentus laiko mes pešėmės, man vis tiek gaila.

– Vis tiek gaila?

– Na, bent jau labiau, nei maniau. Turiu omeny, žinojau, kad tai neišvengiama. Visus šiuos metus tarp mūsų nebuvo nė vienos malonios akimirkos. Vos tik atvažiauvau, iškart pradėjom rietis. Turėjau būti jai atidesnis. Nežinau. Liūdna.

– Tikrai liūdna, – pakartojo.

– Aišku, kvaila pasiilgti žmogaus, su kuriuo net nesutarei. Bet, žinai, buvo visai nieko turėti su kuo bet kada pasipešti.

– Peštis, – tariu, o tada sutrikęs, vos sugebėdamas valdyti automobilį ekrane, pridūriau: – ...yra gerai.

– Taip. Nežinau, ką dabar darysiu. Buvo visai malonu ją turėti. Aš pasiutęs, Tešliau. Ką man dabar daryti?

– Gali peštis su manim, – atsakiau. Padėjau žaidimo pultą, išsitiesiau ant mūsų porolono sofos ir smigau. Prieš nugrimzdamas į sapnų karalystę dar išgirdau Pulkininką sakant:

– Negaliu siusti ant tavęs, tu nekenksmingas, liesas gyvuly.

PRIEŠ

AŠTUONIASDEŠIMT KETURIAS DIENAS

Po trijų dienų prasidėjo lietus. Man tebeskaudėjo galvą, o nemėnas guzas virš kairiojo smilkinio atrodė, bent jau Pulkininko teigimu, kaip miniatiūrinis topografinis Makedonijos žemėlapis – net nežinojau, kad yra tokia šalis, juolab, kurioje pasaulio vietoje. Tą pirmadienį eidamas su Pulkininku išdegusia pusiumire sausa žole tariau:

– Tikrai nesupykčiau, jei šiek tiek palytų.

Pulkininkas, žvilgtelėjęs į grėsmingus artyn plaukiančius debesis, atsakė:

– Na, pyksi ar nepyksi, lietaus tai tikrai gausim.

Ir tikrai gavom. Įpusėjus prancūzų kalbos pamokai, ponias O'Malėj asmenavo veiksmožodį „tikėti“ tariamąja nuosaka. *Que je croie. Que tu croies. Qu'il ou qu'elle croie.* Ji kartojo šią frazę, lyg tai būtų ne veiksmožodis, o budistų mantra. *Que je croie; que tu croies; qu'il ou qu'elle croie.* Kaip keista vis kartoti: aš tikėčiau; tu tikėtum; ji ar jis tikėtų. „Tikėti kuo?“ – pagalvojau, o tada prapliupo lietus.

Prapliupo akimirksniu, viena siautulinga srove, lyg Dievas būtų perpykęs ir nusprendęs nuplauti mus nuo žemės paviršiaus. Diena po dienos, naktis po nakties lijo ir lijo. Pylė taip, kad nebuvo matyti per bendrabučių aikštelę, taip gausiai, kad ežeras

išsiliejo ir apsėmė sūpynės, prarijo pusę dirbtinio paplūdimio. Trečią dieną mečiau skėtį ir nutariau vaikščioti nepaisydamas nesibaigiančio lietaus. Valgykloje visas maistas atsidavė skiesta lietaus vandens rūgštimi, visa kas pradėjo trenkti pelėsiais, o dušas tapo absurdiškai nereikalingas, nes viso Dievo pamiršto pasaulio vandens spaudimas buvo geresnis.

Ir dar lietus mus pavertė atsiskyrėliais. Pulkininkas visą laiką po pamokų leido sėdėdamas ant sofos, skaitydamas žinyną ir žaisdamas kompiuterinius žaidimus – ne visai supratau, ar jis nori pasikalbėti, ar tiesiog sėdėti ant balto porolono ir ramiai sau gerti ambroziją.

„Pasimatymui“ pasibaigus tokia nelaimė man atrodė, kad Laros geriausia nekalbinti, neduok Dieve, dar ištiks kontūzija ir / ar pykinimo priepuolis, nors kitą dieną per matematiką ji man pasakė, kad „nyeko tokio“.

O Aliaską matydavau tik per pamokas ir niekada neištaikydavau su ja pasikalbėti, nes į klasę ji visada atbėgdavo pavėlavusi, o išeidavo vos nuaidėjus skambučiui, man nespėjus nė užmauti tušinuko dangtelio ar užversti sąsiuvinio. Penktą vakarą nuo lietaus pradžios nukulniavau į valgyklą nusiteikęs tuoj pat grįžti į kambarį ir sukirsti šildytą gruzditą, jei nepamatysiu Aliaskos ar / ir Takumio (puikiai žinojau, kad Pulkininkas 43 kambaryje pietauja – geria pieną su degtine). Bet pasilikau, nes pamačiau nugara į lietaus merkiamą langą sėdinčią Aliaską. Stvėriau gruzdintų ybiškių prikrautą lėkštę ir prisėdau šalia.

– Dieve, atrodo, niekad nesibaigs, – prabilau, turėdamas omeny lietu.

– Tikrai, – atsiliepė ji.

Jos šlapi, netvarkingai nukarę plaukai dengė didumą veido. Nuričiau porą kąsnių. Ji nurijo porą kąsnių.

– Kaip sekasi? – pagaliau paklausiau.

– Tikrai nesu nusiteikusi atsakinėti į klausimus, kurie prasi-
deda „kaip“, „kada“, „kur“, „kodėl“ ar „kas“.

– Kas negerai?

– Čia buvo „kas“. „Kas“ man dabar nereikia. Na, einu. – Ji
sučiaupė lūpas, o tada lėtai iškvėpė, kaip Pulkininkas išpūsdavo
dūmus.

– Kas... – tada susigriebiau ir pasitaisiau: – Ar aš kažką pa-
dariau?

Ji paėmė padėklą, atsistojo ir tik tada atsakė:

– Aišku, ne, meiluti.

Jos „meiluti“ nuskambėjo globėjiškai, o ne romantiškai, lyg
pirmąjį lietų išgyvenantis berniukas nesugebėtų suprasti jos
problemų – kad ir kokios jos būtų. Vos susivaldžiau nepavartęs
akių, nors vargu ar eidama šalin ir slėpdama po plaukais veidą ji
būtų ką pastebėjusi.

PRIEŠ

SEPTYNIASDEŠIMT ŠEŠIAS DIENAS

— **J**aučiuosi geriau, – tarė Pulkininkas, devintą lietaus dieną per religijų pamoką prisėdęs šalia. – Pagaliau praregėjau. Pameni tą vakarą, kai ji atėjo į mūsų kambarį ir elgėsi kaip visiška, absoliuti kalė?

– Aha. Opera. Kaklaraištis su flamingais.

– Teisingai.

– Na ir? – paklausiau.

Pulkininkas išsitraukė spyruokle susegtą sąsiuvinį permirkusiu viršeliu ir ėmė atsargiai versti lapus, kol rado norimą vietą.

– Tai ir buvo praregėjimas. Ji yra visiška, absoliuti kalė.

Pasiramsčiuodamas juoda lazdele, į klasę įslinko Haidas. Šiūrendamas savo krėslo link, jis sausai pasakė:

– Skaudantis kelis mane perspėja, kad lietus dar nesibaigia. Taigi, ruoškitės. – Jis sustojo priešais savo kėdę, atsargiai pasviro atgal, abiem rankom nusitvėrė ranktūrių ir sudribo ant sėdynės greitai, negiliai kvėpuodamas – kaip gimdanti moteris. – Nors dar liko daugiau nei du mėnesiai, šiandien gausite šio semestro rašomojo darbo temas. Esu tikras, kad šios pamokos konspektus visi skaitėte taip dažnai ir atidžiai, kad jau išmokote atmintinai, – jis vyptelėjo. – Bet primenu: rašomasis sudarys penkias-

dešimt procentų jūsų pažymio, todėl į jį žiūrėkite rimtai. Dabar pakalbėkime apie tą Jėzų.

Haidas kalbėjo apie Morkaus evangeliją, kurią pirmą kartą atsiverčiau tik vakar, nors ir esu krikščionis. Tikriausiai. Na, bažnyčioje esu buvęs, ee, gal keturis kartus. Vis dėlto tai keturiskart daugiau nei mečetėje ar sinagogoje.

Haidas mums papasakojo, kad pirmame amžiuje kai kuriose romėnų monetose buvo pavaizduotas imperatoriaus Augusto portretas, o po juo išlieti žodžiai: „Filius Dei“. Dievo Sūnus.

– Kalbame, – dėstė jis, – apie laikus, kai dievai turėjo vaikų. Būti Dievo sūnumi nebuvo taip jau neįprasta. Stebuklas, bent jau tuo metu ir toje vietoje, tai, kad *Jėzus* – prasčiokas, žydas, visiškas niekas imperijoje, kurią valdė išskirtinės asmenybės, – buvo sūnus *to* Dievo, visagalis Abraomo ir Mozės Dievo. Taigi, *to* Dievo sūnus nebuvo imperatorius. Net ne mokytojas rabinas. Prasčiokas ir žydas. Niekas kaip ir jūs. Buda ypatingas, nes atsisakė turtų ir aukštos kilmės ieškodamas nušvitimo, o Jėzus ypatingas, nes neturėjo nei turtų, nei aukštos kilmės, bet įgijo didžiausią įmanomą titulą: Karalių Karalius. Pamoka baigta. Eidami galite pasiimti egzamino klausimus. Nesušlapkite.

Tik pakilęs eiti pastebėjau, kad Aliaskos pamokoje nebuvo, – kaip ji galėjo praleisti vienintelę pamoką, į kurią verta vaikščioti? Paėmiau klausimą ir jai.

Rašomojo tema skambėjo taip: „Koks yra pats svarbiausias žmonėms kylantis klausimas? Protingai pasirinkite, o tada panagrinėkite, kaip islamas, budizmas ir krikščionybė bandė į jį atsakyti.“

– Tikiuosi, senas bjaurybė ištempis iki mokslo metų pabaigos, – tarė Pulkininkas mums per lietuvių risnojant namo, – nes man jo pamoka pradeda visai patikti. Koks tavo svarbiausias klausimas?

Po trisdešimties sekundžių bėgimo aš jau buvau pridusęs.

– Kas nutinka... mums... mirus.

– Dieve, Tešliau, jei nesulėtinsi tempo, tuoj sužinosi, – jis pradėjo eiti. – Mano klausimas: kodėl geriems žmonėms taip sunkiai nesiseka gyvenime? Po paraliais, ar ten Aliaska?

Ji skuodė link mūsų, kažką klykė, tačiau per pliaupiantį lietu negirdėjau tariamų žodžių, kol pribėgo taip arti, kad pamačiau jai iš burnos tyškant seiles.

– Pyderai užliejo mano kambarį! Sugadino gal šimtą knygų! Sušikti sumyžti Tranai šūdžiai! Jie pradūrė lietvamzdyje skylę, įkišo plastikinį vamzdį ir nuvedė pro mano langą! Viskas kiaurai permirkę. Mano „Generolas savo labirinte“ žuvęs.

– Neblogai, – nutęsė Pulkininkas, tarsi menininkas, susižavėjęs kito kūrinio.

– Ei! – šūktelėjo ji.

– Atleisk. Nesijaudink, – nuramino jis Aliaską. – Dievas nubaus nusidėjėlius. O pirma tai padarysime mes.

PRIEŠ

ŠEŠIASDEŠIMT SEPTYNIAS DIENAS

Tai štai kaip jautėsi Nojus. Vieną rytą pabundi, Dievas tau atleido, ir visą dieną vaikštai besimarkstydamas, nes jau pamiršai, kokia saulė gali būti vienu metu šilta ir šiurkšti tarsi tėvo bučinys į skruostą, o visas pasaulis atrodo šviesesnis ir švaresnis nei kada nors, tarsi kas būtų dviem savaitėms įmetęs vidurio Alabamą į skalbyklę ir pridėjęs kalną itin stiprių spalvas tausojančių skalbiškių, užtat dabar žolė žalesnė, o gruzditai traškesni.

Tą popietę užsilikau prie mokyklos skaitydamas JAV istoriją – apie Pilietinį karą, arba, kaip jis buvo vadinamas šiose vietovėse, Karą tarp valstijų, gulinėjau ant ką tik išdžiūvusios žolės. Man šis karas patiko tuo, kad davė progą tūkstančiui gerų paskutinių žodžių. Pavyzdžiui, generolas Albertas Sidnėjus Džonstonas, paklaustas, ar jį sužeidė, atsakė: „Taip, ir, bijau, sunkiai.“ Robertas E. Li, po karo praėjus daugeliui metų, merdėdamas kliedėjo: „Kelkit palapinę!“

Man bemažtant, kodėl konfederacijos generolų paskutiniai žodžiai buvo geresni už sąjungos generolų (Uliso S. Grant) paskutiniai žodžiai: „Vandens!“ – tikrai nevykę), saulę užstojo žmogaus siluetas. Senokai nemačiau šešėlių, todėl iš pradžių sutrikau. Žvilgtelėjau aukštyn.

– Atnešiau tau užkąsti, – tarė Takumis ir numetė ant mano knygos grietininį rupių avižinių miltų pyragėlį.

– Labai maistinga, – šyptelėjau.

– Yra avižų. Yra rupių miltų. Yra grietinės. Visa suknista maisto piramidė.

– Tai jau tikrai.

O tada nebesumečiau, ką dar pridurti. Takumis daug žinojo apie hiphopą; aš žinojau daug paskutinių žodžių ir apie kompiuterinius žaidimus. Pagaliau pratariau:

– Negaliu patikėti, kad jie užpylė Aliaskos kambarį.

– Mhm, – nežiūrėdamas į mane atsiliepė Takumis. – Na, jie turėjo savų priežasčių. Turi suprasti, kad Aliaska tarp visų, net ir Tranų, yra pagarsėjusi savo pokštais. Pavyzdžiui, praeitais metais į biblioteką įvarėme folksvageną „vabalą“. Taigi, jei jie turės progą ją perspjauti, taip ir padarys. Išties gana sumanu nukreipti vandens srovę nuo lietvamzdžio į jos kambarį. Noriu pasakyti, aš *nesižaviu*...

Nusikvatojau.

– Mhm. Jų niekšybę perspjauti bus sunku. – Išvyniojau pyragaitį ir suleidau dantis. Mmm... šimtai nepakartojamų kalorijų kiekviename kąsnyje.

– Ji ką nors sugalvos, – tarė Takumis. – Tešliau, – ėmė mykti jis. – Hmm. Tešliau, tu nori parūkyti. Eime pasivaikščioti.

Sunerimau, nes neišvengiamai sunerimstu, kai kas nors kreipiasi į mane du kartus iš eilės ir dar įterpia „hmm“. Bet atsistoju ir palikęs knygas ant žolės nužingsniauau paskui Takumį link rūkymo skylės. Tačiau vos mums priėjus miškelį Takumis pasuko į šalį.

– Nesu tikras, kad skylėje saugu, – paaiškino jis.

„Nėra saugu? – pagalvojau. – Juk tai saugiausia vieta surūkyti cigaretę visoje visatoje!“ Bet netardamas nė žodžio nusekiau

paskui jį pro tankius krūmynus, pušų šakas ir atgrasius, krūtinę siekiančius gervuogynus. Po kiek laiko Takumis atsisėdo tiesiog ant žemės. Dangstydamasis rankomis nuo silpno vėjelio prisidėgiau cigaretę.

– Mariją įskundė Aliaska, – prabilo jis. – Taigi, Erelis gali žinoti ir apie rūkymo skylę. Nežinau. Niekada nemačiau jo einant į tą pusę, bet galai žino, ką ji dar išpliurpė.

– Pala, iš kur tu žinai? – nepatikliai paklausiau.

– Na, visų pirma, pats išmąščiau. Ir antra, Aliaska pati prisipažino. Ji man papasakojo bent jau dalį tiesos, kad baigiantis praeitiems mokslo metams vieną vakarą pabandė iš mokyklos sprukti pas Džeiką ir ją pričiupo. Sakė, kad buvo atsargi – paliko išjungtas šviesas ir taip toliau, – bet Erelis ją pričiupo, o automobilyje buvo butelis vyno, todėl jai buvo šakės. Tada Erelis nusivedė ją į savo namelį ir pateikė pasiūlymą, kurį pateikia visiems, rimtai įkliuvusiems. „Papasakok viską, ką žinai, arba eik krautis daiktų.“ Taigi, Aliaska palūžo ir papasakojo jam, kad Marija su Polu kaip tik guli girti. Dar išpliurpė galai žino ką. Erelis ją paleido, nes jam reikalingi skundikai. Aliaska pasielgė protingai, tikrai protingai, įskūsdama draugę, nes niekas niekada nekaltins draugų. Štai kodėl Pulkininkas toks įsitikinęs, kad tai Kevino ir jo vaikinių darbas. Aš ir pats netikėjau, kad tai galėtų būti Aliaska, bet paskui sumąščiau, kad ji vienintelė visame mokyklos miestelyje žinojo, ką veikia Marija. Įtariau Polo kambario draugą Longvelą – vieną iš tos trijulės, kuri padarė iš tavęs berankę undinę. Pasirodo, tą naktį jis buvo namuose. Mirė jo teta. Peržvelgiau nekrologą laikraštyje. Holisė Bernisė Čeis – na ir vardas moteriškės.

– O tai Pulkininkas nežino? – apstulbęs paklausiau. Nors dar nebuvau baigęs rūkyti, užgesinau cigaretę, nes staiga pasijutau įbaugintas. Niekada neįtariau, kad Aliaska galėtų būti išdavikė. Nenuspėjamos nuotaikos, taip. Bet tik ne skundikė.

– Ne, ir negali sužinoti, nes pasius ir išdės ją į šuns dienas. Jei pastebėjai, Pulkininkas į visus tuos garbės ir ištikimybės reikalus žiūri gana rimtai.

– Pastebėjau.

Takumis papurtė galvą, tada pasklaidęs lapus pirštais įsikibo į vis dar drėgną dirvą.

– Nesuprantu, ko ji taip bijo būti išmesta. Aš irgi nenorėčiau išskristi, bet jei jau prisidirbai... Nesuprantu.

– Akivaizdu, ji nemėgsta namų.

– Teisybė. Namu ji važiuoja tik per Kalėdas ir vasarą, kai ten būna Džeikas. Kas žino. Aš irgi nemėgstu namų. Bet tikrai nesuteikčiau Erelui tokio malonumo. – Takumis pakėlė nukritusią šakelę ir pradėjo ja kabinti minkštą raudoną gruntą. – Tešliau, paklausk. Nežinau, kokį pokštą sugalvos Aliaska su Pulkininku, bet neabejoju, kad jame dalyvausime ir mudu. Tau tai pasakojau, kad žinotum, į ką veliesi, nes jei tave sučiups, geriau jau būk pasiruošęs atsakyti už savo veiksmus.

Pagalvojau apie Floridą, apie savo „mokyklos draugus“, ir pirmą kartą suvokiau, kaip pasiilgčiau Kriko, jei tektų jį palikti. Žiūrėjau į dirvoje styrančią Takumio šakelę ir pagaliau tariau:

– Prisiekiu Dievu, skundikas nebūsiu.

Pagaliau supratau, kas vyko tą dieną taryboje: Aliaska norėjo parodyti mums, kad galime ja pasitikėti. Nori išgyventi Kalver Krike – neperženk ribų, o ji to nepaisė. Tačiau tada man viskas paaiškėjo. Jiedu su Pulkininku prisiėmė už mane kaltę norėdami parodyti, kaip reikia elgtis, kad atėjus laikui žinočiau, ką daryti.

PRIEŠ

PENKIASDEŠIMT AŠTUONIAS DIENAS

Maždaug po savaitės pabudau 6:30 – 6:30 šeštadienį! – nuo mielos „Kapojimo“ melodijos: grėsmingos, bosais vidurius drebinančios kompiuterinio žaidimo muzikos fone kaleno automatai. Persivertęs išvydau Aliaską, su visu valdymo pultu pasvirusią į dešinę, tarsi tai padėtų jai išvengti mirties kompiuterinėje erdvėje. Ir pats turėjau tą netikusį kvailą įprotį.

– Gal galėtum bent jau išjungti garsą?

– *Tešliau*, – dirbtinai globėjišku balsu atsiliepė ji, – garsas yra neatskiriama meninė šio žaidimo teikiamų potyrių dalis. Išjungti „Kapojimo“ garsą būtų tas pats, kaip skaityti tik kas antrą „Džeinės Eir“ žodį. Pulkininkas pabudo prieš pusvalandį. Jis suirzo, todėl liečiau eiti miegoti į mano kambarį.

– Galbūt prie jo prisidėsiu ir aš, – atkirtau mieguistai.

Užuot sureagavusi į mano repliką, Aliaska prabilo apie ką kita:

– Taigi, girdėjau, Takumis tau papasakojo. Taip, Mariją įskundžiau aš, dėl to gailiuosi, daugiau taip niekada nedarysiu. Toliau žiniose: ar ketini likti čia per Padėkos dieną? Nes aš lieku.

Nusisukau į sieną ir užsitraukiau ant galvos antklodę. Nežinojau, ar galiu Aliaska pasitikėti, ir man jau buvo iki kaklo jos nenuspėjamumo – vieną dieną šalta, kitą dieną meili, vieną aki-

mirką koketiška ir patraukli, kitą – bjauri ir atstumianti. Geriau jau Pulkininkas: kai jis niūrus, bent jau yra *priežastis*.

Tarsi liudydamas nuovargio galią sugebėjau greitai užmigti įtikinęs save, kad mirštančių pabaisų stūgavimai ir džiaugsmingi Aliaskos klykčiojimai tėra malonus, puikų miegą užtikrinantis fonas. Antrą kartą pabudau po pusvalandžio, kai ji prisėdo ant mano lovos ir užpakaliu atsirėmė man į klubus. *Mudu skiria jos apatiniai, jos džinsai, antklodė, mano velvetinės kelnės ir mano apatiniai*, pagalvojau. Penki sluoksniai, ir vis dėlto aš pajutau ją, tą jaudinančią prisilietimo šilumą – nujaučiamą dviejų susiliejančių burnų užuominą. Bet vis tiek užuominą. Ir tą trapią akimirką man to pakako. Nebuvau tikras, ar ją mėgstu, abejojau, ar galiu ja pasitikėti, bet to pakako, kad pabandyčiau išsiaiškinti. Ji ant mano lovos, didelės žalios akys iš viršaus žvelgia į mane. Neblėstanti jos gudrios, kone pašaipios šypsenos paslaptis. Penki sluoksniai tarp mudviejų.

Aliaska kalbėjo toliau, tarsi nė nebūčiau numigęs:

– Džeikas turi studijuoti, todėl nenori, kad važiuočiau pas jį į Nešvilį. Sako, kad žiūrėdamas į mane nesugeba susitelkti į muzikologiją. Bandžiau ginčytis, kad dėvėsiu čadrą, bet neįtikinau, todėl lieku čia.

– Užjaučiu, – atsiliepiu.

– Ak, nereikia. Tikrai turėsiu ką veikti. Pavyzdžiui, reikia paruošti išdaigą. Bet manau, kad ir tu turėtum likti. Netgi sukūriau sąrašą.

– Sąrašą?

Ji išsitraukė iš kišenės daug kartų sulankstytą lapelį ir išskleidusi pradėjo skaityti:

– *Kodėl Tešlius turėtų Padėkos dienai likti Krike: Aliaskos Jang sąrašas.*

Pirma. Kadangi yra labai atsakingas moksleivis, Tešlius neturėjo galimybės išbandyti šių nuostabių Kalver Kriko pramo-

gų: A. vyno gėrimas su manimi miškelyje, B. kėlimasis anksti šeštadienį ryte, pusryčiai maknevalgomame, o tada važinėjimasis po Birmingamo apylinkes rūkant cigaretes ir kalbant apie tai, kokios apgailėtinais nuobodžios yra Birmingamo apylinkės, C. naktinė iškyla prie ežero, gulėjimas rasotoje futbolo aikštėje ir Kurto Voneguto knygos skaitymas mėnesienoje.

Antra. Nors tikrai nepasižymi prancūzų kalbos mokytojai reikalingomis savybėmis, ponia O'Malėj moka iškepti kietai įdarytą kalakutą ir Padėkos dienos vakarienės sukviečia visus mokykloje liekančius vaikus. Paprastai tai būnu aš ir dar vienas moksleivis pagal mainų programą iš Korėjos, bet nesvarbu. Tešlius irgi bus laukiamas.

Trečia. Tiesa sakant, *Trečia* kaip ir neturiu, bet *Pirma* ir *Antra* yra velniškai gerai.

Pirma ir *Antra* mane tikrai viliojo, bet labiausiai patiko mintis likti su ja mokyklos miestelyje.

– Pasikalbėsiu su tėvais. Kai jie atsibus, – atsakiau.

Aliaska įkalbėjo mane atsisėsti ant sofos, ir kurį laiką drauge žaidėme „Kapojimą“, kol pagaliau ji numetė valdymo pultą.

– Aš neflirtuoju. Tik esu pavargusi, – paaiškino ir nuspyrė šalin šlepetes. Užsikėlusi kojas ant sofos, užkišo jas už pagalvėlės ir išsirangiusi padėjo man ant kelių galvą. Mano kelnės. Mano apatiniai. Du sluoksniai. Šlaunimis jaučiau jos skruosto šilumą.

Kartais kieno nors veidui atsidūrus arti tavo penio, erekcija yra geras dalykas, net pageidautinas.

Tik ne dabar.

Todėl lioviausi galvojęs apie sluoksnius ir šilumą, išjungiau televizoriaus garsą ir sutelkiau dėmesį į „Kapojimą“.

8:30 išjungiau žaidimą ir išsirangiau iš po Aliaskos. Tebemiegodama ji persivertė ant nugaros, o ant jos žando švietė įsispaudę mano velvetinių kelnų dryžiai.

* * *

Tėvams paprastai skambinu tik sekmadienio popietę, todėl išgirdusi mano balsą mama iš karto sunerimo.

– Kas nutiko, Mailzai? Tau viskas gerai?

– Tvarka, mam. Galvojau, jei jūs nieko prieš, manau pasilikti per Padėkos dieną čia. Lieka daug mano draugų, – melas, – be to, turiu daug darbų, – dar vienas melas. – Tikrai nemaniau, kad čia bus taip sunku, – tiesa.

– Ak, branguti. Mes taip tavęs pasiilgom. Be to, Padėkos dieną tavęs čia laukia didžiulis kalakutas. Ir tiek spanguolių padažo, kiek tik pajėgsi suvalgyti.

Negalėjau pakęsti spanguolių padažo, bet kažkodėl mama laikėsi įsikibusi minties, kad jis yra mano mėgstamiausias patiekalas, nors kasmet per Padėkos dieną mandagiai jo atsisakau.

– Žinau, mama. Aš irgi jūsų pasiilgau. Bet tikrai noriu gerai išlaikyti, – tiesa, – ir, be to, turėti *draugų* tikrai gera, – tiesa.

Žinojau, kad draugų korta tikrai padės ją perkalbėti, taip ir nutiko. Todėl gavau jos leidimą likti mokyklos miestelyje, pažadėjęs, kad su jais praleisiu kiekvieną Kalėdų atostogų minutę (tarsi būčiau turėjęs kitokių planų).

Rytą prasėdėjau prie kompiuterio, dirbdamas prie religijos ir anglų kalbos rašomųjų. Iki egzaminų liko tik dvi mokslo savaitės – ateinanti ir kita po Padėkos dienos – ir kol kas geriausias mano sugalvotas atsakymas į klausimą „Kas nutinka žmonėms mirus?“ buvo „Na, kažkas. Tikriausiai.“

Pulkininkas atėjo vidurdienį, rankose tarsi kūdikį sūpuodamas storą aukštosios matematikos knygą.

– Ką tik sutikau Sarą, – tarė jis.

– Na ir kaip?

– Blogai. Ji pasakė, kad mane tebemyli. Dieve, „Aš tave myliu“ tikrai veda prie skyrybų. Jei sakai „Aš tave myliu“ eidamas

per bendrabučių aikštelę, tuoj neišvengiamai sakysi: „Aš tave myliu“ darydamas *tai*. Taigi, tepiau slides.

Nusikvatojau. Jis išsitraukė užrašų sąsiuvinį ir prisėdo prie stalo.

– Aha. Cha cha. Tai Aliaska sakė, kad lieki čia.

– Mhm. Nors šiek tiek graužia sąžinė, kad maustau tėvus.

– Taip, ką gi. Jei lieki čia tikėdamasis pasilaižyti su Aliaska, tikrai siūlyčiau pirma gerai pagalvoti. Jei atšvartuosi ją nuo to uolos, Džeiko, Dieve pasigailėk mūsų. Va čia tai tikrai būtų drama. O aš stengiuosi dramų vengti.

– Lieku tikrai ne todėl, kad su ja pasilaižyčiau.

– Luktelk akimirka, – jis griebė pieštuką ir susijaudinęs pradėjo kažką kraigioti ant popieriaus lapo, tarsi ką tik būtų padaręs matematinę atradimą, tada pakėlė akis į mane. – Šiek tiek paskaičiavęs nustačiau, kad meluoji apsišikdamas.

Ir jis buvo teisus. Kaip galiu apleisti savo tėvus, kurie teikėsi apmokėti mano mokslus Kalver Krike, tėvus, kurie visada mane mylėjo, tik todėl, kad man galbūt patinka mergina, turinti vaikina? Kaip galiu palikti juos vienus su didžiuliu kalakutu ir jūra nevalgomo spanguolių padažo? Taigi, po pietų paskambinau mamai į darbą. Tikriausiai norėjau išgirsti patikinimą, kad viskas gerai ir galiu likti Padėkos dieną Krike, bet visai nesitikėjau džiaugsmingo pasakojimo, kad jiedu su tėčiu iškart po mano skambučio nusipirko lėktuvo bilietus į Angliją ir per Padėkos dieną švęs antrą medaus mėnesį senovinėje pilyje.

– Ak, tai – tai nuostabu, – atsakiau, o tada dar kažką sulemenęs greitai padėjau ragelį, nes nenorėjau, kad ji išgirstų mane verkšlenant. Tikriausiai Aliaska išgirdo, kaip trinktelėjau telefoną, nes man nusisukus eiti pradare savo kambario duris, bet taip nieko ir nepasakė. Perėjau per bendrabučių žiedą, futbolo aikštę,

skyniausi kelią per miškelį, kol pagaliau išlindau prie Kalver Kriko, tiesiai prie tilto. Padėjau subinę ant akmens, kojas ištiesiau ant tamsaus pakrantės purvo ir sėdėjau mėtydamas akmenukus į skaidrų, seklių vandenį, akmenukai tyliai pliumpėsėjo, jų *pliumpt* buvo vos girdimas per linksmą upeliuko čiurlenimą į pietus. Lapai ir pušų spygliai tarsi šydas užstojo šviesą, o žemė mirgėjo šešėliais.

Galvojau apie vieną dalyką, kurio pasiilgau namuose, tėčio darbo kambarį su kylančiomis iki lubų, į sieną įtaisytomis lėntynomis, prikrautomis storų biografijų, ir juoda oda aptrauktą krėslą, gana nepatogų, kad skaitydamas neužmigčiau. Kvaila taip sielvartauti. Juk tai *aš* juos išdūriau, bet kažkodėl atrodė priešingai. Šiaip ar taip, labai ilgėjausi namų.

Pažvelgęs į tiltą pamačiau Aliaską, sėdinčią ant mėlynos kėdės rūkymo skylėje, ir, nors prieš tai galvojau, kad noriu pabūti vienas, išgirdau save sakant:

– Ei.

Kadangi ji neatsisuko, riktelėjau:

– Aliaska!

Ji priėjo.

– Ieškojau tavęs, – tarė ji, prisėdusi šalia ant akmens.

– Mhm.

– Labai užjaučiu, Tešliau, – pasakė ji ir apkabinusi mane padėjo galvą ant peties. Galvon dingtelėjo, kad ji nė nežino, kas nutiko, tačiau balsas skambėjo tikrai nuoširdžiai.

– Kas dabar bus?

– Kvailuti, praleisi Padėkos dieną su manimi. Čia.

– O kodėl tu nevažiuoji namo atostogų? – paklausiau.

– Bijau praeities šmėklų, Tešliau. O namuose jų pilna.

PRIEŠ

PENKIASDEŠIMT DVI DIENAS

Visiems išvažiavus, kai sukežusiu hečbeku atidardėjo Pulkininko mama, jis įsimetė savo milžinišką krepšį ant galinės sėdynės ir pasakė: „Nelabai moku atsisveikinti. Pasimatysim po savaitės. Nedaryk nieko, ko nedaryčiau aš“; kai žalias limuzinas atvažiavo pasiimti Laros, kurios tėvas buvo vienintelis daktaras kažkokiam miestelyje pietų Alabamoje; kai su Aliaska beveik be stabdžių nuskraidinome Takumą iki oro uosto; kai mokyklos miestelis nugrimzdo į mįslingą tylą ir niekas nebetrankė durų, nebegrojo muzika, niekas nebesijuokė ir nebešūkavo; po viso to nusigavome iki futbolo aikštės, Aliaska nusivedė mane iki miškelio pakraščio, tuo pačiu keliu, kuriuo mane vilko prieš įmesdami į ežerą. Ją nutvieskė pilnatis, ir ant žolės krito šešėlis, kuriame buvo aiškiai matyti išlinkiai ten, kur liemuo pereina į klubus, o po kurio laiko sustojusi ji paliepė:

– Kask.

Perklausiau:

– Kasti?

O ji atsakė:

– Kask, – kurį laiką kartojome tuos du žodžius, kol pagaliau atsiklaupiau ir kibau rausti minkštą juodą pamiškės žemę, tačiau nespėjus kaip reikiant įsijausti pirštai užčiuopė stiklą, ir atsargiai

išstumdęs žemes į šalis ištraukiau butelį rožinio vyno – jis buvo pavadintas „Aviečių kalva“, manau, jei skoniu neprimintų acto su šlakeliu klevų sirupo, iš tiesų būtų avietinis.

– Turiu suklastotą asmens pažymėjimą, – paaiškino Aliaska, – bet jis šūdinas. Kiekvieną kartą nuvažiavusi į alkoholio krautuvę bandau nusipirkti dešimt butelių šito daikto ir degtinės Pulkininkui. Taigi, kai pagaliau pavyksta, apsirūpinu visam semestru. Tada atiduodu Pulkininkui jo degtinę, tas ją nukiša ten, kur nukiša, o aš savo grobio dalį užkasu.

– Nes tu esi piratė, – pakomentavau.

– O taip, bičiuli. Tikrai. Tiesa, šį semestrą vyno vartojimas šiek tiek padidėjo, todėl rytoj reikės dar kartą suvažinėti iki parduotuvės. Čia paskutinis butelis. – Atsukusi dangtelį – jokių kamščių – gurkštelėjo ir atkišo man. – Šiandien gali nesijaudinti dėl Erelio, – paaiškino. – Jis švenčia, kad beveik visi išsivažinėjo. Tikriausiai dabar laimingas pirmą kartą šį mėnesį drožia sau į kumštį.

Laikydamas butelį už kaklelio nerimavau, bet norėjau ja pasitikėti, todėl pagaliau ryžausi. Šiek tiek gurkštelėjau ir rydamas pajutau, kad kūnas nenori priimti to deginančio sirupo. Skystis bandė kilti atgal stemple, bet stipriai nurijau, ir štai, aš tai padariau. Gėriau mokyklos teritorijoje.

Mudu gulėjome aukštoje žolėje tarp futbolo aikštės ir miškelio, padavinėjome butelį vienas kitam ir vis užversdami galvą siurbčiojome raukytis verčiantį vyną. Kaip ir buvo žadėjusi savo sąrašė, Aliaska atsinešė Kurto Voneguto knygą „Katės lopšys“ ir dabar skaitė ją balsu – švelnus Aliaskos balsas pynėsi su varlių kurkimu ir tykiu žiogų svirpimu. Labiau klausiausi jos balso, o ne žodžių. Buvo aišku, kad šią knygą skaito ne pirmą kartą, todėl dabar skambėjo sklandžiai ir užtikrintai, jos balse girdėjau šypseną ir dėl to netgi pagalvoju, kad galbūt romanus mėgčiau

labiau, jei juos man skaitytų Aliaska Jang. Po kiek laiko ji padėjo knygą, jaučiausi išilęs, bet negirtas, tarp mūsų stovėjo butelis – mano krūtinė rėmėsi į jį, jos krūtinė rėmėsi į jį, bet mudu nesilietėme, o tada ji padėjo ranką man ant kojos.

Jos ranka vos aukščiau mano kelio, delnas švelniai prigludęs prie džinsų, smilcius lėtai, tingiai paišė ratus, pamažu slinkdamas vidinėn mano šlaunies pusėn, tarp mūsų tebuvo vienas sluoksnis, o Dieve, kaip jos norėjau. Ir taip gulėdamas aukštoje, vėjo nebešiaušiamoje žolėje, po žvaigždėmis nusėtu dangumi, klausydamasis vos girdimo jos alsavimo ir triukšmingos varlių tylos, žiogų ir tolimų I-65 autostrada nepaliaujamai dundančių automobilių, pagalvojau, kad dabar būtų tinkamas laikas pasakyti Tris Trumpus Žodžius. Bandžiau susikaupti prieš juos ištardamas ir žvelgiau į žvaigždėtą naktį, įsitikinęs, kad ji galvoja taip pat, nes jos ranka, nerimstanti ant mano kojos, yra daugiau nei žaisminga, ir velniop Larą, velniop Džeiką, taip, Aliaska Jang, aš tave myliu, ir kas dar gali būti svarbiau, prasižiojau kalbėti, tačiau man dar nespėjus išleisti nė garso ji tarė:

– Labirintas – tai ne gyvenimas ar mirtis.

– Eee, gerai. Tai kas tada?

– Kentėjimas, – atsiliepė. – Neteisingi pasirinkimai ir nesėkmingi įvykiai. Štai kur problema. Bolivaras kalbėjo apie skausmą, o ne apie gyvenimą ar mirtį. Kaip ištrukti iš kančios labirinto.

– Kas negerai? – paklausiau. Ir pajutau, kad ji atitraukė ranką.

– Viskas gerai. Bet kančia visada išlieka, Tešliau. Namų darbai, maliarija ar toli gyvenantis vaikinai, kai šalia tavęs guli dailus bernas. Kančia yra universali. Štai kas neduoda ramybės visiems budistams, krikščionims ir musulmonams.

Pasisukau į ją.

– Ak, tai gal vis dėlto daktaro Haido pamokos nėra visiškai nesąmonė.

Mums taip gulint ant šono, ji nusišypsojo, mes kone lietėmės nosimis, nemirksėdamas žvelgiau jai į akis, Aliaskos veidas nuo vyno buvo įraudęs, dar kartą pravėriau burną, tik šį kartą ne kalbėti, o ji kilstelėjusi ranką prispaudė man prie lūpų pirštą:

– Ššš. Ššš. Nesugadink visko.

PRIEŠ

PENKIASDEŠIMT VIENĄ DIENĄ

Kitą rytą beldimo neišgirdau, nes jo ir nebuvo. Balsas paliepė:

– KELKIS! Ar žinai, koks dabar laikas?

Žvilgtelėjęs į laikrodį mieguistai sumurmėjau:

– Septynios trisdešimt šešios.

– Ne, Tešliau. Laikas pasilinksminti! Mums liko septynios dienos, kol visi grįš. O Dieve, nė negaliu apsaakyti, kaip gera, kad likai. Praeitais Padėkos dienos atostogas praleidau tirpdydama mažyčių žvakučių vašką ir liedama iš jų vieną didelę žvakę. Jėzau, kaip buvo nuobodu. Skaičiavau lubų plyteles. Šešiasdešimt septynios skersai, aštuoniasdešimt keturios išilgai. Va čia tai tikra kančia! Pati tikriausia.

– Aš tikrai pavargęs. Aš...

Bet ji neleido man pabaigti.

– Vargšas Tešlius. Vargšelis vargšelis Tešliukas. Ar nori, kad įlipčiau į lovą ir tave apkabinčiau?

– Na, jei jau siūlaisi...

– NE! KELKIS! DABAR PAT!

Ji nusivedė mane už Tranų gyvenamojo sparno – nuo 50 iki 59 kambario – ir sustojusi ties vienu langu prispaudė delnus prie stiklo, kilstelėjo jį, tada pro tarpą įlindo vidun. Pasekiau jai iš paskos.

– Tešliau, ką matai?

Mačiau bendrabučio kambarį – tos pačios šlakbetonio sienos, tos pačios proporcijos, net toks pat apstatymas. Jų sofa buvo gražesnė už mūsų, o vietoj KAVOS STALIUKO stovėjo tikras kavos staliukas. Ant sienų kabėjo du plakatai. Viename buvo pavaizduota didžiulė šimto dolerių banknotų šūsnis, ją karūnavo užrašas: PIRMAS MILIJONAS YRA SUNKIAUSIAS. Ant priešingos sienos kabėjo raudonas feraris.

– Ee, matau bendrabučio kambarį.

– Tešliau, tu nežiūri. Įėjusi į jūsų kambarį matau porą vaikinų, mėgstančių kompiuterinius žaidimus. Žiūrėdama į savo kambarį matau knygas dievinančią merginą. – Nužingsniavusi iki sofos ji paėmė plastikinį limonado butelį. – Pažiūrėk, – tarė ji, ir pamačiau, kad butelis iki pusės pripildytas drumzlinu, rudo skysčio. Seilės nuo kramtomojo tabako. – Va, jie kramto tabaką. Ir akivaizdu, kad higienai skiria nedaug dėmesio. Taigi. Ar jiems rūpės, jei apmyšime jų dantų šepetėlius? Tikrai ne, tas aišku. Apšidairyk. Pasakyk man, ką garbina šie vaikinai?

– Pinigus, – tariu mostelėjęs į plakatą ant sienos.

Aliaska iš nevilties sumostagavo rankomis.

– Tešliau, jie *visi* įsimylėję pinigus. Gerai, eik į vonią. Pasakyk, ką pamatysi ten.

Šis žaidimas man jau pradėjo įkyrėti, bet nuėjau į vonios kambarį, o ji prisėdo ant viliojamai atrodančios sofos. Duše radau tuziną buteliukų šampūno ir balzamo. Vaistų spintelėje – apskritą dėžutę kažko, pavadinto „Rewind“. Atsukau dangtelį – melsva želė aitariai kvėpėjo gėlėmis ir alkoholiu kaip prabangiame plaukų stilisto salone. (Po kriaukle taip pat radau didelę tūbelę vazelino, kuris galėjo būti skirtas tik vienam tikslui, bet apie tai nenorėjau daug mąstyti.) Grįžęs į kambarį džiugiai paskelbiau:

– Jie dievina savo plaukus!

– *Būtent!* – šūktelėjo Aliaska. – Žvilgtelk ant viršutinio gulto. – Pavojingai pastatytas ant medinės galvūgalio lentos stovėjo buteliukas plaukų želės STAWET. – Kevinas juk nepabunda su ta sutaršyta spygliuota šukuosena. Dėl jos jam tenka *pasidaruoti*. Jis dievina savo plaukus. Tešliau, savo plaukų priežiūros produktus jie čia palieka todėl, kad namie turi kitus. Visi bernai. Ir žinai, kodėl?

– Nes nori atsigriebti už savo trumpus mažus pimpius? – paklausiau.

– Cha cha. Ne, už tai jie atsigriebia būdami visiškai subingalviai. Jie dievina savo plaukus, nes nėra tiek protingi, kad dievintų ką nors įdomesnio. Taigi, smogsim jiems ten, kur labiausiai skaudės: į skalpas.

– Geeeraai, – nutęsiau, nesėkmingai bandydamas įsivaizduoti, kaip galima pasišaipyti iš kieno nors skalpo.

Ji atsistojo ir priėjusi prie lango pasilenkė išsirangyti lauk.

– Nespoksok man į subinę, – tarė, todėl paklusniai įsmeigiau akis į apvalų iš plonyčio liemens dygstantį užpakaliuką. Aliaska lengvai persivertė kūlio pro pravirą langą. Aš pasirinkau paprasčiausią variantą: pirma iškėliau kojas, tada išsirangiau visas.

– Na, – tarė ji, – atrodei griozdiškai. Eime į rūkymo skylę.

Eidama link tiltelio ji vilko kojas ir spardė gelsvą gruntą, atrodė, kad ne eina, o šliuožia slidėmis. Už tilto pasukus beveik nematomu takeliu žemyn, Aliaska sustojusi atsigrėžė į mane.

– Kažin kur būtų galima gauti pramoninių mėlynų dažų, – mažliai ištarė, tada atitraukusi palaikė man medžio šaką.

PRIEŠ

KETURIASDEŠIMT DEVYNIAS DIENAS

Po dviejų dienų – pirmadienį, pirmą tikrą atostogų dieną – visą rytą praleidau prie religijos rašomojo darbo, o pas Aliaską nuėjau tik po pietų. Ji lovoje skaitė knygą.

– Odenas, – pareiškė ji. – Kokie paskutiniai jo žodžiai?

– Nežinau. Niekada apie jį negirdėjau.

– Niekada apie jį *negirdėjai*? Ak, vargšas, neraštingas berniuk.

Štai, perskaityk šią eilutę.

Priėjęs artyn pažvelgiau į rodomą vietą.

– Mylėkite savo suktus kaimynus / savo sukta širdimi, – perskaičiau balsu. – Mhm. Visai neblogai, – pakomentavau.

– Visai neblogai? Na taip, ir gruzditai yra visai neblogi. Seksas yra visai smagu. Saulė yra visai karšta. Jėzau, šios eilutės tiek daug pasako apie meilę ir apie nedorą, jos tobulos.

– Ah-haa, – linktelėjau be entuziazmo.

– Tu beviltiškas. Nori traukti pamedžioti porno?

– Mm?

– Negalime mylėti savo kaimynų nežinodami, kokios nedoros yra jų širdys. Argi tau nepatinka pornografija? – šypsodamasi paklausė ji.

– Ee, – atsakiau. Tiesą sakant, iki šiol mačiau nedaug pornografijos, tačiau mintis pasižiūrėti kartu su Aliaska turėjo savotiško žavesio.

Pradėjome nuo pirmųjų penkiasdešimties kambarių ir pa-traukėme bendrabučių šešiakampių prieš laikrodžio rodyklę – ji atidaro galinį langą, aš tuo tarpu stoviu sargyboje, žiūrėdamas, ar niekas neateina.

Iki šiol kitų mokinių kambariuose nebuvau lankęsis. Praėjus trimis mėnesiams jau pažinojau daugumą jų, tačiau nuolatos bendravau tik su keletu – Pulkininku, Aliaska ir Takumi. O per ke-lias valandas visai neblogai susipažinau su kitais bendramoksliais.

Vilsonas Karbodas, Kalver Kriko „Nieko“ centras, sirgo he-morojumi, na bent jau apatiniame stalčiuje paslėpęs laikė tepalą nuo hemorojaus. Čandra Kilers, daili mergina, kuriai gal kiek per daug patiko matematika ir kuri, Aliaskos įsitikinimu, turėjo tapti kita Pulkininko mergina, rinko Kopūstų lysvės vaikus*. Turiu omeny, rinko Kopūstų lysvės vaikus ne būdama penkerių. Ji juos rinko dabar – tuzinus – juodaodžius ir baltaodžius, Pietų Amerikos tautų ir azijiečius, berniukus ir mergaites, vaikučius, aprengtus ūkininkais ir verslininkais. Dvyliktokė Tranė vardu Holi Mouzer anglimi paišė savo nuogos portretus, popieriui pa-tikėjo visą savo stambių proporcijų kūną.

Mane pribloškė, kad daugybė moksleivių turėjo alkoholio. Net ir Tranai, kiekvieną savaitgalį važiuojantys namo, turėjo prisislaptę alaus ir kitų alkoholinių gėrimų visur, kur įmanoma – pradedant unitazų bakeliais, baigiant nešvarių skalbinių pintinių dugnais.

– Dieve, galėjau įškūsti bet ką, – tyliai pratarė Aliaska, Longvelo Čeiso spintoje iškasusi 1,12 litro salyklinio alaus „Mag-

* Kopūstų lysvės vaikai – JAV parduodamų minkštų lėlių serija.

num“. Aš savo ruožtu susimąščiau, kodėl tuomet ji pasirinko Polą su Marija.

Aliaska taip greitai iškapstydavo visų paslaptis, kad jau pradėjau įtarti, jog yra tai dariusi anksčiau, bet ji tikrai negalėjo iš anksto žinoti dvynių devintokių Rutos ir Margo Bloukerių, Kalver Kriko naujokių, kurios su aplinkiniais bendravo dar mažiau nei aš, paslapčių. Įsirangiusi į jų kambarį Aliaska akimirką pasidairė, tada nužingsniavo prie knygų lentynos. Nužvelgusi ją, ištraukė karaliaus Jokūbo bibliją, o už jos stovėjo violetinis butelis vyno kokteilio „Maui WOWIE“.

– Kaip gudru, – tarė atsukdama dangtelį. Butelį ištuštino dviem dideliais maukais, tada pareiškė: – Maui VAUI!

– Jos žinos, kad čia buvai! – šūktelejau.

Aliaska išplėtė akis.

– O tikrai, Tešliau, tu teisus! – sušnabždėjo. – Nueis pas Ereliją pasiskųsti, kad kažkas pavogė jų vyno kokteilį! – nusijuokusi persisvėrė per langą ir švystelėjo tuščią butelį ant žolės.

Taip pat radome šūsnis po čiužiniais sukištų pornografinių žurnalų. Pasirodė, kad Henkas Volstenas, be krepšinio ir žolės, mėgo dar šį tą: *papus*. Tačiau filmų neaptikome iki 32 kambario, kuriame gyveno vaikinai iš Misisipės, Džo ir Markas. Kartu lankėme religijos pamokas, o per pietus jie kartais sėdėdavo su manim ir Pulkininku, bet menkai juos pažinojau.

Aliaska perskaitė ant filmo dėklo priklijuotą lipduką:

– „Madisono apygardos kalės“. Ak. Ar ne žavinga.

Nubėgome iki TV kambario, užtraukėme žaliuzes, užrakino duris ir paleidome filmą. Filmas prasidėjo scena, kaip moteris išskėtusi kojas stovi ant tilto, o priešais ją atsiklaupęs vyrukas užsiima oraline stimuliacija. Tikriausiai dialogui neliko laiko. Kai jie pagaliau perėjo prie veiksmo, Aliaska ne juokais užsiputojo.

– Per juos atrodo, kad seksas moteriai nėra malonus! Ta mergina tėra objektas. Pažiūrėk! Tu tik pažiūrėk!

Tikrai nereikėjo manęs raginti, ir taip žiūrėjau akis įbedęs. Moteris atsistojo keturpėsčia, o vyrukas priklaupė už jos. Jinai nesiliovė kartojusi „Dar!“ ir dejavusi, jos akys, rudos ir tuščios, išdavė nuobodulį, o aš nori nenori įsiminiau keletą dalykų. *Ran-kos jai ant pečių. Greitai, bet ne pernelyg greitai, arba viskas pasi-baigs greitai. Stengtis kuo mažiau šnokuoti.*

Lyg skaitydama mano mintis, Aliaska prabilo:

– Dieve, Tešliau. Niekad nedaryk to taip smarkiai. Taip skauda. Tai, ką jie daro, atrodo kaip kankinimas. Ar ji turi tik atkišti ir kentėti? Čia ne vyras su moterimi. Čia penis su vagina. Kas čia erotiško? Kur bučiniai?

– Turint omeny pozą, nemanau, kad jie galėtų bučiuotis, – leptelėjau.

– Apie tai ir kalbu. Ji paversta daiktu jau vien dėl to, *kaip* jie tai daro. Jis net nemato jos veido! Va kas gali nutikti moteriai, Tešliau. Ta moteris yra kažkieno dukra. Štai ką jūs priverčiate mus daryti už pinigų.

– Na, ne aš, – atsikirtau. – Turiu omeny, bent jau techniškai. Aš lyg ir nekuriu pornografinių filmų.

– Tešliau, pažvelk man į akis ir pasakyk, kad tai tavęs neužveda.

Negalėjau. Aliaska nusijuokė. Viskas gerai, pasakė ji. Sveika. O tada atsistojo, išjungė filmą ir atsigulusi ant sofos kažką sumurmėjo.

– Ką sakei? – priėjęs artyn uždėjau ranką jai ant nugaros.

– Šššš, – atsakė man. – Miegu.

Tiesiog taip. Lėkdama šimto mylių per valandą greičiu, užmigo per nanosekundę. Nežmoniškai geidžiau atsigulti šalia ant sofos, apkabinti ją ranka ir užmigti. Ne dulkintis kaip tuose fil-

muose. Net ne mylėtis. Tiesiog drauge miegoti, pačia nekalčiausia šių žodžių prasme. Tačiau man trūko drąsos, ji turėjo vaikina, aš buvau nerangus, o ji žavinga, aš beviltiškai nuobodus, o ji nepakartojamai kerinti. Taigi grįžau į savo kambarį ir susmukau ant apatinio gulto mąstydamas, kad jei žmonės būtų lietus, tai aš būčiau dulksna, o ji būtų uraganas.

PRIEŠ

KETURIASDEŠIMT SEPTYNIAS DIENAS

Trečiadienį ryte pabudau užgulta nosimi, visiškai kitokioje Alabamoje, gaivioje ir šaltoje. Kai tą rytą ėjau į Aliaskos kambarį, po mano batais traškėjo šerkšno nuklota bendrabučių aikštelės veja. Floridoje su šalčiu retai tesusiduri – todėl eidamas šokinėjau, tarsi trypčiau siuntiniams pakuoti naudojamus plastikinius burbuliukus. *Gurgžt. Gurgžt. Gurgžt.*

Aliaska laikė apvertusi degančią žalią žvakę, varvino vašką į didesnę savo gaminamą ugnikalnį, jis kiek priminė vaizdingus per gamtos mokslų pamokas demonstruojamus ugnikalnius.

– Nenusidegink, – tarstelėjau, liepsnai pradėjus artėti jai prie pirštų.

– Greitai ateina naktis. Ši diena jau praeitis, – atsakė nežiūrėdama į mane.

– Pala, kažkur tai jau skaičiau. Iš kur šie žodžiai? – paklausiau.

Laisva ranka ji pačiuopo knygą ir švystelėjo man. Knyga nukrito prie kojų.

– Eilėraštis, – tarė ji. – Edna Seint Vinsent Milėj. Skaitei? Aš apstulbusi.

– Aa, skaičiau biografiją. Bet ten nebuvo paskutinių jos žodžių. Mane tai šiek tiek nuvylė. Aš tik prisimenu, kad ji daug dulkinosi.

– Žinau. Ji mano idealas, – be lašo ironijos atsiliepė Aliaska. Nusijuokiau, bet ji į tai nekreipė dėmesio. – Ar ne keista, kad labiau mėgsti didžiųjų rašytojų biografijas, o ne jų kūrinčius?

– Nė kiek! – pareiškiau. – Tai, kad jie buvo įdomūs žmonės, dar nereiškia, kad man rūpi jų pamąstymai apie naktį.

– Bukagalvi, šis eilėraštis apie depresiją.

– Oooo, negali būti! Tuomet jis *genialus*, – atsakiau.

Aliaska atsiduso.

– Gerai. Tegu mano nerimo žiemą ir sninga, bet bent jau turiu sarkastišką draugą. Tai gal jau prisėsi?

Sukryžiaavęs kojas įsitaisiau šalia, mūsų keliai susiglaudė. Ji iš po lovos išsitraukė permatomą plastikinę žvakių pilną dėžę. Aki-mirką žvelgė vidun, tada padavė man baltą žvakę ir žiebtuvėlį.

Visą rytą praleidome degindami žvakes – na, ir kartais nuo jų prisidegdami cigaretę, prieš tai plyšį po durimis rūpestingai užkišę rankšluosčiu. Per dvi valandas jos daugiaspalvio vaškinio ugnikalnio viršūnė ūgtelėjo dar per pedą.

– Rūgštis apsivalgęs Šventosios Elenos kalnas.

12:30, kai jau dvi valandas maldavau važiuoti į makdonaldą, Aliaska pagaliau nusprendė, kad atėjo laikas pietums. Žingsniuodamas į moksleivių automobilių aikštelę pastebėjau keistą automobilį. Mažą žalią automobilį. Hečbeką. „Šitą mašiną kažkur jau esu matęs, – pagalvojau. – Kur galėjau ją matyti?“ O tada iš jos iššoko Pulkininkas.

Vietoj, na, nežinau, kokio nors „Sveiki“, Pulkininkas išpyškino:

– Man buvo pavesta pakviesti jus Padėkos dienos vakarienės pas Martinus.

Aliaska sušnibždėjo man į ausį, ir aš nusijuokęs jam atsakiau:

– Man buvo leista priimti jūsų kvietimą.

Taigi, patraukėme iki Erelio namo, paaiškinome jam, kad važiuojame į automobilių priekabų parką valgyti kalakuto, ir išrūkome hečbeku.

Pulkininkas mums viską paaiškino per dvi valandas trukusią kelionę į pietus. Man teko kiurksoti gale, nes keleivio sėdynę užsiėmė Aliaska. Tais atvejais, kai nevairuodavo, ji naudodavosi savo karališka privilegija sėdėti priekyje. Pulkininko mama išgirdo, kad mudu likome mokyklos miestelyje, ir negalėjo pakęsti minties, kad Padėkos dieną būsime be šeimos. Neatrodė, kad ši mintis Pulkininką būtų labai pradžiuginusi.

– Man teks miegoti palapinėje, – paaiškino jis, ir aš nusikvatojau.

Vėliau paaiškėjo, kad jam iš tiesų teko miegoti palapinėje, dailioje, keturvietėje, žalioje perpjauto kiaušinio formos, bet vis tiek – palapinėje. Pulkininko mama gyveno namelyje ant ratų, tokiame daikte, kokį tikėtumeisi pamatyti prikabinatą prie didelio pikapo, tačiau tas kledaras buvo senas ir vos besilaikė pastatytas ant šlakbetonio plytų, o trūktelėtas automobilio tikriausiai subyrėtų į gabalus. Tiesą sakant, net ir kaip namelis ant ratų jis buvo ne itin didelis. Viduje vos galėjau išsitiesti visu ūgiu neatsiremdamas pakaušiu į lubas. Dabar supratau, kodėl Pulkininkas buvo toks žemas, – jis paprasčiausiai neturėjo kur daugiau augti. Visas vagonėlis tebuvo vienas ilgas kambarys, priekyje stovėjo dvigulė lova, tada virtuvėlė, o gale svetainė su televizoriumi ir mažu vonios kambariu – tokiu mažu, kad norint nusiprausti po dušu tekdavo kone atsisėsti ant unitazo.

– Čia nėra niek ypatinga, – pasakė mums Pulkininko mama. („Vadinkit mane Dolores, ne ponია Martin.“) – Užtat paragausit virtuvės dydžio kalakuto. – Ji nusijuokė.

Iškart po trumpos ekskursijos Pulkininkas išsivedė mus lauk, tada apėjome parką – virtinę priekabų ir namukų ant ratų palei negrįstus keliukus.

– Tai va, dabar suprantate, kodėl negaliu pakęsti turtuolių.

Tikrai supratau. Niekaip nepajėgiau įsivaizduoti, kaip Pulkininkas užaugo tokioje mažoje erdvėje. Visas gyvenamasis nameilis buvo mažesnis nei mūsų kambarys bendrabutyje. Nežinojau, ką atsakyti, kad jo dar labiau nesutrikdyčiau.

– Atsiprašau, jei pasijutot nejaukiai, – kalbėjo jis. – Jums tai tikriausiai visiškai svetima.

– Tik ne man, – įsiterpė Aliaska.

– Na, tu gyveni ne priekaboje.

– Vargas yra vargas.

– Gal tu ir teisi, – sutiko Pulkininkas.

Aliaska nusprendė padėti Dolores ruošti vakarienę. Ji pareiškė, kad palikti maisto gaminimą moterims yra diskriminacija, bet geriau jau išnaudoti moteris nei valgyti niekam tikusį vaikinų ruošimą maistą. Taigi, mudu su Pulkininku susėdome ant sofos palošti kompiuterinių žaidimų ir pakalbėti apie mokyklą.

– Baigiau religijos rašomąjį. Bet grįžęs į Kriką turėsiu perrinkti jį tavo kompiuteriu. Manau, egzaminams esu pasiruošęs, o tai gerai, nes dar turime nuoti-pla kštą-po.

– Tavo mama nemoka kiauliškos lotynų*? – vyptelėjau.

– Jei kalbu greitai. Dėl Dievo, tyliau.

Maistas – kepintos valgomosios ybiškės, garuose apvirtos kukurūzų burbuolės ir jautienos troškiny, toks minkštas, kad nesilaikė ant plastikinės šakutės, – įtikino mane, kad Dolores dar

* Kiauliška lotynų (angl. *pig latin*) – būdas nuslėpti žodžių prasmę perkeliant skiemenis.

geresnė virėja už Moriną. Kalver Krike ybiškės buvo ne tokios riebios, traškesnės. Dolores buvo pati linksmiausia mano kada nors sutikta mama. Kai Aliaska paklausė, ką ji dirba, Dolores nusišypsojusi atsakė:

– Kulinarijos inžinijėrė. Paprasčiau – kepėja „Vaflių namuose“.

– Geriausiuose „Vaflių namuose“ visoje Alabamoje, – nusišypsojo Pulkininkas, ir tada aš suvokiau, kad jis visai nesigėdija savo mamos. Tiesiog jis baiminasi, kad mes elgsimės kaip pasi-pūtę internatinės mokyklos snobai. Iki šiol Pulkininko neapykanta turtuoliams atrodė perdėta, bet dabar pamačiau jį su savo mama. Jis tebebuvo tas pats Pulkininkas, tik visiškai kitokioje aplinkoje. Širdyje gimė viltis, kad vieną dieną susipažinsiu ir su Aliaskos šeima.

Dolores primygtinai reikalavo, kad mudu su Aliaska gultume į lovą, ji pati įsitaisė ant išskleidžiamos sofos, o Pulkininkas nuėjo į savo palapinę. Nerimavau, kad jam lauke gali būti šalta, bet išsižadėti savo vietos lovoje su Aliaska tikrai neketinau. Turėjome atskiras antklodes, ir tarp mūsų visada buvo bent trys sluoksniai, tačiau galimybės pusę nakties neleido man užmigti.

PRIEŠ

KETURIASDEŠIMT ŠEŠIAS DIENAS

Geriausias mano kada nors ragautas Padėkos dienos maistas. Jokio šlykštaus spanguolių padažo. Tiesiog didžiuliai sultingos baltos mėsos pjausniai, kukurūzai, žaliosios pupelės, pakepintos ant tiek kiaulienos taukų, kad atrodė per daug, sklindžiai su padažu, desertui moliūgų pyragas ir po taure raudonojo vyno.

– Atrodo, – tarė Dolores, – prie kalakuto reik gert baltą, nežinau, kaip jum, bet man tai vienodai šviečia.

Nusijuokėme ir gėrėme vyną, o pavalgę visi pradėjome vardinti padėkas. Mano šeimoje tai darydavome prieš valgį, išberdavome kaip poterius, kad greičiau kibtume į maistą. Taigi, visa ketveriukė sėdėjome prie stalo ir režėme kalbas. Aš buvau dėkingas už puikų maistą ir puikią kompaniją, už tai, kad per Padėkos dieną turėjau namus.

– Bent jau priekaboj, – pajuokavo Dolores.

– Gerai, mano eilė, – tarė Aliaska. – Esu dėkinga už geriausią dešimtmečio Padėkos dieną.

Tada prabilo Pulkininkas:

– Aš dėkingas už tave, mama.

Dolores nusijuokusi atkirto:

– Manai, prarysiu kaip šuo muilą, berniuk?

Tiksliai nežinau, ką reiškė ta frazė, bet tikriausiai kažką panašaus į „negana“, nes Pulkininkas ėmė vardinti daugiau padėkų, pavyzdžiui, sau už tai, kad yra „protingiausias žmogus šiame vagonėlių parke“, o Dolores nusikvatojo ir tarė: „Dabar gana.“

O pati Dolores? Ji buvo dėkinga, kad jos telefonas vėl veikia, kad jos berniukas namie, kad Aliaska padėjo jai gaminti ir kad aš neleidau Pulkininkui joms trukdyti, kad darbe viskas klojasi gerai, bendradarbiai malonūs, kad turi stogą virš galvos ir sūnų, kuris ją myli.

Drybsojau hečbeko galinėje sėdynėje, kai važiuojame namo, – būtent taip aš ir galvojau: namo, – ir užsnūdau supamas monotoniško greitkelio.

PRIEŠ

KETURIASDEŠIMT KETURIAS DIENAS

— „**K**usos gėrimų“ tinklo verslo esmė yra cigarečių pardavimas nepilnamečiams ir alkoholio – pilnamečiams. – Aliaska į mane žvilgčiojo bauginamai dažnai, ypač turint omeny, kad ji vairavo, o keliukas, vedantis į pietus nuo mokyklos link jos minėtų „Kusos gėrimų“, siauras ir vingiavo per kalvas. Buvo šeštadienis, paskutinė tikrųjų mūsų atostogų diena. – Tas tikrai puiku, jei tereikia cigarečių. Tačiau mums reikia alkoholio. O perkant alkoholį jie prašo pažymėjimo. O mano pažymėjimas niekam tikęs. Bet pafliirtuosiu – kaip nors išsisuksiu. – Nepardžiusi posūkio, ji staigiai pasuko į kairę, į keliuką, kuris leidosi svaiginamai stačiu šlaitu žemyn, o iš abiejų pusių driekėsi laukai, tvirtai įsikibo į vairą, greičio pedalo neatleido, o stabdyti pradėjo paskutinę akimirką, beveik šlaito apačioje. Čia stovėjo iš faneros sukalta degalinė, joje benzino nebepardavinėjo – ant stogo buvo matyti išblukęs ženklas: KUSOS GĖRIMAI: MES TENKINAME JŪSŲ SPIRITUALISTINIUS POREIKIUS.

Aliaska žengė vidun, o po penkių minučių išėjo lauk nešina dviem popieriniais maišeliais su kontrabanda: trimis blokais cigarečių, penkiais buteliais vyno ir 0,75 litro buteliu degtinės Pulkininkui. Važiuojant namo Aliaska paklausė:

– Mėgsti „tuk tuk“ juokelius?

– „Tuk tuk“ juokelius? – perklausiau. – Turi omeny: „Tuk tuk...“

– Kas ten? – atsiliepė Aliaska.

– Kas.

– Kas Kas?

– Niekas nekas, – pabaigiau. Nevykęs pokštas.

– Genialu, – įvertino Aliaska. – Aš irgi turiu vieną. Tu pradėk.

– Gerai. Tuk tuk.

– Kas *ten*? – paklausė Aliaska.

Žiūrėjau į ją laukdamas. Po kokios minutės supratęs pokštą nusijuokiau.

– Mama papasakojo šitą juokelį, kai man buvo šešeri. Jis vis dar juokingas.

Todėl tikrai apstulbau, kai ji žliumbdama įlėkė į 43 kambarį, tuo metu kaip tik dėliojau paskutinius anglų kalbos rašomojo taškus. Aliaska susmuko ant sofos, kiekvienas jos iškvėpimas buvo unkščiojimas ir verkšlenimas.

– Atsiprašau, – pratarė ji dusdama. Smakru tekėjo snarglys.

– Kas nutiko? – paklausiau.

Aliaska paėmė popierinę servetėlę nuo KAVOS STALIUKO ir nusišluostė veidą.

– Aš ne... – pradėjo sakyti, tačiau žodžius pertraukė naujas kūkčiojimų cunamis, jos verksmas buvo toks garsus ir vaikiškas, kad net išsigandau, todėl pakilęs priėjau, prisėdau šalia ir apkabinau ją per pečius. Nosisukusi ji įrėmė galvą į sofą. – Nesuprantu, kodėl aš visada viską sušiku, – pagaliau pratarė.

– Ką, kaip su Marija? Gal tiesiog išsigandai.

– „Išsigandai“ – ne pasiteisinimas! – sušuko ji, vis dar įsikniaubusi į sofą. – Visi visada sako „išsigandai“!

Nežinojau, kas tie visi ir kada visada, tik norėjau perprasti jos dviprasmybes, nes tas slapukavimas man jau buvo seniai įgrisęs.

– Tai *dabar* ko nuliūdai?

– Ne tik dėl to. Dėl visko. Kai važiuvom, papasakojau Pulkininkui. – Ji šniurkštelėjo dar kartą, tačiau kūkčiojimai baigėsi. – Kai tu miegojai gale. O jis pasakė, kad, kai rengsime pokštus, nebeišleis manęs iš akių. Sakė, nebepasitiki manimi tiek, kad galėtų palikti vieną. Ir visai jo nekaltinu. Aš pati savim nepasitikiu.

– Papasakoti jam reikėjo drąsos, – tyliai pratariau.

– Drąsos aš turiu, bet tik ne tada, kai jos reikia. Ar gali... hmm, – Aliaska atsisėdo tiesiai, tada palinko prie manęs, vos spėjau pakelti ranką, įsikniaubė man į kaulėtą krūtinę ir vėl pravirko. Užjaučiau ją, bet pati prisivirė košės. Juk skūsti *neprivalejo*.

– Nenoriu tavęs liūdinti, bet gal tiesiog papasakok mums, kodėl įskundei Mariją. Tu bijojai važiuoti namo ar kaip?

Atsiplešusi nuo mano krūtinės Aliaska pervėrė mane tokiu Lemties žvilgsniu, kad Erelui dar mokytis ir mokytis, pasijutau, tarsi ji manęs nekęstų ar bent jau nekęstų to klausimo, arba ir viena, ir kita, o tada nususukusi pažvelgė pro langą į futbolo aikštę ir pratarė:

– Aš neturiu namų.

– Na, tu gi *turi* šeimą, – priminiau suglumęs. Dar rytą ji pasakojo man apie savo mamą. Kaip galėjo mergina, prieš tris valandas pasakojusi tą juokelį, paleisti šitokias dūdas?

Vėl pažvelgusi į mane ji tarė:

– Žinai, aš stengiuosi nebijoti. Bet vis tiek viską sugadinu. Viską suknisu.

– Gerai, – atsakiau. – Viskas gerai. – Jau nebesupratau, apie ką ji kalba. Viena neaiški užuomina po kitos.

– Tešliau, ar bent įsivaizduoji, ką myli? Tu myli merginą, kuri tave prajuokina, rodo porno ir maukia su tavim vyną. Tu nemyli trenktos ir susiraukusios kalės.

Atvirai sakant, jos žodžiuose buvo tiesos.

KALĖDOS

Per Kalėdų atostogas visi išsivažinėjome namo – net tariama benamė Aliaska.

Gavau gražų laikrodį ir naują piniginę – „suaugusiojo dovanos“, kaip jas pavadino tėtis. Bet tas dvi savaites daugiausia laiko praleidau mokydamasis. Kalėdų atostogos iš tiesų nebuvo atostogos, turint omeny, kad tai paskutinė proga pasimokyti prieš egzaminus, kurie prasidės vos grįžus. Didžiausią dėmesį skyriau matematikai ir biologijai, dviem dalykams, kurie kėlė rimtą pavojų mano užsibrėžtam tikslui – 3,4 taško vidurkiui*. Norėčiau pasakyti, kad tai dariau dėl paties mokymosi malonumo, bet iš tiesų taip elgiausi dėl malonumo patekti į gerą koledžą.

Taigi, didelę laiko dalį namuose praleidau zubrindamas matematiką ir mintinai kaldamas prancūzų kalbos žodžius, visai kaip ir prieš Kalver Kriką. Iš tikrųjų tos dvi savaitės namuose buvo lygiai tokios pat kaip visas gyvenimas prieš Kalver Kriką, tik tėvai jausmingesni. Apie kelionę į Londoną jie kalbėjo labai mažai. Manau, jautėsi mane išdavę. Juokinga. Nors Krike Padėkos dieną likau savo noru, tėvai vis tiek jautėsi kalti. Malonu,

* JAV švietimo sistemoje darbai vertinami raidėmis nuo A iki F, o vidurkis vedamas verčiant į skaičius; didžiausias galimas vidurkis yra 4.

kad yra žmonių, kurie jaučiasi tau prasikaltę, nors tikrai būčiau neprieštaravęs, jei mama būtų susilaikiusi neapsiašarojusi per kiekvieną bendrą vakarienę. Ji prapliupdavo: „Aš bloga motina“, o mes su tėčiu tuoj pat atsiliepdavome: „Ne, tu gera.“

Net ir tėtis – šiaip jis yra prieraišus, bet ne *sentimentalus*, – kartą žiūrint „Simpsonus“ iš niekur nieko pareiškė, kad manęs pasiilgo. Atsakiau, kad irgi jo pasiilgau, ir tai buvo teisybė. Kažkas panašaus. Jie tokie malonūs. Vaikščiojome į kino teatrus ir žaidėme kortomis, aš pasakojau apie nuotykius, kuriuos galėjau atskleisti jų neišgąsdindamas, o jie klausėsi. Su tėčiu – jis prekiaavo nekilnojamuoju turtu, bet buvo perskaitęs daugiau knygų nei bet kuris kitas mano pažįstamas žmogus, – aptarinėjome kūrinius, kuriuos man buvo užduota skaityti per anglų kalbos pamoką, o mama primygtinai prašė, kad dabar, kai „gyvenu savarankiškai“, sėdėčiau su ja virtuvėje ir mokyčiausi gaminti paprasčiausius patiekalus – makaronus, kiaušinienę. Tai kas, kad Kalver Krike neturiu ir, tiesą sakant, nenoriu turėti virtuvės. Tai kas, kad nemėgstu nei kiaušinių, nei makaronų su sūriu. Atėjus naujų metų dienos jau mokėjau gaminti ir viena, ir kita.

Išlydėdami mane jie abu verkė, mama aiškino, kad tai tėra ištuštėjusio lizdo sindromas, jie tiesiog labai manimi didžiuojasi, labai mane myli. Po šių žodžių pajutau gerklėje kažkokį gumulą, ir Padėkos dieną staiga tarsi pamiršau. Aš turėjau šeimą.

PRIEŠ

AŠTUONIAS DIENAS

Pirmąją dieną po Kalėdų atostogų į mūsų kambarį įėjo Aliaska ir prisėdo ant sofas šalia Pulkininko. Pulkininkas buvo įsitempęs, jis bandė pagerinti žemės greičio rekordą su mano „PlayStation“.

Aliaska nesakė, kad mūsų pasiilgo ar kad džiaugiasi mus matydama. Tik nužvelgė sofą ir tarė:

– Jums tikrai reikia naujos sofas.

– Prašau nekalbinti manęs, kai lenktyniauju, – paprašė Pulkininkas. – Dieve. Ar Džefui Gordonui irgi tenka kęsti šį mėšlą?

– Turiu idėją, – kalbėjo Aliaska, nekreipdama į jį dėmesio. – Labai gerą. Mums reikia paruošiamojo pokšto, kurį galėtume suderinti su išpuoliu prieš Keviną ir jo pakalikus.

Aš sėdėjau ant lovos ir skaičiau istorijos vadovėlį, nes kitą dieną laukė Amerikos istorijos egzaminas.

– Paruošiamojo pokšto? – perklausiau.

– Pokšto, skirto užliūliuoti vadovybės budrumui, – paaikšino Pulkininkas, suirzęs, kad tenka atitraukti dėmesį. – Po šio pokšto Erelis manys, kad vienuoliktokai savo išdaigą jau atliko, todėl kai darysim tikrąją išdaigą, jai nebus pasiruošęs.

Kasmet vienuoliktokai ir dvyliktokai vieną mokslo metų dieną suorganizuodavo kokį pokštą – paprastai ką nors nevykusio,

pavyzdžiui, bendrabučių aikštelėje sekmadienį 5 valandą ryte paleido fejerverkus.

– O paruošiamasis pokštas būna visada? – paklausiau.

– Ne, idiote, – atkirto Pulkininkas. – Jei būtų daromas visada, Erelis *tikėtųsi* dviejų pokštų. Paskutinį kartą jis atliktas – hmm. A, taip: 1987 metais. Per paruošiamąjį pokštą buvo atjungtas elektros tiekimas mokyklos miesteliui, o per tikrąjį pokštą į klasių šildymo vamzdžius prileido penkis šimtus gyvų svirplių. Kartais dar galima girdėti juos svirpant.

– Oho, tavo gebėjimas įsiminti informaciją *toks* įspūdingas, – nutūšiau.

– Vaikinai, jūs tarsi sutuoktinių senukų porelė, – šyptelėjusi tarė Aliaska. – Šiurpiąja prasme.

– Tu žinai ne viską, – atsakė jai Pulkininkas. – Matytum, kaip tas bičas naktį ropščiasi pas mane į lovą.

– Ei!

– Grįžtam prie reikalo! – pertraukė mus Aliaska. – Paruošiamasis pokštas. Šį savaitgalį, nes švies pilnatis. Įsikursime daržinėje. Tu, aš, Pulkininkas, Takumis ir speciali dovana tau, Tešliau, Lara Baterskaja.

– Lara Baterskaja, kurią aš apvėmiau?

– Ji tiesiog drovi. Tu jai vis dar patinki. – Aliaska nusikvatojo. – Vemdamas pasirodei pažeidžiamas.

– Atsikišusios krūtys, – pakomentavo Pulkininkas. – O Takumį paėmei man?

– Tau nepakenks kurį laiką pabūti vienišam.

– Yra tiesos, – linktelėjo Pulkininkas.

– Dar keletą mėnesių skirk kompiuteriniams žaidimams, – kalbėjo ji. – Rankų ir akių koordinacija pravers, kai pasieksi trečią bazę.

– Dieve, taip seniai negirdėjau bazių sistemos, kad, regis, jau pamiršau trečią bazę, – atsakė Pulkininkas. – Pavartyčiau akimis, bet negaliu nususukti nuo ekrano.

– Laižiakas, grabinėjimas, pirštukai, dulkinimasis. Lyg būtum praleidęs trečią klasę, – įgėlė Aliaska.

– Aš ir *praleidau* trečią klasę, – atsikirto Pulkininkas.

– Taigi, – pabandžiau įsiterpti, – koks mūsų paruošiamasis pokštas?

– Tuo pasirūpinsime mudu su Pulkininku. Tau nereikia lįsti į bėdą – kol kas.

– Ee. Gerai. Hmm, tada einu parūkyti.

Išėjau. Aišku, tai ne pirmas kartas, kai Aliaska mane palieka nuošaly, bet po kartu praleistos Padėkos dienos planuoti pokštą su Pulkininku be manęs yra nesuvokiama. Kieno marškinėliai permirko nuo jos ašarų? Mano. Kas klausėsi jos skaitomo Voneguto? Aš. Kam teko išklausyti kvailiausią „tuk tuk“ juokelį? Man. Nužingsniavęs iki stovinčio priešais mokyklą „Saulėtojo smulkmenų kioskelio“ užsirūkiau. Floridoje man to niekada nebuvo – to mažvaikiško jaudulio, kas ką labiau mėgsta, ir nekenčiau savęs už tai, kad dabar leidasi jo užvaldomas. „Negalvok tiek daug apie ją, – tariau sau. – Velniop ją.“

PRIEŠ KETURIAS DIENAS

Pulkininkas apie paruošiamąjį pokštą man nepasakojo nė žodžio, užsiminė tik tiek, kad jį pavadino „Daržinės naktimi“ ir kad ruošdamasis turėčiau pasiimti daiktų dviem dienoms.

Pirmadienis, antradienis ir trečiadienis buvo tikra kankynė. Pulkininkas trainiojosi su Aliaska, o manęs nekviatė. Todėl neįprastai daug laiko praleidau ruošdamasis egzaminams, ir tai tikrai labai pagerino mano vidurkį. Ir pagaliau baigiau religijos rašomąjį.

Mano atsakymas į klausimą iš tiesų buvo gana tiesmukas. Daugelis krikščionių ir musulmonų tiki dangumi ir pragaru, nors abiejose religijose esama nemažai nesutarimų, kokie konkretūs poelgiai nuves į vieną ar kitą amžinąjį gyvenimą. Budistams dar sudėtingiau – dėl Budos doktrinos (*anatta*), iš principo teigiančios, kad žmonės neturi nemirtingų sielų. Užtat jie turi energijos gniutulą, kuris yra judrus, pereina iš vieno kūno į kitą, be galo reinkarnuodamasis, kol pagaliau pasiekia nirvaną.

Man niekada nepatiko rašyti išvadų – jose tiesiog pakartoji, ką jau pasakei, vartodamas žodžius „apibendrinant“ ir „reziumuojant“. Aš išvadų ir nerašiau – vietoj jų pakalbėjau apie tai, kodėl šis klausimas yra toks svarbus. Žmonės, rašiau aš, trokšta

saugumo. Jie negali susitaikyti su mintimi, kad mirtis tėra didelis juodas niekas, negali susitaikyti, kad jų mylimieji nebeegzistuoja, ir net nesugeba *įsivaizduoti*, kad jų pačių kada nors nebebus. Pagaliau nusprendžiau, kad žmonės tiki pomirtiniu gyvenimu, nes nepajėgia juo netikėti.

PRIEŠ

TRIS DIENAS

Penktadienį, po stebėtinai sėkmingo matematikos egzamino, užbaigusio mano pirmąją egzaminų sesiją Kalver Krike, susikroviau į kuprinę drabužius („Mąstyk apie Niujorko madas, – patarė man Pulkininkas. – Apie ką nors juoda. Sveiko proto ribose. Patogiai, bet šiltai.“) ir miegmaišį, užsukę prigriebėme Takumą ir nuėjome iki Erelio namuko. Erelis vilkėjo savo vienintelius drabužius, aš pagalvojau, gal jis savo drabužių spintoje turi trisdešimt identiškų baltų marškinių ir trisdešimt identiškų juodų kaklaraiščių. Įsivaizdavau jį pabundantį ryte, spoksantį į drabužių spintą ir mąstantį: „Hmm... hmm... gal baltus marškinius ir juodą kaklaraištį?“ Šiam vyrui tikrai praverstų žmona.

– Šį savaitgalį vežuosį Mailžą ir Takumą pas save namo, į Naująjį Houpą, – paaiškino jam Pulkininkas.

– Mailzui taip patiko Naujajame Houpe? – paklausė manęs Erelis.

– Èhehei! Priekabų parke bus liaudiškų šokių vakarėlis! – entuziastingai šūktelėjo Pulkininkas. Užsimanęs jis galėjo kalbėti su pietietišku akcentu, nors, kaip ir daugelis Kalver Kriko vaikų, apsieidavo be jo.

– Luktelk minutę, paskambinsiu tavo mamai, – tarė Erelis.

Takumis prastai slėpdamas paniką žvilgtelėjo į mane, o aš pajutau gerkle kylant pietus – gruzdintą viščiuką. Tačiau Pulkininkas tik šyptelėjo.

– Prašom.

– Šį savaitgalį Čipas, Mailzas ir Takumis bus pas jus? ... Taip, ponio. ... Cha! ... Puiku. Viso gero. – Erelis pakėlė akis į Pulkininką. – Tavo mama nuostabi moteris. – Jis nusišypsojo.

– Galite nepasakoti. – Pulkininkas išsišiepė. – Pasimatysime sekmadienį.

Einant link automobilių aikštelės, Pulkininkas paaiškino:

– Vakar jai paskambinau ir paprašiau priedangos, o ji nė nepaklausė, kam to reikia. Tik pasakė: „Sūnau, aš tavim pasitikiu“, ir, po velnių, ji tikrai pasitiki.

Nutulę nuo Erelio namo tiek, kad mūsų nebebūtų matyti, nusukome į miškelį.

Miško keliuku perėję tiltelį nužingsniavome iki mokyklos daržinės – sukiužusio pastato kiauru stogu, labiau primenančio ne daržinę, o seniai apleistą medkirčių trobelę. Joje vis dar buvo laikomas šienas, nors aš nė neįsivaizduoju kam. Juk mokykloje jojimo pamokų nebuvo. Pulkininkas, Takumis ir aš atvykome pirmi ir savo miegmaišius susikrovėme ant minkščiausių šieno stirtų. Buvo 6:30.

Netrukus pasirodė Aliaska, pamelavusi Ereliai, kad važiuoja praleisti savaitgalio su Džeiku. Erelis jos istorijos nė netikrino, nes Aliaska kiekvieną mėnesį su juo praleisdavo bent vieną savaitgalį, be to, Erelis žinojo, kad Aliaskos tėvams tai nerūpi. Dar po pusvalandžio pasirodė Lara. Ji Ereliai pribūrė, kad važiuoja į Atlantą susitikti su senu draugu iš Rumunijos. Erelis paskambino Laros tėvams įsitikinti, kad jie žino, jog ji savaitgalį praleis ne mokyklos miestelyje, ir jie neprieštaravo.

– Jie manimi pasytki, – nusišypsojusi tarė Lara.

– Kartais tau kalbant akcento nesigirdi, – pratariau, ir tai buvo gana kvaila, bet vis geriau nei ją apvemtį.

– Tai tyk mynkštosios y.

– Rusų kalboje nėra minkštųjų i? – paklausiau.

– Rumunų, – pataisė ji mane. Pasirodo, yra rumunų kalba. Kas galėjo pagalvoti. Turėsiu drastiškai padidinti savo kultūrinio jautrumo koeficientą, jei artimiausiu metu ruošiuosi dalintis su Lara vienu miegmaišiu.

Sėdėjome ant mantos, Aliaska, nekreipdama nė menkiausio dėmesio į patalpos degumą, rūkė cigaretę, o Pulkininkas išsitraukęs pradėjo skaityti kompiuteriu surinktą popieriaus lapą.

– Šio vakaro linksmybių tikslas yra kartą ir visiems laikams įrodyti, kad esame tokie pokštautojai, kokie Tranai yra nevykėliai. Taip pat turime ir galimybę apkartinti gyvenimą Erelui, o tai visada malonumas. Taigi, – jis nutilo, tarsi laukdamas, kol liausis būgnų tratėjimas, – šiandieną kovosime trimis frontais.

Pirmas frontas. Išankstinis pokštas: mes, taip sakant, užkursime Erelui po užpakaliu ugnį.

Antras frontas. Operacija „Plikis“: Lara atliks solo partiją tokioje elegantiškoje ir žiaurioje keršto misijoje, kokią išmąstyti galėjo tik... na, aš.

– Ei! – pertraukė jį Aliaska. – Ta mintis buvo mano!

– Gerai, puiku. Tai buvo Aliaskos mintis. – Jis nusikvatojo. – Ir pagaliau trečias frontas. Pažymių ataskaitos. Įsilaušime į mokyklos kompiuterių tinklą ir, atspausdinę dokumentus su visais pagražinimais, Kevino ir jo sėbrų šeimoms išsiuntinėsime pranešimus, kad jie iš kai kurių dalykų buvo neatestuoti.

– Mus tikrai išmes, – sumurmėjau.

– Tikiuosi, azijietį pasiėmėte ne todėl, kad reikėjo kompiuterių genijaus. Nes aš toks nesu, – įsiterpė Takumis.

– Niekas mūsų neišmes, o kompiuterių genijus esu aš. Visi kiti esate reikalingi dėl raumenų ir dėmesiui atitraukti. Be to, net jei mus ir pagautų, tai nėra pažeidimas, už kurį išmetama, – nebent už penkis butelius „Aviečių kalvos“ likerio Aliaskos kuprinėje, bet juos gerai paslėpsim. Mes tik... na, paskleisime šiek tiek chaoso.

Tada mums buvo išdėstytas planas, kuriame nepalikta vietos klaidoms. Pulkininkas taip tiksliai suderino būsimus veiksmus, kad jei nors vienas mūsų bent truputį susimaus, visas žygis nueis šuniui ant uodegos.

Jis kiekvienam buvo atspausdinęs po individualų planą, kuriame net laikas buvo sužymėtas sekundės tikslumu. Suderinę laikrodžius, apsirengę juodai, užsimetę kuprines, iškvėpdami šaltin baltą garą, pašėlusiai plakančiomis širdimis galvodami apie smulkiausias plano detales, kai visiškai sutemo, apie septynias, visi kartu išėjome iš daržinės. Mūsų penkiukei užtikrintai žygiuojant vorele pasijutau kaip niekad kietai. Ėjome į Didįjį Galbūt ir buvome nenugalimi. Planas gal ir turėjo kokių klaidų, bet mes – ne.

Po penkių minučių išsiskirstėme į savo vietas. Man teko eiti su Takumiu. Mudu turėjome atitraukti dėmesį.

– Mes sukništi jūrų pėstininkai, – tarė jis.

– Pirmi į kovą. Pirmi į mirtį, – pritariau nervingai.

– Taip, po velnių.

Jis sustojo ir atsisegė kuprinę.

– Biče, ne čia, – sušnypščiau. – Pirma turime nueiti iki Erelio.

– Žinau. Žinau. Luktelk. – Jis išsitraukė platų plaukų raištį.

Šis buvo rudas, priekyje puikavosi pliušinis lapės snukis. Takumis užsimovė raištį ant galvos.

Nusijuokiau.

– Kas čia per nesąmonė?

- Lapės kepurė.
- Lapės kepurė?
- Taip, Tešliau. *Lapino kepurė*.
- Kodėl tu užsidėjai *lapino kepurę*? – neatlyžau.
- Nes velnio lapės niekas nepagaus.

Po poros minučių pasislėpę tupėjome po medžiais, už trisdešimties pėdų nuo galinių Erelio namo durų. Mano širdis daužėsi tarsi *techno* muzikos bosai.

– Trisdešimt sekundžių, – sukuždėjo Takumis, o aš pajutau tą patį baimės šiurpulį kaip pirmą vakarą su Aliaska, kai ji sugriebė man už rankos ir sukuždėjo: „Bėk, bėk, bėk, bėk, bėk.“ Bet šį kartą likau vietoje.

Pagalvojau: „Mes nesam labai arti.“

Pagalvojau: „Jis neišgirs.“

Pagalvojau: „Jis išgirs ir išlėks taip greitai, kad nespėsime pasprukti.“

Pagalvojau: „Dvidešimt sekundžių.“ Kvėpavau giliai ir greitai.

– Ei, Tešliau, – sukuždėjo Takumis, – biče, tu gali. Mums reikia tik bėgti.

– Teisingai. – „Tik bėgti. Mano keliai geri. Mano plaučiai stiprūs. Tik bėgti.“

– Penki, – pradėjo skaičiuoti jis. – Keturi. Trys. Du. Vienas. Dek. Dek. Dek.

Liepsnelė įsižiebė su šnypštimu, kuris priminė man kiekvieną su šeima praleistą Liepos ketvirtąją. Vieną nanosekundę tiesiog stovėjome žiūrėdami į dagtį, norėdami įsitikinti, kad jis užsidegė. „Dabar, – pagalvojau. – Dabar. Bėgam, bėgam, bėgam, bėgam, bėgam.“ Bet mano kūnas nepajudėjo, kol išgirdau Takumio raginimą:

- Bėgam, bėgam, bėgam, bėgam, bliamba.

Ir pasileidome kiek kojos neša.

Po trijų sekundžių – kurtinantis pokšėjimas. Jis man priminė automatų ugnį iš „Kapojimo“, tik buvo dar garsesnis. Mes jau buvome už dvidešimties žingsnių, bet atrodė, kad sprogs ausų būgneliai.

Pagalvojau: „Na, jis tikrai išgirs.“

Perbėgome futbolo aikštę, sprukome į miškelį ir kaip pamišę pradėjome kopti į kalvą. Nukritusios šakos ir samanomis užkloti akmenys iš tamsos išnirdavo paskutinę akimirką, aš vis slidinėjau ir griuvinėjau, tvinkčiojo baiminga mintis, kad Erelis mus pasivys, bet vėl pašokdavau ant kojų ir pasileisdavau kiek įkabindamas paskui Takumį, tolyn nuo mokyklos pastatų ir bendrabučių žiedo. Lėkėme tarsi apsiavę septynmyliais batais. Aš skuodžiau kaip gepardas – bent jau kaip daug rūkantis gepardas. O tada, lygiai po minutės bėgimo, Takumis sustojo ir atplėšė savo kuprinę.

Mano eilė skaičiuoti. Spoksau į laikrodį. Persigandęs. Dabar jis tikrai lauke. Tikrai bėga. Kažin ar greitas? Gal jis ir senas, bet dabar turėjo būti kaip reikiant įsiutęs.

– Penki, keturi, trys, du, vienas, – ir šnypštimas. – Šį kartą nė nestabtelėjome, tiesiog pasileidome bėgti toliau, vis dar į vakarus. Dusdami gaudėme orą. Sudvejojau, ar įstengsiu taip bėgti visą pusvalandį. Pradėjo sproginėti petardos.

Traškesys liovėsi, tamsoje mums už nugaros pasigirdo riksmas:

– TUOJ PAT SUSTOKIT!

Bet mes nė nestabtelėjome. Plane stotelių nebuvo.

– Aš velnio lapinas, – kuždėjo Takumis ir man, ir sau. – Lapi-
no niekas nepagaus.

Po minutės ant žemės puoliau aš. Takumis skaičiavo. Dagtis įsižiebė. Pasileidome bėgti.

Bet petarda nesprogo. Numatėme, kad viena gali nesprogti, todėl pasiėmėme atsarginę petardų pynę. Tačiau kita nesprogusi Aliaskai ir Pulkininkui kainuos minutę. Takumis pritūpė, padegė dagtį ir dėjo į kojas. Pasigirdo traškesys. Petardos *pokštpokštpoškėjo* sulig mano širdies ritmu.

Petardoms nutilus išgirdau šūktelejimą:

– STOKIT, ARBA IŠKVIESIU POLICIJĄ! – ir nors balsas nuskambėjo toli, pajutau mus svilinantį Lemties žvilgsnį.

– Farai lapino nesustabdys; aš per staigus, – niurnėjo Takumis pats sau. – Moku repuoti bėgdamas; aš toks miklus.

Pulkininkas buvo perspėjęs mus apie grasinimą policija, liepė neišsigąsti. Erelis nemėgo į mokyklos miestelį tempti policijos. Kenkia įvaizdžiui. Taigi, bėgome toliau. Pro, per visokius medžius, krūmus ir šakas. Griuvome. Stojomės. Skuodėme kiek kojos neša. Jei ir nebūtų galėjęs vyti paskui petardas, jis tikrai galėjo susekti mus pagal keiksmus, kai užkliūdavome už pūvančių rąstigalių ar iš inercijos rėždavomės į erškėtrožių krūmus.

Viena minutė. Pritūpia, uždegiau dagtį, nudūmiau. *Pokšt.*

Tada pasukome į šiaurę, manydami, kad ežerą jau prabėgome. Tai buvo plano tikslas. Kuo toliau nuo mokyklos teritorijos atsidursime, tuo toliau paskui mus seks Erelis. Kuo toliau jis eis, tuo toliau bus nuo klasių, kuriose Pulkininkas su Aliaska atlieka savo programą. O tada planavome apsukę ratą išlįsti prie mokyklos ir pasukti į rytus palei upelį, kol priešime tiltą virš rūkymo skylės ir keliuku triumfuodami nužingsniuosime iki daržinės.

Bet štai viena bėda: padarėme nedidelę orientavimosi klaidę. Ežero mes dar nebuvo prabėgę; kai išlindome iš miškelio, priešais mus atsivėrė laukas ir tik už jo – ežeras. Per arti mokyklos, negalėjome sukti niekur kitur, tik palei ežerą. Žvilgtelėjau į Takumą, bėgantį su manimi petys į petį, o šis paliepė:

– Metam vieną dabar.

Pritūpiau, uždegiau dagtį ir pasileidome bėgti. Dabar atsidūrėme atviroje vietovėje, ir jei Erelis jau netoliese, jis galėjo mus pamatyti. Pribėgome pietinį ežero kraštą ir nukūrėme pakrante. Ežeras buvo nelabai didelis – gal ketvirčio mylios ilgio, – todėl netoli tenubėgus pamačiau ją.

Gulbę.

Ji yrėsi link mūsų tarsi apsėsta. Pašėlusiai plakdama sparnais išlipo ant kranto priešais mus ir skleidė garsą, nepanašų į nieką daugiau pasaulyje, tarsi agonijos draskomas kiškis ir baisiausiai klykiantis kūdikis, bet kito kelio nebuvo, todėl bėgome lyg niekur nieko. Rėžiausi į gulbę visu greičiu ir pajutau, kaip ji įžnybo man į pasturgalį. Toliau bėgau pastebimai raišiuodamas, nes subinė liepsnojo, ir aš pagalvojau: „Kas, po velnių, gulbės seilėse taip degina?“

Dvidešimt trečia pynė vėl nesprogo, ji kainavo mums minutę. Dabar minutės jau reikėjo man. Merdėjau. Liepsnojantis skausmas kairiajame sėdmenyje virto aštriu diegliu, nutvilkančiu kaskart primynus kairę koją, todėl šlubčiojau kaip gazelė, sprunkanti nuo liūtų būrio. Suprantama, mūsų tempas sulėtėjo. Erelio nebegirdėjome nuo tada, kai apibėgome ežerą, bet nemaniau, kad jis būtų pasukęs atgal. Jis bando užliūliuoti mūsų budrumą, bet tai neišdegs. Šįvakar mes nenugalimi.

Išsekę liovėmės sprogdinti likus trims petardų pynėms, tikėdamiesi, kad davėme Pulkininkui užtektinai laiko. Pabėgėjome dar dar šiek tiek, kol pasiekėme upelio pakrantę. Buvo taip tamsu ir tyku, kad upeliuko čiurlenimas skambėjo kaip krioklys, tačiau per jį vis tiek girdėjau mūsų šnopavimą. Susmukome ant šlapio pakrantės molio ir akmenukų. Tik dabar žvilgtelėjau į Takumį. Jo rankos ir veidas buvo apdraskyti, o lapino snukis kabojo nususukęs virš kairės ausies. Pažvelgęs į savo rankas pamačiau

iš gilesnių įdrėskimų besisunkiantį kraują. Dabar prisiminiau, kad keletą kartų įpuolėme į klasingas erškėtrožių žabangas, bet skausmo nejutau.

Takumis iš kojos rankiojosi erškėtrožių dyglius.

– Lapinas visai nusivarė, – burbtelėjęs nusijuokė.

– Gulbė įžnybo man į šikną, – pasakiau.

– Mačiau, – jis prunkstelėjo. – Kraujuoji?

Kyštelėjau ranką už kelių patikrinti. Kraujo nebuvo, iš tos laimės užsirūčiau.

– Užduotis įvykdyta, – pareiškiau.

– Tešliau, bičiuli, bliamba, mes kieti.

Nežinojome, kur esame, nes upeliukas daug kartų vingiavo per mokyklos teritoriją, todėl dešimt minučiųėjome krantu, nusprendę, kad einame perpus lėčiau, nei bėgome, o tada pasukome į kairę.

– Manai, kairėn? – paklausė manęs Takumis.

– Aš tai visiškai pamečiau kryptį, – atsakiau.

– Lapė rodo į kairę. Todėl traukiam į kairę.

Ir tikrai, lapė atvedė mus tiesiai prie daržinės.

– Jūs sveiki! – džiugiai pasitiko Lara. – Aš jaudinausi. Mačiau Erelį ysbėgant yš savo namo. Su pyžama. Atrodė susynervinęs.

Atsakiau:

– Ką gi, jei buvo susinervinęs tada, nenorėčiau jo pamatyti dabar.

– Kur tiek užtrukote? – paklausė ji manęs.

– Grįždami, – paaiškino Takumis. – Be to, Tešlius dabar vaikšto kaip senutė su hemorojum, nes jam į subinę įžnybo gulbė. Kur Aliaska su Pulkininku?

– Nežynau, – atsakė Lara, ir tada tolumoje išgirdome žingsnius, niurnėjimą ir lūžinėjančias šakeles. Akimirksniu Takumis stvėrė mūsų miegmaišius ir paslėpė už šiaudų ryšulių. Išbėgome

pro galines daržinės duris ir pasislėpėme aukštoje žolėje. „Jis atsekė mus iki daržinės, – pagalvojau. – Viską sušikom.“

Tačiau tada tolumoje išgirdau nepatenkintą Pulkininko balsą:

– Nes dvidešimt trimis sumažinai potencialių įtariamųjų sąrašą! Kodėl negalėjai laikytis plano? Jėzau, kur visi?

Šiek tiek susigėdę dėl savo perdėto išgąščio grįžome į daržinę. Pulkininkas prisėdo ant šiaudų kūlio, pasirėmė alkūnėmis į kelius, nuleidęs galvą prispaudė delnus prie kaktos. Kažką mąstė.

– Ką gi, bent jau kol kas mūsų nesučiupo. Gerai, pirma, – pagaliau pratarė nepakeldamas galvos, – pasakykit man, kad visa kita praėjo kaip planuota. Lara?

Ta linktelėjo.

– Taip. Viskas gerai.

– Gal būtų galima smulkiau?

– Padariau, kaip parašyta tavo lape. Laukiau už Erelio namo, pamačiau, kaip jys yšbėgo paskui Mailžą yr Takumį, tada nubėgau yky bendrabučių. Pro langą įlypau į Kevyno kambarį. Supyliau viską į želę yr balzamą, tada pakartojau Džefo yr Longvelo kambariuose.

– Ką viską? – paklausiau.

– Neatskiestus mėlynus penkto numerio pramoninio stiprumo plaukų dažus, – didžiuodamasi paaiškino Aliaska. – Nupirkau už jūsų cigarečių pinigus. Užpilk ant šlapių plaukų ir nenuplausi ilgus mėnesius.

– Mes nudažėm jų plaukus mėlynai?

– Na, – įsiterpė Pulkininkas, vis dar nepakildamas iš vietos, – techniškai jie nusidažys patys. Aišku, mes jiems gerokai pagelbėjome. Žinau, kad judu su Takumi viską padarėte gerai, nes mes čia ir jūs čia, vadinasi, savo užduotį atlikote. Geroji žinia

ta, kad tie trys subingalviai, kurie drįso mus užkabinti, namuose sulauks pranešimų, kad buvo neatestuoti iš trijų dalykų.

– Oi oi. O kokia blogoji žynia? – paklausė Lara.

– Tik nereikia dramatinuoti, – įsiterpė Aliaska. – Kita gera žinia yra ta, kad kai Pulkininkui pasivaideno, jog kažką išgirdo, ir paspruko į mišką, pasirūpinau, kad ir kiti dvidešimt Tranų sulauktų pranešimų. Atspausdinau laiškus jiems visiems, sudėjau į antspauduotus mokyklos vokus ir sukišau į pašto dėžutę. – Ji pasisuko į Pulkininką. – Tavęs tikrai ilgai nebuvo, – pridūrė kandžiai. – Drąsusis Pulkininkas taip bijo būti išmestas.

Pulkininkas atsistojo ir pareiškė:

– Tai nėra gera žinia! To nebuvo plane! Erelis dabar iš įtariamųjų sąrašo gali išbraukti dar dvidešimt tris žmones. Dvidešimt tris, kurie gali išryškinti, kad tai mūsų darbas, ir mus įskųsti!

– Jei taip nutiks, – pasakė Aliaska labai rimtai, – aš prisiimsiu kaltę.

– Tikrai. – Pulkininkas atsiduso. – Kaip prisiėmei už Polą ir Mariją. Pasakysi, kad lakstei po miškelį mėtydama petardas, tuo pat metu laužei į mokyklos kompiuterių tinklą ir dar sugebėjai raštinėje spausdinti pranešimus? Esu tikras, Erelis patikės!

– Biče, atsipalaiduok, – įsiterpė Takumis. – Visų pirma, mūsų nesugaus. Antra, jei sugaus, aš prisiimsiu kaltę kartu su Aliaska. Tu turi daugiau ką prarasti nei bet kuris mūsų.

Pulkininkas tik linktelėjo. Nepaneigiamas faktas: Pulkininkas negalėtų tikėtis stipendijos kitoje geroje mokykloje, jei jį išmestų iš Kriko.

Žinodamas, kad niekas nepakelia Pulkininkui ūpo taip kaip jo genialumo pripažinimas, paklausiau:

– O kaip tu įsilaužei į tinklą?

– Įsiropščiau į daktaro Haido kabinetą, įsijungiau jo kompiuterį ir įvedžiau jo slaptažodį, – atsakė šypsodamasis.

– Tu jį atspėjai?

– Ne. Antradienį nuėjau pas jį į kabinetą ir paprašiau atspausdinti rekomenduojamos literatūros sąrašą. O tada pasižiūrėjau, kokį įvedė slaptažodį: *Dž3kil4srh4id4s*.

– Šūdas, – nusikeikė Takumis. – Tiek ir aš galėjau.

– Aišku, bet tada nebūtų tekę užsidėti šitos kepurės, pupuliuk, – nusijuokė Pulkininkas.

Takumis nusitraukė nuo galvos raištį ir išimėte į kuprinę.

– Kevinas apsimyš dėl savo plaukų, – mestelėjęau.

– Kaip ir aš dėl savo permirkusios bibliotekos. Kevinas tuščiaaviduris, – atsakė Aliaska. – Įdurk mums, ir mes kraujuojame. Įdurk jam, ir jis sprogs.

– Tiesa, – paantrino Takumis. – Gaidys jis. Galų gale, jis tavęs vos nepaskandino.

– Taip, gal tu ir teisuus, – linktelėjęau.

– Čia pilna tokių, – karščiaivosi Aliaska. – Žinai, apie ką aš? Sušikti tušti turčių vaikeliai.

Tačiau Kevinas, nors ir tariamai bandė mane paskandinti ir visa kita, man visiškai neatrodė vertas pagiežos. Neapykanta lepūnėliams atima daug energijos, ir aš jau seniai mečiau šitą nesąmonę. Man ši išdaiga tebuvo atsakas į jų pokštą, auksinė galiomybė, kaip sakė Pulkininkas, paskleisti šiek tiek chaoso. Tačiau Aliaskai tai buvo kai kas kita, kai kas daugiau.

Norėjau jos apie tai paklausti, bet Aliaska atsigulė už šiaudų krūvos, vėl tapo nematoma. Ji liovėsi kalbėjusi, o kai liaudavosi kalbėjusi, tai būdavo viskas. Iš slėptuvės ją išviliojome tik po gerų dviejų valandų, kai Pulkininkas atsuko vyno dangtelį. Siuntėme butelį ratu, kol pajutau jį skrandyje, rūgštų ir šiltą.

Alkoholį mėgau mažiau, nei būčiau norėjęs (ir visiškai priešingai galėjau pasakyti apie Aliaską). Bet tą naktį vynas man visai patiko, kai pajutau šilumą iš skrandžio pasklindant po visą kūną. Man nepatinka jaustis kvailai ar nesivaldyti, bet patiko, kad nuo alkoholio viską daryti (juoktis, verkti, myžti priešais draugus) tampa lengviau. Kodėl mes gėrėme? Aš tai dariau vien dėl smagumo, ypač turint omeny, kad rizikavome būti išmesti. Nuolatinė grėsmė būti išspirtam iš Kalver Kriko maloni tuo, kad prideda jaudulio kiekvienai nelegalių malonumų akimircai.

PRIEŠ DVI DIENAS

Kitą rytą nubudau anksti, mano lūpos buvo išdžiūvusios, o iškvepiamas garas matomas vėsiame ore. Takumis buvo kuprinėje atsitempęs stovyklavimo krosnelę, apie kurią dabar kaisdamas tirpią kavą sukinėjosi Pulkininkas. Skaisčiai švietė saulė, tačiau nuo šalčio ji ne ką tegelbėjo, prisėdęs šalia Pulkininko gurkšnojau („Tirpi kava kvepia visai neblogai, bet jos skonis – kaip skrandžio rūgštis“, – man sakė Pulkininkas), o tada vienas po kito iš miego pakilo Takumis, Lara ir Aliaska, ir likusią dienos dalį praleidome slėpdamiesi, tik garsiai. Garsiai slėpdamiesi.

Tą popietę daržinėje Takumis nusprendė, kad reikia surengti improvizacijų varžybas.

– Tu pirmas, Tešliau, – prabilo jis. – Pulkininke Katastrofa, duok būgnus.

– Biče, aš nemoku repuoti.

– Nieko tokio. Pulkininkas irgi nemoka būgnyti. Tiesiog pabandyk šiek tiek parimuoti, tada perleisk man.

Prisidengęs burną delnais, Pulkininkas pradėjo skleisti absurdiškus garsus, kurie labiau priminė bezdėjimą, o ne būgnų partiją, o aš, hmm, užrepavau.

– Eė, sėdim daržinėj, vakaras ateina / kai buvau mažas, man davė saldainį / biče, nežinau, ką dar sakyti / todėl duosiu Takumiui pavaryti.

Takumis nė nestabelėjęs perėmė tariamą mikrofoną.

– Eina šikt, Tešliau, aš dar nepasiruošęs / Bet galiu pavaryti ir nepasipuošęs / Visada turiu rimą ant liežuvio / Vakar gėrėm vyną, buvau sveikas pražuvęs / Pulkininko bumčikas nesveikas kaip dizenterija / Kai aš repuoju, merginos puola į isteriją / Esu iš Birmingamo ir Japonijos, bet neaimanuoju / Kai buvau vaikas, mane vadino geltonuoju / Bet nesigėdžiu savo odos spalvos / Nes begalė kalių nori mano aistros.

Jį pertraukė Aliaska:

– Asile, pavarei ant moterų, kaip gali būti toks aklas / Aš nurausiu tau galvą ir prišiksiu į kaklą / Manai, jei mėgstu Tori ir Ani, nemoku repuoti / Bet aš pavarau, jau pasiruošiau tave sudoroti / Sudaiktink moteris ir liksi pridaužytas kaip balionas / Miręs ir pradingęs kaip senovės Babilonas.

Estafetę vėl perėmė Takumis.

– Jei mane įžeis mano akis, aš ją išsilupsiu / Dievinu merginas, nė nuo vienos nenusisuksiu / O velnias, mano rimas visai išsikraipė / Lara, padėk man ir pavaryk, kaip reikia.

Lara repavo tyliai ir nedrąsiai – į ritmą pataikydama dar mažiau nei aš.

– Aš esu Lara, gymus Rumunijoje / Sunku, ee, kartą buvau Albanyjoje / Mėgstu važinėti Aliaskos geo / Labiausiai man patinka anglų dvybalsys EO / Man nelabai sekasi su trumposiom y! / Bet juk dėl to aš skambu kosmopolytany? / Na, Takumi, nieko nebesugalvoju / Pabaik, kol dar vysai nesusyvertaliojau.

– Aš mėtau bombas kaip Hirosimoje ar Nagasakyje / Mergos klauso mano repo ir galvoja, kad aš Rokis / Mano gimtinėje visi geria sakę / Jie nenori mano repo ir sako, aš siauraakis / Nesu

smulkus, bet nesu ir atletas / Ir nepanašus, kaip Tešlius, į skeletą / Aš laukinis lapinas, čia mano gauja / Štai ir mūsų istorijos pabaiga.

Pulkininkas pabaigė partiją improvizuotu būgnijimu, o tada mes patys sau paplojome.

- Aliaska, tu tikrai pavarei, – juokėsi Takumis.
- Kas nors turi atstovauti merginoms. Lara mane palaikė.
- Taip, tykrai.

O tada Aliaska nusprendė, kad, nors dar nebuvo sutemę, atėjo laikas prisiliuobti.

– Dvi naktys iš eilės. Ar netampom sėkmės už ūsų? – sumykė Takumis jai atidarius vyną.

– Sėkmė reikalinga nevykėliams, – Aliaska vyptelėjo ir priglaudė butelį prie lūpų.

Pietums Pulkininkas turėjo pasiėmęs traškučių ir čederio, turiu pasakyti, kad šiltas, iš butelio geriamas rožinis vynas su traškučiais ir sūriu puikiai atstojo pietus. O kai sūris baigėsi, ką gi, daugiau vietos liko „Aviečių kalvai“.

– Pristabdykim, arba aš apsvėmsiu, – pasiūliau po pirmo butelio.

– Klausyk, Tešliau. Kažkaip nepastebėjau, kad kas nors laikytų tave pražiodęs ir piltų vyną į ryklę, – atsakė Pulkininkas ir mestelėjo man butelį limonado.

– Per gerai šitą myžalą vadinti vynu, – atsikrenkštė Takumis. O tada lyg iš niekur nieko Aliaska paskelbė:

- Geriausia diena, blogiausia diena.
- Mm? – kilstelėjau antakius.

– Jei ir toliau taip gersim, apsvėmsim. Todėl šiek tiek pristabdysim procesą žaidimu. Geriausia diena, blogiausia diena.

– Niekada apie tokį žaidimą negirdėjau, – pareiškė Pulkininkas.

– Todėl, kad aš jį ką tik sugalvoju, – Aliaska nusišypsojo. Ji šonu gulėjo ant dviejų šiaudų kūlių, popietės šviesa nuskaidrino jos akių žalumą, o įdegusi oda priminė apie jau praėjusį rudėnį. Iš praviros burnos, o ir apsiblaususio žvilgsnio nusprendžiau, kad ji tikriausiai jau girta.

„Svaiginamai nuodingas žvilgsnis“, – pagalvoju ir tingiai ja gėrėdamasis staiga suvokiau, kad ir pats esu apgirtęs.

– Smagu! Kokios taisyklės? – paklausė Lara.

– Kiekvienas papasakoja istoriją apie geriausią savo gyvenimo dieną. Geriausios istorijos autorius daugiau negeria. Tada visi papasakoja apie blogiausią dieną, papasakojęs geriausią istoriją irgi nebergeria. O tada varysim toliau, antra geriausia diena, antra blogiausia diena, kol vienas jūsų pasiduos.

– Kodėl esi įsitikinusi, kad tai bus vienas mūsų? – paklausė Takumis.

– Nes aš esu geriausia gėrėja ir geriausia pasakotoja, – atkirto ji, ir buvo sunku nesutikti su tokia logika. – Tešliau, tu pradedi. Geriausia tavo gyvenimo diena.

– Eee. Galiu minutėlę pagalvoti?

– Tikriausiai ne tokia jau gera, jei dar reikia galvoti, – pako-mentavo Pulkininkas.

– Eik šikt.

– Kokie mes jautrūs.

– Geriausia mano gyvenimo diena buvo šiandien, – pagaliau tariau. – O istorija tokia: pabudau šalia labai žavios vengrės, oras buvo šaltas, bet ne pernelyg šaltas, išgėriau drungnos tirpios kavos, užvalgiau dribsnių be pieno, tada pasivaikščiojom po miškelį su Aliaska ir Takumiu. Tada šokinėjome per upelio akmenis, skamba kvailai, bet visai nebuvo kvaila. Nežinau. Kad ir tai, kokia dabar yra saulė, kaip ji meta ilgus šešėlius ir skleidžia tą skaisčią, švelnią šviesą, na, žinote, prieš leisdamasi. Toje šviesoje

viskas atrodo geriau, gražiau, šiandien viskas užlieta tos šviesos. Aš nieko nenuveikiau. Tiesiog sėdžiu čia, stebiu Pulkininką malant šūdą ir taip toliau. Nesvarbu. Puiki diena. Šiandiena. Geriausia mano gyvenime.

– Tu manai, kad aš žavy? – paklausė Lara, tada sumišusi nusijuokė. Pagalvoju, kad dabar būtų gerai pažvelgti jai į akis, bet nediršau. – Tyk aš *rumunė!*

– Tavo istorija baigėsi šimtąkart geriau, nei tikėjaisi, – įvertino Aliaska, – bet aš vis tiek tave perspėjau.

– Varyk, pupa, – atsikirtau. Pakilo vėjelis, pradėjo šiaušti aukštą aplink daržinę augančią žolę, ir, norėdamas sušilti, užsitempiau miegmaišį ant pečių.

– Geriausia mano gyvenimo diena buvo 1997 metų sausio 9. Man buvo aštuoneri, mama nusivežė mane į zoologijos sodą. Man patiko meškos. Jai patiko beždžionės. Pati geriausia gyvenimo diena. Istorijos pabaiga.

– Ir viskas?! – šūktelėjo Pulkininkas. – Tai geriausia tavo gyvenimo diena?

– Aha.

– Man patyko, – tarė Lara. – Man yrgi patynka beždžionės.

– Nesąmonė, – nukirto Pulkininkas.

Man pasakojimas neatrodė nesąmonė, jis kaip tik būdingas Aliaskai, dar vienas jos sąmoningai kuriamo paslaptingo pavyzdys. Bet netgi žinodamas, kad ji tai pasakė tyčia, mintyse stebėjaisi: „Kas išvis gero sumautame zoologijos sode?“ – bet nespėjau paklausti, nes prabilo Lara.

– Gerai, mano eilė, – tarė ji. – Labai paprasta. Tai diena, kai atvažiavau čia. Aš mokėjau anglyškai, o mano tėvai – ne, išlypome iš lėktuvo, mūsų laukė gyminės, dėdės ir tetos, kurių aš nebuvau mačiusi, jie laukė oro uoste, o mano tėvai buvo labai laimingi. Man buvo dvylyka ir yki tol vysada buvau maža mergytė, bet

tą dieną mano tėvams pirmą kartą reikėjo mano pagalbos ir jie elgėsi su manym kaip su suaugusia. Nes jie nemokėjo kalbos, suprantat? Jiems reikėjo manęs užsakyti maistui, išversti mokesčių ir imygracijos dokumentams ir taip toliau, tą dieną jie liovėsi elgęsi su manymi kaip su vaiku. Be to, Rumunijoje mes gyvenome varganai. O čia mes kaip ir turtyngi, – ji nusijuokė.

– Gerai, – Takumis šyptelėjęs pasičiupo vyno butelį. – Aš pralošiau. Nes geriausia mano gyvenimo diena buvo, kai praradau nekaltybę. Ir jei norite, kad papasakočiau jums tą istoriją, turėsite mane kur kas labiau nugirdyti.

– Neblogai, – palingavo galva Pulkininkas. – Visai neblogai. Norite išgirsti mano geriausią dieną?

– Toks žaidimo tikslas, Čipai, – akivaizdžiai nepatenkinta pareiškė Aliaska.

– Geriausia mano gyvenimo diena dar nenutiko. Bet aš žinau, kokia ji bus. Kasdien matau ją prieš akis. Ji išauš, kai nupirksiu mamai milžinišką sumautą namą. Ir ne šiaip kur vidury laukų, o Mauntin Bruke*, šalia visų Tranų namų, jų tėvų namų. Ir pirksiu ne iš paskolos. Mokėsiu grynaisiais, nuvešiu ten mamą, atidarysiu dureles, ji išlips ir pažiūrės į tą namą, tą pilaitę su statinių tvora, dviejų aukštų ir taip toliau, paduosiu jai raktus ir pasakysiu: „Ačiū.“ Po šimts, ji padėjo man užpildyti stojimo į Kriką dokumentus. Ir ji leido man čia atvažiuoti, o tai tikrai nėra lengva, kai esi kilęs iš tokios skylės, iš kokios esu kilęs aš, nėra lengva išleisti sūnų į mokyklą. Taigi, tokia mano geriausia gyvenimo diena.

Takumis kilstelėjęs keletą kartų gurktelėjo iš butelio, tada padavė jį man. Išgėriau, išgėrė ir Lara, o tada Aliaska atlošė galvą, užsivertė butelį ir mikliai ištuštino paskutinį ketvirtį.

* Mountain Brook – itin turtingas miestelis Birminghamo apylinkėse.

Sukdama naujo butelio dangtelį, Aliaska šyptelėjo Pulkininkui:

– Šį raundą tu laimėjai. Taigi, kokia tavo blogiausia diena?

– Blogiausia diena buvo, kai mus paliko tėvas. Jis senas – dabar jam kokie septyniasdešimt – ir jis jau buvo nejaunas, kai vedė mano mamą, bet *vis tiek* ją apgaudinėjo. Kartą mama jį užklupo ir iškėlė sceną, todėl jis jai trenkė. Tada mama išgrūdo jį lauk. Aš buvau čia, mama man paskambino, bet visos istorijos apie apgaudinėjimą ir mušimą tada dar nepasakojo. Tiesiog pasakė, kad tėvas išėjo ir nebegrįš. Nuo tada jo taip ir nemačiau. Visą tą dieną laukiau, kad paskambintų ir viską paaiškintų, bet jis nepaskambino. Išvis niekada. Maniau, nors atsisveikintų ar ką. Tai buvo blogiausia mano diena.

– Velnias, vėl mane perspjovei, – išveblenau. – Mano blogiausia diena buvo septintoje klasėje, kai Tomis Hiuvitas apmtyžo mano sportinę aprangą, o mokytojas liepė persirengti, kitaip neįskaitys man kūno kultūros. Kūno kultūra septintoje klasėje, ar ne? Būna ir svarbesnių dalykų. Bet tada man tai atrodė tragedija, verkiau, bandžiau paaiškinti mokytojui, kas nutiko, ta situacija buvo tokia žeminanti, o jis tik rėkė, rėkė ir rėkė, kol pagaliau apsirengiau tais apmtyžtais šortais ir marškinėliais. Tą dieną man nustojo rūpėti, kas ką sako ir daro. Tiesiog vienodai švietė, kad esu nevykėlis, neturiu draugų ar dar kas. Gal ta istorija išėjo man į naudą, bet tuo metu buvo siaubinga. Įsivaizduokit, žaidžiu tinklinį ar ką nors kita apmtyžtais drabužiais, o Tomis Hiuvitas pasakoja visiems, ką padaręs. Tai buvo blogiausia diena.

Lara kvatojosi.

– Mailzai, labai užjaučiu.

– Viskas gerai, – atsakiau. – Tai papasakok savo blogiausią dieną, kad galėčiau pasijuokti iš *tavo* skausmo, – šyptelėjau, ir mes nusijuokėme kartu.

– Mano blogiausia diena tykriausiai yra ta pati kaip yr geriausia. Nes vyskas baigėsi. Turiu omeny, gal skamba kvailai, bet baigėsi yr vaikystė, nes dvylykamečiai dar neturi perprasti W-2 formų.

– Kas ta W-2 forma? – paklausiau.

– Tai ir norėjau pasakyti. kažkas apie mokesčius. Taigi. Ta pati diena.

Lara visada turėjo kalbėti už tėvus, pagalvojau, taigi, gal ji taip niekada ir neišmoko kalbėti apie save. Aš irgi nebuvo kalbus. Vadinasi, su ja turėjome kai ką bendra, charakterio savybę, kuri buvo nebūdinga Aliaskai ar kitiems, nors ta savybė kaip tik ir trukdė mudviem su Lara apie tai pasikalbėti. Taigi, galbūt tik dėl to, kaip besileidžiančios saulės spinduliai žibėjo jos tingiose tamsiose garbanose, tą akimirką užsimaniau ją pabučiuoti, bučiuotis žodžių nereikėjo, ir pamiršau jos apvemtus džinsus ir mėnesius trukusius nekalbadienius.

– Takumi, tu pasakojy.

– Blogiausia mano gyvenimo diena, – prabilo Takumis, – 2000-ųjų birželio 9. Japonijoje mirė mano močiutė. Ji žuvo automobilio avarijoje, o aš kaip tik ketinau po dviejų dienų ją aplankyti. Ruošiausi visą vasarą praleisti su ja ir seneliu, bet vietoj to nuskridau į jos laidotuves, ir tai buvo vienintelis kartas, kai savo akimis pamačiau, kaip ji atrodo, – turiu omeny, ne nuotraukoje. Laidotuvės vyko pagal budistines apeigas, jos kūną kremavo, bet prieš tai ji gulėjo ant tokio, tarsi – na, gal tai ne visai budistiška. Turiu omeny, religija ten sudėtinga, šiek tiek budizmo, šiek tiek šintoizmo, bet jūsų tai tykriausiai nedomina, – esmė ta, kad jos palaikai gulėjo ant tokio tarsi laidotuvių laužo ar kažko panašaus. Ir tai buvo vienintelis kartas, kai ją mačiau, o paskui ją sudegino. Man tai buvo blogiausia diena.

Pulkininkas pridedęs mestelėjo man cigaretę, tada prisidegė vieną sau. Buvo keista, kad jis žino, kada užsimanau cigaretės. Mudu tikrai kaip seniai susituokusi porėlė. Akimirką pagalvojau: „Labai neprotinga mėtyti smilkstančias cigaretes šiaudų pilnoje daržinėje“, – tačiau atsargumo akimirka praėjo, ir tiesiog stengiausi nekratyti pelenų ant šiaudų.

– Aiškaus laimėtojo kol kas dar neturime, – tarė Pulkininkas. – Pakyla laisva. Tavo eilė, bičiule.

Aliaska gulėjo ant nugaros, rankas sunėrusi už galvos. Kalbėjo tyliai ir greitai, tačiau tyki diena pamažu virto dar tykesniu vakaru, – su žiema dingo ir vabzdžiai, – todėl ją girdėjome aiškiai.

– Kai mama nusivežė mane į zoologijos sodą, kur jai patiko beždžionės, o man patiko meškos, kita diena buvo penktadienis. Parėjau namo iš mokyklos. Ji mane apkabino ir liepė eiti ruošti namų darbų, kad galėčiau vėliau žiūrėti televizorių. Nuėjau į savo kambarį, o ji tikriausiai atsisėdo virtuvėj prie stalo, tada išgirdau jos riksmą ir nubėgau į virtuvę. Ji gulėjo parkritusi ant grindų. Tiesiog gulėjo ant žemės, laikė suspaudusi galvą ir purtėsi. Aš baisiai išsigandau. Turėjau skambinti 911, bet pradėjau klykti ir verkti, kol ji pagaliau liovėsi purtytis, pagalvojau, kad užmigo ir kad skausmas liovėsi. Taip prasėdėjau ant grindų šalia jos, kol po valandos namo grįžo tėtis, jis pradėjo rėkti: „Kodėl nepaskambinai 911?!“, ir bandė atlikti širdies masažą, bet mama jau buvo mirusi. Aneurizma. Blogiausia diena. Aš laimėjau. Jūs geriat.

Ir mes išgėrėme.

Kokią minutę niekas netarė nė žodžio, tada Takumis paklausė:

– Tėtis tave kaltino?

– Na, tik iš pradžių. Bet iš principo – taip. Kaip galėjo nekalinti?

– Tai gi buvai maža mergaitė, – bandė ginčytis jis.

Aš buvau pernelyg nustebęs ir nejaukiai jaučiausi, kad ką nors sakytiau, bandžiau prisiminti, kiek žinau apie jos šeimą. Mama pasakė „tuk tuk“ pokštą, kai Aliaskai buvo šešeri. Mama rūkė – bet dabar, suprantama, neberūko.

– Taip. Buvau maža. Maži vaikai gali paskambinti 911. Jie nuolat tai daro. Paduokit vyną, – paprašė ji šaltu, bejausmiu veidu. Nepakėlusį galvos nuo šiaudų išgėrė.

– Užjaučiu, – tepasakė Takumis.

– Kodėl niekada man nepasakojai? – švelniai paklausė Pulkininkas.

– Nes niekada apie tai nekalbėjome.

O tada liovėmės klausinėję. *Ką, po paraliais, sakyti?*

Po pokalbio įsivyravo ilga tyla, vyno butelis keliavo ratu, o mes tolydžio girtėjome. Ėmiau mąstyti apie Viljamą Makinlį, trečiąjį nužudytą Amerikos prezidentą. Po pasikėsینimo Makinlis dar gyveno kelias dienas, o kai pradėjo merdėti, žmona ėmė verkti ir klykti: „Aš irgi noriu iškeliauti! Aš irgi noriu iškeliauti!“ Makinlis iš paskutiniųjų pasisuko į ją ir išspaudė: „Visi iškeliausim.“

Tai buvo kertinė Aliaskos gyvenimo akimirka. Dabar supratau, ką ji turėjo omeny, kai verkė ir skundėsi man, kad visada viską sušika. Taip pat supratau, apie ką ji kalbėjo, kai sakė, kad visus nuvilia. Tas viskas ir tie visi buvo iš jos gyvenimo, ir nejučia ėmiau įsivaizduoti smulkią aštuonmetę rašaluotais pirščiu-kais, žvelgiančią į traukulių tarpomą motiną. Ji prisėdo prie savo mirusios ar dar nemirusios mamos, kuri, manau, tada jau nebekvėpavo, bet dar nebuvo atšalus. Ji merdėjo ir galiausiai mirė, o mažoji Aliaska tylėdama sėdėjo šalia. Ir tada, tyloje, būdamas gerokai apgirtęs, staiga supratau, kas tą akimirką nu-

tiko. Ji pasijuto tokia bejėgė, kad paprasčiausia mintis – čiupti telefoną ir paskambinti greitajai – net nešovė į galvą. Ateina laikas, kai suvokiame, kad tėvai negali išsigelbėti patys ar išgelbėti mūsų, kad visus, brendančius laiko upe, tėkmė galiausiai nuplukdo į jūrą.

Taigi, ji tapo impulsyvi, išgąsdinta savo neveiksnumo išmoko nuolat veikti. Kai Erelis pagrasino ją išmesti, galbūt jai išsprūdo Marijos vardas, tai buvo pirma, kas atėjo į galvą, nes tą akimirką ji nenorėjo būti išmesta ir nesugebėjo pagalvoti, kokios bus pasekmės. Žinoma, ji bijojo. Bet labiausiai bijojo vėl būti sukaustyta baimės.

„Visi iškeliuosim“, – pasakė Makinlis žmonai. Taip ir bus. Štai tau kančios labirintas. Visi išeisime. Tik rask savo kelią iš šio labirinto.

Tačiau jai šių savo minčių neatskleidžiau. Nei tada, nei vėliau. Daugiau niekada apie tai neužsiminėme. Tai tapo dar viena blogiausia diena, blogiausia iš visų papasakotų, o kai atėjo naktis, toliau gėrėme ir pokštavome.

Vėliau tą naktį Aliaska mums prieš akis įsikišo pirštą į burną ir išsivėmė, nes buvo per girta eiti to daryti į mišką, o aš gulėjau savo miegmaišyje. Lara gulėjo šalia, savo miegmaišy, jis beveik lietėsi su maniškiu. Iš vidaus pridėjau ranką prie savo miegmaišio ir uždėjau ant josios. Prispaudžiau ranką prie jos rankos. Nors tarp mūsų buvo du miegmaišiai, jaučiau ją. Mano sumanymas, kuris tuo metu man pačiam atrodė labai gudrus, buvo ištraukti iš miegmaišio ranką ir įkišti į jos miegmaišį, o tada paimti ją už rankos. Planas neblogas, tačiau ranka užsispyrusi nenorėjo lįsti lauk, ir aš pradėjau blaškytis kaip iš vandens ištraukta žuvis, ko neišsinarinau peties. Ji juokėsi, – ir ne su manimi, o iš manęs, – bet mudu vis dar nekalbėjome. Pagaliau įveikęs kliūtį ir įsidrąsi-

nęs įspraudžiau ranką į jos miegmaišį. Lara sukikeno, kai mano pirštai nubėgo nuo jos alkūnės iki riešo.

– Kutena, – sukuždėjo ji.

O aš taip stengiausi būti seksualus.

– Atsiprašau.

– Ne, kutena maloniai, – nuramino ji ir suėmė mano delną. Sunėrusi pirštus su maniškiais, spustelėjo. O tada pasivertė ant šono ir mane pabučiavo. Esu tikras, kad jai iš burnos trenkė išsivadėjusiu alkoholiu, tačiau to nepastebėjau, ir taip pat esu tikras, kad nuo manęs trenkė išsivadėjusiu alkoholiu ir cigaretėmis, bet ji irgi nepastebėjo. Mes bučiavomės.

Pagalvojau: „Gera.“

Pagalvojau: „Man visai neblogai sekasi bučiuotis. Visai neblogai.“

Pagalvojau: „Esu pats geriausias bučiuotojas visatos istorijoje.“

Staiga ji suprunkštė ir atsitraukė nuo manęs. Išvadavusi iš miegmaišio ranką, ėmė valytis veidą.

– Apseilėjai man nosį, – tarė ji, tada vėl prunkštelėjo.

Aš irgi nusijuokiau, bandydamas dėtis, kad maniškis nosį seiliojantis bučiavimosi stilius ir turėjo būti juokingas.

– Atsiprašau. – Pagal Aliaskos bazių sistemą per visą savo gyvenimą nė penkių kartų nepasiekiau pirmos bazės, todėl pabandžiau viską suversti nepatyrimui. – Aš dar nepratęs, – pridūriau.

– Seiliojimas buvo vysai malonus, – Lara nusijuokė ir vėl mane pabučiavo. Netrukus mes jau tyliai bučiavomės išsirangę iš miegmaišių. Ji užgulė mane, laikiau apkabinęs jos liekną liemenį. Jutau į krūtinę besiremiančias krūtis, o ji pamažu judėjo apžergusi mane kojomis.

– Vysai malonu, – pratarė.

– Tu nuostabi, – atsakiau ir jai nusišypsojau. Tamsoje mačiau jos veido kontūrus ir didžiules, į mane žvelgiančias, mirksinčias akis, jos blakstienos kone glostė mano kaktą.

– Ar du besilaižantys asmenys galėtų tai daryti tyliau? – pasigirdo nuo Pulkininko miegmaišio. – Mes, nesilaižantieji, esame girti ir pavargę.

– Labiau. Girti, – išspaudė Aliaska, tarsi jai būtų reikėję didžiulių pastangų suformuluoti mintį.

Mudu su Lara beveik niekada nesikalbėdavome, o dabar dėl Pulkininko išvis netekome tokios galimybės. Todėl toliau tyliai bučiavomės ir nebyliai juokėmės burnomis ir akimis. Bučiavomės tiek, kad kone jau pabodo, ir aš sušnibždėjau:

– Ar nori būti mano mergina?

– Taip, prašyčiau, – atsakė ji ir nusišypsojo.

Miegojome kartu jos miegmaišyje – atvirai kalbant, buvo ankštoka, bet vis tiek malonu. Dar niekada miegodamas nebuvau jutęs kito žmogaus šalia. Tai buvo puiki geriausios mano gyvenimo dienos pabaiga.

PRIEŠ VIENĄ DIENĄ

Kitą rytą, nors vargu ar taip galima sakyti, nes dar nė nebuvo prašvite, mane pažadino už peties purtantis Pulkininkas. Laikiau apglėbęs Larą, ji buvo įsikniaubusi į mane.

– Tešliau, laikas kilti. Turime kraustytis.

– Biče. Miegu.

– Galėsi pamiegoti, kai prisistatysime. LAIKAS EITI! – užriko jis.

– Gerai. Gerai. Nerėk. Skauda. Galvą.

Tikrai skaudėjo. Gerklėje jaučiau vakarykščio vyno skonį, o galva tvinkčiojo kaip tą rytą po kontūzijos. Atrodė, lyg man į burną būtų įsirangęs ir nudvėsęs šeškas. Larai šalia bandant mieguistai išsikapanoti iš miegmaišio, stengiausi neiškvėpti į jos pusę.

Viską greitai susikrovėme, tuščius butelius sumetėme į aukštą žolę netoliese – deja, šiukšlinimas Krike buvo nemaloni būtinybė, nes niekas nenorėjo mesti tuščių alkoholio butelių į bendrabučių šiukšlių dėžes, – ir išėjome iš daržinės. Lara sugriebė mane už rankos, tada droviai paleido. Aliaska atrodė kaip traukinys po avarijos, bet vis tiek prieš išmesdama butelį išvarvino paskutinius „Aviečių kalvos“ lašus į savo ataususią tirpią kavą.

- Taisysim sveikatą, – tepasakė.
- Kaip tu? – paklausė jos Pulkininkas.
- Buvo ir geresnių rytų.
- Labai pagiriota?
- Kaip alkoholikas pamokslininkas sekmadienio rytą.
- Gal neturėtum tiek gerti, – pasiūliau.
- Tešliau, – ji papurtė galvą ir sriūbtelėjo šaltos kavos su vynu. – Tešliau, turi suprasti, kad aš esu didžiai nelaimingas žmogus.

Petys į petį paplautu plūktu takeliu žingsniavome link bendrabučių. Kai pasiekėme tiltelį, Takumis sustojo, pratarė: „Oi oi“, suklupo ant visų keturių ir paleido gelsvai rožinį fejerverką.

– Tegu, – pakomentavo Aliaska. – Viskas bus gerai.

Tas baigė, atsistojo ir tarė:

– Pagaliau žinau, kas gali sustabdyti lapiną. „Aviečių kalva“.

Aliaska ir Lara grįžo į savo kambarius ketindamos pas Erelį prisistatyti vėliau, mudu su Takumi stovėjome Pulkininkui už nugaros, kai šis 9 valandą ryto beldė į Erelio duris.

– Ankstokai grįžote. Pasilinksminote?

– Taip, pone, – atsakė Pulkininkas.

– Kaip tavo mama, Čipai?

– Jai viskas gerai, pone. Laikosi puikiai.

– Gerai jus pavalgydino?

– O taip, pone, – įsiterpiau. – Ji norėjo mane atpenėti.

– Tau nepakenktų. Na tai geros dienos.

– Nemanau, kad jis įtaria, – tarė Pulkininkas mums grįžtant į 43 kambarį. – Gal ir išsisuksime.

Dar pagalvojau nueiti aplankyti Larą, bet buvau per daug pavargęs, taigi kritau į lovą.

Diena nebuvo turininga. Turėjau veikti ką nors nepaprasto. Turėjau gerti gyvenimo syvus. Tačiau tą parą iš dvidešimt keturių valandų aštuoniolika pramiegojau.

PASKUTINĖ DIENA

Kitą rytą, pirmą naujo semestro pirmadienį, vos nuskambėjus mano žadintuvui iš dušo išlindo Pulkininkas.

Kai aviausi batus, į duris kažkas pasibeldė, o tada vidun įžengė Kevinas.

– Neblogai atrodai, – atsainiai pagyrė Pulkininkas.

Kevinas viršugalvį dabar puošė trumpai kirpta šukuosena, o abiejose galvos pusėse virš ausų buvo matyti trumpų mėlynų plaukų ruoželiai. Buvo atkišęs apatinę lūpą – žiaumojo pirmą rytinį tabako gniužulą. Jis žengė prie mūsų KAVOS STALIUKO, paėmė nuo jo kolos skardinę ir į ją nusiųsė.

– Beveik išsisukau. Dažus balzame pastebėjau ir iškart įlindau atgal į dušą. Bet želėje nepamačiau. Džefo plaukuose išvis nieko nesimato. O mes su Longvelu dabar atrodysim kaip jūrų pėstininkai. Dėkui Dievui, turiu žirkles.

– Tau tinka, – pasakiau, nors iš tikrųjų netiko. Trumpi plaukai išryškino jo bruožus, ypač pernelyg arti sustatytas, dygias akis, kurių pabrėžti tikrai nereikėjo. Pulkininkas bandė elgtis kietai, pasiruošęs bet kokiems Kevinas veiksmais – tačiau sunkoka apsimesti kietam, kai esi apie juosmenį apsivyniojęs oranžinį rankšluostį.

– Paliubos?

– Na, bijau, kad jūsų bėdos dar nesibaigė, – įspėjo Pulkininkas, turėdamas omeny išsiųstus, bet dar negautus pranešimus apie pažymius.

– Gerai. Jei taip sakai. Pakalbėsime, kai baigsis.

– Tikriausiai, – linktelėjo Pulkininkas.

Kevinas žengė lauk, Pulkininkas šūktelėjo:

– Pasiimk savo spjaudalus, tu nevalyvas mėšliau.

Tas neatsisukdamas uždarė duris. Pulkininkas griebė skardinę ir atlapojęs duris ir paleido ją į Keviną – gerokai pro šalį.

– Ei, apsiramink.

– Tešliau, paliaubų dar nepaskelbėme.

Tą popietę praleidau su Lara. Mudu elgėmės labai lipšniai, nors vienas apie kitą nelabai ką žinojome ir, tiesą sakant, nelabai daug kalbėjomės. Bet bučiavomės. Vienu metu ji sugriebė man už užpakalio, ir aš kone pašokau. Tuo metu gulėjau, bet įstengiau pašokti, kiek tik įmanoma pašokti gulint, ir ji tarė:

– Atsiprašau.

– Ne, nieko tokio, – nuraminau ją. – Tiesiog dar maudžia po gulbės.

Drauge nuėjome į televizijos kambarį, įėjęs užrakinau duris. Žiūrėjome TV serialą „Bredžio gauja“, kurio Lara dar nebuvo mačiusi. Epizodas, kuriame Bredžiai nuvažiuoja į vaiduoklių apsėstą auksakasių miestelį ir kažkoks pamišęs aukso plovėjas išsitaršiusia balta barzda užrakina juos kalėjimo vienutėje, buvo ypač siaubingas, ir mes iki soties prisijuokėme. Tai tikrai buvo gerai, nes mažai turėjome apie ką *kalbėti*.

Bredžius kaip tik rakinant į kalėjimą, Lara staiga manęs paklausė:

– Ar esi kada patyręs oralynį?

– Va čia tai iš giedro dangaus, – sumurmėjau.

– Giedro dangaus?

– Na, žinai, kaip griautinis žiemą.

– Griaustynis žiemą?

– Na, žiemą juk nežaibuoja. Tai reiškia netikėtai. Kodėl staiga apie tai pagalvojai?

– Tiesiog niekada nesu to dariusi, – kimiu, viliojančiu balsu suburkavo ji. Tai skambėjo taip begėdiškai. Maniau, sprogsiu. Tikrai to nesitikėjau. Girdėti tokius dalykus iš Aliaskos buvo viena. Tačiau išgirsti tokį neslepiamą seksualumą mielame rumunškame Laros balselyje...

– Ne, – pagaliau atsakiau. – Nesu.

– Kaip manai, ar būtų smagu?

AR BŪTŲ SMAGU?!?!?!?!?!?!?

– Ee. Taip. Na, bet neprivalai.

– Bet aš to noriu, – pertraukė ji mane, mes pasibučiavome, ir tada. Ir tada aš sėdėjau ant sofos, žiūrėdamas „Bredžio gaują“, žiūrėdamas Maršą Maršą Maršą išsidirbinėjant su savo kvailystėmis, o Lara atsagstė man kelnes, nutraukė apatinius ir ištraukė mano penį.

– Oho, – pratarė ji.

– Kas?

Ji pažvelgė į mane, bet nepajudėjo iš vietos, jos veidas buvo vos per kelis nanometrus nuo mano penio.

– Jis keistas.

– Kaip – keistas?

– Sakyčiau, didokas.

Su tokiu keistumu dar galima gyventi, pamaniau. O tada ji suėmė jį į delną ir apžiojo.

Ir sustingo.

Mes abu nejudėjome. Lara nekrustelėjo nė raumenėlio, aš taip pat sėdėjau apmiręs. Žinojau, kad šią akimirką turi nutikti dar kažkas, bet nebuvau tikras, kas.

Lara vis dar nejudėjo. Jaučiau jos nervingą kvėpavimą. Kelias minutes, kol Bredžiai spėjo pavogti raktą ir pasprukti iš vaiduoklių miesto kalėjimo, ji tiesiog gulėjo, laikydama mano penį burnoje, o aš tiesiog sėdėjau laukdamas.

O tada ji pagaliau ištraukė jį iš burnos ir sutrikusi manęs paklausė:

– Ar turėčiau kažką daryti?

– Ee. Nežinau, – sumurmėjau. Visa, ką sužinojau su Aliaska žiūrėdamas pornografinius filmus, staiga išgaravo iš galvos. Pagalvojau, gal ji turėtų linkčioti galvą, bet ar tada nepasprings? Todėl nieko nesakiau.

– Ar turėčiau, ee, kąsti?

– Nekąsk! Tai yra manau, ne. Manau – ee, man gera. Malonu. Nežinau, ar turi būti dar kas.

– Tai tu ne...

– Ee. Gal einam paklausti Aliaskos.

Taigi, nuėjom paklausti Aliaskos. Ji kvatojosi ir kvatojosi. Sėdėdama ant savo lovos, ji juokėsi, kol pradėjo verksti. Tada nuėjo į vonią, grįžo su dantų pastos tūbele ir mums parodė. Smulkiai. Dar niekada taip nenorėjau būti dantų pastos tūbele.

Su Lara grįžome į jos kambarį, tada ji padarė lygiai taip, kaip ją pamokė Aliaska, o man nutiko lygiai tas, ką Aliaska pažadėjo, tai yra miriau šimtu palaimingų mirčių, visas drebėdamas ir sugniaužęs kumščius. Tai buvo mano pirmas orgazmas su mergina, ir po jo jaučiausi drovus ir susinepatoginęs, todėl pirmoji tylą pertraukė Lara:

– Gal paruošiam namų darbus?

Pirmą semestro dieną nebuvo daug užduota, bet ji pasiėmė skaityti knygą anglų kalbos pamokai. Aš išsirinkau Argentinos revoliucionieriaus Če Gevaros (jo veidas buvo pavaizduotas ant sienos kabančiame plakate) biografiją, kurią savo lentynoje laikė Laros kambario draugė, tada atsiguliau ant apatinio gulto šalia Laros. Pradėjau nuo pabaigos, taip kartais darydavau su biografijomis, kurių nuo pradžio iki galo skaityti neketinau, ir neilgai ieškojęs radau paskutinius jo žodžius. Sučiuptas Bolivijos armijos, Gevara išrėžė: „Šaukite, bailiai. Užmušite tik žmogų.“ Prisiminiau paskutinius Simono Bolivarо žodžius iš Garsijos Markeso romano – „Kaip beišsikapanosiu iš šio labirinto!“ – susidarė įspūdis, kad Pietų Amerikos revoliucionieriai mokėjo mirti su polėkiu. Perskaičiau Larai. Ji pasivertė ant šono ir uždėjo galvą man ant krūtinės.

– Kodėl tau taip patynka paskutiniai žodžiai?

Kad ir kaip keista, nė karto apie tai nesusimąščiau.

– Nežinau, – atsakiau, uždėjęs ranką jai ant liemens. – Kartais tikriausiai todėl, kad jie būna juokingi. Pavyzdžiui, per pietinį karą generolas Sedžvikas pasakė: „Iš tokio atstumo jie ir į dramblių nepatai...“ – o tada jį nušovė. – Lara nusijuokė. – Bet dažnai žmonės miršta taip, kaip gyveno. Ir paskutiniai žodžiai man daug pasako apie tai, kokie jie buvo ir kodėl jie tapo tokiomis asmenybėmis, apie kurias rašo biografijas. Ar tai skamba įtikinamai?

– Aha, – linktelėjo ji.

– Aha? Tik aha?

– Aha, – pakartojo ir kibo toliau skaityti.

Nežinojau, kaip su ja kalbėtis. O nepavykęs bandymas mane tik suerzino, todėl po kiek laiko atsikėliau eiti.

Atsisveikindamas ją pabučiavau. Nors tiek galėjau padaryti.

* * *

Mūsų kambaryje prigrėbiau Aliaską su Pulkininku ir nužingsniavome iki tiltelio, o tada su visomis nesmagiomis smulkmenomis išklojau jiems apie felacijos fiasko.

– Negaliu patikėti, kad ji tave užpuolė du kartus per vieną dieną, – pakomentavo Pulkininkas.

– Tik techniškai. Iš tiesų tai tik vieną kartą, – pataisė jį Aliaska.

– Vis dėlto. Turiu omeny. Vis dėlto. Tešlius pagaliau išrūkė savo žaltį.

– Vargšelis Pulkininkas, – Aliaska pašaipiai gailėdamasi suspaudė lūpas. – Pačiulpčiau tau iš gailėsčio, bet esu prisirišusi prie Džeiko.

– O tai jau tikrai gąsdina, – nusipurtė Pulkininkas. – Turėtum flirtuoti tik su Tešlium.

– Bet Tešlius turi *miiiaarrrrgiiną*, – tarė ji ir nusikvatojo.

Tą vakarą mudu su Pulkininku nuėjome pas Aliaską atšvęsti „Daržinės nakties“ sėkmės. Ji ir Pulkininkas paskutines dvi dienas šventė tikrai nemažai, o aš visai nesiveržiau kopti į aviečių kalvą, todėl tiesiog sėdėjau kramsnodamas sūdytus riestainukus. Aliaska su Pulkininku maukė vyną iš gėlytėmis papuoštų popierinių puodukų.

– Šiandie mes ne butelį tvarkom, miela mano, – pareiškė Pulkininkas. – Šiandie mes rodome lygį!

– Tai senoviškos pietiečių gėrimo varžybos, – atsiliepė Aliaska. – Šiandie parodysim Tešliui tikrą pietietišką vakarą: gersim vieną pietietišką puodelį po kito, kolei prastesnis gėrėjas grius.

Ir tai visai taikliai apibrėžė vakaro veiklą, jie tik 11 valandą padarė pauzę ir išjungė šviesą, kad neužkluptų Erelis. Jie kalbėjosi mažai, daugiausia laiko skyrė alkoholiui naikinti, todėl ne-

trukus atitrūkau nuo jų skurdaus pašnekesio ir nuklydęs bandžiau tamsoje įskaityti Aliaskos gyvenimo bibliotekoje sukrautų knygų nugarėles. Net ir be knygų, kurias ji prarado per mažąjį tvaną, būčiau galėjęs iki ryto klaidžioti tyrinėdamas krūvas bet kaip išmėtytų pavadinimų. Ant vienos knygų krūvos grėsmingai balansavo tuzinas plastikinėje vazoje pamerktų baltų tulpių, o paklausęs Aliaskos, kokia proga jos čia stovi, teiškirdau: „Mūsų su Džeiku metinės“, – tokio paaiškinimo man užteko, todėl tiesiog toliau naršiau po pavadinimus. Buvau bemąstąs, kur būtų galima pasiskaityti apie paskutiniuosius Edgardo Alano Po žodžius („Tepasigaili Viešpats mano vargšės sielos“), kai išgirdau Aliaską sakant:

– Tešlius mūsų nė nesiklauso.

Atsiliepiu:

– Klausausi.

– Mes kaip tik kalbėjomės apie „Tiesa ar drąsa“. Atsižaidei septintoje klasėje ar dar ne?

– Niekad nežaidžiau, – atsakiau. – Septintoje klasėje neturėjau draugų.

– Tai žaidžiam! – sušuko ji, gal šiek tiek per garsiai, turint omeny, kelinta valanda ir kad ji atvirai kambaryje geria vyną. – Tiesa ar drąsa?

– Gerai, – linktelėjau, – bet su Pulkininku laižytis tikrai neketinu.

Pulkininkas sėdėjo sudribęs savo kampe.

– Negaliu laižytis. Per girtas.

Aliaska pradėjo pirma:

– Tešliau, tiesa ar drąsa?

– Drąsa.

– Pasidulkinam.

Taip ir padarėme.

Viskas įvyko greitai. Sutrikęs sukikenu, ji pasviro į priekį pakreipusi galvą, ir mes ėmėm bučiuotis. Tarp mūsų jokių sluoksnių. Mūsų liežuviai šoka viens kito burnoje, kol nebelieka mano ar jos burnos, tik mūsų susiliejusios burnos. Nuo jos trenkė cigaretėmis, limonadu, vynu ir lūpų vazelinu. Jos ranka pakilo man prie veido, pajutau jos pirštus braukiant man per smakrą. Besibučiuodami atsigulėme, ji ant manęs, aš pradėjau po ja judėti. Akimirką atsitraukiau paklausti, kas čia vyksta, bet ji tik pridėjo pirštą sau prie lūpų, o tada bučiavomės toliau. Aliaska paėmė mano ranką ir uždėjo ją sau ant pilvo. Lėtai persiverčiau ant viršaus, pajutau, kaip ji grakščiai po manim išsiritė.

Vėl atsitraukiau.

– O kaip Lára? Džeikas?

Bet ji vėl mane nutildė.

– Mažiau liežuvio, daugiau lūpomis, – pamokė, ir aš stengiausi iš visų jėgų. Maniau, kad svarbiausia liežuvis, bet šios srities žinovė buvo ji.

– Jėzau, – ganėtinai garsiai prabilo Pulkininkas. – Na ir drama bręsta.

Bet mes nekreipėme į jį dėmesio. Aliaska perkėlė mano ranką nuo juosmens prie krūties, tada aš jau pats pradėjau atsargiai judėti, užkišau ranką po palaidinę, lėtai vedžiau pirštus virš jos liemenėlės, atkartodamas krūties kontūrą, o tada švelniai suėmiau ją į delną ir nestipriai suspaudžiau.

– O tau visai neblogai išeina, – sukuždėjo ji. Net ir kalbėdama ji neatplėšė lūpų nuo manų. Judėjome kartu, mano kūnas suspaustas tarp jos kojų.

– Kaip smagu, – vėl sukuždėjo ji, – bet labai noriu miego. Pratešim vėliau? – Akimirką ji mane dar bučiavo, bandžiau neatsiplėšti nuo jos burnos, tačiau tada ji išvinguriavo iš po manęs, uždėjo galvą man ant krūtinės ir kaipmat užmigo.

Mes nepasimylėjome. Nė neapsinuoginome. Man neteko prisiliesti prie jos nepridengtų krūtų, o jos rankos nenusileido žemiau mano klubų. Bet tai buvo nesvarbu. Jai miegant sukuždėjau:

– Aš myliu tave, Aliaska Jang.

Begrimzdamas į miego karalystę išgirdau Pulkininką klausiant:

– Biče, ar tu ką tik laižeisi su Aliaska?

– Mhm.

– Tai nesibaigs geruoju, – pats sau sumurmėjo jis.

Ir aš užmigau. Giliu miegu, burnoje vis dar jausdamas jos skonį, tokiu miegu, kuris nedaug teprideda jėgų, bet iš kurio nubusti vis tiek yra labai sunku. O tada išgirdau skambant telefoną. Regis. Ir dar man atrodo, nors negaliu tvirtinti, pajutau atsike-
liant Aliaską. Regis, girdėjau ją išeinant. Regis. Kiek ilgai ji buvo išėjusi, tikrai nežinau.

Tačiau kai ji grįžo – kad ir kada tai buvo, – pabudau ir aš, ir Pulkininkas, nes ji garsiai užtrenkė duris. Aliaska kūkčiojo, kaip ir tą rytą po Padėkos dienos, tik dar smarkiau.

– Turiu iš čia dingti! – riktelėjo pro ašaras.

– Kas nutiko? – paklausiau.

– Pamiršau! Dieve, kiek kartų aš galiu susimauti? – springo ji. Nė nespėjau paklausti, ką pamiršo šį kartą, nes ji suspiegė: – **AŠ TURIU IŠVAŽIUOTI! PADĖKITE MAN DINGTI!**

– Kur tau reikia važiuoti?

Ji atsisėdo ir tebekūkčiodama įspraudė galvą sau tarp kelių.

– Prašau, tik padėkite man, atitraukite Erelio dėmesį, kad galėčiau išsprukti. Prašau.

Mudu su Pulkininku, jausdamiesi vienodai kalti, atsiliepėme vienu balsu:

– Gerai.

– Tik nejjunk šviesų, – dar pridūrė Pulkininkas. – Važiuok lėtai ir palik šviesas išjungtas. Esi tikra, kad susitvarkysi?

– Šūdas, – atsiliepė ta. – Tik pasirūpinkite Ereliu. – Aliaskos kūkčiojimas kone virto vaikišku spygavimu. – Dieve, Dieve, kaip aš galėjau.

– Gerai, – linktelėjo Pulkininkas. – Užvesk variklį, kai išgirsi antrą petardą.

Išėjome.

Nepasakėme: „Nevažiuok. Tu girta.“

Nepasakėme: „Neleisime tau sėsti prie vairo tokios nuotaikos.“

Nepasakėme: „Važiuosime su tavimi.“

Nepasakėme: „Palauk rytojaus. Viskas gali palaukti.“

Tik pasiėmėme vonios kambaryje po kriaukle paslėptas tris likusias petardų pynes ir nubėgome prie Erelio namo. Nebuvo-me tikri, kad suveiks ir šį kartą.

Tačiau suveikė. Erelis išlėkė iš namo vos pradėjus sproginėti pirmosioms petardoms, – tikriausiai laukė mūsų, – o tada nuviliojome jį gana giliai į mišką, kad negirdėtų išvažiuojančios Aliaskos. Mudu su Pulkininku apsukome kilpą, norėdami sutau-pyti laiko perbridome upelį, pro langą įsmukome į 43 kambarį ir užmigome kaip kūdikiai.

PO

DIENA

PO

Pulkininkas miegojo neramiu girto miegu, o aš snaudžiau gulėdamas ant nugaros savo gulute, dilgsėjo burna ir tebejutau prisilietimą, tarsi dar bučiuočiausi. Tikriausiai būtume pramiegoję rytines pamokas, jei lygiai 8 valandą mūsų nebūtų pažadinęs Erelio beldimas. Jis pravėrė duris ir įleido į kambarį pluoštelį ryto šviesos, aš kaip tik sėdausi lovoje.

– Ateikite į sporto salę, – pasakė jis. Prisimerkiau, bandydamas įžiūrėti akinamos saulės aureolės nutviekstą Erelio siluetą. – Dabar pat, – pridūrė, ir aš supratau. Mums galas. Sučiupo. Per daug išsiųstų laiškų. Per daug išgerta, per greitai. Ir kodėl jie vakar gėrė? O tada burnoje vėl pajutau jos skonį, vyną, cigarečių dūmus, vazeliną ir Aliaską, pagalvojau, ar ji mane pabučiavo todėl, kad buvo girta. „Neišmeskite manęs, – pagalvojau. – Neišmeskite. Aš dar tik pradėjau su ja bučiuotis.“

Ir tarsi atsakydamas į mano maldą Erelis pridūrė:

– Nieko neprisidirbot. Bet tuoj pat eikite į sporto salę.

Išgirdau virš manęs sujudant Pulkininką.

– Kas nutiko?

– Tragedija, – atsakė Erelis, o tada uždarė duris.

Pastvėręs nuo grindų džinsus, Pulkininkas pakomentavo:

– Panašiai jau buvo nutikę prieš porą metų. Kai mirė Haido žmona. Tikriausiai atėjo metas ir pačiam Seniui. Pasirodo, varškėtis *tikrai* skaičiavo paskutinius atodūsius. – Pulkininkas žvilgtelėjo į mane, jo akys buvo paraudusios ir primerktos, tada nusižiovavo.

– Atrodai šiek tiek pagiringas, – pasakiau.

Jis užsimerkė.

– Vadinasi, man sekasi maskuotis, nes esu *labai* pagiringas.

– Aš bučiavausi su Aliaska.

– Aha. Nebuvau *toks* girtas. Šiaušiam.

Perėjome bendrabučių žiedą ir nužingsniavome link sporto salės. Aš buvau užsitempęs apsmukusius džinsus, ant pliko kūno užsimetęs džemperį, visa tai vainikavo pagalvės suveltas plaukų kaltūnas. Eidami per bendrabučių aikštelę matėme į kambarių duris besibeldžiančius mokytojus, tačiau daktaro Haido nepastebėjau. Įsivaizdavau jį gulintį savo name ir užsigalvojau, kas jį rado ir iš kur žinojo, kad jo nėra, nors pamokos dar nebuvo prasidėjusios.

– Daktaro Haido nematau, – pasakiau Pulkininkui.

– Vargšelis.

Kai atėjome, sporto salė jau buvo puspilnė. Vidury krepšinio aikštelės, netoli tribūnų, buvo pastatyta pakyla. Atsisėdau antroje eilėje, Pulkininkas klestelėjo tiesiai prieš mane. Mano mintyse tuo pat metu tvyrojo gedulas dėl daktaro Haido ir kirbėjo jaudulys dėl Aliaskos, prisiminus besiliečiančią jos burną ir šnabždamus žodžius: „Pratęsim vėliau.“

Ir nė nesusimąščiau – net tada, kai į salę įslinko Haidas ir trumpučiais lėtais žingsneliais patraukė prie mūsų su Pulkininku.

Patąpšnojęs Pulkininkui per petį tarstelėjau:

- Vis dėlto Haidas čia.
- O, šūdas, – atsiliepė Pulkininkas.
- Kas? – paklausiau.
- Kur Aliaska? – susirūpino jis.
- Nėra, – atsakiau purtydamas galvą.
- Tešliau, ji čia ar ne?

Atsistoję pradėjome žvalgytis po susirinkusiųjų veidus.

Erelis nuėjo prie pakylos ir garsiai paklausė:

- Ar visi čia?
- Ne, – atsakiau. – Nėra Aliaskos.

Erelis nulenė galvą.

- O visi kiti čia?
- Aliaskos nėra!
- Gerai, Mailzai. Ačiū.
- Negalime pradėti be Aliaskos.

Erelis pakėlė į mane žvilgsnį. Jis tyliai verkė. Ašaros ritosi iš akių, per smakrą, ir kapsėjo ant jo velvetinių kelnių. Jis žvelgė į mane, bet tai buvo ne Lemties žvilgsnis. Jo akys mirksėdamos nesulaikė ašarų upelių, Erelis atrodė neįtikėtinai palūžęs.

– Prašau, pone, – pakartojau. – Gal galime palaukti Aliaskos? – Jaučiau į mus spoksant visus aplinkinius, bandžiau suvokti, ką jau žinau, bet dar nenoriu patikėti.

Erelis vėl nuleido akis ir prikando lūpą.

– Praeitą naktį Aliaska Jang pateko į siaubingą avariją. – Ašaros jo skruostais ritosi vis greičiau. – Ir žuvo. Aliaskos nebėra su mumis.

Akimirką salė nuščiuvo, dar niekada čia nebuvo taip tylu, net tada, kai Pulkininkas šaipydavosi iš varžovų žaidėjų, stovinčių prie baudų metimo linijos. Spoksojau Pulkininkui į pakaušį. Tiesiog spoksojau įrėmęs žvilgsnį į jo storus, tankius plaukus.

Buvo taip tylu, kad girdėjau, kaip visi sulaikė kvėpavimą, tvyrojo vakuumas, atsiradęs, kai 190 moksleivių iš netikėtumo prarado žadą.

Pagalvojau: „Tai mano kaltė.“

Pagalvojau: „Man bloga.“

Pagalvojau: „Tuoj apsivėmsiu.“

Atsistojau ir išbėgau į lauką. Nusigavau tik iki lauke stovincios šiukšlių dėžės, čia pat už dviverių durų, ir puoliau žiaukčioti ant apkramtytų mėšainių ir tuščių limonado buteliukų. Tačiau niekas nelindo lauk. Tiesiog žiaukčiojau, skrandžio raumenys spazmavo, gerklė pumpavo orą, lauk veržėsi šiurkštus *vee*, vis bandžiau sukelti vėmimą. Springdamas ir kosėdamas sunkiai traukiau orą. Jos burna. Jos šalta, negyva burna. Vėliau nebeprašėsim. Žinojau, kad ji buvo girta. Susinervinusi. Juk girtam tokios nuotaikos apimtam žmogui negalima leisti vairuoti. *Negalima*. Jėzau Kristau, Mailzai, tu ką, nesveikas? O tada pasipylė vėmalai, pagaliau ėmė tikėti ant šiukšlių. Štai čia yra visa, kas iš jos liko mano burnoje, štai čia, šioje šiukšlių dėžėje. O tada pasipylė vėl, dar, o tada – viskas, nusiramink, gerai, rimtai, ji nemirė.

Ji nemirė. Ji gyva. Ji kur nors gyva. Ji miškuose. Aliaska slepiasi miškelyje, ji nėra mirusi, tiesiog slepiasi. Ji tiesiog mus apmulkina. Tai Nepaprastasis Aliaskos Jang Pokštas. Tokia yra Aliaska – linksma, žaisminga ir nežinanti, kada ir kaip sustoti.

O tada pasijutau kur kas geriau, nes ji juk nemirė.

Grįžau į sporto salę, čia kiekvienas išgyveno skirtingas asmeninio gedėjimo stadijas. Vaizdelis buvo kaip per televizorių, kaip per „Nacionalinės geografijos“ kanalo laidą apie laidotuvių ritualus. Mačiau prie Laros stovintį Takumą, uždėjusį rankas jai ant pečių. Mačiau tarp kelių įkniaubtą trumpai kirptą Kevino pakaušį. Tokia Molė Tan, kartu su mumis lankanti matematiką,

aimanavo, daužydama kumščiais sau per šlaunis. Visi šie pažįstami ir kartu nepažįstami žmonės atrodė praradę savitvardą, o tada išvydau Pulkininką, šonu gulintį ant suoliuko, prispaudusį prie krūtinės kelius, šalia jo sėdėjo ponia O'Malėj, ištiesusi rankas jį paguosti, tačiau taip ir neprisilietusi. Pulkininkas klykė. Įkvepia, o tada klykia. Įkvepia. Klykia. Įkvepia. Klykia.

Iš pradžių pagalvojau, kad jis tik klykia. Bet po kelių įkvėpimų pajutau ritmą. O dar netrukus pagaliau suvokiau, kad Pulkininkas šaukia žodžius: „Atleisk man!“

Pagaliau ponia O'Malėj sugriebė jį už rankos.

– Čipai, tau nėra už ką atsiprašinėti. Tu nieko nepadarei. Jei tik ji būtų žinojusi.

Stebėjau šią sceną įsitikinęs, kad ji nemirė, tada pajutau ant peties ranką ir atsikusęs išvydau Erelį.

– Man atrodo, čia jos kvailas pokštas, – pasakiau jam.

– Ne, Mailzai, deja, ne, – atsakė Erelis.

Pajutau, kaip man ėmė kaisti skruostai, bet užtikrintu balsu patikinau:

– Ji gudri. Ji galėjo suvaidinti.

Erelis papurtė galvą.

– Aš ją mačiau. Deja.

– Kas nutiko?

– Kažkas miškelyje sprogdino petardas, – kalbėjo Erelis, o aš užsimerkiau, pervertas skausmingo suvokimo, kad ją nužudžiau. – Nusekiau paskui juos, o ji tikriausiai tada ir išvažiavo iš mokyklos miestelio. Buvo vėlu. Ji važiavo I-65 magistrale, į pietus nuo miesto. Ant kelio buvo apvirtęs sunkvežimis, jis užtvėrė abi eiles. Į įvykio vietą buvo ką tik atvažiavęs policijos automobilis. Aliaska įsirėžė į jį nė nepabandžiusi pasukti į šalį. Regis, buvo stipriai įkaušusi. Policininkai sakė, kad užuodė alkoholį.

– Iš kur žinote? – paklausiau.

– Mailzai, aš ją mačiau. Kalbėjausi su policininkais. Viskas įvyko akimirksniu. Vairas įsirežė jai į krūtinę. Man labai gaila.

O tada paklausiau, ar jūs ją matėte, jis atsakė, taip, paklausiau, kaip ji atrodė, jis atsakė, kad tik iš nosies tekėjo kraujo srovelė, tada atsisėdau ant salės grindų. Girdėjau tebeklykiantį Pulkininką, jaučiau petį liečiančias rankas, bet prieš akis mačiau tik ją, nuoga paguldytą ant metalinio stalo, iš pusę lašo primenančios jos nosies varva kraujas, jos žalios, nieko nematančios akys spokso į niekur, burnos kampučiai kilstelėję, tarsi tuoj šypsis, o prisiglaudusi ji buvo tokia šilta, jos burna tokia švelni ir minkšta.

Mudu su Pulkininku tylėdami žingsniuojame atgal į kambarį. Spoksau į žemę sau po kojom. Nesiliauju galvojęs, kad ji mirusi, ir nesiliauju galvojęs, kad ji negali būti mirusi. Žmonės nemiršta lyg niekur nieko. Man trūksta oro. Bijau taip, lyg kas nors būtų pažadėjęs po pamokų mane primušti, dabar šešta pamoka ir puikiai numanau, kas manęs laukia. Šiandien taip šalta – tiesiog stingdo, – o aš įsivaizduoju, kaip nubėgu iki upelio ir neriu į jį galva žemyn, upelis toks sekus, kad mano rankos braukia per akmenis, kūnas slysta šaltu vandeniu, šalčio sukeltas šokas sukausto, taip aš ir likčiau, leisčiausi vandens nešamas iki Kaha-bo upės, tada iki Alabamos upės, Mobilio įlankėlės ir Meksikos įlankos.

Noriu ištirpti parudavusioje, traškančioje žolėje, kurią mudu su Pulkininku mindome tyliai žingsniuodami link savo kambario. Jo pėdos didelės, pernelyg didelės jo trumpam kūnui, o nauji paprasti teniso bateliai, kuriuos avi nuo tada, kai jam į senuosius primyžo, atrodo beveik kaip klouno batai. Aš galvoju apie Aliaskos paplūdimio šlepetes, kybojusias ant jos kojų pirštų žydrai nulakuotais nagais, kai sėdėjome ant sūpuoklių prie ežero.

Ar karstas bus atviras? Ar laidotuvių biuro tarnautojas sugebės atkurti jos šypseną? Tebegirdėjau jos žodžius: „Kaip smagu, bet labai noriu miego. Pratęsim vėliau?“

Devyniolikto amžiaus pamokslininko Henrio Vordo Bičerio paskutiniai žodžiai: „Štai ateina paslaptis.“ Poetas Dilanas Tomas, kuris mėgo išgerti taip pat kaip ir Aliaska, pasakė: „Štai išgėriau aštuoniolika stiklų viskio iš eilės. Man atrodo, tai rekordas“, – ir numirė. Aliaskos mėgstamiausi paskutiniai žodžiai buvo pasakyti Judžino O'Nilo: „Gimęs viešbučio kambaryje ir, po velnių, miręs viešbučio kambaryje.“ Net avarių aukos kartais spėdavo ką nors ištarti. Princesė Diana pasakė: „O Dieve. Kas nutiko?“ Kino žvaigždė Džeimsas Dinas pasakė: „Jie mus mato“, o tada su savo poršė įsirežė į kitą automobilį. Žinau tiek daug paskutiniųjų žodžių. Bet niekad nesužinosiu josios.

Tik nuėjęs dar kelis žingsnius suvokiu, kad Pulkininkas nugriuvo. Apsisukęs matau jį, sukniubusį veidu į žemę.

– Čipai, turime keltis. Turim atsikelti. Turim grįžti į kambarį.

Pulkininkas pakelia veidą nuo žemės ir įsistebeilijęs tiesiai man į akis prataria:

– Aš. Negaliu. Įkvėpti.

Bet jis *kvėpuoja*, matau, nes šnopuoja kaip patrakęs, alsuoja tarsi bandydamas įkvėpti gyvybę mirusiems. Pakeliu jį nuo žemės, o jis įsikimba manęs ir pradeda kūkčioti, ir vėl kartoja:

– Atleisk man.

Iki šiol mudu su Pulkininku nė karto nebuvome apsikabinę, ir šią akimirką nelabai yra ką bepasakyti, nes jam tikrai yra už ką atsiprašinėti, todėl tiesiog uždedu ranką jam ant galvos ir pasakau vienintelį gerą dalyką:

– Atleisk ir man.

PO

DVIEJŲ DIENŲ

Tą naktį nemiegojau. Aušra brėško lėtai, tačiau net kai pagaliau išaušo ir pro žaliuzes pradėjo skverbtis pirmieji saulės spinduliai, išklibęs radiatorius nepajėgė mūsų sušildyti. Tylėdami sėdėjome ant sofos. Pulkininkas skaitė žinyną.

Praeitą vakarą pagaliau ryžausi paskambinti tėvams, o kai prisiskambinęs tariau: „Labas, čia Mailzas“, o mama atsiliepė: „Kas nutiko? Ar viskas gerai?“, atsakiau, kad ne, viskas nėra gerai. Tada antrą ragelį pakėlė tėtis.

– Kas nutiko? – paklausė jis.

– Nešauk, – įsiterpė mama.

– Aš nešaukiu; tai telefonas.

– Tai kalbėk tyliau, – atšovė mama, taigi užtruko šiek tiek laiko, kol vėl galėjau prabilti, o kai pagaliau prabilau, ne iš karto kaip reikia sudėlioju žodžius:

– Mano draugė Aliaska žuvo autoavarijoje. – Spoksojau į telefono numerius ir žinutes ant sienos prie telefono automato.

– Ak, Mailzai, – tarė mama. – Labai užjaučiu. Mailzai, gal nori parvažiuoti namo?

– Ne, – atsakiau. – Noriu likti čia... vis dar negaliu patikėti... – Šiuose žodžiuose buvo tiesos.

– Siaubinga, – pasakė tėtis. – Vargšai jos tėvai.

„Vargšas tėvas“, – pagalvojau, o tada susimąščiau apie jos tėtį. Negalėjau nė įsivaizduoti, ką mano tėvai darytų, jei aš žūčiau. Girtas prie vairo. Dieve. Jei jos tėtis kada nors sužinos, mudu su Pulkininku tiesiog išmėsinės.

– Kuo dabar galime tau padėti? – paklausė mama.

– Man tiesiog reikėjo, kad judu atsilieptumėte. Tik norėjau išgirsti jūsų balsus, ir išgirdau. – Už nugaros kažkas šniurkštelėjo – gal nuo šalčio, gal iš liūdesio, – ir paskubomis išbėriau: – Čia jau laukia telefono. Aš einu.

Visą naktį jaučiausi tarsi suparalyžiuotas, įbaugintas. Ko aš taip bijau? To, kas nutiko. Ji mirusi. Ji buvo tokia šilta ir švelni, mano liežuvis jos burnoje, ji juokėsi, bandė man parodyti, mane pamokyti, žadėjo pratęsimą. O dabar.

O dabar su kiekviena valanda ji buvo vis šaltesnė, vis negyvesnė sulig kiekvienu mano įkvėpimu. Pagalvojau: *Štai ko bijau: praradau kai ką svarbaus, ir man to reikia, bet negaliu atgauti. Panašiai jaustūsi akinius praradęs žmogus, kuris nuėjęs į akinių parduotuvę išgirstų, kad pasaulyje baigėsi stiklas, ir jam teks apsieiti be jų.*

Prieš pat aštuntą ryto Pulkininkas tarsi netaikydamas niekam konkrečiai pareiškė:

– Man atrodo, šiandien pietums bus gruzditai.

– Aha, – atsakiau. – Tu alkanas?

– Dieve, ne. Bet tai ji sugalvojo šitą žodį. Kai mes čia atvažiavome, juos vadino gruzdintais paplotėliais su įdaru, Aliaska pradėjo vadinti juos gruzditais, o tada visi ėmė taip sakyti, kol pagaliau Morina oficialiai pakeitė pavadinimą. – Pulkininkas akimirksniu nutilo. – Mailzai, nežinau, ką man daryti.

– Taip. Suprantu.

– Baigiau kalti sostines, – pareiškė jis.

– Valstijų?

– Ne. Tai buvo penktoje klasėje. Šalių. Sakyk šalį.

– Kanada, – mestelėjau.

– Ką nors sunkesnio.

– Ee. Uzbekistanas.

– Taškentas. – Jam nereikėjo nė pagalvoti. Žodis sukosi ant liežuvio galo, tarsi tik ir būtų laukęs, kad ištarčiau: „Uzbekistanas.“ – Parūkstam.

Nuėjome į vonios kambarį ir paleidome dušą, Pulkininkas iš kišenės išsitraukė degtukų dėžutę ir pabandė vieną įžiebtį. Nepavyko. Jis vėlei pabandė ir jam dar kartą nepavyko, ir vėl, jis braukė per degtukų dėžutės šoną vis nirtulingiau, kol pagaliau sviedė viską ant žemės ir užstaugė:

– PO VELNIŲ!!!

– Viskas gerai, – atsakiau, kišdamas ranką į kišenę žiebtuvėlio.

– Ne, Tešliau, niekas nėra gerai. – Jis numetė ant žemės cigaretę ir staiga susinervinęs atsistojo. – Prakeikimas! Dieve, kaip tai nutiko? Kaip ji galėjo būti tokia kvaila! Niekad nieko neapgalvodavo. Tokia prakeiktai impulsyvi. Jėzau. Niekas nėra gerai. Negaliu patikėti, tokia *kvaila*!

– Turėjome ją sulaikyti, – atsakiau.

Jis išjungė vangiai barbenančią dušo srovelę, tada delnu trinktelėjo per sienos plyteles.

– Taip, žinau, turėjome sustabdyti, po paraliais. Šūdas, aš puičiausiai suvokiu, kad turėjome. Bet mes nieko *neprivalėjome*. Ją reikėjo prižiūrėti kaip kokią *trimetę*. Kažką pražiopsai, ir ji staiga miršta. Jėzau! Man čiuožia stogas. Einu pasivaikščioti.

– Gerai, – pasistengiau atsakyti kuo ramesniu balsu.

– Atsiprašau, – sumurmėjo jis. – Jaučiuosi suknistai. Lyg tuoj mirsiu.

– Visko gali būti, – sumurmėjau.

– Taip. Taip. Gali. Iš kur mums žinoti. Tiesiog. Va taip. *BAM*. Ir tavęs nebėra.

Nusekiau paskui jį į kambarį. Pulkininkas pačiupo nuo savo gulto žinyną, užsisegė striukę, trinktelėjo durimis ir *BAM*. Jo nebebuvo.

Rytą užsuko svečių. Praėjus valandai po to, kai išėjo Pulkininkas, pasiūlyti žolės atslinko etatinis gandžamanas Henkas Vols-tenas, jo dosnaus pasiūlymo mandagiai atsisakiau. Henkas mane apkabino ir pasakė:

– Bent jau viskas įvyko akimirksniu. Be skausmo.

Suvokiau, kad nori paguosti, bet jis paprasčiausiai nesuvokė, kas įvyko. Skausmas buvo didžiulis. Bukas, graužiantis, nesiliaujantis net kai suklypęs ant šaltų tualetų plytelių tuščiai vimčiojau į unitazą.

Ir, galų gale, kas yra mirtis akimirksniu? Kiek trunka akimirksnis? Sekundė? Dešimt? Tas kelias sekundes trukęs skausmas turėjo būti siaubingas, plyšusi širdis ir sutraiškyti plaučiai, smegenyse nei kraujo, nei oro, tik klaiki panika. Ką, po velnių, reiškia *akimirksniu*? Niekas neįvyksta akimirksniu. Akimirksniu paruošiamus ryžius patiekti užtrunka penkias minutes, akimirksniu paruošiamą pudingą – valandą. Abejoju, ar akinamo skausmo akimirksnis trunka tik akies mirksnį.

Ar jai pro akis spėjo prabėgti visas gyvenimas? Ar ten buvau ir aš? Ar buvo Džeikas? Ir jį pažadėjo, prisimenu, pažadėjo pratęsimą, nors ir žinau, kad važiavo į šiaurę, Nešvilio link, pas Džeiką. Gal ten nebuvo nieko svarbaus, tik dar vienas impulsyvus veiksmas. Dabar, kai Henkas stovėjo tarpdury, žvelgiau kiaurai jį į pernelyg tylų bendrabučių žiedą mąstydamas, ar jai ką nors reiškė tai, kas tarp mūsų įvyko, ir tegaliu sau kartoti – tikrai, taip, ji juk pažadėjo. Pratęsim vėliau.

Po Henko pasirodė Lara, jos akys buvo užtinusios.

– Kas nutyko? – paklausė manęs, o aš ją apkabinau ir pasi-
stiebiau, kad galėčiau padėti smakrą jai ant galvos.

– Nežinau, – atsakiau.

– Ar matei ją tą naktį? – paklausė mano raktikaulio.

– Ji prisigėrė, – pasakojau. – Mudu su Pulkininku užmigome,
o tada ji tikriausiai ir išvažiavo iš mokyklos miestelio. – Ir šis
paaiškinimas tapo įprastu melu.

Jaučiau Laros pirštus, šlapius nuo jos ašarų, spaudžiamus prie
mano delno, ir nė nespėjęs susimąstyti ranką atitraukiau.

– Atleisk man, – pratariau.

– Viskas gerai, – pasakė ji. – Jei užsymanysi aplankyti, būsiu
savo kambary.

Neužsimaniau. Nežinojau, ką jai sakyti, – pasijutau pakliuvęs
į meilės trikampį, kurio viena kraštinė mirusi.

Tą popietę mes vėl sugužėjome į sporto salę. Erelis paskelbė, kad
mokykla sekmadienį išnuomos autobusą važiuoti į Vaino stotį.
Visi pakilo eiti, ir pastebėjau manęs link einančius Takumą su
Lara. Ši akimis sugavo mano žvilgsnį ir blankiai šyptelėjo. Nu-
sišypsojau jai, bet čia pat nususukau ir įsiliejau į lauk judančių
gedėtojų minią.

Aš miegu, o į kambarį įskrieja Aliaska. Ji nuoga, sveika. Jos krū-
tys, kurias liečiau labai trumpai ir tik tamsoje, puikiai matyti. Ji
plūduriuoja vos už kelių colių virš manęs, veidu jaučiu šiltą ir
saldų kvėpavimą, tarsi švelnų vėjelį virš aukštos žolės.

– Sveika, – sakau. – Pasiilgau tavęs.

– Gerai atrodai, Tešliau.

– Tu irgi.

– Aš tokia nuoga, – ji nusijuokia. – Kodėl aš tokia *nuoga*?

– Noriu, kad pasiliktum, – prašau.

– Ne, – atsako ji, o tada visu negyvu svoriu susmunka ant manęs, užgriūna mano krūtinę, išmuša iš plaučių orą, ji šalta ir šlapia tarsi tirpstantis ledas. Jos galva perskilusi pusiau, pro įskilimą kaukolėje sunkiasi rausvai pilka masė, varva man ant veido, dvokia formaldehidu ir pūvančia mėsa.

Krisdamas pabundu, skaudžiai dribteliu ant grindų. Ačiū Dievui, mano gultas apatinis. Miegojau keturiolika valandų. Jau rytas. Trečiadienis, pagalvojau. Jos laidotuvės sekmadienį. Susi-
 mažčiau, ar Pulkininkas iki tada sugrįš, kad ir kur jis išėjęs. Jis *privalo* grįžti laidotuvėms, nes vienas aš ten nevažiuosiu, o važiuoti su kuo nors kitu, ne Pulkininku, būtų tas pat, kas važiuoti vienam.

Į duris beldėsi šaltas vėjas, o medžiai už lango svyravo taip smarkiai, kad girdėjosi kambaryje. Sėdėjau savo lovoje ir mažčiau apie kažkur vėjyje klaidžiojantį, galvą nuleidusį, dantis sukandusį Pulkininką.

PO

KETURIŲ DIENŲ

Buvo penkios valandos ryto, bandydamas neužmigti skaitinė-
jau keliautojo Meriveferio Liuviso (iš garsiosios Liuviso ir Klar-
ko ekspedicijos) biografiją, staiga atsivėrė durys ir vidun įžengė
Pulkininkas.

Jo pablyškusios rankos drebėjo, o laikomas žinynas šoko tarsi
marionetė be virvučių.

– Tau šalta? – paklausiau.

Jis linktelėjo, nusiavė sportbačius, įsirangė ant mano gulto ir
užsitraukė antklodes. Jo dantys tarškėjo, tarsi barbentų Morzės
kodą.

– Jėzau. Kaip tu?

– Dabar jau geriau. Šilčiau, – atsakė jis. Iš po antklodžių iš-
lindo maža, vaiduokliška balta ranka. – Klausyk, palaikyk mane
už rankos, ką?

– Gerai, bet jokių bučinukų.

Antklodė sutirtėjo nuo jo juoko.

– Kur buvai?

– Ėjau iki Montevalo.

– Keturiasdešimt mylių?!

– Keturiasdešimt dvi, – pataisė jis. – Na. Keturiasdešimt dvi
į priekį. Keturiasdešimt dvi atgal. Aštuoniasdešimt dvi mylios.

Ne. Aštuoniasdešimt keturios. Taip. Aštuoniasdešimt keturios mylios per keturiasdešimt penkias valandas.

– Kas, po velnių, tokio ypatingo yra Montevale? – pasidomėjau.

– Nieko. Tiesiog ėjau, kol pasidarė nežmoniškai šalta, o tada apsisukau.

– Nemiegojai?

– Ne! Sapnai siaubingi. Sapnuose ji net nebešanaši į save. Aš jau nebeatsimenu, kaip ji atrodė.

Paleidau jo ranką, griebiau praeitų metų klasės albumą ir suradau jos nuotrauką. Nespalvotoje fotografijoje ji apsivilkusi savo oranžinę palaidinę ir džinsinius šortus iki pusės lieknų šlaunų, jos burna sustingusi bežadžiame juoke, rankose laiko užlaužusi Takumio galvą. Plaukai krinta ant veido, šiek tiek pridengia skruostus.

– Gerai, – Pulkininkas linktelėjo. – Aha. Man taip nusibodo jos besikaitaliojančios nuotaikos. Staiga suirzdavo, pradėdavo mėtyti užuominas, kaip jai suknistai katastrofiškai blogai, bet taip ir nepaaiškindavo, kas blogai, neturėdavo net suknistos *priežasties* liūdėti. Manychiau, priežastį turėti reikia? Mane metė mergina, tai ir liūdžiu. Mane pagavo rūkantį, tai esu susinervinęs. Skauda galvą, todėl esu dirglus. Ji niekada neturėjo *priežasties*, Tešliau. Man iki gyvo kaulo pabodo visos jos dramos. Ir aš tiesiog jai leidau išvažiuoti. Jėzau.

Jos nuotaikų kaita ir mane kartais erzindavo, bet tik ne tą naktį. Tą naktį aš ją išleidau, nes ji manęs prašė. Tai buvo taip paprasta – ir taip kvaila.

Pulkininko delnas buvo toks mažas, tvirtai jį suspaudžiau, jo šaltis smelkėsi į mane, o mano šiluma – į jį.

– Iškalčiau gyventojų skaičius, – pratarė jis.

– Uzbekistanas.

– Dvidešimt keturi milijonai septyni šimtai penkiasdešimt penki tūkstančiai penki šimtai devyniolika.

– Kamerūnas, – ištariau, bet jau buvo vėlu. Pulkininkas miegojo, jo delnas suglebo mano delne. Pakišau jį po antklode ir įsiraščydinau į jo lovą, bent jau šiandakt nakvosiu viršutiniame gulte. Užmigau klausydamasis lėto, lygaus kvėpavimo – neįveikiamas nuovargis pagaliau palaužė Pulkininko užsispyrimą.

PO

ŠEŠIŲ DIENŲ

Tą sekmadienį atsikėliau pamiegojęs tris valandas ir pirmą kartą po ilgo laiko palindau po dušu. Apsivilkau vienintelį kostiumą. Visai neketinau jo vežtis, bet mama paprieštaravo, kad niekada nežinai, kada prireiks kostiumo, ir tikrai.

Pulkininkas kostiumo neturėjo, o dėl kūno sudėjimo negalėjo jo pasiskolinti iš nieko Krike, todėl apsimovė juodas kelnes ir užsivilko pilkus marškinius.

– Manau, kaklaraiščio su flamingais nesirišiu, – svarstė maudamasis juodas kojines.

– Turint omeny, kur važiuojam, gal kiek per šventiškas, – atsakiau.

– Negaliu su juo eiti į operą, – tarė Pulkininkas kone šypsodamasis. – Negaliu eiti į laidotuves. Negaliu net pasikarti. Šis kaklaraištis visiškai niekam tikęs.

Daviau jam savo kaklaraištį.

Moksleiviams vežti į gimtąjį Aliaskos miestelį, Vaino stotį, mokykla išsinuomojo autobusus, bet Lara, Pulkininkas, Takumis ir aš važiovome Takumio visureigiu, aplinkiniais keliukais, kad nereikėtų važiuoti pro tą vietą greitkelyje. Pro langą žiūrėjau, kaip

apie Birmingamą besidriekiantys priemiesčiai pamažu užleidžia vietą lėkštoms Alabamos kalvoms ir laukams.

Priekyje sėdintis Takumis pasakojo Larai apie tai, kaip vasarą Aliaskos draugas pamaigė jai papą, Lara juokėsi. Tą istoriją išgirdau, kai Aliaską pamačiau pirmą kartą, o dabar bus paskutinis. Pagalvojau, kaip neteisinga, kai myli žmogų, kuris galbūt irgi tave mylėtų, bet negali, nes yra nebegyvas. Pasilenkiau į priekį, įrėmiau kaktą į Takumio galvos atramą ir pravirkau pasikūkčiodamas, verkiau ne iš liūdesio, o iš skausmo, man skaudėjo, ir tai ne šiaip posakis. Skaudėjo kaip mušamam.

Meriveferio Liuiso paskutiniai žodžiai: „Aš nesu bailys, bet esu toks stiprus. Taip sunku mirti.“ Nė kiek tuo neabejoju, bet mirti tikrai negali būti sunkiau nei likti gyventi. Galvojau apie Liuisą sekdamas paskui Larą į trikampio formos koplyčią, pastatytą prie vienaukščių laidojimo namų Vaino stotyje, Alabamoje, tokiam prislėgtame ir slegiančiame miestelyje, kokį jį Aliaska visada ir vaizduodavo. Koplyčia atsidavė pelėsiams ir dezinfekcinėmis priemonėmis, o fojė buvo išklijuota gelsvais apsilupinėjusiais tapetais.

– Jūs visi čia panelės Jang? – Pulkininko paklausė vyrukas, tas linktelėjo.

Mus nuvedė į didelę sulankstomų kėdžių pilną salę, kurioje tebuvo vienas vienintelis žmogus. Jis klūpėjo prie karsto priešais koplytėlę. Dangtis buvo užvertas. Užvertas. Niekada jos nebepamatysiu. Negalėsiu pabučiuoti jos į kaktą. Negalėsiu pažvelgti atsisveikindamas. Bet man to reikėjo, norėjau ją *pamatyti* ir gerokai per garsiai paklausiau:

– Kodėl jis uždarytas?

Vyriškis, kurio pilvas buvo aiškiai išsišovęs iš pernelyg siauro kostiumo, atsisuko ir žengė prie mūsų.

– Jos mama, – tarė jis. – Jos mama gulėjo atvirame karste, ir Aliaska man pasakė: „Tėveli, neleisk, kad mane matytų mirusią.“ Štai todėl. Šiaip ar taip, sūnau, ji ne ten. Ji pas Viešpatį.

Ir uždėjo rankas man ant pečių, šis vyriškis, kuris užsiaugino pilvą nuo tada, kai paskutinį kartą vilkėjo šį kostiumą, – negalėjau patikėti, ką jam padariau, jo akys tokios žalios, visai kaip Aliaskos, bet pasislėpusios giliai tamsiuose urvuose, tarsi žaliaakis tebekvėpuojantis vaiduoklis, ne, tik ne, ne, nemirk, Aliaska. Nemirk. Žengęs žingsnį išsilaisvinau iš jo glėbio, praėjau pro Larą ir Takumą prie karsto, atsiklaupiau ir uždėjau rankas ant nulakuoto medžio, tamsaus raudonmedžio, jos plaukų spalvos. Pajutau ant pečių smulkius Pulkininko delnus, ant pakaušio kaptelėjo ašara, kelias akimirkas čia esame tik mes trys, – autobusai su moksleiviais dar neatvažiavo, o Takumis su Lara kažkur ištirpo, likome tik mes trys – trys kūnai, du žmonės, – mes trys, žinantys, kas iš tiesų nutiko, tarp mūsų – per daug mus skiriančių sluoksnių. Pulkininkas tarė:

– Aš taip noriu ją išgelbėti.

– Čipai, jos nebėra, – atsakiau.

– Maniau, pajusiu, kaip ji žvelgia į mus, bet tu teisus. Jos nebėra, ir viskas.

Nuleidau galvą.

– Dieve, Aliaska, aš tave myliu. Aš tave myliu.

– Labai užjaučiu, Tešliau. Žinau, kad mylėjai.

– Ne. Tik ne būtuojų laiku.

Ji net nebebuvo asmuo, tiesiog pūvantis mėsos gabalas, bet aš ją mylėjau esamuojų laiku. Pulkininkas priklaupė šalia ir prigludęs prie karsto sukuždėjo:

– Atleisk, Aliaska. Tu nusipelnei geresnio draugo.

Ar taip jau sunku mirti, pone Luisai? Ar tas labirintas iš tiesų yra baisnis už šį?

PO

SEPTYNIŲ DIENŲ

Kitą dieną praleidau kambaryje žaisdamas futbolą išjungtu garsu. Negalėjau nieko neveikti, bet nesugebėjau ir veikti ką nors naudinga. Buvo Martino Liuterio Kingo diena, paskutinė laisva diena prieš pamokas, o aš negalėjau galvoti apie nieką kita, tik kad ją nužudžiau. Rytą Pulkininkas praleido su manimi, bet vėliau nusprendė eiti į valgyklą maltos mėsos kepsnio.

– Eime, – pasiūlė man.

– Nealkanas.

– Tau reikia užvalgyti.

– Nori lažintis? – paklausiau, nepakeldamas nuo žaidimo akių.

– Jėzau. Gerai.

Atsidusęs jis išėjo, trinktelėjo durimis. „Vis dar labai piktas“, – pagalvojau šiek tiek gailėdamas jo. Nėra priežasties pykti. Pyktis tik atitraukia dėmesį nuo visa apimančio liūdesio, paprasto suvokimo, kad tu ją užmušei ir atėmei iš jos ateitį ir gyvybę. Pyktis jos nesugrąžins. Po velnių.

– Kaip mėsgabalis? – paklausiau pagaliau grįžusio Pulkininko.

– Daugmaž toks pat, kokį ir atsimeni. Nei labai mėsingas, nei labai gabalingas. – Pulkininkas prisėdo šalia. – Su manimi valgė Erelis. Jis klausė, ar tai mes sprogdinome petardas.

Paspaudęs pauzės mygtuką atsisukau į jį. Pulkininkas knebinėjo vieną paskutinių ant putplasčio sofos išlikusių mėlyno vinilo gabaliukų.

– O tu atsakei? – paklausiau.

– Neišplepėjau. Šiaip ar taip, jis sakė, kad rytoj iškraustyti kambario atvažiuos Aliaskos teta ar kas. Taigi, jei ten yra kažkas mūsų, kokių nors daiktų, kurių jos tetai nereikėtų rasti...

Vėl nususukau į žaidimą.

– Šiandien tikrai nesu tam pasiruošęs.

– Tada aš tai padarysiu vienas, – pareiškė jis ir apsisukęs išėjo lauk, palikęs atdaras duris.

Kandus speigas mikliai naikino radiatoriaus skleidžiamą šilumą, todėl vėl nuspaudžiau pauzės mygtuką ir atsistojuo jų uždaryti, tačiau vos dirstelėjęs už kampo pažiūrėti, ar Pulkininkas jau įėjo į jos kambarį, susidūriau su juo akis į akį, jis stovėjo čia pat už durų ir sugriebė mane už marškinėlių sakydamas:

– *Žinojau*, kad nepaliksi manęs tai daryti vieno. *Žinojau*.

Papurčiau galvą, pavarčiau akis, bet galų gale nusekiau jam iš paskos, pro taksofoną, į jos kambarį.

Apie jos kvapą negalvojau nuo pat tos dienos. Tačiau Pulkinin-
kui pravėrus duris iškart užuodžiau pažįstamą drėgnos žemės,
žolės, cigarečių dūmų, o po visu tuo – jos vanilinio odos kre-
mo dvelksmą. Ji įsiveržė į mano mintis, ir vos susilaikiau neį-
sikniaubęs veidu į nešvarių skalbinių pintinę šalia jos drabužių
spintos. Kambarys buvo visiškai toks pat, kokį jį ir atsiminiau:
šimtai prie sienų sukrautų knygų, jos alyvinė antklodė surangyta
lovos kojūgaly, iš po lovos kyšo jos vulkaniška žvakė. Viskas taip,
kaip ir žinojau, kad atrodys, tačiau kvapas, su niekuo nesupai-
niojamas jos kvapas, mane pribloškė. Užsimerkęs stovėjau kam-
bario viduryje, lėtai nosimi traukiau orą, atsiduodantį vanile ir
nepjauta rudenio žole, tačiau su kiekvienu atsargiu, švelniu įkvė-
pimu kvapas blanko, aš prie jo pripratau ir netrukus jau nieko
nebeužuodžiau.

– Tai nepakeliama, – tariau, ir tai buvo tiesa. – Dieve. Knygos,
kurių ji niekada taip ir neperskaitys. Jos gyvenimo biblioteka.

– Nupirkta garažų išpardavimuose, ten dabar tikriausiai ir
sugrįš.

– Dulkę buvai, dulke vėl pavirsi. Išpardavime įsigytas esi, į
išpardavimą ir grįši, – pakomentavau.

– Taigi. Gerai, grįžtam prie reikalo. Griebk viską, ko jos teta
nenorėtų rasti. – Pulkininkas klūpojo prie stalo pravėręs vieną
stalčių, jo smulkūs pirštai bėginėjo per susegtų lapų krūveles. –
Jėzau, ji saugojo visus savo rašinius. „Mobis Dikas“. „Etnas
Fromas“.

Kyštelėjau ranką tarp čiužinio ir lovos dugno, žinojau, kad
ji Džeiko apsilankymams ten slepia prezervatyvų. Susigrūdau
juos kišenėn, tada nuėjau prie drabužių spintos pasikuisti jos
apatiniuose paslėpto alkoholio, sekso žaisliukų ar dar bala žino
ko. Neradau nieko įtartino. Tada stabtelėjau prie knygų, ėmiau

apžiūrinėti sukrautą ant šonų, nugarėlėmis į mane spoksančią netvarkingai sumestą literatūros kolekciją, Aliaskos biblioteką. Norėjau pasiimti vieną knygą, bet niekur jos neradau.

Pulkininkas sėdėjo ant grindų prie jos lovos, palenkęs galvą žiūrėjo po apačia.

– Negi ji tikrai nepasiliko alkoholio? – paklausė manęs.

Jau žiojau si sakyti: „Alkoholį ji slėpė prie miškelio, už futbolo aikštės“, – bet staiga supratau, kad Pulkininkas to nežino, Aliaska niekad jo ten nesivedė ir neliepė ieškoti užkasto lobio, tai buvo tik jos ir mano paslaptis, todėl pasilikau ją sau, lyg dovaną atminčiai, tarsi pasidalinęs jos netekčiau.

– Gal matei kur nors „Generolą savo labirinte“? – paklausiau skaitinėdamas knygų nugarėles. – Jei gerai pamenu, žaliu minkštu viršeliu. Knygą buvo užlieję, bet nemanau, kad ji būtų...

– Aha, štai ji, – pertraukė mane Pulkininkas. Jis laikė knygą, kurios lapai po Longvelo, Džefo ir Kevino pokšto atrodė tarsi akordeonas, priėjęs paėmiau ją iš Pulkininko ir atsisėdau ant lovos. Nors Aliaskos prirašaluotos pastabos buvo vandens paplautos ir išblukusios, pati knyga vis dar buvo įskaitoma, todėl mažiau, kad pasiimsiu ją su savimi ir perskaitysiu, nors tai net nebuvo biografija, o tada atverčiau tą puslapį netoli pabaigos:

Jį sukrėtė triuškinantis atradimas, kad galvotrūkčios jo nesėkmių ir svajų lenktynės tą akimirką buvo nepasiekiančios finišo liniją. Visa kita liko tamsoje. „Prakeikimas, – atsiduso jis. – Kaip beišsikapanosiu iš šio labirinto!“

Visa ši pastraipa buvo pabraukta pablukusiu, vandens išplautu juodu rašalu. Tačiau šalia matyti kitoks rašalas, dangaus mėlio, paliktas po potvynio, juo nupiešta rodyklė nuo „Kaip beišsika-

panosiu iš šio labirinto“ vedė į paraštę, kur jos ranka buvo parašyta: „Tiesiai ir greitai.“

– Ei, ji kažką čia užrašė po potvynio, – šūktelėjau. – Bet tai keista. Pažvelk. Šimtas devyniasdešimt antras puslapis.

Mestelėjau knygą Pulkininkui, jis atsivertė tą vietą, o tada pažvelgė į mane.

– Tiesiai ir greitai, – teištare.

– Aha. Keista, ką? Tikriausiai toks yra kelias iš labirinto.

– Palauk, o kaip tai įvyko? Kas nutiko?

O kadangi egzistavo tik vienas *tai*, puikiai supratau, ko jis klausia.

– Sakiau tau, ką man papasakojo Erelis. Ant kelio buvo nuvirtęs sunkvežimis. Į įvykio vietą atvažiavo policijos ekipažas, o ji įsirežė tiesiai į jų automobilį. Ji buvo tokia girta, kad nė nebandė pasukti į šalį.

– Tokia *girta*? Tokia *girta*? Policijos automobilis turėjo būti su įjungtais švyturėliais. Tešliau, ji įsirežė į policijos automobilį, kuris buvo įsijungęs švyturėlius! – Pulkininkas skubiai bėrė žodžius. – Tiesiai ir greitai. Tiesiai ir greitai. Lauk iš labirinto.

– Ne, – atsiliepiu, bet tardamas žodžius tarsi mačiau viską prieš akis. Ji girta ir susinervinusi. (Dėl ko? Kad apgaudinėjo Džeiką? Kad skaudino mane? Kad norėjo manęs, o ne jo? O gal dėl to, kad įskundė Mariją?) Ji spokso į policijos automobilį, leidžia jį apie nieką negalvodama, užmiršusi man duotą pažadą, užmiršusi savo tėvą ir visus kitus, ta kalė, ta kalė, ji nusižudė. Bet ne. Ne. Tai buvo ne ji. Ne. Ji sakė: „Pratęsim vėliau.“ Žinoma. – Ne.

– Taip, tu tikriausiai teisus, – linktelėjo Pulkininkas. Jis nometė knygą, prisėdo šalia ir pasirėmė galvą rankomis. – Kas važiuoja šešias mylias užsimušti? Skamba kaip nesąmonė. Bet „Tiesiai ir greitai“ – keistokas nuspėjimas, nemanai? Gerai pa-

galvojus, mes taip ir nežinom, kas nutiko. Kur ji važiavo, ko. Kas jai paskambino. kažkas juk *paskambino*, ar man tik pasi...

Pulkininkas kalbėjo toliau, vis spėliojo, o aš pakėliau knygą ir atsiverčiau puslapį, kuriame generolo galvotrūkčios lenktynės artėjo prie galo, ir mudu likome paskendę savo mintyse, tarp mūsų atsivėrė neperžengiama praraja, nė negalėjau klausytis Pulkininko, nes gaudžiau paskutines jos kvapo užuominas, bandžiau įtikinti save, kad, aišku, ji to nepadarė. Tai padariau aš, mudu su Pulkininku. Jis gali spręsti šį galvosūkį kiek nori, bet aš žinojau geriau, žinojau, kad mudu visad nešiosimės šią amžiną, neišperkama kalbę.

PO

AŠTUONIŲ DIENŲ

Antradienį pagaliau vėl prasidėjo pamokos. Ponia O'Malėj prieš prancūzų kalbos pamoką – per kurią ir taip netrūkdavo ilgų pauzių – paprašė tylos minutės, o po jos paklausė, kaip jaučiamės.

– Siaubingai, – tarė viena mergina.

– *En français*, – paliepė ponია O'Malėj. – *En français*.

Visa atrodė taip pat, kaip ir anksčiau, tik ramiau: Tranai tebesėdėjo ant suoliukų prie bibliotekos, tačiau jų plepėjimas buvo prislopintas, tarsi be dvasios. Valgykla aidėjo nuo garsiai tarškinamų plastikinių padėklų ir šaižiai po lėkštes cypčiojančių šakučių, bet pokalbių nesigirdėjo. Tačiau dar didesnė tyla buvo ten, kur turėjo būti ji, kunkuliuojanti, krykštaujanti, nenustygtanti Aliaska, – atrodė, jog ji vėl užsisklendė savyje, kaip buvo įpratusi, kad nereikėtų atsakinėti į klausimus *kaip* ar *kodėl*, tik šį kartą suvis.

Per religijas šalia atsisėdo Pulkininkas ir atsidusęs tarė:

– Tešliau, nuo tavęs trenkia cigaretėmis.

– Paklausk, ar man tai rūpi.

Tada į klasę įslinko daktaras Haidas, po ranka susikišęs mūsų egzaminų rašomuosius. Jis prisėdo, keletą kartų sunkiai kvėpėlėjo, tada pagaliau prabilo:

– Yra toks nerašytas įstatymas, kad tėvai neturi laidoti savo vaikų, – kalbėjo jis. – Kas nors turėtų priversti jo laikytis. Šį semestrą toliau tyrinėsime religines tradicijas, su kuriomis susipažinote rudenį. Tačiau nėra jokių abejonių, kad mūsų nagrinėjami klausimai dabar yra kur kas svarbesni, nei buvo vos prieš keletą dienų. Pavyzdžiui, klausimas, kas atsitinka po mirties, nebėra tik abstraktus filosofinis smalsumas. Dabar tai yra klausimas, kurį užduodame apie vieną bendramokslę. Kaip gyventi liūdesio šešėly, nebėra vien bevardžių budistų, krikščionių ar musulmonų tyrimų tema. Įtariu, kad religinių apmastymų klausimai tapo asmeniniais.

Jis pervertė mūsų egzaminų lapus, pagaliau ištraukė vieną iš krūvos.

– Čia turiu Aliaskos rašomąjį darbą. Tikriausiai atmenate, kad jums buvo užduota pateikti patį svarbiausią žmonėms kylantį klausimą ir aptarti, kaip jį aiškina trys mūsų nagrinėjamos religijos. Štai Aliaskos klausimas.

Atsidūsėjęs jis ranka įsitvėrė kėdės atkaltės ir pakilęs kreida ant lentos parašė: „Kaip ištrūksime iš šio kančių labirinto? – A. J.“

– Šį užrašą paliksiu visam semestru, – tarė Haidas. – Nes visi, kada nors gyvenime pametę kelią, jautė šio klausimo įkyrumą. Visiems kada nors ateina akimirka, kai suvokiame esą pasiklydę labirinte, ir nenoriu, kad pamirštume Aliaską, nenoriu pamiršti, kad, nors mūsų nagrinėjama medžiaga gali pasirodyti nuobodži, iš tiesų bandome suvokti, kaip žmonės atsako į tą klausimą ar klausimus, kuriuos pateikėte savo darbuose, – kaip skirtingos kultūros įsisąmonino tai, ką Čipas savo rašomajame pavadino „suknistai nesėkmingu gyvenimu“.

Haidas atsisėdo.

– Taigi, kaip laikotės?

Mudu su Pulkininku nepratarėme nė žodžio, o tie, kurie Aliaskos nė nepažinojo, pradėjo liaupsinti jos vertybes, skelbtis esą sugniuždyti, ir iš pradžių mane tai trikdė. Nenorėjau, kad žmonės, kurių ji nepažinojo, – ir žmonės, kurių ji nemėgo, – liūdėtų. Jie niekada su ja nebendravo, o dabar elgėsi, tarsi būtų praradę seserį. Bet, ko gero, ir aš pats jos kaip reikiant nepažinojau. Kitaip dabar žinočiau, ką ji turėjo omeny, sakydama: „Pratęsim vėliau.“ Ir jei ji man būtų rūpėjusi, o maniau, kad taip ir buvo, kaip galėjau ją paleisti?

Taigi, jų elgesys manęs labai nejaudino. Tačiau Pulkininkas šalia manęs lėtai ir giliai šnopavo, tarsi pulti besiruošiantis bulius.

Jis net užvertė akis, kai Tranė Brukė Bleikli, kurios tėvai iš Aliaskos sulaukė laiško apie prastą dukters pažangumą, pasakė:

– Man liūdna, kad niekada nepasakiau, jog ją myliu. Nesu-prantu, *kodėl* to nepadariau.

– Kokia nesąmonė, – tarė Pulkininkas eidamas į valgyklą. – Bru-kei Bleikli Aliaska nė velnio nerūpėjo.

– Jei Bleikli mirtų, argi tau nebūtų liūdna? – paklausiau.

– Gal ir būtų, bet tikrai neaimanuočiau, kodėl nepasakiau, kad ją *myliu*. Aš jos *nemyliu*. Ji idiotė.

Pagalvojau, kad visi kiti turi geresnį pasiteisinimą gedėti Aliaskos, – galų gale, jie juk jos nenužudė, – tačiau gerai žinojau, kad neverta ginčytis su Pulkininku, kai jis įpykęs.

PO

DEVYNIŲ DIENŲ

— Turiu vieną teoriją, – tarė Pulkininkas man įžengus vidun po apgailėtinos mokslų dienos. Šaltis jau buvo pradėjęs trauktis, bet tas, kas valdė katilinę, to dar nežinojo, todėl klasėse buvo tvanku ir karšta, o aš tenorėjau išliaužti į lovą ir miegoti, kol vėl reikės kibti į naujos dienos rutiną.

– Šiandien pasigedau tavęs pamokose, – tariau sėsdamasis ant savo gulto.

Pulkininkas sėdėjo prie stalo palinkęs virš sąsiuvinio. Atsiguliau ant nugaros ir užsitraukiau ant galvos antklodę, tačiau jam tai buvo nė motais.

– A, taip, tobulinau savo teoriją, kuri, turiu pripažinti, gal ir nėra labai tikėtina, bet tikrai įmanoma. Taigi, klausykis. Ji bučiuojasi su tavimi. Naktį kažkas paskambina. Sakyčiau, Džeikas. Jie susikivirčia. Dėl apgaulinėjimo ar dar ko – kas dabar pasakys. Taigi, ji susinervina, užsimano jį pamatyti. Verkdama grįžta į kambarį, prašo padėti išsmukti iš mokyklos teritorijos. Ji išsigandusi, nes, nežinau, na, pagalvoja, kad jei nenuvažiuos pas Džeiką, jis ją mes. Čia tik prielaida. Taigi, ji išvažiuoja girta, sudirgusi, širsdama ant savęs dėl, na, to, kas tarp jų įvyko, važiuoja keliu ir staiga pamato policijos automobilį, o tada vieną akies mirksnį jai mintyse viskas susijaukia, prieš akis pamato išėjimą

iš savo kančių labirinto ir puola tiesiai į jį, tiesiai ir greitai, tiesiog nusitaiko į policijos mašiną ir nė nesukteli į šalį – ne todėl, kad girta, o todėl, kad nusprendė nusižudyti.

– Kažkoks absurdas. Ji apie Džeiką negalvojo ir su juo nesikivirčio. *Ji glamžėsi su manim.* Bandžiau kažką užsiminti apie Džeiką, bet ji mane nutildė.

– Tai kas tada jai paskambino?

Nuspyriau šalin antklodę ir išrėkiau, kiekvieną skiemenį palydėdamas kumščio smūgiu į sieną:

– NE! ŽI! NAU! Ir žinai ką? Nesvarbu. Ji mirusi. Ar genialusis Pulkininkas išmąstys kokią nors suknistą tiesą, nuo kurios ji bus mažiau negyva?

Bet, aišku, tai buvo svarbu, tik dėl to ir daugiau mūsų kambario sieną, tik dėl to šis klausimas visą savaitę ir nedavė man ramybės. Kas jai skambino? Kas nutiko? Kodėl ji išvažiavo? Džeikas neatvažiavo į jos laidotuves. Ir nepaskambino pareikšti užuojautos ar sužinoti, kas nutiko. Jis dingo kaip į vandenį, ir, aišku, man buvo keista. Mąščiau, ar ji ketino tesėti pažadą pratęsti vėliau, kas ir kodėl jai paskambino ir dėl ko ji taip nusiiminė. Jau geriau apie tai mąstyti nei sulaukti atsakymų, kurių negalėčiau išverti.

– O gal ji važiavo išsiskirti su Džeiku, – netikėtai mūsų priėmė Pulkininkas. Jis prisėdo ant mano lovos krašto.

– Nežinau. Ir visai nenoriu žinoti.

– Na, ką gi, – atkirto jis. – Užtat aš noriu žinoti. Nes jei Aliaska buvo tai iš anksto suplanavusi, ji pavertė mus bendrininkais. O už tai tikrai jos nekenčiu. Dieve. Kuo mes virtome. Nė nebe galime su niekuo pasikalbėti. Paklausk, surezgiau planą. *Pirma.* Pasikalbėti su liudininkais. *Antra.* Išsiaiškinti, kiek girta ji buvo. *Trečia.* Sužinoti, kur važiavo ir kodėl.

– Nėnoriu kalbėtis su Džeiku, – pareiškiau ne itin ryžtingai, mintyse jau susitaikęs su Pulkininko iniciatyva. – Jei jis ką nors žino, tikrai nesikalbėsiu su juo. O jei nežino, nenoriu apsimetinėti, kad nieko nenutiko.

Pulkininkas atsistojęs papurtė galvą.

– Tešliau. Žinai ką? Man tavęs gaila. Tikrai. Žinau, kad su ja bučiavaisi, žinau, kad dabar dėl to kankiniesi. Bet jei nuoširdžiai, tai užsičiaupk. Jei Džeikas viską žino, tai tikrai nieko nepabloginsi. O jei nežino, tai ir nesužinos. Tai gal bent minutę liaukis verkšlenti dėl savęs ir pagalvok apie mirusią draugę. Atleisk. Ilga diena.

– Viskas gerai, – atsakiau, tempdamasis antklodę ant galvos. – Viskas gerai.

Ir tikrai. Juk viskas gerai. *Turi* būti gerai. Negaliu prarasti dar ir Pulkininko.

PO

TRYLIKOS DIENŲ

Mūsų pagrindinė vairuotoja buvo palaidota Vaino stotyje, todėl mudviem su Pulkininku iki Pelhamo policijos nuovados ieškoti liudininkų teko keliauti pėsčiomis. Prieš išsiruodami pavalgėme pietus valgykloje, buvo dar gana anksti, bet greitai temo, o iki tinkuoto vienaukščio policijos nuovados pastato, įsikūrusio tarp „Vaflių namų“ ir degalinės, 119 greitkelio teko baladotis pusantros mylios.

Viduje nuo policijos personalo – trijų darbo vietose sėdinčių ir telefonais kalbančių uniformuotų pareigūnų – mus skyrė ilgas, Pulkininkui iki saulės rezginio siekiantis informacijos stalas.

– Aš esu Aliaskos Jang brolis, – begėdiškai šaltai pareiškė Pulkininkas. – Noriu pasikalbėti su pareigūnu, mačiusiu, kaip ji žuvo.

Pablyškęs liesas vyriškis šviesiai rusva barzda paskubomis baigė kalbėti telefonu ir padėjo ragelį.

- Ten buvau aš, – tarė jis. – Ji rėžės į mano automobilį.
- Gal galime pasikalbėti lauke? – paklausė Pulkininkas.
- Galim.

Pareigūnas užsimetė paltą ir žengė link mūsų, pastebėjau per blyškį jo veido odą persišviečiančias melsvas venas. Kaip poli-

cininkas jis tikrai nedaug laiko leidžia lauke. Išėjęs į gryną orą Pulkininkas prisidėgė cigaretę.

– Tau devyniolika? – paklausė policininkas.

Alabamoje galima vesti aštuoniolikos (su motinos ir tėvo leidimu – keturiolikos), bet rūkyti – tik nuo devyniolikos.

– Tai skirkit baudą. Aš tik noriu išgirsti, ką matėt.

– Beveik visad dirbu nuo šešių iki vidurnakčio, bet tądien buvau pasiėmęs naktinį budėjimą. Paskambinę man pranešė apie apvirtusį sunkvežimį, o ašen buvau tik už kokios mylios, tai nuvažiauvau tiesiai ten, tik spėjau sustot. Dar sėdėjau mašinoj, kai akies krašteliu pastebėjau šviesas, mano švyturėliai buvo įjungti, paleidau sireną, bet šviesos vis artėjo, kaip galėdamas greičiau išlipau ir pasileidau bėgt, o ji tiesiog įvažiavo į mano mašiną. Nė nesuktelėjo. Nė nebandė stabdyt. Tiesiog įsirėžė. Buvau gal už dešimt pėdų nuo automobilio, kai ji trenkės. Maniau, mirsiu, bet, kaip matai, esu gyvas.

Pirmą kartą Pulkininko teorija pasirodė įmanoma. Ji negirdėjo sirenos? Nematė švyturėlių? Bučiavosi dar gana blaiva, pagalvojau. Tikrai neturėjo būti tokia girta, kad nesugebėtų pasukti.

– Ar prieš susidūrimą matėte jos veidą? Gal ji miegojo? – paklausė Pulkininkas.

– Negaliu pasakyt. Nemačiau. Nebuvo kada.

– Suprantu. Kai pribėgote prie automobilio, ji jau buvo mirusi? – toliau kamantinėjo jis.

– Padariau... padariau visa, ką galėjau. Pribėgau prie jos, bet vairas... na, bandžiau patraukt vairą, bet buvo per vėlu. Vairas bemaž sutraiškė jai krūtinę.

Įsivaizdavęs tą sceną krūptelėjau.

– Ar ji ką nors pasakė? – paklausiau.

– Ji jau buvo iškeliavus, sūnau, – papurtė galvą jis, ir žlugo mano menkutė viltis bent jau sužinoti jos paskutinius žodžius.

– Kaip manot, tai buvo nelaimingas atsitikimas? – paklausė Pulkininkas, o aš susigūžęs stovėjau šalia ir norėjau užsirūkyti, bet nediršau elgtis taip akiplėšiškai kaip jis.

– Pareigūnu dirbu jau dvidešimt penkerius metus, girtų mačiau tiek, kad nesuskaičiuotum, bet dar nemačiau nė vieno, kuris nesugebėtų pasukti vairo. Bet nežinau. Medicinos ekspertas sakė, nelaimingas atsitikimas, tai gal taip ir buvo. Supranti, čia jau ne mano sritis. Tai liks tik tarp jos ir Viešpaties.

– Kiek ji buvo girta? – pasiteiravau. – Ją ištyrė?

– Ištyrė. Alkoholio kiekis kraujyje – dvi ir keturios dešimtosios. Tikrai girta. Stipriai.

– Automobilyje ką nors radote? – paklausė Pulkininkas. – Gal prisimenate ką nors neįprasto?

– Koledžų brošiūras – iš Meino, Ohajo ir Teksaso. Pagalvojau, kad mergytė tikriausiai iš Kalver Kriko. Tikrai liūdna, ji dar tik taikėsi stot į koledžą. Taip gaila. Ir dar gėlės. Ant galinės sėdynės buvo gėlių. Puokštė. Tulpės.

Tulpės? Akimirksniu prisiminiau gėles, kurias jai atsiuntė Džeikas.

– Gal jos buvo baltos? – paklausiau.

– Tikrai taip, – pareigūnas linktelėjo.

Kodėl ji pasiėmė tulpes? Bet policininkas tikrai negalėjo to žinoti.

– Tikiuosi, išsiaiškinsit, kad ir ko ieškot. Daug galvoju apie tą įvykį, nes dar nesu matęs nieko panašaus. Vis mąstau, jei būčiau greičiau užvedęs mašiną ir pasitraukęs, gal ji būtų likus gyva. Dabar jau nieko nebepakeisi. Net nesvarbu, ar tai nelaimingas atsitikimas, ar ne. Vis tiek siaubingai gaila.

– Jūs nieko negalėjote padaryti, – tyliai pratarė Pulkininkas. – Tik dirbote savo darbą, mes už tai dėkingi.

– Dėkui. Keliaukit, būkit atsargūs, o jei dar norėsit ką sužinoti, paskambinkit. Štai mano numeris.

Pulkininkas įsidėjo kortelę į dirbtinės odos piniginę, ir mes patraukėme namo.

– Baltos tulpės, – pagaliau ištariau. – Baltos Džeiko tulpės. Kam?

– Kartą, praeitais metais, mes trise su Takumiui sėdėjome rūkymo skylėje, o ant upelio kranto augo balta gėlytė, staiga Aliaska šoko į vandenį iki pusės, perbrido ir ją nusiskynė. Užsikišo už ausies, o kai paklausėme, ką čia daro, paaiškino, kad kai buvo maža, tėvai jai į plaukus pindavo baltas gėles. Galbūt ji norėjo ir mirti su baltomis gėlėmis.

– O gal tiesiog norėjo gražinti jas Džeikui, – svarsčiau.

– Galbūt. Bet tas faras mane ką tik visiškai įtikino, kad tai buvo savižudybė.

– O gal turėtume leisti jai ilsėtis ramybėje? – netekęs kantrybės nukirtau. Man atrodė, kad ir ką išsiaiškintume, tai nieko nebepakeis, ir vis nesilioviau galvoti apie tai, kaip vairas režiasi jai į krūtinę, Aliaska beviltiškai žiopčioja paskutinio oro gurkšnio ir nebegali įkvėpti. – O jeigu ir *nusižudė*? – paklausiau Pulkininko. – Mes dėl to ne ką mažiau kalti. Dabar išeina, kad ji siaubinga, savanaudiška kalė.

– Tešliau, Jėzau. Ar bent prisimeni, kokia ji buvo *iš tiesų*? Atsimeni? Ji tikrai būdavo savanaudiška kalė. Kadaisė pats tai žinojai. O dabar prisimeni tik tą Aliaską, kurią susikūrei mintyse.

Paspartinau žingsnį, tylėdamas pralenčiau Pulkininką ir nužingsniauau pirmyn. Ne jam suprasti, nes ne su juo paskutiniu ji bučiavosi, nes ne jam davė nebeišpildomą pažadą, nes jis – tai ne aš. „Šiknon visa tai“, – pagalvojau, ir pirmą kartą susimąščiau apie grįžimą namo. Mesti Didįjį Galbūt ir grįžti pas senuosius

mokyklos draugus. Gal jie ir netobuli, bet nepamenu, kad mano bendraklasiai Floridoje būtų man numirę.

Gerą galą pasivijęs Pulkininkas palietė man petį.

– Aš tik noriu, kad viskas vėl būtų normalu, – tarė jis. – Tu. Aš. Normalu. Linksma. Kaip anksčiau. Ir, manau, jei žinotume...

. – Gerai, puiku, – pertraukiau jį. – Puiku. Ieškosime ir toliau. Pulkininkas papurtė galvą, bet tada nusišypsojo.

– Tešliau, man visada patiko tavo entuziazmas. Aš apsimesiu, kad iš tiesų tiesiog juo trykšti, kol vėl įveisi į vėžes. O dabar grįžtam namo ir išsiaiškinam, kodėl žmonės pasidaro galą.

PO

KETURIOLIKOS DIENŲ

Štai kokius savižudžiams būdingus požymius su Pulkininku radome internete:

Anksčiau bandė nusižudyti

Grasina nusižudyti

Išdalina vertingus daiktus

Domisi savižudybės būdais

Apimtas(-a) nevilties, pyksta ant savęs ir / ar pasaulio

Rašo, kalba, skaito ir piešia mirties ir / ar depresijos tematika

Teigia, kad niekas nepasigestų, jei jo (jos) nebebūtų

Žaloja save

Neseniai mirė arba nusižudė draugas ar šeimos narys

Staiga ir pastebimai suprastėjo akademiniai pasiekimai

Sutrinka mityba, kamuoja nemiga, ilgi miego periodai, chroniški galvos skausmai

Vartoja svaiginamąsias priemones (arba pradėjo daugiau vartoti)

Tapo abejingas(-a) seksui, pomėgiams ar kitoms iki šiol vykdytomis veikloms

Aliaskai buvo būdingi du šių požymių. Ji prarado, nors ir senokai, motiną. O alkoholio, kurį paprastai vartojo nepersistengdama, paskutinį mėnesį pradėjo gerti daugiau. Ji taip pat kalbėjo apie mirtį, bet visada atrodydavo, kad lyg juokais.

– Aš ir pats nuolat juokauju apie mirtį, – prisipažino Pulkininkas. – Praeitą savaitę pajuokavau apie pasikorimą savo kaklaraiščiu. Bet tikrai neketinu žudytis. Taigi, šito neskaičiuojam. Ji nedalino savo daiktų ir tikrai nenustojo domėtis seksu. Reikia nepaprastai mėgti seksą, kad laižytumeisi su tokiu kaulėtasubiniu kaip tu.

– Labai juokinga, – burbtelejau.

– Žinau. Dieve, aš genijus. Jos pažymiai buvo geri. Ir neatsimenu, kad būtų kalbėjusi apie savižudybę.

– Kartą, cigaretės, pameni? „Jūs rūkote todėl, kad jums patinka. Aš rūkau, kad mirčiau.“

– Tai buvo *pokštas*.

Tačiau pakurstytas Pulkininko entuziazmo, o galbūt norėdamas jam įrodyti, kad vis dar pamenu tikrąją, o ne mintyse susikurtą Aliaską, išvardinau visus tuos kartus, kai ji būdavo atgrasi ir paniurusi, neatsakinėdavo į klausimus *kaip, kada, kas ir kodėl*.

– Ji būdavo tokia *pikta*, – mažčiau balsu.

– O ką, aš nebūnu? – atšovė Pulkininkas. – Tešliau, aš tikrai piktas. O ir tu pats pastaruoju metu nesi ramumo įsikūnijimas, bet žudytis nesiruoši. Pala – juk nesiruoši?

– Ne, – atsakiau. Bet galbūt nesiruošiau tik todėl, kad Aliaska nemokėjo nuspausti stabdžių, o aš nesugebu nuspausti greičio pedalo. Galbūt ji turėjo tokios keistos drąsos, kokios man trūko – bet ne.

– Malonu išgirsti. Taigi, taip, ji nuolat gyveno arba viršūnėse, arba bedugnėje – arba svaidydavosi ugnimi ir siera, arba rūkda-

vo dūmais ir pelenais. Bent jau šiais metais jos nuotaikų kaitą sustiprino tas reikalas dėl Marijos. Klausyk, Tešliau, laižydamasi su tavimi ji aiškiai negalvojo žudyti. Po tos scenos ji miegojo, kol suskambo telefonas. Vadinasi, nusižudyti sugalvojo tarp telefono skambučio ir avarijos.

– Bet kam važiuoti žudyti šešias mylias nuo mokyklos? – paklausiau.

Pulkininkas atsiduso, papurtė galvą.

– Jai patiko būti paslaptinai. Galbūt ji siekė kaip tik tokio įspūdžio. – Aš nusijuokiau, o Pulkininkas paklausė: – Kas?

– Tiesiog mažčiau. *Kodėl ji kaktomuša režėsi į policijos automobilį su švyturieliais? Ogi jai niekada nepatiko valdiški organai.*

Pulkininkas nusikvatojo.

– Cha, jūs tik pasiklausykite. Tešlius suskėlė pokštą!

Pasijutau kone normaliai, beveik susitaikęs su tuo, kas įvyko, ir mintimis grįžau į sporto salę, kai pirmą kartą išgirdau žinią, Erelio ašaros kapsėjo jam ant kelnių, o tada vėl prieš save pamaciau Pulkininką ir pagalvojau apie laiką, kurį per šias dvi savaites praleidome ant poroloninės sofas, – apie viską, ką ji sugriovė. Buvau pernelyg piktas, kad pravirkčiau, todėl tik tariau:

– Tai verčia mane jos nekęsti. Nenoriu jos nekęsti. Bet kas iš to, jei man kitaip neišeina?

Ji ir toliau neleidžia mums sužinoti *kaip ir kodėl*. Kaip ir anksčiau laikosi įsikibusi paslaptinumo skraistės.

Palinkęs į priekį nuleidau ant kelių galvą, o Pulkininkas uždėjo ranką man ant nugaros.

– Visada yra atsakymas, Tešliau. – Jis iškvėpė pro sučiauptas lūpas ir pakartoto su girdimo pykčio gaidelėmis balse: – Atsakymas yra visada. Tik būkim protingi. Internetu rašo, kad dažniausiai nusižudoma kruopščiai viską apgalvojus. Vadinasi, ji nenusižudė.

Susigėdau, kad praėjus dviem savaitėms vis dar nesugebu nusiraminti, o Pulkininkas taip stojiškai narsto faktus, todėl vėl atsėdau tiesiai.

– Gerai, puiku, – atsakiau. – Tai nebuvo savižudybė.

– Ir kažin ar tai buvo nelaimingas atsitikimas, – pridūrė Pulkininkas.

Nusijuokiau.

– Na štai, sparčiai iriamės į priekį.

Pašnekesį pertraukė Holi Mouzer, dvyliktokė, kurios nuogos autoportretus mačiau Padėkos dieną landžiodamas su Aliaska po moksleivių kambarius. Holi trainiojosi su Tranais, todėl su ja per visą gyvenimą persimečiau gal tik pora žodžių, tačiau dabar įsiveržė į kambarį nė nesibeldusi ir pareiškė mačiusi paslaptinę Aliaskos buvimo ženklą.

– Buvau „Vaflių namuose“, staiga užgeso visos šviesos, na, liko šviesti tik viena virš mano staliuko, ji pradėjo mirksėti. Va taip va, sekundę dega, užgęsta, po kurio laiko vėl kelioms sekundėms įsižiebia, vėl užgęsta. Tada aš suvokiau, kad tai, na, kad ten Aliaska. Man atrodo, ji bandė kalbėtis su manimi Morzės kodu. Tik kad aš nemoku Morzės abėcėlės. Tikriausiai ji to nežinojo. Šiaip ar taip, pagalvoju, kad norėtumėte tai išgirsti.

– Ačiū, – atsakiau atžagariai, o ji kelias sekundes stovėjo prasižijusi, lyg norėtų dar ką pridurti; Pulkininkas spoksojo į ją primerkęs akis, stipriai sukandęs dantis, nė nebandė slėpti priešiško. Puikiai supratau, kaip jis jautėsi: aš irgi netikėjau vaiduokliais, kurie Morzės abėcėle bendrauja su gyvenime nemėgtais žmonėmis. Ir dar man nepatiko mintis, kad Aliaska galėtų apsireikšti kam nors kitam, o ne man.

– Dieve, tokiems kaip ji neturi būti leidžiama gyventi, – iškošė Pulkininkas merginai išėjus.

– Nesąmonė kažkokia.

– Ne tas žodis, Tešliau! Aliaska kalbėjo su Holi Mouzer. Dieve! Nevirškinu šitų apsimetėlių gedėtojų. Kvaila kalė.

Norėjau paprieštarauti, kad Aliaska nenorėtų girdėti vadinant *bet kurią* moterį kvaila kale, bet nusprendžiau, kad su Pulkininku vaidytis neverta.

PO

DVIDEŠIMTIES DIENŲ

Sekmadienį mudu su Pulkininku nusprendėme, kad pietums nenorim valgyklos maisto, todėl nuėjome į „Saulėtąjį smulkmenų kioskelį“ už 119 greitkelio, jame pasilepinimui nusipirkome po du maistiniu požiūriu vertingus avižinius grietininis pyragaičius. Septyni šimtai kalorijų. Pakankamai energijos pusei darbo dienos. Prisėdome ant bordiūro priešais kioską, savo pietus sukirtau keturiais kąsniais.

– Tarp kitko, rytoj skambinsiu Džeikui. Iš Takumio gavau jo telefoną.

– Puiku, – atsakiau.

Už nugaros išgirdau suskambant durų varpelį, atsisukau.

– Jūs valkataujat, – tarė mums pietus ką tik pardavusi moteris.

– Mes valgome, – atsakė Pulkininkas.

Moteris papurtė galvą ir paliepė tarsi šunims:

– Dinkit.

Nuėjome už parduotuvės ir atsisėdome šalia dvokiančio atliekų pilno konteinerio.

– Tešliau, pakaks tų tavo „puiku“. Kažkoks absurdas. Paskambinsiu Džeikui, užsirašysiu visus jo žodžius, o tada mudu susėsime ir pabandysime išsiaiškinti, kas nutiko.

– Nė. Tai gali daryti vienas. Nenoriu žinoti, kas įvyko tarp jos ir Džeiko.

Pulkininkas atsiduso ir iš džinsų kišenės išsitraukė Tešliaus fondo cigarečių pakelį.

– Kodėl ne?

– Nes nenoriu! Negi dabar turiu pateikti išsamią kiekvieno savo sprendimo analizę?

Pulkininkas prisidėgė cigaretę mano pirktu žiebtuvėliu, įtraukė dūmą.

– Nesvarbu. Turiu viską išsiaiškinti, o tam man reikia tavo pagalbos, nes mudu ją visai neblogai pažinojome. Štai ir viskas.

Atsistojęs nužvelgiau jį, sėdintį visą savimi patenkintą. Pulkininkas išpūtė ploną dūmą tiesiai man į veidą, ir staiga nebesusivaldžiau.

– Man nusibodo klausytis tavo nurodymų, asile! Po velnių, neketinu su tavim sėdėti ir aptarinėti pikantiškų jos ir Džeiko santykių smulkmenų! Aš tau aiškiau sakau: *nenoriu nieko žinoti*. Jau žinau tiek, kiek ji papasakojo, ir man to pakanka, gali čia vaizduoti ką nori, bet aš tikrai nesėdėsiu su tavim ir neplepėsiu apie tai, kaip ji mylėjo tą sumautą Džeiką! O dabar duokš čia mano cigaretes.

Pulkininkas numetė pakelį ant žemės ir akimirksniu pašoko, sugriebė mane už megztinio ir bandė prisitraukti iki savo akių lygio, tačiau jam nekaip sekėsi.

– Tau ji nerūpi! – riktelėjo. – Tau rūpi tik tavo sušikta fantazija apie tai, kaip judu su Aliaska turėjote suknistą slaptą meilės romaną ir kaip ji ketino dėl tavęs mesti Džeiką, ir kaip būtumėte gyvenę ilgai ir laimingai. Bet, Tešliau, ji bučiavo šimtus bernų. O jei dabar būtų su mumis, abu gerai žinome, kad ir toliau draugautų su Džeiku, tarp jūsų nebūtų nieko, jokios meilės, jokio sekso, tu tik sekiotum paskui ją kaip šuniukas, o ji toliau varytų:

„Tešliau, tu mielas, bet aš myliu Džeiką.“ Jei ji tave taip mylėjo, kodėl tą naktį išvažiavo? O jei tu taip mylėjai, kodėl padėjai išvažiuoti? Aš buvau girtas. Koks tavo pasiteisinimas?

Pulkininkas paleido mano megztinį, pasilenkęs pakėliau cigaretes. Ne staugdamas, ne pro sukąstus dantis, ne tvinkčiojant venoms, o ramiai. Ramiai. Pažvelgiau į Pulkininką ir pratariau:

– Užsikrušk.

Stūgauti tvinkčiojant venoms pradėjau vėliau, kai ristele kirtau 119 greitkelį, prabėgau pro bendrabučių aikštelę, per futbolo aikštę, ištryptu keliuku iki tilto ir atsidūriau rūkymo skylėje. Pakėliau mėlyną plastikinę kėdę ir mečiau į betono sieną, kėdė atsiliepė skardžiu plastikiniu tarškesiu ir teškėsi ant šono, štai tada kritau ant nugaros nukoręs kojas per skardį ir užstaugiau. Stačiau dėl to, kad Pulkininkas buvo savimi patenkintas, pasipūtęs šiknius, ir dar dėl to, kad jis buvo teisus, – aš tikrai norėjau tikėti slaptu mudviejų su Aliaska romanu. Ar ji mane mylėjo? Ar būtų dėl manęs metusi Džeiką? Ar tai tebuvo dar viena impulsyvi Aliaskos užgaida? Man neužteko būti paskutiniu jos bučiuotu vaikinu. Norėjau būti paskutinis, kurį ji mylėjo. Ir žinojau, kad nesu. Ir už tai jos nekenčiau. Nekenčiau, nes jai nerūpėjau. Nekenčiau už tai, kad tą naktį išvažiavo, nekenčiau savęs ne tik dėl to, kad leidau išvažiuoti, bet ir todėl, kad jei jai manęs būtų užtekę, nebūtų norėjusi išvažiuoti. Būtų likusi gulėti su manimi, likusi kalbėti ir verkti, o aš būčiau klausęsis ir bučiavęs iš jos akių riedančias ašaras.

Pasukęs galvą žvilgtelėjau į šalia gulinčią plastikinę kėdę. Mąščiau, ar beateis diena, kai negalvosiu apie Aliaską, mąščiau, ar po kurio laiko ji tebus tolimesnė, išskylanti tik per mirties metines, galbūt dar keletą savaičių po jų, prisimenama tik po to, kai jau buvo primiršta.

Žinojau, kad mirs ir daugiau pažįstamų. Krūva kūnų. Ar atmintyje jiems visiems užteks vietos, o galbūt kiekvieną savo gyvenimo dieną vis labiau pamiršiu Aliaską?

Kartą šiais metais mudu ėjome į rūkymo skylę, ir ji nė nenusimovusi sandalų šoko į Kalver Kriką. Atsargiai statydama kojas ant kerpėtų akmenų perbrido per upelį, tada pačiupo nuo kran-to permirkusią šaką. Aš sėdėjau ant betono, stebėdamas, kaip ji ta šaka vartė akmenis ir rodė sprunkančius vėžius.

– Juos reikia išvirti, o tada iščiulpti galvas, – džiaugsmingai aiškino man. – Galvoje yra skaniausia mėsa.

Ji išmokė mane visko, ką dabar žinau apie vėžius, bučiavimąsi, rožinį vyną ir poeziją. Ji mane pakeitė.

Prisidegęs cigaretę nuspjoviau į upelį.

– Kaip tu gali mane pakeisti ir dingti, – balsu tariu jai. – Nes man ir prieš tai buvo gerai, Aliaska. Buvo gerai ir prieš tai, pačiam su savimi, paskutiniaisiais žodžiais ir mokyklos draugais, kaip tu gali mane padaryti kitokį, o tada mirti?

Nes ji įkūnijo Didįjį Galbūt – ji man įrodė, kad verta palikti vaikystę dėl didesnių galimybių, o dabar jos nebėra, kartu su ja dingo ir mano tikėjimas Galbūt. Galiu visa, ką Pulkininkas sako ir daro, vadinti „puiku“. Galiu apsimesti, kad man neberūpi, tačiau tai nebūtų tiesa. Aliaska, negali štai taip tapti svarbi, o tada mirti, nes aš jau nebegrįžtamai pasikeičiau, ir atsiprašau, kad leidau tau važiuoti, bet tu pati taip nusprendei. Palikai mane be Galbūt, įstrigusį sumautame labirinte. Ir nė nežinau, ar pasirinkai tiesų ir greitą išėjimą, ar palikai mane tyčia. Pasirodo, niekada tavęs ir nepažinojau, tiesa? Nepamenu, nes niekada ir nežinojau.

Stojausi eiti namo taikytis su Pulkininku ir bandžiau įsivaizduoti ją sėdinčią toje kėdėje, tačiau nepajėgiau prisiminti, ar sėdėdama kryžiuodavo kojas. Regėjau ją besišypsančią puse

monaliziškos šypsenos, bet negalėjau prisiminti jos rankų, nepajėgiau įsivaizduoti laikomos cigaretės. „Man reikėjo geriau ją pažinti, kad turėčiau daugiau ką prisiminti“, – pagalvojau. Prieš pradėdamas gėdingai užmiršti jos mirties ir gyvenimo „kaip“ ir „kodėl“, pirma turėjau sužinoti: *Kaip. Kodėl. Kada. Kur. Ką.*

43 kambaryje po paskubomis ištarto atsiprašymo ir susitikimo Pulkininkas tarė:

– Priėmėme taktinį sprendimą atidėti skambutį Džeikui. Pirma ištirsime kitus manevravimo būdus.

PO

DVIDEŠIMT VIENOS DIENOS

Tą rytą, kol į klasę šliaužė daktaras Haidas, šalia prisėdęs Takumis savo sąsiuvinio paraštėje iškeverzojo: „Pietūs maknevalgomame.“

Savo sąsiuvinyje parašiau: „Gera!“, o tada atverčiau švarų puslapį ir pradėjau klausytis daktaro Haido, kuris kalbėjo apie sufizmą – islamiškąjį misticizmą. Aš tik prabėgomis permečiau šią temą knygoje, – pastaruoju metu mokiausi tik tiek, kad neišmestų už nepažangumą, – tačiau net ir per tą trumpą skaitymą aptikau nuostabius paskutiniuosius žodžius. Toks vargšas sufijus užėjo į turtingo pirklio juvelyrinių dirbinių parduotuvę ir jo paklausė: „Ar žinai, kaip mirsi?“ Pirklys jam atsakė: „Ne, niekas nežino, kaip mirs.“ O sufijus į tai atsakė: „Aš žinau.“

„Kaip?“ – paklausė pirklys.

Sufijus atsigulė, sukryžiuavo rankas ir taręs: „Štai taip“, – mirė, o pirklys tuoj pat paliko savo parduotuvę ir pasirinko skurdą, kad taptų toks dvasiškai turtingas, koks buvo sufijus.

Tačiau daktaras Haidas mums pasakojo kitą istoriją, kurios nebuvau skaitęs.

– Karlas Marksas apie religiją pasakė garsią frazę, kad tai yra „opijus liaudžiai“. Budizmas, ypač dėl to, kad yra taip plačiai išpažįstamas, žada tobulėjimą per karmą. Islamas ir krikš-

čionybė tikintiesiems žada rojų. O geresnio gyvenimo viltis tikrai yra galingas opiatas. Tačiau viena sufijų istorija meta iššūkį teiginiui, jog žmonės tiki tik todėl, kad jiems reikia narkotiko. Rabija al Adivija, didžioji sufizmo šventoji, bėgiojo po savo gimtojo miesto, Basros, gatves nešina fakelu vienoje rankoje ir kibiru vandens – kitoje. Paklausta, ką daro, ji atsakė: „Štai šiuo kibiru vandens užgesinsiu pragaro liepsnas, o tada šiuo fakelu sudeginsiu rojaus vartus, kad žmonės Dievą mylėtų ne dėl rojaus troškimo ar pragaro baimės, o todėl, kad Jis yra Dievas.“

Tokia stipri moteris, kad sudegina rojų ir užlieja pragarą. „Aliaskai ta Rabija patiktų“, – pasirašiau sąsiuvinyje. Tačiau pomirtinis gyvenimas man vis tiek rūpėjo. Rojus, pragaras ir reinkarnacija. Norėjau sužinoti ne tik kaip Aliaska mirė, norėjau ir žinoti, kur ji dabar, jei išvis kur nors yra. Man patiko įsivaizduoti, kad ji žvelgia iš viršaus, vis dar mus mato, tačiau tai atrodo kaip fantazija, ir niekada to *nejutau* – kaip kad Pulkininkas per laidotuves pasakė, kad jos nėra, nebėra niekur. Neįstengiau įsivaizduoti jos kitokios, tik mirusią, jos kūno, pūvančio Vaino stotyje, – o daugiau iš jos telikę tik prisiminimai mūsų galvose. Kaip ir Rabija, maniau, kad žmonės neturėtų tikėti Dievą dėl rojaus ar pragaro. Bet ir nejaučiau poreikio lakstyti su fakelu. Negalima sudeginti to, ką išsigalvojai.

Po pamokos, kai Takumis maknevalgomame knebinėjo bulvytes, išsirinkdamas tik traškiausias, pajutau visą jos praradimo kartėlį, man vis dar svaigo galva nuo minties, kad ji dingo ne tik iš šio pasaulio, bet ir iš visur.

– Kaip laikaisi? – pagaliau paklausiau.

– Mm, – sumykė Takumis pilna burna. – Pvaftai. Tu?

– Prastai. – Atsikandau savo sūrainio. Prie pietų rinkinio gavau žaislinę mašinėlę, apversta ji gulėjo ant stalo. Pirštu sukiniėjau ratukus.

– Pasiilgstu jos, – pratarė Takumis atstumdamas padėklą, sutežusios bulvytės jo nedomino.

– Aha. Aš irgi. Man labai gaila, Takumi.

Buvo be galo apmaudu, net negalėjau apsaakyti žodžiais. Apmaudu, kad viskas baigėsi štai šitaip – abu sėdime makdonalde sukiodami ratukus. Apmaudu, kad asmuo, kadaise mudu supažindinęs, numirė ir mus išskyrė. Apmaudu, kad leidau jai žūti. *Apmaudu, kad nesikalbu su tavim, nes nežinai tiesos apie mudu su Pulkininuku, ir mane užkniso prieš tave apsimetinėti, kad mano gedulas yra toks pat paprastas kaip visų – kad liūdžiu tik dėl jos mirties, o ne dėl to, kad ją nužudžiau.*

– Man irgi. O tu su Lara nedraugauji?

– Nemanau.

– Gerai. Ji klausinėjo apie tave.

Pastaruoju metu Larą ignoravau, ir ji pati pradėjo manęs vengti, todėl nusprendžiau, kad viskas baigta, bet gal taip ir nebuvo.

– Na, – tariau Takumiui, – tiesiog negaliu... nežinau. Viskas labai sudėtinga.

– Aišku. Ji supras. Aišku. Viskas gerai.

– Gerai.

– Klausyk, Tešliau. Aš... ee, nežinau. Šūdas, ne?

– Aha.

PO

DVIDEŠIMT SEPTYNIŲ DIENŲ

Po šešių dienų, praėjus keturiems sekmadieniams po paskutiniojo sekmadienio, mudu su Pulkininku rampoje riedlentėmis raižėme 900 laipsnių apsisukimus ir šaudėmės dažasvydžio kamuoliukais.

– Reikia alkoholio. Ir dar reikia pasiskolinti iš Erelio alkotesterį.

– *Pasiskolinti?* O tu žinai, kur jis yra?

– Aišku. Negi Erelis niekada neprašė tavęs papūsti?

– Ee. Ne. Jis mane laiko vėpla.

– Tešliau, tu ir esi vėpla. Bet juk ši smulkmena nesutrukdys tau gerti.

Tiesą sakant, po tos nakties nė karto negėriau ir kažkodėl neįčiau ypatingos traukos vėl pradėti.

Tada įsijautęs vos netrinktelėjau Pulkininkui alkūne į veidą – tarsi siūbuoti kūnu ir rankomis būtų ne mažiau svarbu nei tinkamu metu nuspausti reikiamą mygtuką; tas pats įprotis žaidžiant kompiuterinius žaidimus persekiodavo ir Aliaską. Tačiau Pulkininkas buvo taip pasinėręs į žaidimą, kad nė nepajuto.

– Ar turi planą, kaip pavogsime alkotesterį iš Erelio namo?

Pulkininkas atsisuko ir nužvelgęs mane tarė:

– Bet juk tu visai nemoki lošt. – O tada, nè nepažvelgęs į ekraną, paleido mėlynų dažų čiurkšlę tiesiai mano riedlentiniui į kiaušius. – Visų pirma reikia susiveikti kokio alkoholio, nes ambrozija prarūgo, o mano alkoholio tiekėja...

– BAM. Nebėra, – užbaigiau.

Kai pravėriau duris, Takumis sėdėjo prie stalo, didžiulėse ausinėse įkalinta galva linkčiojo pagal ritmą. Mūsų jis nepastebėjo.

– Ei, – tariau. Negirdi. – Takumi! – Vis tiek negirdi. – TAKUMI! – Pagaliau jis atsisuko ir nusitraukė ausines. Uždariau duris ir pasiteiravau: – Turi išgerti?

– Kam? – paklausė.

– Ee, mes norim prisigerti, – paaiškino Pulkininkas ir kilstelėjo antakį.

– Puiku. Aš su jumis.

– Takumi, – numykė Pulkininkas. – Ee... mes turime tai padaryti vieni.

– Ne. Man jau užtenka tų nesąmonių. – Takumis atsistojo, nuėjo į vonios kambarį ir grįžo su skaidraus skysčio pilnu limonado buteliuku. – Laikau jį vaistų spintelėje, – paaiškino. – Juk tai vaistas. – Takumis įsikišo butelį į kišenę ir išėjo iš kambario, palikęs praviras duris. Po akimirkos vėl kyštelėjo galvą vidun ir tobulai vaizduodamas Pulkininką valdingu storu balsu paklausė: – Dieve. Tai einat ar ne?

– Takumi. – Pulkininkas atsiduso. – Gerai. Paklausk, mes ruošiamės nuveikti šį tą pavojingo ir nenorim velti tavęs. Tikrai. Bet klausyk, rytoj viską tau papasakosim.

– Man jau nusibodo tos sukniastos paslaptys. Ji buvo ir mano draugė.

– Rytoj. Rimtai.

Takumis išsitraukė butelį iš kišenės ir pamėtėjo man.

– Rytoj, – pratarė.

– Šiaip tai nenoriu jam visko pasakoti, – pasakiau Pulkininkui žingsniuodamas atgal į kambarį su limonado buteliuku džemperio kišenėje. – Jis mūsų nekęs.

– Gal ir taip, bet nekęs dar labiau, jei apsimesime, kad jis nebeegzistuoja.

Po penkiolikos minučių stovėjau prie Erelio namo slenksčio.

Jis atidarė duris rankoje laikydamas mentelę ir nusišypsojęs tarė:

– Mailzai, užėik. Kaip tik kepu suvožtinį su kiaušiniais. Pasivaišinsi?

– Ne, ačiū, – nusekiau paskui Erelį į virtuvę.

Mano užduotis buvo trisdešimčiai sekundžių atitraukti jo dėmesį nuo svetainės, kad Pulkininkas spėtų pagriebti alkotesterį. Garsiai nusikosėjau, tai buvo ženklas Pulkininkui, kad gali pradėti. Erelis paėmė ir atsikando suvožtinio.

– Tai kam turėčiau būti dėkingas už tavo apsilankymą? – paklausė.

– Norėjau jums pasakyti, kad Pulkininkui – tai yra Čipui Martinui iš mano kambario – nesiseka su lotynų kalba.

– Na, kiek girdėjau, jis nelanko pamokų, todėl ir sunku ko nors išmokti. – Erelis žengė artyn. Aš vėl sukosėjau ir atsitraukiau, mudu artinomės prie svetainės tarsi šokdami tango.

– Suprantama, bet, na, jis nemiega naktimis, vis galvoja apie Aliaską, – maliau liežuvio išsitiesęs visų ūgiu, bandydamas savo ne itin plačiais pečiais užstoti svetainę. – Suprantate, jie buvo labai artimi.

– Žinau...

Tą akimirką svetainėje ant kietmedžio grindų cyptelėjo Pulkininko sportbačiai. Erelis klausiamai mane nužvelgęs žengė į šoną. Aš mikliai išbėriau:

– Man atrodo, palikote ugnį, – mostelėjau ranka į keptuvę.

Erelis apsisuko, žvilgtelėjo į, žinoma, išjungtą degiklį, tada įsiveržė į svetainę.

Tuščia. Jis atsisuko į mane.

– Mailzai, ar tu kažką rezgi?

– Ne, pone. Tikrai. Tiesiog norėjau pasikalbėti apie Čipą.

Erelis skeptiškai suraukė antakius.

– Taip, suprantu, Aliaskos artimiems draugams tai buvo gniuždantis praradimas. Tiesiog siaubinga. Tokio sielvarto nenumaldysi, tiesa?

– Taip, pone.

– Suprantu Čipo problemas. Bet mokslai svarbu. Esu tikras, Aliaska nebūtų norėjusi, kad Čipas juos apleistų.

„Tai jau tikrai“, – pagalvojau. Padėkojau Erelui, o jis pažadėjo kada nors pavaišinti mane suvožtiniu su kiaušiniu – mane tai suerzino, jau įsivaizdavau, kaip jis vieną dieną tarsi iš niekur išdygsta mūsų kambario tarpdury su suvožtiniu rankoje ir užklumpa mus A. rūkančius, o Pulkininką dar ir B. geriantį pieną su degtine iš galono talpos ąsočio.

Vidury bendrabučių aikštelės pribėgo Pulkininkas.

– Gerai tu ten: „Man atrodo, palikote ugnį.“ Jei nebūtum taip mikliai išsisukęs, man būtų ragas. Teks vėl pradėti vaikščioti į lotynų. Suknista lotynų.

– Paėmei? – paklausiau.

– Taip, – Pulkininkas linktelėjo. – Taip. Dieve, tikiuosi, šandien jo nepasiges. Neturėtų pagrindo ką nors įtarti. Kam reikėtų vogti alkotesterį?

Antrą valandą nakties Pulkininkas išlenkė šeštą porciją degtinės, susiraukė, tada pradėjo makaluoti rankomis, prašydamas mano geriamo limonado. Padaviau, Pulkininkas jį užsivertė ir ilgai gėrė.

– Manau, ryt į lotynų neisiu, – galiausiai pasakė. Žodžiai šiek tiek pynėsi, lyg jo liežuvis būtų apsunkęs.

– Dar vieną, – paprašiau.

– Gerai. Bet tai paskutinis. – Pulkininkas įsipylė šlakelį degtinės į popierinį puodelį, nurijo, sučiaupė lūpas ir suspaudė savo mažus kumščius. – *Dieve*, kaip šlykštu. Su pienu daug skaniau. Tikiuosi, jau bus dvi kablės keturios.

– Po paskutinio gėrimo reikia palaukti penkiolika minučių ir tik tada tikrinti, – tariau prisiminęs internete skaitytą alkotesterio naudojimo instrukciją. – Jautiesi girtas?

– Jei girtumas būtų šokoladas, aš jau būčiau rudas kaip... Nusikvatojome.

– Tada geriau paukščių pienas, – pridūriau.

– Atleiskite. Tikrai nesu geriausios formos.

Rankoje laikiau alkotesterį, glotnų, sidabro spalvos prietaisą, maždaug nedidelio nuotolinio valdymo pultelio dydžio. Po skystųjų kristalų ekranu buvo maža skylutė. Papūčiau į ją bandydamas prietaisą: užsižiebė 0,00. Nusprendžiau, kad veikia.

Po penkiolikos minučių padaviau jį Pulkininkui.

– Apžiok ir palaikyk bent dvi sekundes.

Jis pažvelgė į mane.

– Ar taip sakei ir Larai TV kambary?

– Užsičiaupk ir pūsk, – atkirtau.

Pulkininko skruostai išsipūtė, veidas paraudo nuo ilgo ir stipraus pūtimo.

Viena ir šešios dešimtosios.

– O ne, – sumurmėjo Pulkininkas. – O ne.

– Du trečdalius kelio jau nuėjai, – padrąsinau.

– Taip, bet iki vėmimo jau nuėjau tris ketvirtadalius.

– Viskas įmanoma. *Ji* juk tai padarė. Nagi! Juk sugebėsi ap-
lenkti merginą?

– Paduok limonadą, – stojiškai pareiškė jis.

Ir tada lauke išgirdau žingsnius. Žingsnius. Prieš įjungdami šviesas palaukėme iki 1:00, tikėdamiesi, kad visi jau miegos, – vis dėlto savaitės vidurys, – bet iš kur tie žingsniai, mėšlas, Pulkininkas visiškai sutrikęs žiūrėjo į mane, o aš čiupau jam iš rankų alkotesterį, įbrukau jį tarp poroloninės sofos priegalvių, pagriebęs popierinį puoduką ir limonado buteliuką su degtine užkišau už KAVOS STALIUKO, vienu judesiu išsilupęs iš pake-
lio prisidegiau cigaretę, vildamasis, kad dūmai paslėps alkoholio tvaiką. Kelis kartus neįkvėpdamas į plaučius truktelėjau dūmą, bandžiau paskleisti kambaryje, ir vos tik spėjau atsisėsti ant so-
fos, į duris pasigirdo garsus beldimas. Pulkininkas žvelgė į mane plačiai atmerktomis akimis, jo žvilgsnyje atsispindėjo susitaiky-
mas su nieko gera nežadančiu likimu, o aš sušnibždėjau:

– Verk.

Ir tada Erelis pajudino durų rankeną.

Pulkininkas palinkęs į priekį įsikniaubė į kelius, o man vos spėjus apkabinti jo virpančius pečius, vidun įžengė Erelis.

– Atsiprašau, – tariau šiam nespėjus nė prasižioti. – Jam sunki naktis.

– Tu *rūkai?* – žioptelėjo Erelis. – *Savo kambaryje? Praėjus ke-
turioms valandoms po šviesų užgesinimo?*

Numečiau cigaretę į pustuštę kolos skardinę.

– Labai atsiprašau, pone. Tiesiog bandžiau neužmigti, norė-
jau pabūti su juo.

Erelis priėjo prie sofas, o aš pajutau, kad Pulkininkas bando išsitiesti, todėl tvirtai spustelėjau jo pečius žemyn, nes jei Erelis užuostų Pulkininko kvėpavimą, mums būtų galas.

– Mailzai, – vėl prabilo Erelis. – Suprantu, jums dabar sunkus metas. Tačiau tau teks gerbti šios mokyklos taisykles arba turėsi pereiti mokytis kitur. Rytoj prisistatyk tarybai. Čipai, gal galiu tau kuo nors padėti?

Nepakeldamas akių, Pulkininkas atsiliepė virpančiu, ašarotu balsu:

– Ne, pone. Gerai, kad turiu Mailžą.

– Na, aš irgi taip manau, – sutiko Erelis. – Tai gal paskatink jį laikytis šios įstaigos taisyklių, kitaip jam gali tekti iš čia išvykti.

– Taipponė, – atsakė Pulkininkas.

– Galite neišjungti šviesų, kol susiruošite gulti. Mailzai, su tavim pasimatysime rytoj.

– Labanakt, pone, – sulinksėjau, įsivaizduodamas, kaip Pulkininkas grąžins alkotesterį Erelui į namus, kol tas mane moralizuos taryboje.

Erelui uždarius duris, Pulkininkas šypsodamasis pakėlė akis ir, vis dar prisibijodamas, kad Erelis gali stovėti už durų, sukuždėjo:

– Tikras šedevras.

– Mokiausi iš geriausių, – atsiliepia. – O dabar gerk.

Po valandos limonado buteliukas buvo beveik tuščias, o Pulkininko kvapas pagaliau pasiekė dvi ir keturias šimtąsias.

– Ačiū tau, Dieve! – šūktelėjo jis, o tada pridūrė: – Košmaras. Kažko visai nelinksma.

Atsistojęs patraukiau iš kelio KAVOS STALIUKĄ, kad Pulkininkas galėtų eiti tiesia linija, ir paliepia:

– Gerai, dabar stokis.

Pulkininkas pabandė rankomis atsistumti nuo sofos, bet čia pat sudribo. Gulėdamas ant nugaros suaimanavo:

- Kambarys sukasi. Vemsiu.
- Tik nevemk. Viską sugadinsi.

Nusprendžiau atlikti policininkų naudojamą blaivumo patikrinimo testą.

– Gerai. Atsistok čia ir pabandyk eiti tiesiai. – Pulkininkas nuo sofos nusirito ant grindų, sučiupęs už pažastų jį pakėliau. Pastačiau ant dviejų linoleumo gabalų sudūrimo juostos ir paliečiau: – Eik šita linija. Eik tiesiai, statyk pėdą prie pėdos. – Pulkininkas pakėlė koją ir sumosavęs rankomis iš karto pasviro į kairę. Žengė vieną vienintelį neužtikrintą žingsnį svirduliuodamas, atrodė, kad jam neišeina statyti tiesiai kojos už kojos. Trumpam atgavo pusiausvyrą, tada žengė atgal ir dribtelėjo ant sofos.

- Neišlaikiau, – pareiškė dalykiškai.
- Aišku, o kaip tavo erdvės suvokimas?
- Mano dvės *kas*?

– Pažvelk į mane. Kiek Tešlių matai? Ar manęs yra du? Ar galėtum netyčia atsitrekti į mane, jei būčiau policijos automobilis?

– Viskas sukasi, bet ne, nemanau. Kaip bloga. Ji tikrai buvo tokia?

- Išėitų. Ar galėtum dabar vairuoti?
- O Dieve, ne. Ne. Ne. Chmm, ji buvo tikrai girta.
- Aha.
- Mes buvom tikri asilai.

– Aha.

– Visas sukuosi. Bet ne. Ne policijos automobilis. Dabar *matau*.

- Štai tau ir įrodymas.
- Gal ji užmigo. Žiauriai noriu miego.

John Green

– Dar išsiaiškimsim, – ištariau tvirtu balsu, įsijautęs į vaidmenį, kurį paprastai atlikdavo Pulkininkas.

– Ne šiandien, – sublerbė tas. – Šiandien šiek tiek pavemsime, o tada išmiegosime pagirias.

– Nepamiršk lotynų.

– Taip. Suknista lotynų.

PO

DVIDEŠIMT AŠTUONIŲ DIENŲ

Kitą rytą Pulkininkas į lotynų vis dėlto atėjo.

– Jaučiuosi fantastiškai, nes tebesu girtas. Bet Dieve pasigailėk manęs po poros valandų, – tarė jis.

O aš rašiau prancūzų kalbos testą, prieš kurį *un petit peu* pasimokiau. Klausimai su duotais galimais atsakymais („įrašykite reikiamą veiksmožodžių laiko formą“) sekėsi visai neprastai, tačiau esė „Ką „Mažajame prince“ simbolizuoja rožė?“ išmušė mane iš vėžių.

Manau, jei būčiau skaitęs „Mažąjį princą“ prancūziškai ar bent jau angliškai, šis klausimas būtų pasirodęs visai lengvas. Deja, praeitą vakarą praleidau girdydamas Pulkininką. Todėl paprasčiausiai atsakiau: *Elle symbolise l'amour* („Ji simbolizuoja meilę“). Šiam klausimui ponia O'Malėj liepė skirti visą puslapį, bet nusprendžiau, kad puikiai išsiverčiau ir su trim žodžiais.

Mokslai man sekėsi neblogai, laikiausi prie B su minusu ribos ir labai negąsdinau tėvų, tačiau iš tiesų man tai neberūpėjo. „Ką reiškia rožė? – galvojau. – Iš kur aš žinau! Ką reiškia baltos tulpės?“ Štai kur dėmesio vertas klausimas.

Išklausęs tarybos moralą ir gavęs 10 darbo valandų, grįžau į 43 kambarį, kur Pulkininkas pasakojo Takumiui visą teisybę – na, visą, išskyrus bučiavimąsi. Įžengiau Pulkininkui kaip tik sakant:

– Ir mes padėjome jai išvažiuoti.

– Jūs sprogdinate petardas, – pridūrė Takumis.

– Iš kur žinai apie petardas?

– Pasiklausinėjau šen bei ten, – atsakė. – Žodžiu, tai buvo kvaila. Nereikėjo to daryti. Bet jei rimtai, tai mes visi ją paleidome. – Susimąščiau, ką, po velnių, jis turi omeny, bet nespėjau paklausti, nes Takumis pertraukė mano mintis: – Taigi, manote, tai buvo savižudybė?

– Gal, – burbtelėjau. – Neįsivaizduoju, kaip dar ji galėjo įsirežti į policijos automobilį, jei ne užmigusi.

– Gal ji važiavo aplankyti tėvo, – svarstė Takumis. – Vaino stotis toje pusėje.

– Gal, – linktelėjau. – Viskas yra gal, ar ne?

Pulkininkas iš kišenės išsitraukė cigarečių.

– Na, štai jums dar vienas: *gal* Džeikas žino atsakymą. Kitus kelius jau išbandėme, todėl rytoj jam paskambinsiu, gerai?

Dabar aš irgi jau norėjau sužinoti atsakymus, tik ne į visus klausimus.

– Na gerai, – atsakiau. – Bet klausyk – pasilaikyk visas nesvarbias smulkmenas. Nenoriu žinoti nieko, kas nepadės suprasti, kur ir kodėl ji važiavo.

– Tiesą sakant, man irgi jų nereikia, – paantrino Takumis. – Man atrodo, kažkiek to visko turėtų likti asmeniška.

Pulkininkas pakišo po durimis rankšluostį ir prisidegęs cigaretę tarė:

– Gerai, vaikučiai. Dalysimės tik būtina informacija.

PO

DVIDEŠIMT DEVYNIŲ DIENŲ

Kitą dieną eidamas iš pamokų pastebėjau ant suoliuko prie taksofono sėdintį Pulkininką, pasidėjęs sąsiuvinį ant kelių jis kažką skrebena, telefono ragelį petimi spaudė prie ausies.

Nuskubėjau į 43 kambarį ir radau be garso lenktynes žaidžiantį Takumį.

– Kiek jis jau kalba? – paklausiau.

– Nežinau. Kai grįžau prieš dvidešimt minučių, jau buvo pradėjęs. Tikriausiai praleido sustiprintą matematikos pamoką. O ką, bijai, kad Džeikas atvažiavęs išspardys tau subinę už tai, kad leidai jai iškeliauti?

– Nesvarbu, – sumurmėjau, pats sau galvodamas: „Kaip tik todėl ir neturėjome jam pasakyti.“

Nuėjęs į tualetą paleidau dušą ir užsirūkiau. Netrukus prie manęs prisidėjo ir Takumis.

– Kas naujo? – paklausė jis.

– Nieko. Noriu sužinoti, kas jai nutiko.

– Tikrai nori sužinoti tiesą? Ar tik sužinoti, kad ji susipyko su Džeiku, važiavo su juo išsiskirti ir ketino grįžusi pulti tau į glėbį, karštai, saldžiai su tavimi mylėtis ir prigimdyti tau krūvą genialių kūdikių, kurie atmintinai mokytųsi paskutiniuosius žodžius ir poeziją?

– Jei aš tave nervinu, taip ir sakyk.

– Nervini ne todėl, kad leidai jai važiuoti. Bet man jau nusi-
bodo toks tavo elgesys, lyg būtum vienintelis jos norėjęs bičas.
Lyg turėtum monopolinę teisę ją mylėti, – išrėžė Takumis.

Atsistojau, pakėliau unitazo dangtį ir nuleidau nebaigtą rū-
kyti cigaretę.

Akimirką į jį spoksojau, tada tariau:

– Tą naktį su ja bučiavausi. Taigi monopolį turiu.

– Ką? – apstulbęs sumikčiojo Takumis.

– Aš su ja bučiavausi.

Jis išsižiojo, tarsi norėdamas kažką pasakyti, bet taip ir nepratarė nė žodžio. Kurį laiką spoksojome vienas į kitą, staiga pasiju-
tau susigėdęs dėl tokio gyrimosi ir pasakiau:

– Aš... klausyk, juk žinai, kokia ji buvo. Norėjo kažką padary-
ti, kažką ir padarė. Tiesiog buvau pirmas po ranka pasipainiojęs
vaikinas.

– Ką gi. Aš tai niekada nebuvau toks vaikinas, – sumurmė-
jo. – Aš... žinai, Tešliau, dėl Dievo, tikrai negaliu tavęs kaltinti.

– Tik nesakyk Larai.

Jis linktelėjo, ir pasigirdo trys bilstelėjimai į kambario du-
ris – Erelis! Dar spėjau pagalvoti: „Šūdas, pričiupo antrą kartą
per savaitę“, – bet Takumis mostelėjo į dušą, sušokę vidun už-
traukėme užuolaidas, ir per žemai pakabinta dušo galvutė ap-
liejo mus vandeniu nuo krūtinės iki kojų. Stovėjome tylėdami,
susispaudę arčiau nei būtina, kapsintis dušas dvi minutes lėtai
merkė mūsų marškinėlius ir džinsus, o mudu laukėme, kol garai
sutrauks dūmus į ventiliacijos angą. Erelis taip ir nepabeldė į vo-
nios duris, todėl Takumis pagaliau užsuko vandenį. Per plauką
pravėręs duris ir dirstelėjęs į kambarį pamačiau ant sofos sėdintį
Pulkininką, užsikėlusį kojas ant KAVOS STALIUKO ir tęsiantį

Takumio paliktas NASCAR lenktynes. Atlapojau duris, ir mudu su Takumiu kiaurai peršlapę išėjome iš vonios kambario.

– Tokį vaizdelį ne kasdien pamatysi, – su neslepiaama ironija tarstelėjo Pulkininkas.

– Kokio velnio? – piktai paklausiau.

– Pabeldžiau kaip Erelis, kad jus pagąsdinčiau, – tarė jis ir nusišypsojo. – Žmonės, jei kada vėl norėsite pabūti vieni du, pakabinkite ant durų raštelį.

Mudu su Takumiu nusijuokėme, o tada Takumis pridūrė:

– Na taip, buvom pradėję šiek tiek kandžiotis, bet po bendro dušo, Tešliau, jaučiuosi tau daug artimesnis.

– Tai kaip tau sekėsi? – pasidomėjau.

Prisėdau ant KAVOS STALIUKO, o Takumis klestelėjo ant sofos šalia Pulkininko, mudu buvome kiaurai permirkę ir sušalę, bet išgirsti Pulkininko pokalbio su Džeiku ataskaitą rūpėjo labiau nei išdžiūti.

– Įdomiai. Štai ką turėtumėte žinoti: kaip ir manėme, tas gėles jai padovanojo Džeikas. Jie nesusiriejo. Tiesiog jis paskambino, nes buvo pažadėjęs, jų draugystės aštuonių mėnesių sukakties proga, o taip jau nutiko, kad jie draugauti pradėjo dvi po trečios valandos nakties, – sutikite, tai kiek absurdiška, – ir, matyt, ji per stebuklą išgirdo suskambusį telefoną. Tai va, jie kokias penkias minutes kalbėjosi apie šį bei tą, o tada ji iš niekur nieko pakvaišo.

– Iš niekur nieko?

– Leiskite pažvelgti į užrašus, – Pulkininkas pavartė sąsiuvinį. – Štai. Džeikas paklausė: „Kaip praleidai sukaktį?“ Aliaska atsakė: „Tiesiog *nepakartojamai*“, – Pulkininko balse buvo girdėti jos entuziazmas, tai, kaip ji pabrėždavo kai kuriuos žodžius, pavyzdžiui: „*nepakartojamai*“, „*fantastiškai*“ ir „*besąlygiškai*“. –

Tyla, tada Džeikas paklausė: „Ką veiki?“ Aliaska atsakė: „Nieko, šiaip paišalioju“, – ir staiga: „O Dieve!“ Tada: „Šūdas šūdas šūdas“, pradėjo kūkčioti, pasakė, kad turi eiti, kad pasikalbės vėliau, bet nesakė, kad atvažiuos, todėl Džeikas nemano, kad važiuo pas jį. Nežino, kur ji važiuo, ruošdamasi jį aplankyti Aliaska visada atsiklausdavo, o ši kartą neklausė. Pala, paieškosiu, kaip ten jis pasakė. – Pulkininkas pervertė puslapį. – Štai: „Ji sakė, kad pasikalbėsime vėliau, o ne kad *pasimatysime*.“

– Man sako: „Pratęsim vėliau“, jam sako, kad pasikalbės vėliau, – nusistebėjau.

– Taip. Geras pastebėjimas. Ateities planavimas. Aiškiai nesi-ruošė žudyti. Tada ji grįžta į kambarį šaukdama, kad kažką pamiršo. O tada jos galvotrūkčios lenktynės pasiekia finišo liniją. Taigi, iš tiesų jokių atsakymų neturime.

– Na, bent jau žinome, kur jinai nevažiuo.

– Nebent impulsyviai sugalvojo, – pakomentavo Takumis. Jis pažvelgė į mane. – O iš to, ką girdėjau, atrodo, kad tą naktį ji buvo impulsyvi.

Pulkininkas klausiamai žvilgtelėjo į mane, linktelėjau.

– Taip, – patvirtino Takumis. – Jau girdėjau.

– Tai gerai. Išgirdęs įsiutai, bet tada su Tešlium įlindote į dušą ir nusiraminau. Nuostabu. Taip, tai tą naktį... – dėstė Pulkininkas.

Ir pabandėme kaip galėdami tiksliau atpasakoti tos nakties pokalbį Takumiui, bet nė vienas mūsų gerai visko neprisiminėme, nes Pulkininkas tada buvo girtas, o aš nelabai kreipiau dėmesį, kol Aliaska nepaminėjo „Tiesos ar drąsos“. Ir, šiaip ar taip, nenumanėme, kad kada nors tai bus svarbu. Paskutiniuosius žodžius kur kas sunkiau įsiminti, kai nežinai, kas tuoj mirs.

– Na, – pasakojo Pulkininkas, – kiek pamenu, mudu kalbėjomės apie tai, kaip man patinka riedlentės kompiuteriniuose

žaidimuose, bet niekada netoptelėtų į galvą stoti ant riedlentės tikrovėje, o tada ji pasakė: „Žaidžiam „Tiesa ar drąsa“, ir tu ją išdulkinai.

– Pala, tu ją išdulkinai? Pulkininkui matant? – suriko Takumis.

– Aš jos nedulkinau.

– Vyručiai, nusiraminkite, – tarė Pulkininkas iškėlęs rankas. – Tai tik eufemizmas.

– Ko? – pasiteiravo Takumis.

– Bučiavimosi.

– Nieko sau eufemizmas, – Takumis pavartė akis. – Ar man vieninteliam atrodo, kad jūsų laižiakas galėjo būti lemtingas?

– Taip, ir kaip aš anksčiau nepagalvojau, – atkirtau akmeniiniu veidu. – Bet dabar nebežinau. Ji nepasakė Džeikui. Tai negalėjo būti taip jau svarbu.

– Gal ją tiesiog užgraužė sąžinė, – nenurimo Takumis.

– Džeikas sakė, kad telefonu jos balsas skambėjo įprastai, kol ji neužsivedė, – tarė Pulkininkas. – Bet tikriausiai ji taip sureagavo dėl skambučio. Nutiko kažkas, ko nesuvokiame, – Pulkininkas pyktelėjęs perbraukė ranka per savo tankius, storus plaukus. – Po šimts, kažkas. Kažkas, susijusio su ja. Turime išsiaiškinti, kas.

– Taigi, tereikia perskaityti mirusio žmogaus mintis, – suslinksėjo Takumis. – Viskas paprasta.

– Tiksliai. Išsitaškom? – paklausė Pulkininkas.

– Ačiū, nenoriu, – papurčiau galvą.

Pulkininkas iš po sofos priegalvio ištraukė Takumio limonado buteliuką. Takumis irgi atsisakė, bet Pulkininkas tik vyp-telėjo:

– Daugiau liks man.

Ir užsivertė butelį.

PO

TRISDEŠIMT SEPTYNIŲ DIENŲ

Kitą trečiadienį po religijų pamokos susidūriau su Lara. Tikrąja to žodžio prasme. Aišku, mačiau ją ir iki tol. Mačiau beveik kiekvieną dieną – per anglų kalbos pamokas ar bibliotekoje besišnabždančią su savo kambario drauge Keite. Per pietus ir vakarienę mačiau ją valgykloje, o jei būčiau vaikščiojęs pusryčiauti, tikriausiai būčiau matęs ir tada. Akivaizdu, kad ir ji mane matė, bet iki to ryto mūsų žvilgsniai nė karto nesusidūrė.

Praėjus tiek laiko jau buvau nusprendęs, kad ji mane pamiršo. Galų gale, mudu draugavome tik vieną dieną, tiesa, įvykių netrūko. Bet kai po pamokos skubėdamas į matematiką įsirėžiau jai į kairį petį, ji atsisukusi dėbtelejo į mane. Piktai, ir tikrai ne dėl to, kad į ją atsitrenkiau.

– Atsiprašau, – išlemau, o Lara tik sušnairavo, lyg ketintų muštis, o gal pravirkti, ir, netarusi nė žodžio, išėjo iš klasės. Vienintelis žodis, kurį pasakiau jai šį mėnesį.

Norėjau norėti su ja pasikalbėti. Žinojau, kad elgiuosi siaubingai. „Įsivaizduok, – kartočiau sau, – jei būtum Lara, ką tik mirė tavo draugė, o tavo vaikinai su tavimi nekalba.“ Tačiau šiuo metu širdyje vietos pakako tik vienam norui, ji buvo mirusi, aš norėjau išsiaiškinti, kaip ir kodėl, o Lara atsakyti į šiuos klausimus negalėjo, – vadinas, išvis nėra apie ką kalbėti.

PO

KETURIASDEŠIMT PENKIŲ DIENŲ

Kelias savaites mudviejų su Pulkininku rūkymo įprotis laikėsi iš labdaros – mus cigaretėmis už dyką arba beveik už dyką vaišino visi, pradedant Mole Tan ir baigiant ne be mūsų pagalbos trumpai apsikirpusiu Longvelu Čeisu. Atrodė, kad visi nori mums padėti ir nesugalvoja geresnio būdo. Tačiau baigiantis vasariui paramos šaltinis išseko. Atvirai šnekant, ir gerai. Nesmagiai jaučiausi imdamas tas dovanas, nes dovanotojai nežinojo, kad tai mudu užtaisėme ginklą ir padavėme Aliaskai į rankas.

Todėl po pamokų Takumis nuvežė mus į Kusą gėrimų – „Mes tenkiname jūsų spiritualistinius poreikius.“ Tą popietę mudu su Takumi sulaukėme neguodžiančių pirmo rimtesnio šio semestro matematikos kontrolinio rezultatų. Gal dėl to, kad nebeturėjome Aliaskos, kuri prie krūvelės maknevalgomų bulvyčių pamokytų mus matematikos, gal todėl, kad nelabai ir ruošėmės, abu rizikavome, kad tėvams bus išsiųsti laišakai apie mūsų nepažangumą.

– Bėda ta, kad matematika man tiesiog nėra labai įdomi, – dalykišku balsu pakomentavo Takumis.

– Gali būti sunku tai paaiškinti Harvardo priėmimo komisijos pirmininkui, – atsiliepė Pulkininkas.

– Kodėl gi, – įsiterpiau. – Man skamba gana įtikinamai.

Nusikvatojome, bet juokas čia pat pavirto sunkia, gniuždančia tyla, žinojau, kad visi mąstome apie ją, mirusią ir nesijuo-
kiančią, šaltą, nebesančią Aliaską. Mintis, kad Aliaskos nebėra,
kas kartą mane priblokšdavo iš naujo. „Ji pūva po žeme Vaino
stotyje“, – pagalvojau, bet ir tai ne visai tikslu. Ten tik jos palai-
kai, o jos pačios nebėra niekur, *BAM*.

Po pačių linksmiausių akimirų dabar apimdavo liūdesys,
nes kai gyvenimas pradėdavo panėšėti į praėjusias dienas, kai ji
dar buvo su mumis, suvokdavome, kaip visiškai ir negrįžtamai ji
mus paliko.

Cigaretes pirkau aš. Nė karto nebuvo užėjęs į „Kusos gė-
rimus“, bet viduje atrodė apleista lygiai taip, kaip Aliaska ir
nupasakojo. Kai ėjau prie prekystalio, apdulkėjusios medinės
grindys gailiai girgždėjo, šalia prekystalio stovėjo didelė sūrste-
lėjusio vandens statinė, kurioje, pasak užrašo, turėjo plaukioti
GYVAS JAUKAS, tačiau iš tiesų plūduriavo būrys akivaizdžiai
pastipusių aukšlių. Paprašyta dėžės „Marlboro Lights“, už pre-
kystalio stovinti moteris nusišypsojo man visais keturiais turi-
mais dantimis.

– Iš Kalver Kriko būsi? – paklausė, o aš sutrikau, nežinoda-
mas, ką atsakyti, nes vargu ar vidurinės mokyklos moksleivis tu-
rės devyniolika metų, tačiau nosisukusi pardavėja pagriebė dėžę
cigarečių ir nė nepaprašiusi pažymėjimo padėjo ant prekystalio,
todėl pagaliau linktelėjau:

- Taip, ponio.
- Kaip mokykla? – toliau kamantinėjo.
- Neblogai.
- Girdėjau, kažgi kas pas jumis pasimyrojo.
- Taip.
- Tikrai gaila girdėt.
- Taip.

Moteriškai – jos vardo nežinojau, nes ši prekyvietė ne iš tų, kuriose pinigai švaistomi kortelėms su vardu, – ant skruosto pūpsojo apgamas su ilgu, baltu plauku. Vaizdelis nebuvo šlykštus, bet nesilioviau į jį dirščiojęs.

Grižęs į automobilį padaviau Pulkininkui cigarečių pakelį.

Važiavome iki galo atsidarę langus, nors šaltas vasario oras gėlė veidą, o per vėjo švilpimą buvo neįmanoma susikalbėti. Rūčiau ant galinės automobilio sėdynės, svarstydamas, kodėl moteriškė iš „Kusos gėrimų“ neišsirauna to vienintelio iš apgamo kyšančio plauko. Pro atvirą Takumio langą man į veidą pūtė šaltas vėjas. Pasislinkęs arčiau vidurio žvilgtelėjau į Pulkininką – jis sėdėjo šalia vairuotojo, išsišiepęs laikė atkišęs veidą vėjui.

PO

KETURIASDEŠIMT ŠEŠIŲ DIENŲ

Nenorėjau kalbėtis su Lara, bet kitą dieną per pietus Takumis metė stipriausią kaltės kozirį.

– Kaip, tavo nuomone, reaguotų Aliaska? – paklausė, per valgyklą žvelgdamas į Larą. Ji sėdėjo už trijų stalų su savo drauge Keite ir vis šyptelėdavo, kai Keitė nusikvatodavo iš savo pokštų. Lara šakute pasemdavo konservuotų kukurūzų ir dėdamasi į burną pasilenkdavo virš lėkštės, kad nepabirtų pro šalį, – nebyli valgytoja.

– Ji galėtų užkalbinti *mane*, – bandžiau pasiteisinti Takumiui.

Tas papurtė galvą. Pilna burna bulvių košės sublerbė:

– Tu tuji. – Nurijo. – Tešliau, leisk užduoti tau klausimą. Kai būsi senas ir žilas, ant kelių sūpuosi savo anūkus, o jie staiga ims ir paklaus tavęs: „Seneli, o kas tau pirmą kartą pačiulpė?“ – negi norėsi atsakyti, kad tai buvo kažkokia mergina, į kurią likusius metus mokykloje nekreipei dėmesio? Ne! – Takumis vyptelėjo. – Norėsi atsakyti: „Mano brangi draugė Lara Baterskaja. Šimtą kartų dailesnė už jūsų močiutę.“

Neišlaikiau nenusikvatojęs. Na gerai. Turiu pasikalbėti su Lara.

Po pamokų nuėjau prie Laros kambario ir pabeldžiau, ir štai ji stovi tarpduryje, tarsi nebyliai sakytų: „Ko? Ko dar? Prikiauli-

nai, kiek tik galėjai, Tešliau“, – o aš žvelgiau jai per petį į kambarį, kuriame buvau tik vieną vienintelį kartą ir kuriame sužinojau, kad, bučiuodamasis arba ne, negaliu su ja kalbėtis, – ir kol tyla nepatogiai neužsitęsė, tariau:

– Atsiprašau.

– Už ką? – Lara vis dar žvelgė mano pusėn, bet ne į mane.

– Už tai, kad tave ignoravau. Už viską.

– Neturėjai būti mano vaikynas. – Ji buvo graži, jos didelės akys tankiai mirksėjo, skruostai buvo švelnūs ir apvalūs, ir vis dėlto tas apvalumas man tik priminė siaurą Aliaskos veidą ir aukštus skruostikaulius. Bet su tuo galėjau susitaikyti, ir, po teisybei, susitaikiau. – Galėjai būti tyk draugas, – pridūrė ji.

– Žinau. Susimoviau. Atsiprašau.

– Neatleisk tam šikniui! – iš kambario suriko Keitė.

– Aš tau atleidžiu, – Lara nusišypsojusi stipriai apkabino mane per liemenį. Apglėbiau ją per pečius, įbedęs nosį į plaukus užuodžiau žibutes.

– Aš neatleidžiu, – pareiškė tarpdury išdygusi Keitė. Ir, nors mes nebuvome labai gerai pažįstami, tai jai nesutrukdė spirti keiliu man į kiaušius. Keitė nusišypsojo, o kai susiriečiau, pridūrė: – *Dabar* atleidžiu.

Mudu su Lara išėjome pasivaikščioti prie ežero – be Keitės – ir vaikščiodami kalbėjomės. Kalbėjomės apie Aliaską ir apie praeitą mėnesį, apie tai, kaip jai teko ilgėtis manęs ir ilgėtis Aliaskos, o tuo tarpu aš ilgėjausi tik Aliaskos (Laros žodžiuose buvo daug tiesos). Papasakojau jai, kiek galėjau, pradedant petardomis, baigiant Pelhamo policijos nuovada ir baltomis tulpėmis.

– Aš ją mylėjau, – pagaliau tariau, o Larai atsakius, kad irgi mylėjo, pridūriau: – Žinau, bet viskas dėl to. Aš ją mylėjau, o kai ji žuvo, nesugebėjau galvoti apie nieką kita. Jaučiausi, na, nesąžiningas. Lyg tave apgaudinėčiau.

– Tai nėra tynkama priežastis, – pratarė Lara.

– Žinau, – linktelėjau.

Ji tyliai nusijuokė.

– Na yr gerai. Svarbu, kad žynai.

Suvokiau, kad pyktis niekur nedings, bet mes bent jau kalbėjomės.

Tą vakarą, temstant, ore aidėjo varlių kurkimas ir iš žiemos miego pakilusių vabzdžių zvimbimas, o mūsų ketveriukė – Takumis, Lara, Pulkininkas ir aš – nušviesti šaltos blyškios pilnaties žingsniavome į rūkymo skylę.

– Ė, Pulkininke, o kodėl vadynate tą vietą rūkymo skylė? – paklausė Lara. – Ji labiau prymena tunelį.

– Ji tarsi žvejybos skylė, – atsakė tas. – Jei būtume žvejai, čia žvejojume. Bet nesame, todėl čia rūkome. Nežinau. Jei gerai pamenu, pavadinimą sugalvojo Aliaska. – Ištraukęs iš pakelio cigaretę, Pulkininkas įmetė ją į vandenį.

– Kas čia dabar? – susiraukiau.

– Už ją.

Šyptelėjau lūpų kraštais ir pats įmečiau į vandenį cigaretę. Atkišau pakelį Takumiui su Lara, jie pasekė mūsų pavyzdžiu. Rūkalai keletą akimirų sukdamiesi ir šokčiodami sūpavosi srovėje, tada pradingo iš akių.

Nebuvau religingas, bet man patiko ritualai. Patiko susieti atsiminimą su veiksmu. Senis kartą pasakojo, kad Kinijoje įprasta skirti kelias dienas per metus kapų valymui, per jas mirusiesiems nešamos dovanos. Įsivaizdavau, kad Aliaska tikrai neatsisakytų parūkyti, todėl pamaniau, kad Pulkininkas davė pradžią puikiam ritualui.

Pulkininkas nusispjovęs į tėkmę nutraukė tylą.

– Keistas reikalas kalbėtis su mirusiais, – tarė jis. – Sunku pasakyti, ar pats už juos sugalvoji atsakymus, ar jie iš tiesų su tavimi kalba.

– Padarom sąrašą, – pasiūlė Takumis, vengdamas savianalizės. – Kokių turime savižudybės įrodymų?

Pulkininkas išsitraukė savo amžinąjį sąsiuvinį.

– Ji nenuspaudė stabdžių, – pasakiau pirmas, o jis puolė skrebenti.

Dar ji buvo dėl kažko labai nusiminusi, ir nors anksčiau gana dažnai būdavo prastos nuotaikos, ją visada įveikdavo. Svarstėme, galbūt gėles ji pasiėmė tarsi savo pačios atminimui – kaip laidotuvių vainiką ar panašiai. Tačiau tai nebuvo būdinga Aliaskai. Aišku, ji buvo paslaptinga, bet jei taip kruopščiai suplanuoja savižudybę, kad net pasirūpini gėlėmis, tikriausiai žinai ir tai, kaip mirsi, o Aliaska tikrai negalėjo žinoti, kad greitkelyje lyg tyčia pasitaikys policijos automobilis.

Kokių yra nelaimingo atsitikimo įrodymų?

– Ji buvo labai girta, tai gal pagalvojo, kad pravažiuos pro šalį, nors nelabai įsivaizduoju, – čia pat sau paprieštaravo Takumis.

– Gal ji užmigo, – tarė Lara.

– Taip, mes apie tai jau galvojome, – linktelėjau. – Bet vargu ar užmigęs ir toliau važiuotum tiesiai.

– Neįsivaizduoju, kaip galėtume tai patikrinti nerizikuodami gyvybe, – tarė Pulkininkas. – Šiaip ar taip, ženklų, kad ketintų nusižudyti, nebuvo. Ji nekalbėjo, kad nori mirti, nedalino savo daiktų ir taip toliau.

– Jau du. Girta, neplanavo mirti, – skaičiavo Takumis.

Niekur su tokia informacija nenusikasi. Tą pačią špygą apuostėme iš kitos pusės. Mums reikėjo ne daugiau galvoti. Mums reikėjo daugiau įrodymų.

– Turime išsiaiškinti, kur ji važiavo, – nekantravo Pulkininkas.

– Paskutiniai, su kuriais ji kalbėjosi, buvome aš, tu ir Džeikas, – tariau. – Ir nė vienas nežinome. Tai kaip, po velnių, galima išsiaiškinti?

Takumis dirstelėjo į Pulkininką, atsiduso.

– Man atrodo, sužinojus, kur ji važiavo, geriau nebus. Man regis, nuo to mums bus tik blogiau.

Knibžda tokia mintis pašamonėje.

– Na, *mano* pašamonė nori sužynoti, – įsiterpė Lara, ir tik dabar supratau, ką norėjo pasakyti Takumis tą dieną, kai mudu susiglaudę slėpėmės duše, – gal aš ją ir bučiavau, bet tikrai neturėjau monopolinės teisės į Aliaską; ji rūpėjo ne tik mudviem su Pulkininku, ir mes ne vieninteliai bandėme išsiaiškinti, kaip ir kodėl ji mirė.

– Taigi, deja, – įsiterpė Pulkininkas, – atsidūrėme aklagatvyje. Kuris nors sugalvokit, ką daryti toliau. Nes mano tyrimo metodai jau išseko.

Nuspriegęs cigaretės nuorūką į upelį, pakilo eiti. Mes nusekėme jam iš paskos. Net ir nelaimėjęs, jis vis dar Pulkininkas.

PO

PENKIASDEŠIMT VIENOS DIENOS

Tyrimas užtruko, todėl vėl pradėjau skaityti religijų pamokai, atrodo, Seniui tai patiko, nes paskutiniausias šešias savaites per jo testukus nuolat susimaudavau. Trečiadienį rašėm dar vieną: „Pateikite budistinio koano pavyzdį.“ Koanas yra kažkas panašaus į mįslę, jis skirtas padėti siekti *zen* budizmo nušvitimo. Aš parašiau apie tokį vyruką, Banzaną. Vieną dieną jis ėjo per turgų ir išgirdo pirkėją prašant mėsininko duoti geriausią mėsos gabalą. Mėsininkas atsiliepė: „Mano parduotuvėje visa yra geriausia. Čia nerasi mėsos, kuri nebūtų geriausia.“ Tai išgirdęs Banzanas suvokė, kad nėra geriausio ar blogiausio, toks įvertinimas iš tiesų neturi prasmės, nes tikrovėje yra tik tai, kas yra, ir *BAM*, pasiekė nušvitimą. Išvakarėse skaitydamas šią istoriją susimąščiau, ar ir man taip bus – vieną akimirką staiga suvoksiu Aliaską, pažinsiu ir suprasiu, kiek prisidėjau prie jos mirties. Bet nesijaučiau įtikintas, kad nušvitimas smogia kaip žaibas.

Po testukų Senis, sėdėdamas savo kėdėje, lazda mostelėjo į lentoje užrašytą ir jau nusitrinti spėjusį Aliaskos klausimą.

– Atsiverskime devyniasdešimt ketvirtą puslapį ir panagrinkime vieną sakinį iš tikrai įdomaus *zen* įvado, kurį jums perskaičiau šią savaitę. „Visa, kas susideda draugėn, suyra“, – kalbėjo Senis. – Visa. Kėdė, ant kurios sėdžiu. Ji buvo sukurta, todėl kada

nors subyrės. Aš taip pat subyrėsiu, ir tikriausiai greičiau nei kėdė. Ir jūs suirsite. Ląstelės, organai ir sistemos, darančios jus jumis, susideda draugėn, kartu auga, todėl privalo suirti. Buda žinojo vieną dalyką, kurį įrodyti mokslui po jo mirties dar prireikė gero tūkstančio metų. Entropija didėja. Daiktai yra.

„Visi iškeliausim“, – pagalvojau, tai galioja ir kėdei, ir kėdžių fabrikui, ir Aliaskai – merginai, ir Aliaskai – kraštui, nes niekas neišliks, net ir pati Žemė. Sužinojome Budą saktus, kad kančią sukelia troškimas, o nustojęs kažko norėti nustoji ir kentėti. Kai nustoji geidęs, kad kas nors nesuirėtų, nebekentėsi, kai tai pagaliau suirs.

„Kada nors niekas nebeatmins, kad ji kadaise egzistavo, – užrašiau sąsiuvinyje, tada dar pridūriau: – ar kad egzistavau aš.“ Nes atsiminimai taip pat sudyla. O tada lieki be nieko, net ne su vaiduokliu, o tik su jo šešėliu. Iš pradžių ji buvo mane apsėdusi, apsėdusi mano sapnus, tačiau jau dabar, praėjus kelioms savaitėms, ji traukėsi šalin, dūlėjo mano ir visų atsiminimuose, mirė dar kartą.

Pulkininkas, nuo pat pradžių vadovavęs tyrimui, Pulkininkas, kuriam rūpėjo, kas jai nutiko, kai man rūpėjo tik tai, ar ji mane mylėjo, jau pasidavė, taip ir neradęs atsakymo. O man nepatiko atsakymai, kuriuos sužinojau: tai, kas tarp mudviejų įvyko, jai nerūpėjo tiek, kad papasakotų Džeikui; ji netgi meiliai su juo kalbėjosi, nė neužsimindama, kad vos prieš keletą minučių aš ragavau jos alkoholiu atsiduodančių lūpų. Ir staiga joje nutrūko kažkas nematomo, ir tai, kas buvo suaugę į viena, pradėjo byrėti.

Ir galbūt tai vienintelis atsakymas, kurį turėsime. Ji subyrėjo, nes taip jau nutinka. Atrodo, Pulkininkas su tuo susitaikė, bet šis tyrimas, kuris kadaise buvo jo mintis, dabar vienintelis palaikė mane nesubyrėjusį, vis dar vyliausi patirti nušvitimą.

PO

ŠEŠIASDEŠIMT DVIEJŲ DIENŲ

Kitą sekmadienį miegojau, kol veidą ėmė kutenti pro žaliuzes krintanti vėlyvo ryto šviesa. Užsitraukiau ant galvos antklodę, bet oras buvo karštas ir tvankus, todėl atsikėliau paskambinti tėvams.

– Mailzai! – atsiliepė mama man nė nespėjus prasižioti. – Ką tik įsirengėme skambintojo atpažinimą.

– Ar jis kažkaip stebuklingai atpažįsta, kad iš taksofono skambinu aš?

Mama nusijuokė.

– Ne, užrašė tik „taksofonas“ ir vietovės kodą. Visa kita sumečiau pati. Kaip laikaisi? – jos balse skambėjo šiltas rūpestis.

– Po truputį. Kurį laiką nekaip sekėsi pamokose, bet dabar vėl pradėjau mokytis, tai viskas turėtų būti gerai, – atsakiau, ir tai buvo beveik tiesa.

– Žinau, kad tau buvo sunku, sūnau, – kalbėjo mama. – O! Spėk, ką vakar vakarėlyje sutikome mudu su tėčiu. Ponią Forester. Tavo ketvirtos klasės mokytoją! Atsimeni? Ji tave *puikiai* atsimena, labai tave išgyrė, mes tiesiog kalbėjomės... – ir nors man buvo malonu išgirsti, kad ponija Forester ketvirtoje klasėje taip vertino mano gabumus, klausiausi tik viena ausimi, tuo pat metu skaitydamas ant baltai nudažytos pušinės sienos prikrai-

gliotus užrašus, ieškodamas naujų, kuriuos galėčiau iššifruoti („Pas Leisę penktadienį, 10“ tikriausiai reiškė Tranų vakarėlio vietą ir laiką), – ...praeitą vakarą buvome pas Džonstonus, man atrodo, tėtis kiek padaugino vyno. Žaidėme šaradas, ir jis buvo tiesiog *siaubingas*. – Mama nusijuokė, o aš pasijutau pervargęs, tačiau kažkas buvo nutempęs suoliuką, todėl klestelėjau savo kaulėtą subinę tiesiai ant kieto betono, iš paskos nusitempiau sidabrinį telefono laidą ir pasiruošiau ilgam mamos monologui, ir tada po visais užrašais bei keverzonėmis pamačiau nupieštą gėlę. Ant baltai išdažytos sienos dvylika pailgų žiedlapių juosė užtušuotą viduriuką, saulutė, balta saulutė, išgirdau Aliaskos balsą: „Tešliau, ką matai? Žiūrėk!“, – ir išvydau ją, girtą sėdinčią prie telefono, kalbančią su Džeiku apie šį bei tą, jis klausia: „Ką veiki?“, o ji: „Nieko, šiaip paišalioju.“ O tada: „O Dieve.“

– Mailzai.

– Taip, mama, atsiprašau. Atsiprašau. Atėjo Čipas. Turiu eiti mokytis. Turiu eiti.

– Tai gal tada paskambink vėliau? Tėtis irgi norėtų su tavimi pasikalbėti.

– Taip, mama, taip, būtinai. Myliu, girdi? Gerai, jau einu.

– Atrodo, kažką radau! – šūktelėjau po antklodėmis pasislėpusiam Pulkininkui, mano balse nuskambėjęs nerimas ir pažadas jį akimirksniu pažadino, pažadas kokio nors atradimo. Jis nušoko nuo viršutinio gulto tiesiai ant linoleumo, man nespėjus nieko pridurti, griebė nuo grindų vakar numestus džinsus ir džemperį, užsivilko ir mostelėjęs vesti išsekė paskui mane į lauką.

– Žiūrėk, – bedžiau pirštu, o Pulkininkas pritūpė šalia telefono ir linktelėjo.

– Taip. Šitą nupiešė ji. Ji nuolat paišaliojo gėles.

– Ir dar tas „šiaip paišalioju“, pameni? Džeikas paklausė, ką veikia, o ji atsakė: „Šiaip paišalioju“, – o *tada*: „O Dieve“, – ir pasiuto. Pažiūrėjusi į šitą piešinį ji kažką prisiminė.

– Tešliau, gera atmintis, – pritariamai sumurmėjo jis, o aš susimąščiau, kodėl Pulkininkas reaguoja taip šaltai.

– O tada pasiuto, – pakartojau, – ir kol mes žaidėme su petardomis, pasiėmė tulpes. Pamačiusi piešinį atsiminė, ką buvo pamiršusi, o tada pasiuto.

– Gal, – Pulkininkas tebespoksojo į gėlytę, tarsi bandydamas pamatyti ją Aliaskos akimis. Pagaliau atsistojęs pridūrė: – Tešliau, tai tvirta teorija. – Ištiesęs ranką patapšnojo man per petį lyg žaidėją giriantis komandos treneris. – Bet mes vis dar nežinome, ką ji pamiršo.

PO

ŠEŠIASDEŠIMT DEVYNIŲ DIENŲ

Praėjus savaitei nuo tos dienos, kai atradau gėlės piešinį, susitaikiau su jo nereikšmingumu, – pasirodo, aš vis dėlto nebuvau Banzas iš mėsos turgaus, – prie mokyklos augantys klevai ėmė rodyti pirmuosius gyvybės ženklus, o teritorijos prižiūrėtojai bendrabučių žiede pradėjo pjauti žolę, ir man pasirodė, kad dabar jau ją visiškai praradom.

Tą popietę mudu su Pulkininku nuėjome į miškelį, prie ežero, ir užsirūkėme lygiai toje vietoje, kur prieš tiek daug mėnesių mus sučiupo Erelis. Buvome ką tik grįžę iš mokyklos susirinkimo, kuriame Erelis paskelbė, kad mokykla prie ežero pastatys vaikų žaidimų aikštelę Aliaskai atminti. Na, gal jai ir patiko sūpynės, mažčiau sau, bet *žaidimų aikštelė?* Tada atsistojo Lara – ko gero, pirmą kartą gyvenime – ir pareiškė, kad reikėtų nuveikti ką nors linksmesnio, ką nors tokio, ką būtų padariusi pati Aliaska.

Dabar, sėdėdamas prie ežero, ant samanoto, sutrešusio rąsto, Pulkininkas tarė:

– Lara teisi. Turėtume ką nors už ją nuveikti. Iškrėsti išdaigą. Kažką tokio, kas būtų jai patikę.

– Tarsi atminimo išdaigą?

– Taip. Aliaskos Jang atminimo išdaiga. Galėtume paversti tai kasmete tradicija. Šiaip ar taip, praeitais metais ji sugalvojo vieną tokią. Norėjo pataupyti dvyliktai klasei. Bet ji gera. Tikrai gera. Grandiozinė.

– Papasakosi ir man? – paklausiau dar nepamiršęs, kad jiedu su Aliaska planuodami „Daržinės naktį“ paliko mane nuošaly.

– Aišku, – atsakė. – Pokštas vadinasi „Patriarchalinės paradigmos panaikinimas“.

Ir tada man papasakojo. Turiu pasakyti, Aliaska mums paliko tikrą išdaigų karūnos brangakmenį, vidurinės mokyklos pokštų „Moną Lizą“, visų Kalver Kriko kartų eibių viršūnę. Ir jei Pulkininkas sugebės ją įgyvendinti, ta išdaiga įsirėš visų Kalver Kriko žmonių atmintyje, o Aliaska tikrai nusipelnė ne mažiau. O geriausia tai, kad išdaigoje nėra pažeidimų, už kuriuos pagal taisykles šalinama iš mokyklos.

Pulkininkas pakilęs nusivalė nuo kelnų purvą ir samanas.

– Manau, bent tiek mes jai skolingi.

Pritariamai linktelėjau, bet ji taip pat mums skolinga pasiaiškinimą. Jei ji dabar yra kur nors virš mūsų ar po mumis, bet kur, – galbūt nusijuoks su mumis. Ir gal – gal – vis dėlto duos mums ženklą.

PO

AŠTUONIASDEŠIMT TRIJŲ DIENŲ

Praėjus dviem savaitėms, po pavasario atostogų grįžęs Pulkininkas parsivežė du išdaigos plano smulkmenų ir visokių brėžinių pripildus sąsiuvinius. Dar keturiasdešimt puslapių užėmė dviem stulpeliais išdėstytas galimų problemų ir jų sprendimų sąrašas. Pulkininkas visą laiką suskaičiavo iki dešimtųjų sekundės dalių, o visus atstumus – colių tikslumu, tada perskaičiavo, tarsi negalėtų nė pagalvoti, kad dar kartą ją nuvils. O tą sekmadienį Pulkininkas pabudo vėlai, pagaliau išsijudinęs apsvirtė ant nugaros. Aš skaičiau knygą „Triukšmas ir įniršis“, ją turėjau perskaityti dar vasario vidury, o kai išgirdęs šnarant antklodę pažvelgiau į viršų, Pulkininkas prabilo:

– Surinkime šutvę.

Taigi, išėjau į apniukusią pavasario dieną, pažadinau Takumį su Lara ir atsivedžiau juos į 43 kambarį. Aliaskos Jang atminimo išdaigos rengti susirinko visa „Daržinės nakties“ įgula – bent jau tiek narių, kiek liko.

Mes trys sėdėjome ant sofos, o Pulkininkas mums su tokiu entuziazmu aiškino planą ir mūsų vaidmenis, kokio jo nemačiau nuo pat Prieš laikų. Baigęs paklausė:

– Klausimų bus?

– Aha, turiu vieną, – atsiliepė Takumis. – Ar tai tikrai išdegs?

– Na, visų pirma turime rasti striptizo šokėją. Ir antra, Tešlius turi gražiai sulošti su savo tėvu.

– Aišku, ką gi, – linktelėjo Takumis. – Imamės darbo.

PO

AŠTUONIASDEŠIMT KETURIŲ DIENŲ

Kiekvieną pavasarį vieną penktadienio popietę Kalver Krike nebūdavo pamokų, o visi moksleiviai, mokytojai ir darbuotojai rinkdavosi į sporto salę pasiklausyti kalbėtojų. Per Kalbėtojų dieną kalbėdavo du pranešėjai – vietinės reikšmės įžymybės, vietinės reikšmės politikai ar vietinės reikšmės akademikai, žodžiu, tokie žmonės, kurie sutiktų ateiti papliurpti mokykloje už varganus vadovybės skiriamus tris šimtus dolerių. Pirmą kalbėtoją parinkdavo vienuoliktokai, antrą – dvyliktokai, tačiau visi, kam teko nors kartą sėdėti Kalbėtojų dienoje, sutiko, kad tai yra tikra kankynė. Mes planavome ją šiek tiek pajvairinti.

Visa, ką mums reikėjo padaryti, tai įtikinti Erelį leisti vienuoliktos klasės kalbėtoju būti „mano tėčio draugui“, „žymiam paaušlių seksualumo nukrypimų tyrinėtoju“, „daktarui Viljamui Morsui“.

Todėl paskambinau tėčiui į darbą, o jo sekretorius Polis paklausė, ar viskas gerai, tada susimąščiau, kodėl visi, visi klausinėja, ar viskas gerai, jei paskambinu ne sekmadienį ryte.

– Taip, viskas gerai.

Pagaliau ragelį pakėlė tėtis.

– Sveikas, Mailzai. Viskas gerai?

Nusijuokiau ir, kadangi aplinkui zujo žmonės, tyliai prabilau:

– Taip, tėti. Viskas gerai. Ei, atsimeni, pasakojai, kaip jūs pavogėte mokyklos varpą ir užkasėte kapinėse?

– Pati geriausia Kalver Kriko išdaiga, – išdidžiai pareiškė jis.

– Buvo, tėti. *Buvo*. Tai norėjau paklausti, ar negalėtum padėti rengiant naują geriausią Kalver Kriko išdaigą?

– Na, Mailzai, nežinau. Nenoriu, kad prisivirtum bėdos.

– Aš ir neprisivirsiu. Dalyvaus visi vienuoliktokai. Ir niekas nenukentės, tikrai ne. Nes, na, atsimeni Kalbėtojų dieną?

– *Dieve*, na ir nuobodybė. Kone dar blogiau nei pamokos.

– Taip, man reikia, kad apsimestum mūsų kalbėtoju. Doktoru Viljamu Morsu, Centrinės Floridos universiteto psichologijos profesoriumi ir paauglių seksualumo suvokimo ekspertu.

Jis kurį laiką tylėjo, o aš tuo tarpu žvelgiau žemyn į paskutinę Aliaskos saulutę, laukdamas, kol paklaus, koks tai pokštas, – būtų tekę papasakoti, bet tada ragelyje išgirdau ilgą atodūšį, ir tėtis tarė:

– Geriau nė neklausiu. *Hmmm*, – jis atsiduso. – Prisieik, kad niekada nepapasakosi mamai.

– Prisieikiu. – Nutilau. Prireikė kelių sekundžių prisiminti tikrą Erelio vardą. – Ponas Starnsas tau paskambins po kokių dešimties minučių.

– Gerai, esu daktaras Viljamas Morsas, psichologijos profesorius ir – paauglių seksualumas?

– Aha. Tėti, tu pats geriausias.

– Vis tiek norėčiau pamatyti, kaip mane perspjausite, – jis nusikvatojo.

Nors Pulkininkui tai buvo kone nepakeliama, negalėjome išdaigos atlikti be Tranų pagalbos – ypač vienuoliktų klasių prezidento Longvelo Čeiso, kuris jau spėjo atsiauginti savo juokingą

banglentininko šukuoseną. Tačiau Tranai mūsų idėją tiesiog įsimylėjo, todėl užėjęs pas Longvelą į kambarį tariau:

– Eime.

Mudu su Longvelu Čeisu neturėjome apie ką kalbėtis ir nenorėjome apsimesti, kad yra kitaip, todėl tylėdami nupėdinome iki Erelio namo. Erelis atidarė duris nė nespėjus pasibelsti. Jis kiek nustebeš nužvelgė mudu nuo galvos iki kojų – ir tikrai, buvome keistoka porėlė: Longvelas su savo išlygintomis, plisuotomis chaki spalvos kelnėmis, o aš su mėlynais džinsais, maldaujantiais mesti į skalbyklę.

– Išrinkome kalbėtoją, jis yra Mailzo tėčio draugas, – paaiškino Longvelas. – Doktoras Viljamas Morsas. Jis yra Floridos universiteto profesorius, tyrinėja paauglių seksualumą.

– Norite prieštaringos diskusijos?

– Ak, ne, – įsiterpiau. – Esu kalbėjęs su daktaru Morsu. Jis įdomus, bet tikrai nelinkęs į ginčus. Jis tik tyrinėja, ee, kaip kinta ir plečiasi paauglių sekso suvokimas. Na, turiu omeny, jis pats yra prieš lytinius santykius iki vestuvių.

– Ką gi. Koks jo telefono numeris? – Padaviau Erelui popiečiaus lapelį, jis nuėjo prie telefono ir surinko užrašytą numerį. – Taip, sveiki, ar galėčiau kalbėti su daktaru Morsu?.. Ačiū... Sveiki, daktare Morsai. Šalia turiu Mailžą Holterį, jis sako... taip, puiku... Na, norėjau pasiteirauti, – Erelis padarė pauzę, pirštu vyniodamas telefono laidą, – norėjau pasiteirauti, ar jūs – juk suprantate, kad kalbėsite lengvai paveikiamiems jauniems žmonėms. Nereikėtų *detalizuotos* diskusijos... Šaunu. Šaunu. Džiaugiuosi, kad mane suprantate... Ir jums, pone. Iki pasimatymo! – Erelis padėjo telefono ragelį ir šypsodamasis tarė: – Puikus pasirinkimas! Atrodo, jis yra labai įdomus žmogus.

– O, taip, – labai rimtai atsakė Longvelas. – Manau, jis pasirodys esąs išskirtinai įdomus.

PO

ŠIMTO DVIEJŲ DIENŲ

Telefonu daktarą Viljamą Morsą suvaidino mano tėtis, tačiau realybėje jį vaidino vyriškis, vardu Maksas, – iš tiesų jo vardas Stenas, o per Kalbėtojų dieną jis bus daktaras Viljamas Morsas. Maksas buvo tikra vaikščiojanti egzistencinio identiteto krizė, striptizo šokėjas, turintis daugiau pravardžių nei slaptasis CŽV agentas.

Pirmos keturios Pulkininko paskambintos agentūros mums atsakė. Tik prieš B raidę telefonų knygos pramogų skiltyje rado me reklamą: „Bernvakariai ir daugiau“. Šios įstaigos savininkui mūsų mintis labai patiko, bet tada jis pridūrė:

– Maksui ši mintis irgi patiks. Bet tik be nuogybių. Ne prieš vaikus.

Nors ir nenoriai, teko sutikti.

Norėdami užsitikrinti, kad mūsų neišmes, mudu su Takumiu daktaro Viljamo Morso pasirodymui apmokėti iš visų Kalver Kriko vienuoliktokų surinkome po penkis dolerius, nes abejojome, kad po jo, ee, paskaitos Erelis norės su juo atsiskaityti. Už Pulkininką penkis dolerius sumokėjau aš.

– Tikiuosi, nusipelniau tavo labdaros, – tarė jis, rodydamas į planų pripiltus sąsiuvinius.

– Tikėkimės, ten Maksas, – pratarė Pulkininkas mašinai sustojus. Jis pribėgo prie durelių.

– Aš Maksas, – atidaręs duris prabilo vyrukas.

– O aš esu bevardis, beveidis vienuoliktos klasės atstovas, – atsiliepė Pulkininkas, spausdamas jam ranką.

Maksas buvo kokių trisdešimties, įdegęs, plačių pečių vyriškis, jo veidą rėmino tvirti žandikauliai ir kruopščiai pakirpta, smaili barzdelė.

Įteikėme Maksui jo kalbą, jis greitai permetė tekstą akimis.

– Klausimų bus? – pasiteiravau.

– Ee, taip. Turint omeny renginio pobūdį, pageidaučiau užmokestį gauti iš anksto.

Jis raiškiai, netgi profesoriškai, dėstė mintis, ir staiga pajutau, kad visiškai tikiu mūsų sėkme, tarsi pati Aliaska būtų radusi patį geriausią striptizo šokėją visoje centrinėje Alabamoje ir atvedusi mus tiesiai pas jį.

Takumis atidarė savo automobilio bagažinę ir pagriebė popierinį pirkinių maišelį su 320 dolerių.

– Prašom, Maksai, – tarė jis. – Taigi, Tešlius sėdės šalia, nes jūs esate Tešliaus tėčio draugas. Toks scenarijus. Bet, ee, prašytume, jei po viso to jus bandys tardyti, pasakykite, kad jus telefonu per konferencinį pokalbį nusamdė visi vienuoliktokai, nes Tešliui vienam atsiimti už šitą pokštą būtų nelabai malonu.

Maksas nusijuokė.

– Skamba neblogai. Šios užduoties ėmiausi todėl, kad ji man pasirodė linksma. Gaila, kad aš savo mokykloje nesugalvojau nieko panašaus.

Ėjome į sporto salę su Maksu / daktaru Viljamu Morsu, o Takumis su Pulkininku šiek tiek atsilikę iš paskos, žinojau, kad didžiausias pavojus gresia man. Bet paskutines dvi savaites labai

kruopščiai nagrinėjau Kalver Kriko taisykles, o dabar kartojau sau dvigubą gynybą tam atvejui, jei vis dėlto įkliūčiau: 1. Techniškai nėra draudžiama nusamdyti striptizo šokėją šokti mokykloje. 2. Neįmanoma įrodyti, kad už šį įvykį esu atsakingas aš. Įrodyti galima tik tai, kad į mokyklą atsivedžiau asmenį, kuris, maniau, yra seksualinių nukrypimų ekspertas, o iš tiesų pats pasirodė esąs seksualinis nukrypėlis.

Su Maksu atsisėdome per patį pirmo suolo vidurį. Už mūsų sėdėjo keletas devintokų, bet po akimirkos priėjo Pulkininkas su Lara.

– Ačiū, kad pasaugojote mums vietas. – Ir nubaidė juos šalin.

Kaip ir buvo planuota, Takumis užsiėmė poziciją antrame aukšte, sandėliuke, kur turėjo prie sporto salės garsiakalbių prijungti savo garso aparatūrą. Aš pasisukau į daktarą Morsą.

– Turėtume žiūrėti vienas į kitą ir kalbėtis, lyg būtumėte mano tėvo draugas.

Nusišypsojęs jis linktelėjo.

– Tavo tėvas nuostabus žmogus. O tavo motina – tokia žavinga.

Pasibjaurėjęs pavarčiau akimis. Vis dėlto tas striptizo šokėjas man patiko. Prieš pat dvyliktą įėjęs Ereliis pasveikino dvyliktokų kalbėtoją – buvusį vyriausiąjį Alabamos valstijos prokurorą, o tada priėjo prie daktaro Morso, kuris labai pasitikinčio žmogaus maniera atsistojo ir paspaudė Ereliui ranką – galbūt *per daug* formaliai, ir Ereliis tarė:

– Labai malonu jus čia matyti.

– Ačiū. Tikiuosi, jūsų nenuvilsiu, – atsiliepė Maksas.

Nebijojau, kad galiu būti išmestas. Nesijaudinau netgi dėl to, kad gali išmesti Pulkininką, nors gal ir derėjo. Labiausiai buginio mintis, kad mums nieko neišeis, nes išdaigą suplanavo ne

Aliaska. Galbūt nė vieno jos verto pokšto neįmanoma atlikti be jos pačios.

Erelis stojo prie pakylos.

– Ši diena Kalver Krikui yra istoriškai svarbi. Mokyklos įkūrėjas Filipas Gardenas troško, kad jūs, moksleiviai, ir mes, mokytojai, vieną popietę per metus pasiklausytume protingų žmonių iš už mokyklos ribų, todėl kasmet susitinkame čia pasimokyti iš jų ko nors naujo, pamatyti pasaulį kitų akimis. Vienuoliktos klasės kalbėtojas yra daktaras Viljamas Morsas, psichologijos profesorius iš Centrinės Floridos universiteto, visų gerbiamas akademikas. Šiandien jis kalbės apie paauglius ir seksualumą, esu tikras, ši tema jums tikrai bus įdomi. Prašau padėti man pakviesti daktarą Morsą ant pakylos.

Pasigirdo aplodismentai. Širdis mano krūtinėje daužėsi taip, lyg norėtų prisidėti prie aplodismentų. Maksui žingsniuojant link podiumo Lara pasilenkusi sušnabždėjo man į ausį:

– O jis tykrai karštas.

– Ačiū, pone Starnsai, – Maksas šypsodamas linktelėjo Erelui, tada išlankstęs pasidėjo ant pulto popierius. Net aš beveik patikėjau, kad jis yra psichologijos profesorius. Susimąščiau, ar tik jis nėra aktorius, nusprendęs striptizu prisidurti vieną kitą dolerį.

Maksas skaitė nepakeldamas akių, tačiau kalbėjo laisvai, pasitikėdamas savimi, jo balse net skambėjo snobiškai akademiškos gaidelės.

– Šiandien noriu su jumis pakalbėti nepaprastai įdomia tema – apie paauglių seksualumą. Aš dirbu seksualinės lingvistikos srityje, tai yra nagrinėju, kaip paaugliai kalba apie seksą ir su juo susijusius klausimus. Mane domina, kodėl, išgirdę mane sakant žodį „ranka“, jūs reaguotumėte ramiai, tačiau išgirdę žodį „vagina“, prajuktumėte. – Ir tikrai, salėje pasigirdo keletas ner-

vingų prunkštelėjimų. – Tai, kaip jauni žmonės kalba apie kūną, daug pasako apie mūsų visuomenę. Šiandieniam pasaulyje vaikinai yra kur kas dažniau linkę sudaiktinti merginų kūnus, ne atvirksčiai. Kalbėdami tarpusavyje vaikinai gerokai dažniau sako, kad ta ar kita turi neblogą krūtinę, o merginos sakys, kad tas vaikinas yra mielas, ir tai gali būti taikoma ir fiziniems, ir emociniems savybėms. Taigi merginos paverčiamos objektais, nors merginos vaikus mato kaip visaverčius žmones...

O tada atsistojo Lara ir savo rafinuotu, nekaltu akcentu pertraukė daktarą Morsą:

– Jūs toks karštas! Norėčiau, kad užsyciauptumėte ir nusyvylktumėte drabužius.

Pasigirdo mokinių juokas, bet mokytojai visi kaip vienas apstulbę atsisuko į ją. Lara atsisėdo.

– Brangute, kuo tu vardu?

– Lara, – atsakė ta.

– Taigi, Lara, – Maksas, nenorėdamas suklysti, žvilgtelėjo į popierius. – Čia mes turime labai įdomų atvejį – moteris sudaiktina mane, vyrą. Tai yra taip neįprasta, kad galiu daryti išvadą, jog tu bandei pajuokauti.

Lara dar kartą atsistojo ir suriko:

– Aš nejuokauju! Nusyrenkite!

Jis baikščiai dirstelėjo į tekstą, tada šyptelėjęs nužvelgė auditoriją.

– Labai svarbu panaikinti patriarchalinę paradigmą, ir tikriausiai tai pats geriausias būdas. Ką gi. – Jis žengė į kairę nuo pakylos. O tada sušuko taip garsiai, kad jį išgirstų ir Takumis: – Skiriama Aliaskai Jang!

Per garsiakalbius pasipylus greitam, bosiniam Princo „Get Off“ ritmui, daktaras Viljamas Morsas viena ranka sugriebė kelnų klešnę, kita – kostiumo atlapą, su traškesiu atplėšė kibios

juostos kraštus ir nusitraukė drabužius – prieš mus liko stovėti Maksas, besišypsantis, pribloškiamai raumeningas vyrukas kauriuotu pilvo presu, iškilais krūtinės raumenimis ir siauromis juodos odos glaudėmis.

Nejudėdamas iš vietos, Maksas pradėjo rankomis banguoti į ritmą, o publika pratrūko juoku ir kurtinančiais, netylančiais plojimais – ko gero, audringiausiomis ovacijomis per visą Kalbėtojų dienos istoriją. Erelis akimirksniu stryktelėjo iš vietos, o jam pakilus Maksas nustojo šokęs, nesiliovė tik judinęs krūtinės raumenų, jo speneliai greitai šokčiojo į muzikos ritmą, kol pagaliau Erelis, prikandęs lūpą, tarsi stengdamasis sutramdyti šypseną, mostelėjo nykščiu dingti iš salės – ir Maksas dingo.

Akimis nulydėjau jį iki durų, kur stovėjo kumščius iškėlęs, triumfuojantis Takumis, bet tuoj pat spruko išjungti muzikos. Džiaugiausi, kad ir jam teko pamatyti dalį pasirodymo.

Takumis turėjo į valias laiko tvarkytis su aparatūra, nes juokas ir kalbos netilo kelias minutes, o Erelis vis kartojo:

– Gerai. Gerai. Nurimkite pagaliau. Tylos. Tylos.

Tada kalbėjo dvyliktokų atstovas. Tikras nevykėlis. Po renginio, kaiėjome iš sporto salės, apie mus būriavosi visi ne vienuoliktokai, klausinėdami: „Ar čia jūs surengėte?“ – o aš tik šypsojau ir purčiau galvą, ne, nes tai buvo ne mano, ne Pulkininko, ne Takumio, ne Laros, ne Longvelo Čeiso ar dar kurio nors iš sporto salėje susirinkusiųjų išmonė. Tai buvo Aliaskos mintis – nuo pradžios iki galo. Sunkiausia išdaigų dalis, kartą prisipažino Aliaska, yra ta, kad negalima prisipažinti jas padarius. Tačiau dabar aš galėjau prisipažinti už ją. Ir lėtai irdamasis laukan kartočiau visiems, kas tik teikėsi klausytis:

– Ne. Ne mes. Tai buvo Aliaska.

Mūsų ketveriukė grįžo į 43 kambarį, įkaitę nuo susijaudinimo, įsitikinę, kad Krikas daugiau tokio pokšto nebeišvys, ir man

nė nešovė į galvą, kad galime įkliūti į bėdą, o tada mūsų duris pravėrė pats Erelis, smerkiamai linguodamas galvą žvelgė į mus iš aukštybių.

– Aš žinau, kad tai jūsų darbas, – ištarė jis.

Nutilę spoksojome į jį. Erelis dažnai blefuodavo. Gal blefavo ir dabar.

– Daugiau nekartokite nieko panašaus, – pridūrė jis. – Bet, Dieve, „panaikinti patriarchalinę paradigmą“ – atrodė, lyg *ji* parašė tą kalbą, – Erelis šyptelėjo ir išėjęs uždarė duris.

PO

ŠIMTO KETURIOLIKOS DIENŲ

Praėjus pusantros savaitės, po pamokų žingsniavau į savo kambarį, o odą svilinti popietės saulė kiekvieną akimirką priminė, kad pavasaris Alabamoje ateina ir praeina per kelias valandas, o gegužės pradžioje vasara grįžta šešiams mėnesiams, jaučiau nu-gara tekantį prakaitą, ilgėjausi žvarbių sausio vėjų. Parėjęs į kambarį užtikau ant sofos Tolstojaus biografiją skaitantį Takumą.

– Ee, labas, – pasisveikinau.

Tas neskubėdamas užvertė knygą, pasidėjo ją šalia ir atsi-liepė:

– Sausio 10.

– Ką? – suglumęs perklausiau.

– Sausio 10. Ką nors tau primena?

– Taip, tada žuvo Aliaska. – Techniškai tai buvo trys valandos perėjus į sausio 11, bet vis tiek, bent jau mums, tai buvo pirma-dienio naktis, sausio 10.

– Taip, Tešliau, bet yra ir dar šis tas. Sausio 9 mama nusivedė Aliaską į zoologijos sodą.

– Pala. Ne. Iš kur žinai?

– Ji pati mums sakė per „Daržinės naktį“. Prisimeni?

Aišku, neprisimenu. Jei turėčiau gerą atmintį skaičiams, ne-vargčiau dėl matematikos C su pliusu.

– Šūdas, – su apmaudu tariau, o pro duris kaip tik įžengė Pulkininkas.

– Kas? – paklausė.

– Sausio 9, 1997-iejį, – atsakiau. – Aliaskai patiko meškos. Jos mamai patiko beždžionės.

Pulkininkas akimirką spoksojo į mane tuščiu žvilgsniu, tada vienu judesiu nusimetė nuo peties kuprinę ir paleido ją per kambarį.

– Šūdas, – paantrino man. – KODĖL, PO VELNIŲ, AŠ APIE TAI NEPAGALVOJAU?

Po minutės Pulkininkas jau turėjo sugalvojęs geresnį atsakymą, nei būtume kada nors išmąstę.

– Gerai. Ji miega. Paskambina Džeikas, ji su juo kalbasi, pašalioja, tada pažvelgia į nupieštą baltą gėlytę. „O Dieve, mama mėgo baltas gėles, kai buvau maža, kaišydavo jas man į plaukus.“ O tada tarsi atsijungia. Parbėga į kambarį ir pradeda mums šaukti, kad pamiršo – aišku, pamiršo apie mamą, – todėl pasiima gėles, išvažiuoja iš mokyklos į – kur? – Pulkininkas žvilgtelėjo į mane. – Kur? Prie motinos kapo?

– Taip, tikriausiai, – pritariau. – Aha. Taigi, įlipa į mašiną, nori kuo greičiau nuvažiuoti prie mamos kapo, bet štai prieš akis apvirtęs sunkvežimis ir policija, o ji girta ir suirzusi, labai skuba, galvoja, kad pralįs pro policijos automobilį, o iš tikrųjų nė nesugeba blaiviai mąstyti, tiesiog turi nusigauti pas mamą, galvoja, kad kaip nors išsisuks, ir *BAM*.

Takumis mėšliai linktelėjo, tada pridūrė:

– Arba ji su gėlėmis įsėda į automobilį. Bet metines jau pražiopsojo. Tikriausiai galvoja, kad vėl viską sumovė, – pirma nesugebėjo paskambinti 911, dabar pamiršo tą sukaktį. Ji įsiutusi, nekenčia savęs, tada nusprendžia: „Viskas, man jau

pakaks“, – pamato policijos automobilį, štai ir proga, ir rėžiasi tiesiai į jį.

Pulkininkas išsitraukė iš kišenės cigarečių paketį, apvertęs patapšnojo juo per KAVOS STALIUKĄ.

– Ką gi, dabar gerokai aiškiau.

PO

ŠIMTO AŠTUONIOLIKOS DIENŲ

Taigi, mes pasidavėme. Pavargau vaikytiis vaiduoklį, kuris nenori būti pagautas. Gal ir nepasiekėme tikslo, bet kai kurių paslapčių nėra lemta įminti. Aš vis dar nepažinojau jos taip, kaip norėjau, bet ir negalėjau. Ji pati man to neleido. *Įvyžudybė, saviykis* niekada nebeatskleis tiesos, o man liko dar vienas klausimas: *Ar aš pastūmėjau tave į lemtį, kurios nenorėjai, Aliaska, o gal padėjau įvykdyti apgalvotą susinaikinimą?* Nes tai yra du skirtingi nusi-kaltimai, ir dabar nežinojau, ar turiu pykti ant jos, kad įtraukė mane į savižudybę, ar ant savęs, kad ją paleidau.

Bet mes jau žinojome visa, ką buvo galima išsiaiškinti, o ieš-kojimas mus suartino – bent jau Pulkininką, Takumą ir mane. Ir viskas. Ji paliko man nedaug, kad ją pažinčiau, bet užtektinai, kad iš naujo atrasčiau Didįjį Galbūt.

– Yra dar vienas dalykas, kurį turėtume padaryti, – tarė Pul-kininkas, kai žaidėme kompiuterinį žaidimą įjungę garsą – tik mudu, kaip pirmosiomis tyrimo dienomis.

– Mes jau nieko nebegalime padaryti.

– Noriu nuvažiuoti tuo keliu, – pareiškė jis. – Taip, kaip tai padarė ji.

Negalėjome rizikuoti kaip ji ir važiuoti vidury nakties, todėl į kelią išsiruošėme dvylika valandų anksčiau, 3:00 dienos, prie Takumio automobilio vairo sėdo Pulkininkas. Pasiūlėme kartu važiuoti ir Larai su Takumiu, bet jiems jau irgi atsibodo vaiduoklių gaudynės, be to, artėjo egzaminai.

Buvo vaiski popietė, saulė taip kaitino asfaltą, kad prieš akis besidriekiantis kelio kaspinas raibuliavo karščiu. Nuvažiavę mylią 119 keliu, įsukome į magistralę I-65, šiaurėn, avarijos vietos ir Vaino stoties kryptimi.

Pulkininkas važiavo greitai, tylėdami žvelgėme pirmyn. Mėginau įsivaizduoti, ką ji galėjo galvoti, bandžiau žvelgti kiaurai laiką ir erdvę, bent akimirkai įsigauti į jos mintis. Pro šalį kaukdama ir mirgėdama šviesomis į kitą pusę, mokyklos link, nulėkė greitoji, ir akimirką pajutau nervingą jaudulį, pagalvojau: „Tai gali būti mano pažįstamas žmogus.“ Kone norėjau, kad tai būtų pažįstamas žmogus, tarsi tai galėtų suteikti mano vis dar jaučiamam liūdesiui naują formą ir tūrį.

Nutariau nutraukti tylą.

– Kartais man tai patinka, – tariau. – Patinka, kad ji žuvo.

– Nori pasakyti, tau gera?

– Ne. Nežinau. Lyg... tyra.

– Mhm. – Šį kartą Pulkininką apleido jam būdingas iškalbingumas. – Mhm. Žinau. Man irgi. Tai natūralu. Turiu galvoje, turėtų būti natūralu.

Mane visada priblokšdavo, kad nesu vienintelis žmogus pasaulyje, galvojantis ar jaučiantis tokius siaubingus dalykus.

Už penkių mylių nuo mokyklos Pulkininkas persirikiavo į kairę greitkelio juostą ir ryžtingai nuspaudė greičio pedalą. Sukandau dantis, o tada saulėje prieš mus, tarsi kelias būtų pasipuošęs brangakmeniais, sublizgėjo stiklo šukės, tai buvo ta vieta. Jis tebedidino greitį.

Pagalvojau: „Tai būtų neblogas būdas iškeliauti.“

Pagalvojau: „Tiesiai ir greitai. Galbūt ji nusprendė paskutinę sekundę.“

Ir *BAM* – mes peržengiame jos mirties akimirką. Važiuojame per vietą, kurios ji nesugebėjo įveikti, jau lekiamo asfaltu, kurio ji nepamatė, ir mes gyvi. Mes vis dar gyvi! Kvėpuojame, verkiame, pagaliau lėtiname ir persirikiuojame į dešinę juostą.

Tylėdami išsukome kitoje kelio atšakoje ir, keisdamiesi vietomis, sutikome priešais automobilį. Susitikome, uždėjau savo delnus jam ant pečių, suspaudžiau ir apkabinau, o jis apglėbė mane savo trumpomis rankomis ir stipriai suspaudė, pajutau, kaip spurda jo krūtinė, mudu vis dar negalėjome patikėti, kad tebesame gyvi. Šis suvokimas užliejo mane bangomis, mudu verkdami laikėmės vienas kito, pagalvojau: „Dieve, tikriausiai atrodom apgalvotinai“, – bet tokie dalykai nerūpi, kai ką tik supratai, prabėgus šitiek laiko, kad tu vis dar gyvas.

ŠIMTO DEVYNIOLIKOS DIENŲ

Mudu su pulkininku pasinėrėme į mokslus, kuriuos buvome apleidę, nes žinojome, kad per egzaminus turime sužibėti kaip niekad, jei norime pasiekti užsibrėžtą vidurkį (aš siekiau 3, o Pulkininko nebūtų tenkinę nė 3,98). 43 kambarys mūsų ketveriukei tapo mokslo centru, kur, diskutuodami apie „Triukšmą ir įniršį“, mejozę ir Ardėnų puolimą, iki vėlumos užsilikdavo Takumis su Lara. Pulkininkas išmokė mus gerą gabalą matematiškos kurso, nors per gerai išmanė savo dalyką, kad sugebėtų dėstyti, – „Aišku, sąmonė. Patikėk manim. Dieve šventas, čia visai nesunku“, – pasiilgau Aliaskos.

O kai nebegalėjau pasivyti, sukčiavau. Mudu su Takumiu dalinomės „Atsisveikinimo su ginklais“ ir kitais konspektais („Tos knygos suknistai *ilgos!*“ – kartą nusistebėjo Takumis).

Kalbėjomės nedaug. Bet mums ir nereikėjo.

PO

ŠIMTO DVIDEŠIMT DVIEJŲ DIENŲ

Vėsus brizas sustabdė vasaros puolimą, o ryte, prieš duodamas paskutinę užduotį, Senis nutarė pamoką vesti lauke. Susimąščiau, kodėl dabar galime *visą pamoką* sėdėti lauke, o praeitą semestrą mane išmetė iš klasės dėl to, kad tik *dirstelėjau* lauk, bet Senis norėjo pamokos lauke, taigi, pamoka vyko lauke. Pats jis įsitaisė krėsle, kurį jam išnešė Kevinas Ričmenas, o mes susėdome ant žolės, iš pradžių sąsiuvinį nepatogiai laikiau ant kelių, tada ant vešlios žolės, tačiau gumburiuota žemė nelabai tiko rašymui, o aplinkui zyzė uodai. Sėdėjome pernelyg arti ežero, kad būtų patogų, bet Senis atrodė laimingas.

– Štai laikau jūsų paskutines užduotis. Praeitą semestrą paskutiniam rašomajam pabaigti skyriau beveik du mėnesius. Šį kartą turėsite dvi savaites. – Jis trumpam nutilo. – Na, nieko čia jau nepadarysi, – nusijuokė. – Atvirai šnekant, praeitą vakarą nusprendžiau nuo šiol visada paskutiniam darbui naudoti šią temą. Nors tai ir prieštarauja mano prigimčiai. Kad ir kaip ten būtų, išsidalinkite lapus.

Kai krūva pasiekė mane, perskaičiau klausimą:

Kaip tu – tu asmeniškai – ištrūksi iš šio kančių labirinto? Dabar, kai esi susipažinęs su trimis pagrindinėmis religinėmis

tradicijomis, pasinaudok šiomis žiniomis ir atsakyk į Aliaskos klausimą.

Visiems išsidalinus užduotis, Senis pridūrė:

– Rašinyje neprivalote aptarti skirtingų religijų požiūrių, todėl nereikės skaityti papildomai. Savo žinias arba spragas man parodėte testuose. Dabar mane domina tai, kaip jūs sugebate įterpti nenuginčijamą kančios faktą į savąjį pasaulio suvokimą ir kaip tikėtės, nepaisydami tos kančios, rasti savo kelią gyvenime. Kitais metais, aišku, jei atlaikys mano plaučiai, tyrinėsime daoizmą, induizmą ir judaizmą... – Senis užsikosėjo, tada nusi juokė – o juokas ir vėl privertė jį prapliupti kosėti. – Dieve, gal aš ir *neišsilaukysiu*. Bet apie tris mūsų šiemet nagrinėtas religijas noriu pasakyti vieną dalyką. Islamas, krikščionybė ir budizmas turi savo didžiąsias asmenybes – atitinkamai Mahometą, Jėzų ir Budą. O mąstydami apie šias tris kertines figūras, manau, turime sutikti, kad visos jos skelbė didžią viltį. Mahometas septinto amžiaus Arabijai įteikė pažadą, kad atsiduodamas vienam visuotiniam Dievui gali užsitarnauti išsipildymą ir amžinąjį gyvenimą. Buda skelbė viltį, kad kentėjimą galima peržengti. Jėzus nešė žinią, kad nusizėminusieji bus išaukštinti, net mokesčių rinkėjai ir raupsuotieji – atstumtieji – turi ko viltis. Tai štai jums paskutinis klausimas: ko viliatės jūs?

Grįžęs į 43 kambarį, Pulkininkas užsirūkė. Man buvo likęs dar vienas valgyklos lėkščių plovimo vakaras už rūkymą, bet Erelio labai nesibaiminome. Mokslo metų liko 15 dienų, todėl net jei mus ir sučiups, darbo valandas teks perkelti į dvyliktą klasę.

– Taigi, Pulkininke, kaip ištrūksime iš šio labirinto? – pamsalsavau.

– Jei tik žinočiau, – atsakė jis.

John Green

- Vargu ar už tokį atsakymą gausi A.
- Vargu ar jo užteks nuraminti mano sielai.
- Arba jos sielai, – pridūriau.
- Teisingai. Apie ją buvau pamiršęs. – Jis papurtė galvą. –

Kartais taip nutinka.

- Na, *ka nors* juk turi parašyti, – nenurimau.
- Po visko, kas įvyko, man pradeda atrodyti, kad tiesiai ir greitai yra vienintelis kelias, – bet aš renkuosi labirintą. Labirintas yra šūdas, bet aš renkuosi jį.

PO

ŠIMTO TRISDEŠIMT ŠEŠIŲ DIENŲ

Po dviejų savaitių dar nebuvo baigęs Senio rašomojo, o iki semestro pabaigos liko tik dvidešimt keturios valandos. Žingsniavau namo po paskutinio testo, sunkaus, bet galų gale (tikėjau) sėkmingo mūšio su matematika, kuris turėjo laimėti man taip trokštamą B su minusu. Oras vėlei buvo karštas, toks, kokia buvo ji. O aš jaučiausi neblogai. Rytoj atvažiuos tėvai, sukrausime mano daiktus, dalyvausime baigimo ceremonijoje ir keliausime atgal į Floridą. Pulkininkas grįš namo pas mamą, kur dar vieną vasarą stebės, kaip auga sojų pupelės, bet galėsiu jam paskambinti, taigi, mudu į valias prisikalbėsime. Takumis vasarai skris į Japoniją, o Larą žalias limuzinas vėl parves namo. Mąstydamas, kad visai įmanoma gyventi nežinant, kur Aliaska yra dabar ar kur važiavo tą naktį, atidariau savo kambario duris ir pastebėjau ant linoleumo gulinčią sulankstytą popieriaus skiautę. Tai buvo šviesiai žalias laiškinių popieriaus lapas. Viršuje kaligrafišku braižu buvo užrašyta:

Laišką siunčia... Takumis Hikohito

Tešliau / Pulkininke!

Atsiprašau, kad nepasakiau anksčiau. Nesiruošiu likti baigimo ceremonijoj. Rytoj ryte išskrendu į Japoniją. Ilgą

laiką ant jūsų pykau. Jaučiausi įskaudintas, kad buvote taip nuo manęs atsiriboję, todėl pasilaikiau, ką žinojau, sau. Tačiau net ir kai lioviausi ant jūsų pykęs, nenorėjau prisitarti, iš tiesų nė nežinau, kodėl. Tešlius turėjo bučinį. Tikriausiai todėl sau pasilikau šią paslaptį.

Jūs jau beveik viską išsiaiškinote, bet, po teisybei, tą naktį aš ją mačiau. Užsibuvau iki vėlumos su Lara ir dar keliais pažįstamais, o jau bemigdamas išgirdau ją verkiančią prie savo lango. Buvo apie 3:15 ryto, o išėjęs į lauką pamačiau ją žingsniuojančią per futbolo aikštę. Bandžiau pakalbinti, bet ji skubėjo. Ji man pasakė, kad lygiai prieš aštuonerius metus mirė mama ir kad ji visada ant kapo padėdavo gėlių, bet šiais metais pamiršo. Išėjo ieškoti gėlių, tačiau dar buvo per anksti – pernelyg šalta. Štai iš kur aš žinojau apie sausio 10. Vis dar nesuprantu, ar tai savižudybė. Ji buvo labai nuliūdusi, o aš nežinojau, ką sakyti ar daryti. Manau, ji visada pasikliovė, kad esu tas, kuris pasakys ar padarys tai, ko jai reikia, bet nesugebėjau. Galvojau, kad ji tik ieško gėlių. Nežinojau, kad ji ruošiasi važiuoti. Ji buvo girta, rimtai nusitašiusi, tikrai nepagalvojau, kad dar vairuos ar panašiai. Maniau, išsiverks ir užmigs, o kapo aplankyti nuvažiuos kitą dieną ar kaip. Ji nuėjo, o tada išgirdau užvedamą automobilį. Nežinau, ką tada pagalvojau.

Taigi, aš irgi ją paleidau. Ir man labai gaila. Žinau, kad ją mylėjote. Buvo sunku nemylėti.

Takumis

Išbėgau lauk kaip nė karto nerūkęs cigaretės, kaip bėgau su Takumiui tą „Daržinės naktį“, per bendrabučių aikštelę, į jo kambary, tačiau Takumis jau buvo išvažiuoęs. Ant gulto buvo likęs tik

vinilinis čižužinys; stalas stovėjo tuščias; dulkių rėmelis kolonėlių vietoje. Jis išvyko, o aš nebeturėjau galimybės pasakyti, jog ką tik suvokiau: kad jam atleidau ir kad ji mums atleido, ir kad visi turime atleisti, jei norime išgyventi labirinte. Daugelis mūsų gyvens žinodami, kad tą dieną kažką padarė ar ko nors nepadarė. Padarė tai, kas baigėsi blogai, kas tuo metu atrodė suprantama, nes nematė ateities. Jei tik galėtume numatyti begalinę pasekmių grandinę, susidarančią iš mūsų mažiausių veiksmų. Tačiau nežinome, kas nutiks, o kai tai įvyksta, žinojimas tampa nereikalingas.

Eidamas atgal, nešdamas Takumio raštelį Pulkininkui, suvokiau, kad niekada nesužinosiu. Niekada nesuprasiu jos tiek, kad žinočiau, ką ji galvojo tomis paskutinėmis minutėmis, niekada nežinosiu, ar ji mus paliko sąmoningai. Tačiau ir nežinodamas nepamiršiu jos, aš visada mylėsiu Aliaską Jang, savo suktą kaimynę, visa savo sukta širdimi.

Grįžau į 43 kambarį, bet Pulkininkas dar nebuvo parėjęs, todėl palikau lapelį ant viršutinio gulto, prisėdau prie kompiuterio ir parašiau savo kelią iš labirinto:

Prieš čia atvažiuodamas ilgą laiką galvojau, kad neblogas būdas ištrūkti iš labirinto yra apsimesti, jog jis neegzistuoja, begalinio klaidaus tunelio kampe susikurti mažą, savarankišką pasaulėlį ir apsimesti, kad nesu pasiklydęs, esu namie. Bet taip pats save įstūmiau į vieatvę, kurioje man draugiją palaikė tik paskutiniai mirštančiųjų žodžiai, todėl čia atvykau ieškodamas Didžiojo Galbūt, tikrų draugų ir vaikystės pabaigos. O tada aš susimoviau, susimovė Pulkininkas, susimovė Takumis, ir ji išsprūdo mums pro pirštus. Ir jokie pasaldinimai čia nepadės: ji nusipelnė geresnių draugų.

Kai ji susidirbo prieš daugelį metų, dar būdama maža mergaitė, sustingo iš baimės, prasmego savasties paslaptyje. Galėjau pasielgti lygiai taip pat, bet mačiau, kur tai nuvedė ją. Todėl aš tebetikiu Didžiuoju Galbūt, sugebu juo tikėti net netekęs jos.

Nes, taip, aš ją pamiršiu. Tai, kas sudėta, pamažu neužčiomis iširs, ir aš ją pamiršiu, tačiau ji man už tai atleis, kaip ir aš jai atleidau už tai, kad paskutines savo būties akimirkas pamiršo mane, Pulkininką ir visus, išskyrus save ir savo mamą. Dabar žinau, jog ji atleidžia man už tai, kad buvau kvailas, išsigandęs, pasielgiau kvilamai ir siaubingai. Žinau, kad ji man atleidžia, kaip jai atleidžia jos mama.

Štai iš kur aš tai žinau: iš pradžių galvojau, kad ji tiesiog mirė. Tik tamsa. Tik vabalų ryjami palaikai. Ilgai apie ją taip galvojau – kaip apie kažkokių padarų maistą. Visa, kas buvo ji – žalios akys, šypsena, dailios kojos, – tuoj pavirs niekuo, kaulais, kurių niekada nepamatysiu. Galvojau apie lėtą procesą, kaip ji taps kaulais, tada fosilijomis, tada anglimis, kurias po milijonų metų kas ateities žmonės, ir kaip ja šildys savo namus, o tada ji virs iš kaminų rūkstančiais ir į atmosferą kylančiais dūmais. Kartais aš vis dar taip tebegalvoju, svarstau, kad galbūt pomirtinis gyvenimas tėra abstrakcija, mūsų išsigalvota praradimo skausmui numalšinti, kad mūsų gyvenimas labirinte taptų pakenčiamu. Galbūt ji tebuvo materija, o materija perdirbama.

Vis dėlto netikiu, kad ji tebuvo materija. Ir likusios jos dalys turi būti perdirbtos. Dabar tikiu, kad esame daugiau nei tik paskirų dalių suma. Jei paimtume Aliaskos genetinį kodą, pridėtume jos gyvenimo patirtį ir santykius su žmonėmis, pridėtume jos kūno dydį ir pavidalą, gautume

ne ją. Yra dar kažkas. Yra dar viena dalis, didesnė už jos pažinių dalių sumą. Ir ta dalis turi kažkur pasidėti, nes jos neįmanoma sunaikinti.

Nors manęs tikrai negalima kaltinti esant gabų fiziką, viena, ko išmokau per fizikos pamokas, tai kad energija iš niekur neatsiranda ir niekur nedingsta. O jei Aliaska pakėlė prieš save ranką, norėčiau, kad būčiau galėjęs suteikti jai šią viltį. Užmiršo savo mamą, nuvyklė ją, nuvyklė savo draugus ir save – tai siaubingi dalykai, tačiau jai nereikėjo užsisklęsti savyje ir susinaikinti. Šiuos siaubingus dalykus galima išverti, nes mes *esame* tokie nesunaikinami, kokie tikime esą. Kai suaugusieji su ta kvaila pašaipia šypsenele sako: „Paaugliai galvoja esą nepažeidžiami“, – nesuvokia, kokie jie yra teisūs. Niekada nereikia nustoti vilties, nes mūsų neįmanoma nepataisomai sugadinti. Galvojame, kad esame nepažeidžiami, nes tokie ir *esame*. Negalime gimti ir negalime mirti. Kaip visa energija, mes tik keičiamė pavidalą, dydį ir apsireiškimą. Sendami žmonės tai pamiršta. Jie pradeda bijoti praradimų ir nesėkmių. Tačiau ta mūsų dalis, didesnė už mūsų dalių sumą, negali prasi-dėti ir baigtis, todėl jai negali ir nepasisiekti.

Todėl žinau, kad ji man atleidžia, kaip ir aš jai atleidžiu. Paskutiniai Tomo Edisono žodžiai buvo: „Čia taip gražu.“ Nežinau, kur buvo tas „čia“, bet tikiu, jis yra, ir tikiuosi, kad ten nuostabu.

KELETAS PASKUTINIŲ ŽODŽIŲ APIE PASKUTINIUSIUS ŽODŽIUS

Kaip ir Tešlių Holterį, mane žavi paskutinieji žodžiai. Man ši aistra prasidėjo, kai buvau dvylikos. Skaitydamas istorijos vadovėlį užtikau prezidento Džono Adamso prieš mirtį išartus žodžius: „Tomas Džefersonas gyvena toliau.“ (Sutapimas, bet jis neišgyveno. Džefersonas mirė vėliau tą pačią dieną, 1826 metų liepos ketvirtąją; paskutinieji Džefersono žodžiai buvo: „Šiandien ketvirta?“)

Nepasakysiu, kodėl mane vis dar domina paskutinieji žodžiai ir kodėl nesiliauju jų ieškojęs. Tiesa, kai buvau dvylikos, tiesiog dievinau paskutinius Džono Adamso žodžius. Bet tuo metu taip pat dievinau merginą vardu Vitni. Daugelis meilių ilgai netrunka. (Bent jau meilė Vitni tikrai netruko. Dabar nė nebeatmenu jos pavardės.) Tačiau kai kurios trunka ir ilgiau.

Dar negaliu užtikrintai pasakyti, kad visi šioje knygoje minimi paskutinieji žodžiai yra tikslūs. Sunku pasakyti, ar jie iš tikrųjų yra paskutiniai. Liudininkai būna emocionalūs, laikas susilieja, o autorius nebegali klaidų pataisyti. Stengiausi būti tikslus, bet nieko keista, kad dvi svarbiausios „Aliaskos beieškant“ citatos yra ginčytinos.

Simonas Bolivaras

Kaip beišsikapanosiu iš šio labirinto!

„Kaip beišsikapanosiu iš šio labirinto!“ tikriausiai nebuvo paskutiniai Simono Bolivaro žodžiai (nors, pasak istorijos, jis juos ištare). Jo paskutiniai žodžiai galėjo būti „Chosé! Atnešk bagažą. Jie mūsų čia nenori.“ „Kaip beišsikapanosiu iš šio labirinto!“ aš paėmiau iš to paties šaltinio kaip ir Aliaska – Gabrielio Garsijos Markeso knygos „Generolas savo labirinte“.

Fransua Rablė

Išeinu ieškoti Didžiojo Galbūt.

Net keturios skirtingos frazės priskiriamos Fransua Rablė kaip jo paskutiniai žodžiai. Oksfordo „Mirusiųjų knygoje“ minimi tokie galimi paskutiniai jo žodžiai: (a) „Išeinu ieškoti Didžiojo Galbūt“; (b) (po paskutinio patepimo) „Tepu batus paskutinei kelionei“; (c) „Užtraukite uždangą; farsas baigėsi“; (d) (susiukdamas į savo domino, arba apsiaustą su gobtuvu) *Beati qui in Domino moriuntur*. Paskutinis variantas, tarp kitko, yra kalambūras*, bet kadangi šis kalambūras yra lotynų kalba, jis cituojamas retai. Šiaip ar taip, atmetu (d), nes sunku įsivaizduoti, kad mirštantis Fransua Rablė būtų turėjęs jėgų išmąstyti tokį kalambūrą *lotyniškai*. (c) yra dažniausiai minima citata, nes ji juokinga, o visi mėgsta juokingus paskutinius žodžius.

Esu linkęs manyti, kad paskutiniai Rablė žodžiai buvo „Išeinu ieškoti Didžiojo Galbūt“, iš dalies todėl, kad taip rašoma Lauros Ward kone labiausiai patikimoje knygoje „Famous Last

* Išvertus iš lotynų k., šie žodžiai gali reikšti ir „Palaiminti tie, kurie miršta Dieve“, ir „Palaiminti tie, kurie miršta vilkėdami apsiaustą“ (*aut. past.*).

John Green

Words“, iš dalies todėl, kad pats jais tikiu. Gimiau Bolivaro labirinte, todėl turiu tikėti Rablė Didžiuoju Galbūt.

Daugiau informacijos ir išnašų apie kitas citatas galite rasti mano interneto svetainėje: *www.sparksflyup.com*

PADĖKA

Smulkiu šriftu – anaipol neatspindinčiu mano dėkingumo – norėčiau padėkoti šiems žmonėms.

Visų pirma, ši knyga tikrai nebūtų gimusi, jei ne išskirtinis mano draugės, redaktorės, kvaziagentės ir vadovės Ilene Cooper gerumas. Ilene yra tarsi fėja krikštamotė, tik ji tikra ir geriau rengiasi.

Antra, man neįtikėtinajai pasisekė, kad „Dutton“ leidykloje mano knygą redagavo Julie Strauss-Gabel, ir dar labiau pasisekė, kad su ja susidraugavau. Julie yra kiekvieno rašytojo svajų redaktorė: rūpestinga, aistringa ir nenuginčijamai talentinga. Štai ši pastraipa, padėka jai, yra vienintelė visoje knygoje, prie kurios Julie neprisilietė, ir, manau, pritarė, kad dėl to ji tik nukentėjo.

Trečia, dėkoju Donnai Brooks, kuri nuo pat pradžių tikėjo mano romanu ir daug prisidėjo prie jo kūrimo. Taip pat esu dėkingas Margaret Woollatt iš „Dutton“, kurios varde yra per daug priebalsių ir kuri iš tiesų yra nuostabi asmenybė. Taip pat ačiū talentingajai Sarah Shumway, kurios atidi akis ir nuovokūs komentarai man buvo tikra palaima.

Ketvirta, esu labai dėkingas savajai agentei Rosemary Sandberg, nepailstamai ginančiai savo autorius. Be to, ji yra britė. Norėdama pasakyti „iki“, ji sako „kol kas“. Argi tai ne nuostabu?

Penkta, dviejų mano geriausių draugų visame pasaulyje – Deano Simakiso ir Willo Hickmano komentarai buvo būtini rašant ir peržiūrint šį romaną, ir aš juos, ee, na, myliu.

Šešta, be daugelio kitų, esu dėkingas Shannonai James (kambario draugė), Katie Else (pažadėjau), Hassanui Arawasui (draugas), Braxtonui Goodrichui (pusbrolis), Mike’ui Goodrichui (advokatas, taip pat pusbrolis), Danieliui Bissui (profesionalus matematikas), Giordanai Segneri (draugė), Jenny Lawton (ilga istorija), Davidui Rojas ir Molly Hammond (draugai), Billui Ottui (personažo prototipas), Amy Krouse Rosenthal (padėjo patekti į radiją), Stephanie Zvirin (priėmė mane į pirmą tikrą darbą), P. F. Kluge’ui (mokytojas), Diane Martin (mokytoja), Perry Lentzui (mokytojas), Paului Makadamui (mokytojas – esu didžiulis mokytojų gerbėjas), Benui Segedinui (bosas ir draugas) ir žaviajai Sarah Urist.

Septinta, mokyklą lankiau su būriu nuostabių žmonių. Labiausiai norėčiau padėkoti nenuoramai Toddui Cartee ir Olgai Charny, Seanui Titone’ui, Emmettui Cloudui, Danieliui Alarcónui, Jenniferei Jenkins, Chipui Dunkinui ir MLS.

Green, John

Gr204 Aliaskos beieškant : [romanas] / John Green ; iš anglų kalbos vertė Daumantas Gadeikis. – Vilnius : Alma littera, 2015. – 288 p.

ISBN 978-609-01-1630-2

Šešiolikmetis Mailzas Holteris – nuobodžiaujantis, vienišas paauglys, kurio didžiausias pomėgis rinkti garsių žmonių paskutinius žodžius. Pasak paties Mailzo, jo gyvenimas jam atrodo „vienas didelis neįvykis“. Tad jis ryžtasi palikti tėvų namus Floridoje ir vykti į internatinę mokyklą Alabamoje. Čia jis sutinka savo naujuosius draugus: kambario kaimyną Čipą ir seksualią, linksmą, protingą, egzotišką, bet jau „užimtą“ Aliaską Jang, kurią beprotiškai įsimyli. Sukasi nuotaikingas paauglių gyvenimas su savo pramogomis, rūpesčiais ir rizikingais nuotykiiais, kol kartą netikėčiausiu metu suskamba Aliaskos telefonas. Mailzo gyvenimas pasikeičia 180 laipsnių kampu...

Kūrinys įkvepia susimąstyti apie svarbiausius gyvenimo klausimus arba tiesiog primena, kokie jie svarbūs. Autorius už šį debiutinį romaną 2006 m. gavo Printz apdovanojimą. Knyga išversta į daugelį kalbų, įtraukta į jaunimo skaitomiausių knygų sąrašus, lyginama su J. D. Salingerio romanu „Rugiuose prie bedugnės“.

UDK 821.111(73)-93

John Green

ALIASKOS BEIEŠKANT

Romanas

Iš anglų kalbos vertė *Daumantas Gadeikis*

Korektorė *Ramutė Prapiestienė*
Viršelį pritaikė *Edvardas Jazgevičius*
Maketavo *Zita Pikturienė*

Tiražas 2000 egz.

Išleido leidykla „Alma littera“, Ulonų g. 2, LT-08245 Vilnius
Interneto svetainė: www.almalittera.lt
Spaudė UAB BALTO print, Utenos g. 41A, LT-08217 Vilnius
Interneto svetainė: www.baltoprint.lt

NIEKADA NEREIKIA NUSTOTI VILTIES, NES MŪSŲ NEĮMANOMA NEPATAISOMAI SUGADINTI.

PRIEŠ. Mailzui Holteriui įkyrėjo saugus gyvenimas namie. Visas jo ligšiolinis gyvavimas buvo nykus buvimas, o jo aistra paskutiniams garsių asmenybių žodžiams verčia jį ieškoti Didžiojo Galbūt (Fransua Rablė, poetas). Jis pasineria į Kolver Kriko internatinės mokyklos pasaulį, kuris kartais yra beprotiškas, kartais nestabilus, kartais visoks, tik ne nuobodus, ir jo gyvenimas apsiverčia aukštyn kojomis. Nes vos už kelių durų gyvena Aliaska Jang. Žavinga, protinga, linksma, seksuali, pražūtinga, beprotiška ir pribloškianti Aliaka Jang, kuri pati savaime yra įvykis. Ji įtraukia Tešlių į savo pasaulį, sviedžia jį į Didžiojo Galbūt glėbį ir pasiglemžia jo širdį.

PO. Daugiau nebus, kaip buvo.

LIŪDNA IR KOMIŠKA.

....merginos verks, o vaikinai atras vanilę ir cigaretėmis dvelkiančią Aliaską, patirs jos meilę, aistrą, praradimą ir ilgesį.

Kirkus Reviews rekomenduoja

Tapkite Knygų klubo nariu!

- Naujausios ir populiariausios knygos
- Ypatingi pasiūlymai
- Knygų pristatymas į bet kurį pasaulio kraštą

www.knyguklubas.lt